

༄།།བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS77358	ImageGroup:	I8LS77639
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ཕར་ཕྱིན་སྟི་དོན་སྟོད་ཆ་དང་སྒྲུང་ཆ། phar phyin spyi don stod cha dang smad cha/
Author:	བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ bstan pa dar rgyas
Descriptor:	Digital images of the text are made available through the kind support of Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) in Canada
Original Publication:	ser smad dpe mdzod/;7
Place:	Bylakuppe, Karnataka State
Publisher:	ser smad dpe mdzod/
Date:	2010
Volume:	1
Total Volumes:	2
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

ཕར་བྱིན་གྱི་དོན་སྟོང་ཆ།

མཁའ་ལྷ་མོ་འཕྲུལ་བསྐྱེད་ཅིང་བའི་གསུང་།

Serial No: 7

2010

ཕར་ཕྱེན་སྤྱི་དོན་སྡེ་ཁག་

མཁས་གྲུབ་བསྟན་དར་བའི་གསུང་།

Serial No: 7

2010

ཐུགས་སྒྲིལ་བའི་ཐུགས་སྒྲིལ་གྱི་ཐུགས་སྒྲིལ་ལྟར།

- १) མངོན་གསལ་ཡིག་ནོར་རྣམས་དག་བཙོས་ཞུས་ཤིང་།
 २) བཤྲོད་བྱའི་ཆ་ནས་དྲོགས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་མ་ཡིག་སོར་བཞག་ཐོག་བཙོས་མ་ཡིག་
 གཞུགས་ཉིས་གྲིས་ཅན་འདི་འདྲ་༼ ༣ ༽ བད་མུ་ཇེས་སུ་དབྱེད་གཞིའི་ཆེད་བཀོད་ཡོད།
 ३) གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་དང་གོ་རིམ་མི་འབྲུལ་བའི་ཆེད་ས་བཅད་ཁ་སྐོར་ཞུས་པ་དང་།
 བཙོས་མ་རྣམས་ཡིག་གཞུགས་ཉིས་གྲིས་ཅན་ནང་བཀོད་ཡོད།
 ༤) ལྷག་སྟོན་དུ་དྲོགས་པ་རྣམས་གྲག་ཤིང་ནང་བཅུག་ཡོད།

ཁྱེད་ཀྱི་འཕགས་པ་ལྟོས། དག་གིས་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་སྟོན།

ལྷ་དཔལ་པ།

མིང་བཏགས་གཙང་མཁུན་རབ་སངས་རྒྱལ།

འཛིན་གྲགས་ལུས་པ་གཙང་ལྷོ་གྲོས་སྐལ་བཟང་།

ཨང་།	དཀར་ཆག	ཤོག
༡༽	སྒྲེང་བརྗོད།	xi
༢༽	ཚུམ་བུ་ལོའི་རྣམ་ཐར།	xv
	། རྣམ་མཁུན་སྟོད་ཆ། །	
༡	མཆོད་བརྗོད།	1
༢	ཤིང་རྩ་སྟོལ་འབྲེད།	3
༣	བྱམས་གཞུང་།	12
༤	ཉན་ཐོས་ཞི་འཆོལ་མ།	21
༥	གཅིག་དུ་བྲལ།	26
༦	མཁུན་གསུམ།	48
༧	ཐུང་འདས།	52
༨	ཆོས་འཁོར།	64
༩	ཚོད་ལན།	73
༡༠	ཡང་དག་མཐའ།	81
༡༡	དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི།	105
༡༢	བཀའ་བསྟན་བཅོས།	108
༡༣	ཤིང་བྱིན།	115

ཨང་།	དཀར་ཆག	ཤོག
	༼ རྣམ་མཁྱེན་བར་ཆ༽	
༡༩	སེམས་བསྐྱེད།	133
༡༧	གདམས་ངག	158
༡༩	བདེན་གཉིས།	172
༡༧	བདེན་བཞི།	186
༡༧	སྐྱབས་གསུམ།	218
	༼ རྣམ་མཁྱེན་བར་ཆ༽	
༡༩	སྐྱེན་ལ།	231
༢༠	མདོན་ཤེས།	238
༢༡	སྐྱོར་ལམ།	244
༢༢	སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག	262
༢༣	སྤང་བྱ་རྟོག་ག།	267
༢༤	ཡོངས་འཛིན།	291
༢༥	རིགས།	293
༢༦	སྤང་གཉིན།	308

ཨང་།	དཀར་ཆག	ཤོག
༡༥	བྱང་རེས།	313
༡༦	རིགས་ཀྱི་ཚོད་ལན།	323
༡༧	ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་བ།	334
༢༠	རྟོགས་དཀར་བ།	337
༢༡	ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ།	344
༢༢	ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་བ།	345
༢༣	ལོ་སྐྱབ།	350
༢༤	འཇུག་སྐྱབ།	358
༢༥	ཆོགས་སྐྱབ།	359
༢༦	ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ།	363
༢༧	པའི་ཆོགས་སྐྱབ།	371
༢༨	གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ།	389
༢༩	རེས་འབྱུང་སྐྱབ་བ།	390
༣༠	མཇུག་བྱང་།	391
༣༡	བར་བྱང་སྟོན་ཆིག	393

གྲུང་བཟླ་།

ཨོྭ་ལྷ་མོ། ལེགས་བྱས་འབྲུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཛོད་གྲོལ་སྒྲ།

ཐབ་རྒྱས་ཆོས་ཆར་འབེབས་པའི་ཐོས་གྲོལ་གསུང་།

སྒྲིབ་བྲལ་ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་དད་གྲོལ་ཐུགས་།

མཉམ་མེད་སྟོབས་བརྒྱ་མངའ་བ་གཙུག་ན་རྒྱལ་།

ཞེས་མཛོད་པར་བཟླ་བའི་ཆོག་གིས་ལམ་ཡངས་པར་བྱས་ཏེ། སྐབས་དོན་གྲུང་བར་བྱ་བ་ནི།
ཇི་སྒྲིབ་དུ་ཡང་། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ལས།
མཛོད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། མཛོད་པ་མཆོག་ཡིན་དེ་ཡང་ནི། འདི་ཉིད་ཡིན་གྱིར་མཁས་པ་
ཡིས། འདི་ལ་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་བྱོས། ཞེས་ཇི་ལྟར་གདམས་པ་ལྟར། ཐབས་མཁས་པ་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས། མཐར་མཛོད་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་བུང་ཇི་སྟེད་ཅིག་བཀའ་བསྩལ་བ་མཐའ་དག། རང་ཅག་ཉམ་ཐག་
པའི་ལུས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་འདྲན་པའི་ཐབས་སམ་མཛོད་པ་
མད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། རང་ཅག་སྟོན་པའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་འདི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོ་
ནས། ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་ཅིང་། སྤང་དོར་གོ་ལོག་ཏུ་མ་སོང་བར།
སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བྱ་རྒྱུ་ནི་སྤྲུག་ཏུ་བབས་པའི་འོས་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་སྟེ། དེ་
ཡང་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྟོན་ཀྱི་ཆ་ཅན་ནས་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཅ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་སྟན་མཛུ་ནས་
འདིང་བའི་བསམ་བཟོན་ལས་འདས་པའི་བཀའ་དྲིན་ལོག་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྤྱིདང་། འུད་
པར་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལའད་སྐྱབ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་ཚུགས་པ་ནས་
བཟུང་། མཁས་བྱུང་ཅིམ་བྱོན་གྱི་སྤྱིས་ཆེན་དམ་པ་རྒྱ་སྐར་ལྟར་བཀའ་ཞིང་། ཉི་ཟླ་ལྟར་འཕགས་པ་

དེ་དག་གིས་ཀླུ་བསྟན་གྲང་དུ་འདེགས་ཤིང་ཀླུ་ཁམས་ཆོས་བཞིན་སྟོད་པའི་བཀའ་དྲིན་བསམ་
 ཡུལ་ལས་འགོངས། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་ནས་རང་ཅག་པོད་འབངས་ནམས་ཀྱི་
 སྤྱི་མཐུན་ལས་ཀྱི་ངན་འབྲས་དང་། ལོག་སྟོན་གྱི་མཐུ་འབྲུག་པའི་མི་བསྟན་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་
 ཀྱིས་ངན་རྒྱུ་བསམ་སྟོར་དུག་པོ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་འབྲན་པ་ལྟ་བུས། སྤྱི་འགྲོའི་ཁྲད་ནོར་
 གཅིག་ཀླུ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་སྟོད་བཅུད་དང་བཅས་པ་ཉམས་དམས་སུ་བཏང་སྟེ། དམ་པའི་སྤྱོ་བོ་
 ནམས་ཀྱི་དབུ་འཕང་སྦྲད་པ་སོགས། སྒོ་གང་ས་ནས་མེ་ལས་རྩམས་ཆོབ་དང་། ཀླུ་ལས་རྒྱབས་
 དུག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱིང་བ་རིང་མོ་ཇི་ཙམ་བགངས་ཀྱང་རྫོགས་མཐའ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། ལུགས་
 ཁྲུག་གི་སྤྱི་འགྲོ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཁ་བའི་ལྗོངས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ནམས་བཅེ་ཆེན་ཐུགས་རྗེའི་ལྷགས་
 ཀྱུས་ནས་ཡང་བཏང་བར་མི་བྱ་བའི་ལ་གངས་ཅན་མགོན་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་དུས་སུ་སྤྲིན་
 ཏེ། འཕགས་ཡུལ་དུ་ནང་བསྟན་ཤེས་རིག་གི་རིགས་ལྷུག་སྒྲར་གསེའི་བསྟི་གནས་ཆོས་མྱེད་སྟོབ་
 ལྷ་ཁག་སོགས་བསམ་བཞིན་ལས་འདས་པ་གསར་འཛུགས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་ཏེ། སྤྱིར་ཡང་
 འཛམ་གླིང་མི་རིགས་འདྲ་མིན་གྱི་མདུན་དུ་ངོམས་སུ་ཆོག་པ་དང་ཁྲད་དུ་ཐོན་པའི་སྟོན་སྟེ། རང་
 དབང་ཞི་བདེའི་དར་དཀར་ཡུག་གཅིག་གིས་ཁྲབ་བར་མཛད་པ་འདིར་སྟོ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་
 བསམས་ན། བཀའ་དྲིན་ལ་བསམ་ཤེས་མེད་ཀྱང་དྲིན་ལན་ལ་ལོག་འཇལ་མི་རུང་བ་ཅི་ནས་ཀྱང་
 མཁྱེན་གཤམ་ཆེ་ཞེས་ཐལ་མོ་སྒྲར་ནས་ཞུ་བ་ནི། སྐབས་སུ་བབས་པའི་དཔེ་སྟུན་སྟོན་གླེང་འདིའི་གཙོ་
 གནད་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན།

གོང་གསལ་དར་རྒྱུད་འཕེལ་གསུམ་གྱི་བྱུང་རིམ་དེ་དག་གི་འོག་ཁྱེས་འབྱོར་གདན་ས་ཁག་
 ཏེ་སྟོབ་གཉེར་ལ་ཆེད་ཕེབས་གནང་བའི་དགོ་འདུན་འཕེལ་ཆོགས་རྗེ་ཆེར་ལ་སོང་། གདན་ས་སོ་
 སོའི་སྟོབ་གཉེར་གྱི་ཡིག་ཆ་འང་འདང་མིན་སོགས་དཀའ་ངལ་ཅི་ཆེར་བརྟེན་དེ་ལྟའི་ཐོག་མཐུན་འབྱུར་
 ཐུན་བུ་རེ་ཞུ་བྱུ་ནའང་སྤྱི་མའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཁྲབ་གདལ་དུ་གཏོང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་གསོག་པའི་གོ་སྐབས་སྤྱི་མེད་དུ་བསམས་ཏེ། ད་ལམ་སེར་སྦྲད་རིང་པོ་ཁམས་
 སྟོང་ལ་ཁོར་ཞབས་དུང་ཏོ་ཐོག་ཐུ་སྤྱིང་བཅུ་གཅིག་པ་བསྟན་འཛིན་ཐུག་བསྟན་འཛིགས་མེད་རིན་པོ་

ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་ལྟར་མགོན་ཆེན་པོས་དབུས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིས་
 རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོད་འབྲས་ལྟར་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་བཀའ་དྲིན་ལོག་སེར་སྤྲད་ལྷ་ཆོང་དུ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་
 ལྷ་ལ་གསན་བསམ་ལེགས་བྱལ་མཛད་དེ། བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༧༣༧ རབ་གནས་ལྷགས་སྤྲལ་ བོད་
 གླེ། ཆོས་༡༩ རྒྱལ་བ་ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཆེན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཉིན་དེར། ལྷ་ཆོང་རིན་པོ་
 ཆེན་ས་གྲིང་བསྐེའི་དགེ་བཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྟོར་དམ་འཛིག་གསོལ་བསྐུལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བས། ཉེན་འབྱུང་
 དགའ་སྟོན་ཡོ་ལང་གི་སྤྲལ་བཟང་ཟད་མི་ཤེས་པའི་སྟོང་སྤྲལ་ས་འདི་དང་བསྐྱུ་། དུན་དབང་མཁས་
 བྱལ་ཆེན་པོ་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་མཆོན་སྟན་གྱིས་བཟླ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 གསུང་ཚུལ་ཐར་ཕྱིན་སྤྲལ་བ་བྱུང་ཀྱི་སྤྱོད་སྟོན་སྤྲད་ཆ་ཆོང་དེ་བ་གཟུགས་གྲངས་༣༠༠༠ ལུས་
 སྟོང་ཐམས་པ་སྤྲར་སྤྲོད་ཞུས་ཏེ། ཆོས་འབྱིས་དགེ་འདུན་པ་འདི་ལྷག་ཏུ་དེ་བ་གཟུགས་སྟོད་སྤྲད་ཆ་ཆོང་
 རེ་དང་། དེ་འབྲོས་ཇེས་ཞུགས་གསུང་བུ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་དཔེར་དམིགས་ཏེ་ལྷ་ཆོང་དཔེ་
 མཛོད་ཁང་དུ་དད་འབུལ་ཞུས་པའི་དགེ་ཆོགས་དུང་དང་ཀུན་ལྟར་མཆོག་ཏུ་དཀར་བ་འདིས། དུས་
 གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་བཀའ་དྲིན་ཆེས་ཆེར་ལྷག་པ་རྣམས་འདེན་ལྟུང་མེད་པའི་དང་གཉིས་སུ་མ་
 མཆིས་པ་ས་སྟེང་རྒྱལ་བ་སྟན་ཡོངས་ཇོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་
 འཕགས་མཆོག་བྱུག་ན་པ་སྟོ་ལྟར་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྤྱོད་པའི་བུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་དེན་གྱི་
 སྤྲད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ། ཇེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་
 མཆོ་སྤྱོད་གསུམ་དབང་བསྐྱེད་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྟེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྤྲ་ནས་
 དང་། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛོལ་དགའ་ལྷན་གྱི་ཆེན་དེ་ཇེ་འཆང་ཇེ་བཙུན་རི་ཇོང་རིན་པོ་
 ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ། འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་སྤྱང་དོར་གྱི་མིག་བསྐུལ་ཞིང་གཞུང་ལུགས་རབ་
 འབྲས་སྤྲལ་པ་མི་འཛིགས་པའི་སྟོབས་པ་བརྟེས་པ་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོར་མཁའ་ཟུར་རིན་
 པོ་ཆེ་ཇེ་བཙུན་ངག་དབང་ཐེག་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོ། མན་ངག་བསྟན་པའི་མཛོད་འཛིན་སྤྲལ་ཇེ་
 དག་པ་གྱི་སྤྲལ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ། དགེ་ལྷན་བསྟན་པའི་སྤྲད་བྱེད་སྤྲལ་ཇེ་འདན་མ་གྲོ་
 ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ། བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྷན་གྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་གཞི་ཆེན་དཔོན་སྤྲལ་རིན་པོ་

ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་མཆོ་མཆོག་དང་། སྐབས་མེ་སྤང་ནང་རིན་པོ་ཆེ་བྱམས་པ་རྒྱལ་བེམས་
 རྣམ་རྒྱལ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་སྤྲིད་མཆོག་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པས་དབུས།
 རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མེ་སྤྲིད་ཅིག་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེ་ཞབས་པད་མི་
 འིགས་དེ་རྗེ་འིགས་སུ་བརྟན་ཅིང་། རྒྱལ་ས་ཆེན་སྐགས་བཞེད་ཡོད་ཀྱི་ལྷན་གྱིས་འབྲུལ་བ་དང་།
 རང་ཅག་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་ཁམས་སྤྲོད་འཁོར་ཞབས་བྱུང་ཉི་མོག་སྐྱེ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པ་
 བསྟན་འཛིན་བྱུང་བསྟན་འཛིགས་མེད་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་གསང་གསུམ་མཛད་འཕྲིན་མཁའ་
 དང་མཉམ་ཞིང་རྗེ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་བདག་གིར་ལྷུར་བཞེས་བྱུང་བ་དང་། རེ་ཞིག་
 དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པ་བཀའ་དྲིན་གྱི་མངའ་བདག་ཁམས་སྤྲོད་འཁོར་གསང་ཆེན་རྗེ་
 སྤྲིང་གི་མཁན་བྱུང་སློབ་ཟུང་ཆེ་འབྱོར་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་གཤེགས་བཤེས་གཉེན་
 དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཏེ། མཆོག་སྐུལ་རྒྱ་བ་གསར་བའི་འཛུམ་ཞལ་
 ལྷུང་དུ་མཇལ་བའི་སྐལ་བཟང་མཛོན་དུ་གྱུར་བ་དང་། ཞར་བྱུང་དུ་ཆེ་ལས་འདས་པ་ཡུམ་བུ་ག་
 དགའ་དང་། ཀུན་བཟང་ཞོར་བུ། འབའ་པོ། སློ་ལུ་ལ་སོགས་པས་མཆོན་སྤྱང་འདི་ཉིད་ཀྱི་
 འབྲེལ་ཐོགས་ཆེ་འདས་མེ་ཡོད་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་བསགས་སྤྲིག་སྤྲིབ་རྣམས་ལྷག་མེད་དུ་བྱུང་ཞིང་དག་
 ནས། དལ་བའི་རྟེན་བཟང་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་མེད་བྱང་རྒྱལ་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་
 དག་སྤྲོད་རྟེན་མགྱིན་སྐབས་དང་། དག་སྤྲོད་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། ཡལ་གྲོ་པོ། འཇམ་དབྱངས་
 ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་ཐོགས་ཆེ་དང་ལྷན་ཆོད་རྣམས་ཀྱི་དལ་རྟེན་རིང་དུ་འཆོ་ཞིང་རྣམ་དཀར་
 ཀྱི་བྱ་བ་གང་ཅོམ་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྲུལ་སྟེ། ཆོ་རབས་ཀུན་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་
 དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉེན་དམ་བས་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ།
 ཟུང་འཇུག་སྐྱེ་བཞིའི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་རིང་མིན་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག་

ཅེས་བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༧༣༧ བོད་ཆེ་ ༥ ཆོས་༡༥ ཉིན་ཁམས་སྤྲོད་འཁོར་ཞབས་བྱུང་སྤྱི་
 བྱང་ནས་སློག་གསུམ་དང་བཅེན་པོས་སློན་པའོ།

༡༡། །བྱམས་མགོན་མིའི་རྣམ་རལ་མཁས་གྲུབ་དག་འདུན་

བསྟན་པ་དར་རྒྱས་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་

གནད་བསྟུས་བཞུགས་སོ།།

༡༤༩—༡༥༤

དེ་ཡང་ཇི་སྟད་དུ། རྒྱལ་མཆོག་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས།

དག་འདུན་མཁས་དབང་ཆོག་ས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གྲུར། །

ཡོངས་ཇོགས་བསྟན་པའི་གནད་གསང་ཚངས་དབྱངས་སྒྲིས། །

འདོམས་མཛད་པས་ཀྱི་ཚོལ་ལས་རྒྱལ་བའི་མཐུ། །

དར་རྒྱས་མི་ཐམ་སྤྱུ་མར་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་བསྟོད་བསྟུགས་གསོལ་འདེབས་གནང་བ་ལྟར། འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་
པའི་སྐྱབས་གནས་དམ་པར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱལ་བ་འཇམ་དབལ་སྟོང་པོའི་གསེར་ཁྲིར་
འདོད་དགུར་མངའ་དབང་བསྐྱུར་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། དགའ་ལྷན་གྱི་རབས་
ཉེར་གཉིས་པ་གྲི་ཆེན་མཁས་གྲུབ་དག་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ་ནི།
སེར་སྟད་ཐོས་བསམ་ཞོར་གྱིང་གྲུ་ཆང་གི་ཡིག་ཆའི་མངའ་བདག་ཡིན་ལ། ཁོང་ནི་
བོད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་བབྱང་བྱ་ཞེ་བདུན་པ་བག་མེད་ཅེས་པ་ཚུ་མོ་སྤངས་སྟེ། སྤྱི་ལོ་
༡༤༩༣ ལོར་འཕན་པོའི་ཡུལ་གྲུང་ཕོད་ཕོད་སྤྱ་ཞེས་པར་སྐྱེ་འབྱུངས་ཤིང་། སྐུ་ན་
གཞོན་དུས་སུ་དྲུང་གཞོན་ཅུ་མཛོས་པ་དཔལ་གྱིས་ཕྱག་བཏབ་པའི་མལ་བློ་ཆ་དཀར་

དགོན་པར་ཆོས་ཞུགས་ཀྱིས་སློབ་གཉེར་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་མཁས་མང་གྲེ་བའི་
འབྲུང་གནས་སེར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་སེར་སྤྲད་ཐོས་བསམ་ཙོར་གླིང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་
ཞུགས་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པར་གནང་ཞིང་། དེ་
རྗེས་མཁའ་རྩོམ་དཀར་དགོན་པའི་འཆད་ཉན་སློབ་དཔོན་གྱི་འགན་བཞེས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་
པོ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་མཛད།

དེ་རྗེས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགའ་ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་བྱང་ཅེ་གྲྭ་ཚང་གི་
འཆད་ཉན་སློབ་དཔོན་དུ་གདན་ཞུས་ལྟར་རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་སྒྲིང་པོའི་གདན་སའི་གྲྭ་
ཚང་འདི་ཉིད་འཆད་ཉན་གྱིས་སློང་བར་མཛད། དེ་སྐབས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ཙམ་
ལས་མ་ཐེབས་བས་སྐྱེན་བྲལ་ཡང་། གཞུང་བརྒྱ་ཚྩོགས་པར་མཁའ་པའི་མཁའ་རབ་གྱི་
རྩལ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དབང་གིས་པར་བྱིན་དང་། དབུ་མའི་ཅིས་གཞག་ཡོངས་
རྩོགས་ཐུགས་ཐོག་ནས་གནང་བས་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་བར་གྱུར། དེ་དུས་ཞལ་སློབ་
ཆོས་ལུགས་བཤད་ཟིན་བྱིས་སུ་བཀོད་པ་དེ་བྱིས་སེར་སྤྲད་གྲྭ་ཚང་གི་ཡིག་ཆར་རྒྱགས་
ཏེ་ད་ལྟའི་བར་འཆད་ཉན་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་པ་འདི་ཡིན་ནོ།

དེ་ནས་དམ་པ་འདི་ཉིད་སེར་སྤྲད་གྲྭ་ཚང་གི་འཆད་ཉན་སློབ་དཔོན་དུ་གདན་
འདྲན་ཞུས་པ་ལྟར་མདོ་སྐགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་གནང་བ་མ་ཟད། སེར་སྤྲད་གྲྭ་
ཚང་གི་ཡིག་ཆ་རྣམས་པ་གུང་དུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོས་མཛད་པ་རྣམས་རྗེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་བརྟེན། དམ་པ་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་ཐུགས་ཐོག་ནས་གསུངས་པའི་པར་བྱིན་དང་། དབུ་མ། ཟུར་བཀོལ་བཞི་བཙས་

གྱི་སྤྱི་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་རྣམས་ལྷ་ཆང་འདིའི་ཡིག་ཆར་གྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་
གངས་ལྗོངས་ཕུག་ན་བརྩོ་རྒྱལ་དབང་ལྷ་བ་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གིས་
བསྒྲགས་བཅོད་མཛད་པ་འདི་ལྟར། ཐུབ་པའི་བསྐྱན་པའི་ཁུར་འཛིན་དགོ་འདུན་
མཚོག་། བཀའ་གདམས་བསྐྱན་པ་རིན་ཆེན་སྤྱིགས་མའི་དུས། བཀའ་ཅན་ཁྱོད་
འདིར་དར་རྒྱས་མཛད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།

སེར་སྤྱད་ལྷ་ཆང་གི་འཆད་ཉན་སྟོབ་དཔོན་ནས་རིམ་བཞེས་གནས་ལ་ཉི་ཟླ་
རྣམ་གཉིས་དང་། ས་ལ་རྒྱུད་ལྷ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི་ཡ་གྲུལ་དབལ་ལྷན་སྤྱད་
རྒྱུད་ལྷ་ཆང་གི་མཁན་པོ་དང་། སྤྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གདན་ས་
ཆེན་པོ་དགའ་ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་གི་བྱང་ཆེ་ཆོས་རྗེར་ཐེབས་ཤིང་།

དེ་རྗེས་དགའ་ལོ་དོན་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་བྱི་སྟེ་སྟེ་ལོ་༡༧༤༤
ལོར་རྒྱལ་བ་འཇམ་དབལ་སྟོང་པའི་གསེར་བྱིར་མངའ་གསོལ། བགའ་བྱ་ལྷའི་རིང་
ལ་དགའ་ལྷན་གྱི་རབས་ཉེར་གཉིས་པའི་གྱི་འགན་བཞེས། དགའ་ལྷན་གསེར་བྱིར་
བཞུགས་པའི་ལོ་དེའི་ས་གཟུང་པའི་ཆོས་བཙུན་ཉིན་དགའ་ལྷན་གྱི་བྱར་རིན་པོ་ཆེ་བདེ་
བ་ཅན་བ་དགོ་ལེགས་དབལ་བཟང་གིས་མཁན་པོ་དང་། གྱི་ལས་ཐོག་པ་རྗེ་འདི་ཉིད་
གྱིས་ལས་སྟོབ་མཛད་དེ། ཕུག་ན་བརྩོ་རྒྱལ་མཚོག་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་
རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ལ་བསྐྱོན་རྒྱུགས་གྱི་སྤྱོམ་པ་ལུལ།

དམ་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་བྱི་རབས་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱི་དོན་དུ་བཀའ་གསུང་ཡི་
གོར་འཁོད་པ་ལ། བར་བྱིན་གྱི་གཞུང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅུ་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་

དང་པོ་ནས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་དོན་རྣམ་པའད་སྟིང་པོ་རྒྱན་གྱི་སྤང་བ་དང་།
མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཆོག་འབྲེལ་ཙ་ལེག་ཆེན་མོ། སྐབས་དང་པོ་ནས་སྐབས་བརྒྱད་
པའི་བར་གྱི་མཐའ་དབྱེད་ལེགས་པར་པའད་པ་བརྒྱ་མ་དཀར་པོའི་སྤྲེང་བ། དྲང་ངེས་
རྣམ་འབྱེད་གྱི་སྤྱི་དོན་ལེགས་པའད་པ་དཀར་སྤྲེང་བ་དང་དེའི་མཐའ་དབྱེད། རྟེན་
འབྲེལ་སྤྱི་དོན་དང་དེའི་མཐའ་དབྱེད། དག་འདུན་ཉི་ཤུའི་སྤྱི་དོན་དང་དེའི་མཐའ་
དབྱེད། བསམ་གཞུགས་གྱི་སྤྱི་དོན་པད་དཀར་སྤྲེང་བ་དང་དེའི་མཐའ་དབྱེད་བཅས།
ཟུར་བཀོལ་བཞིའི་སྤྱི་མཐའ་དབྱེད་ཆ་ཆང་དང་། གཞུང་ཆེན་དབུ་མའི་སྐོར་བསྟན་
བཅས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་འཇུག་པའི་སྤྱི་དོན་རྣམ་པའད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་
དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚོགས་ལ་སྟོན་མེད་དང་། རྣམ་པའད་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་གྱི་མཐའ་དབྱེད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཚོགས་ལ་གྱི་འཇུག་སྟོ་སོགས། དལྟའང་
ཚོགས་ལ་རྣམས་གྱི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྤྱི་དབལ་དུ་བཞུགས་པ་འདི་ལགས་སོ།།

དེ་ལྟར་མཐར་དགུང་ལོ་དོན་ཏུག་ཏུ་ཐེབས་པ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་བབྱང་བུ་
གཉིས་པ་རྣམ་འབྱུང་ཞེས་པ་ས་པོ་འབྲུག་སྟེ། སྤྱི་ལོ་༡༧༦༩ ལོར་སྐུ་གཤེགས་ཤིང་།
སྐུ་གདུང་བཞུགས་པའི་དབྱེན་སྐུ་མཆོད་རྟེན་གང་ཉིད་སྟོན་ཆད་དགའ་ལྔ་ལངས་པ་
ཅན་གྱི་སྤྲེང་ཐོག་སྤྱི་མ་ལྟ་ཁང་དུ་བཞུགས་པར་གསུངས་ཀྱང་དལྟ་བཞུགས་མིན་ཞིབ་
པར་མ་ངེས་པ་བཅས་རྣམ་ཐར་སྟིང་བསྐྱས་སོ།།

༡༡། རྩེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་
པ་སྟོན་ཅི་མ་མེད་པ་ལ་གུས་པས་ཐུག་འཆལ་ལོ།

དགོ་ལེགས་འབྲམ་ཐུག་དུ་མས་བསྐྱུན་པའི་སྒྱ། །
ཡན་ལག་དུག་ཅུས་འགོ་དབྱགས་འབྲིན་པའི་གསུང་། །
དྲི་མེད་མཁྱེན་དང་བཙེ་བའི་ཐུགས་མངའ་བས། །
མཇེད་པ་མཐར་ཐྱིན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་། །

རྒྱལ་ཆབ་དམ་པ་མི་ཕམ་མགོན་པོ་སོགས།
ཆོས་འདི་བརྒྱད་པའི་ལྷ་དང་སྤྲ་མ་དང་། །
བྱད་པར་འབྲེལ་མཇེད་གཞན་ལས་མཆོག་གྱུར་པའི།
འཕགས་པ་གོལ་སྟེ་རྒྱལ་སྤྲས་སེང་གོ་བཟང་། །
རྩེ་བཙུན་དམ་པ་གཞོན་ནུ་མཛེས་ལ་སོགས། །
ཅ་བརྒྱད་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་སྦྱིང་ནས་འདུད། །

ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་གནད་རྣམས་མ་ལུས་ལ། །
སྟོ་གྲོས་བཟང་པོ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བས། །
སྟོན་མེད་བསྐྱུན་པའི་སྟོན་མེར་རབ་གྲགས་པ། །
སྤྲ་མེད་སྤྲ་མ་མཆོག་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །

རྒྱལ་ཚབ་དཔལ་པ་དང་མ་རིན་ཆེན་དང་། །
 མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་སོགས།
 མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གྲུས་བརྟན་ནས། །
 སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་སྤྲང་བ་འབྲི་བར་བྱ། །

དེ་ལྟར་ན། བསྐྱན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་
 འཆད་པ་ལ། བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་སྤྱི་ལོ་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། སྐབས་
 སྐབས་པའི་གཞུང་དོན་རྣམས་སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་ལ་འདིར་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དོན་གཉིས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་སྤྱི་
 དང་། ངེས་དོན་ཟབ་མེད་མདོ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་དགོས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པ་ལ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གའི་དོན་ཤེས་དགོས་ཤིང་། ངེས་དོན་ཟབ་
 མེད་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པ་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྒྱད་ཁྲ་མ་ལས། གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉིས་བས་གསེར་གཞི་ཤོར་བྱས་སྤྱོད་
 པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྩལ་མཉམ་པ་ཉིན་རེ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་དྲག་འབུལ་ལ། །
 གཞན་གང་འདི་ལས་ཆེ་ག་ཅུང་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །སྤྱིན་པ་ལས་
 བྱང་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ངེས་དོན་ཟབ་མེད་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་
 གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། འདིས་དངོས་བསྐྱན་ལ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་འཐོབ་པ་ལ་མེད་མི་རུང་
 དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་སྤྱིང་ཉིད་བསྐྱན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྐྱན། སྤྱོད་དོན་ལ།

རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ངེས་པ། བྱངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་
ངེས་པ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་
གནད་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྱེད་བསྟུས་གསུམ་
གྱི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་ཡང་། ཤིང་རྩེ་སྒྲོལ་འབྱེད་ཅིག་གི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ནས་འཇུག་དགོས་ཏེ། ཡུམ་དོན་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་ན་
གོལ་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཤིང་རྩེ་སྒྲོལ་འབྱེད་དུ་ཞིག་ཡོད། རང་ལུགས་གང་གི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ནས་འཇུག་ཅེ་ན། སྔ་མ་ཁ་ཅིག་ ཤིང་རྩེ་སྒྲོལ་འབྱེད་ལ་བཞིར་བྱངས་ངེས་
ཏེ། སྔས་དོན་མངོན་རྟོགས་གྱི་རིམ་པའི་སྒྲོལ་འབྱེད་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་། དངོས་
བསྟན་སྣང་ཉིད་གྱི་རིམ་པའི་སྒྲོལ་འབྱེད་མགོན་པོ་ལྷ་སྐུ་བ། ཡུམ་དོན་སྟོགས་དང་།
རྣམ་བྱངས་བཙུ་གཅིག་གི་སྟོན་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྒྲོལ་འབྱེད་ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྟེ།
བརྒྱད་སྟོང་པ་དོན་ཆཅན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་གྱི་སྟོན་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྒྲོལ་འབྱེད་
སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲང་དང་བཞིར་བྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། ཐེག་
ཆེན་པ་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་ཁོག་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་། ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོལ་བྱེ་བ་དགོས། དེ་ལ་ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྟེ་ཟབ་དོན་འགྲེལ་པ་ལྷ་
སྐུ་བ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས། ཕྱོགས་སྒྲང་ཐོགས་མེད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། དགའ་ལྷན་དུ་ཡུམ་གྱི་ཟབ་དོན་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྒྲོལ་
བྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། འཇམ་བུའི་གླིང་དུ་དབུ་སེམས་སོ་
སོའི་སྒྲོལ་བྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རིམ་པ་བཞིན་ལྷ་སྐུ་བ་དང་ཐོགས་མེད་གསུམ་དུ་

གངས་ངེས་པར་མངོན་ཏེ། རྩེ་བཅུན་གྱིས་དགའ་ལྷན་དུ་འབྲེལ་བྱེད་མཁམ་པོ་གཞན་ལ་
 མ་བསྟོས་པར་ཡུམ་དོན་དབུ་མར་འབྲེལ་པ་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། རྒྱུད་སྤྲུམ་
 གཉིས་མཛད། སེམས་ཅམ་དུ་འབྲེལ་པ་ལ། བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་གསུམ་མཛད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ལྷ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྩའི་སྟོལ་འབྲེད་གཉིས་སུ་
 རྒྱལ་བ་ཉིད་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས།
 བདེ་གཤེགས་སྒྲུང་ན་འདས་འོག་ཏུ། །སོ་སོར་དགེ་ཐེག་པ་ནི། །འཛིན་པར་སྤྱེའགྲུར་
 བཤད་དུ་གསོལ། །ལྟོ་ཕྱོགས་བེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སྦྱོང་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་པ།
 དེ་མིང་ལྷ་ཞེས་འཕོད་པ་དེས། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིག་པ། །ང་ཡི་བསྟན་པ་
 འཛིག་རྟེན་དུ། །སྤྲོ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་དེ། །རབ་རྒྱུད་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །
 བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགོ་འོ། །ཞེས་སོགས་ཟབ་དོན་འབྲེལ་བའི་ལུང་བསྟན་མང་དུ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཚུ་རྒྱུད་ལས། ཐོགས་
 མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སྦྱོང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ཉིད་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྤེངས་དོན་
 བྱང་བའི་དོན། །ནམ་པ་མང་པོ་རབ་རྒྱུ་འབྲེད། །འཛིག་རྟེན་རིགས་པ་སྟོན་བདག་
 ཉིད། །གཞུང་འབྲེད་ངང་རྒྱལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་པ་བྱུབ་པ་ནི། །སྤྱེའའི་ཕོ་ཉ་
 མོ་ཞེས་བྱ། །དེ་ལུས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། མདོའི་སྤྲུལ་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཞར་ལ་
 སེམས་ཅམ་གྱི་ལྷ་བ་ཡང་བསྟན་པས་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་ལྷ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྩེས་སུ་
 འབྲངས་ནས་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་ཏེ། གཉིས་ཀ་རྟོགས་དགའ་བས་སྤྲུལ་དོན་

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་ཡང་ལམ་རྒྱུ་པ་བ་དང་། ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་པའི་
ལོག་རྟོག་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟབ་མེད་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་
པར་རྟོག་པའི་ཆ་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟ་བ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་བཞེད་ཀྱང་། ལེགས་པར་གཏན་ལ་
འབབས་དགོས་ཏེ། དེ་ཅམ་གྱི་ལྟ་བས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་
འཐོབ་རྒྱས་པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་ཇེས་སུ་འཛིན་དགོས་པ་
དང་། ལྟ་བ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོགས་པའི་ལྟ་བའི་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ནས་ལེགས་བརྒྱུད་པའི། །ཞེས་སོགས་དང་།
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྟོན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
རྣམས་འཇམ་གླིང་འདིར་སྟོན་ཕྱི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་མངོན་རྟོ།།

འོ་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་མདོའི་སྤྲུལ་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་
པ་གཏན་ལ་འབབས་ན། འདིའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་གང་། དེ་རྒྱན་འདིས་འཆད་ཚུལ་
ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟོག་མེད་ལ། ཁ་ཅིག་རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ལ་ཡུམ་སྤྲུལ་བཅུ་
བདུན་དུ་གངས་ངེས་ཤིང་། ཡུམ་ལ་དུག་ཏུ་ངེས་ཏེ། འབུམ། ཉི་ཁྲི། བྲི་བརྒྱད་སྟོང་
པ། ཤེས་རབ་བྲི་པ། བརྒྱད་སྟོང་པ། སྤྱད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་ལ་
བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཤེས་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ། ལྟ་བརྒྱ་པ། སྤྲུལ་བརྒྱ་པ། ཚུལ་བརྒྱ་ལྟ་
བཅུ་པ། ལྟ་བཅུ་པ། སྟོན་ཉིད་ལྟ་པ། རབ་རྩ་ལ་རྣམ་གཞོན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཀུན་གྱི་
ཀས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤེས་ཕྱིན་ཡི་གེ་གཅིག་མ། ཡི་གེ་ཉུང་དུ་མ། ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་
དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་སྤྲུལ་གྱི་དོན་ལ་ཡང་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་

ཅུ་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་བར་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་གྱི་སྒྲིབ་ནས་འཛིག་པ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་རིགས་
 ཏེ། བཤད་བྱའི་ཤེར་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་ན་གྲངས་ཉུང་ས། བཤད་བྱ་ཙམ་བའི་མདོ་ལ་
 བྱེད་ན་གྲངས་མང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཤེར་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་པ་
 རྒྱལ་མེས་དཔལ་ལྷན་བའི་སྒྲིབ་པོ། ཉི་མའི་སྒྲིབ་པོ། རྩི་རྒྱལ་མཚན། ལག་ན་རྩི།
 ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ།
 ཤེས་རབ་ཁྱིམ་དང་རྒྱུ་སྐྱེད་པའི་འགྲེལ་པ་ཆད་ལྟར་གྱིས་མཛད་པ་མེད་ཅིང་། སྤྱི་
 བཅུ་གཅིག་པོ་དེས་བཙུང་བྱ་དངོས་བརྒྱུད་དོན་བདུན་ཅུ་བཞུགས་པ་དང་། རྒྱུ་སྐྱེད་པས་
 བརྒྱུད་ཙམ་འགྲེལ་བྱ་སྐྱེད་བྱ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅུ་གཅིག་པོ་དེས་དངོས་བརྒྱུད་ཆད་
 བར་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཁབ་ཁས། གཞན་ཡང་། ཁྱིམ་བརྒྱུད་སྒྲིབ་པ་དང་སྐྱེད་པ་སོ་
 སོར་ཡུམ་དུ་འབྲེན་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐྱེད་པ་ཁྱིམ་བརྒྱུད་སྒྲིབ་པ་ལ་ལེན་གྱི་
 བདུན་པོ་དེ་ལྟར་བཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁའི་གྲིས་ལྷན་པས་བསྐྱེད་པས་མཛོན་
 རྒྱུ་སྐྱེད་པས་བརྒྱུད་ཙམ་འགྲེལ་བྱ་སྐྱེད་བྱ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེད་པ་དེའི་བཤད་བྱ་ཙམ་བའི་མདོ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཀུན་གྱི་རྒྱུ་སྐྱེད་པར་མི། ཞེས་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་པས་སྤྱི་ཡོད་པས་པོ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་
 ཏུ་འགྱུར་བར། ཞེས་དང་། དོན་བསྐྱེད་པའི་ཙམ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་སྐྱེད་པས་སྤྱི་
 ཡང་། རྒྱུ་སྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པས་ཀྱི་བསྐྱེད་པས་པོ་འདིའི་བསྐྱེད་པས་དོན་འདི་ཙམ་
 ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཁྱིམ་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞུགས་པའི་མཛོན་
 རྒྱུ་སྐྱེད་པས་པའི་ཁྱེད་པས་འགོད་པ་ན་ཡང་བསྐྱེད་པ་དང་འབྲེད་པའི་ཁྱེད་པས་
 བཏོད། རྒྱུ་སྐྱེད་པས་པའི་ཁྱེད་པས་མཛོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན།
 མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་སྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པས་དང་མདོ་སྐྱེད་པ་བཞུགས་པོ་རྒྱུ་སྐྱེད་པས་བཤད་བྱ་ཙམ་

བའི་མདོར་རྩུང་མི་རྩུང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱད་པ་དང་རྒྱན་
སྤྱར་བའི་འབྲེལ་པ་སེང་བཟང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་
ནམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་སོགས་དང་འགའ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་ནམས་སྤྱད་པའི་སྤྱུང་དོན་
གྱི་རིམ་པ་དང་དངོས་སུ་མི་སྦྱོར་བས་དེ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་སྤྱད་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱན་གྱི་བཤད་
བྱ་ཅ་བའི་མདོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱུང་དོན་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཕྱུ་རྩེ་གསུམ་པ་
དང་བཅས་པ་རྒྱན་གྱི་སྐབས་བརྒྱད་ཅ་འབྲེལ་དུ་སྤྱར་རྩུང་ཞིང་སྤྱར་བའི་ཆད་ལྷན་གྱི་
འབྲེལ་པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་མདོ་རྒྱན་
སྤྱར་བའི་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀར་ཆོག་གི་ཆ་གཙོ་བོར་མ་སྤྱར་བ་
དང་། འབྲེལ་རྒྱང་ལས། དག་སོགས་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མདོར་རྩེ་གསུམ་རྒྱན་གྱིས། བཤད་བྱ་ཅ་བའི་མདོ་དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྱུང་
དོན་མདོར་རྩེ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒྲོན་ས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ནམ་
བཤད་རིགས་པ་ལས་ཇི་བཅུན་གྱི་མན་དག་འགོད་པ་ན། མདོ་དོན་སྤྱོད་ནམས་ལ་ནི། །
ངས་ནི་མན་དག་སྦྱོན་པར་བྱ། །དགོས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་བཅས་དང་། །ཆོག་དོན་
བཅས་དང་མཚམས་སྤྱར་བཅས། །བཀྲལ་ལན་བཅས་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཞུང་གི་ཆ་གང་དང་གང་གིས་ལྷ་པོ་དེའི་སྒྲོན་ས་འཆད་
ཅིང་དེའི་སྒྲོན་ས་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། ལྷ་པོ་དེ་གཞུང་གི་ཆ་གང་དང་གང་
གིས་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
དགོས་དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་འཆད། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་

དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོག་
 དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། དེ་ནས་མེད་གོ་
 རྣམ་འགྲུངས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད། ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་དང་། གྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་
 རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱལ་ལན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པོ་དེའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དགོས་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས། བསྟན་བཅོས་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ལྟ་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་ཐོས་
 བསམ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་གྲུས་པར་འགྱུར། བསྟན་དོན་ལ་རྟེན་ནས་དོན་རགས་རིམ་
 ཤེས་པར་འགྱུར་བས་དགོས་པ་དེ་འགྲུབ་པ་བསྟན་དོན་ལ་རག་ལས་པ་དང་། བསྟན་
 དོན་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རགས་རིམ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་ཆོད་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། མཚམས་སྦྱར་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པས་གཞུང་སྡེ་གྱི་འབྲེལ་ཆགས།
 བརྒྱལ་ལན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པས་ཁས་སྒྲུངས་སྡེ་གྱི་དང་། རིགས་པ་དངོས་ཤུགས་མི་
 འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཉན་པ་དང་ནི་འཛིན་པ་
 ལ། །ཉན་པ་པོ་རྣམས་གྲུས་བྱེད་པས། ཐོག་མར་དགོས་པ་བརྟེན་པར་བྱ། །དེ་གྲུབ་དེ་
 ནི་བསྟན་དོན་ལ། །བསྟན་པའི་དོན་ནི་ཆོག་དོན་ལ། །གོ་རིམ་རིགས་པ་སྡེ་གྱི་དང་། །
 མི་འགལ་བ་ནི་གཉིས་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟན་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་ཆོ་ཡང་དེའི་འབྲེལ་པ་ཆད་ལྡན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་དགོས་ན། རྒྱན་
 ལ་འབྲེལ་པ་དུ་ཞིག་ཡོད། རང་ལུགས་འབྲེལ་པ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞེན། དེ་ལ་

འབྲེལ་པ་རྒྱ་གར་མར་གྲགས་པ་ཉར་གཅིག་ཡོད་དེ། མདོ་རྒྱན་རྒྱར་བའི་འབྲེལ་པ་བཅུ་
གཉིས། མ་རྒྱར་བ་དགུ་དང་བཅས་པའི་ཉར་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱར་བ་བཅུ་གཉིས་
ཡོད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་རྒྱར་བ་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱན་སྒྲུང་།
མཁས་གྲུབ་ཤེན་པས་མཛད་པའི་སྟོང་པོ་མཆོག་ ཨ་ཐུ་ཀ་རས་མཛད་པའི་གནད་ཀྱི་ཟླ་
འོད་དེ་གསུམ། ཉི་ཁྲི་དང་རྒྱར་བ་ལ། འཕགས་པས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་སྒྲུང་བ། བཅུན་
པས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་རྣམ་འབྲེལ། ཤེན་པས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་དག་ལྟར། སྟོབ་དཔོན་
གྱིས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་ལེུ་བརྒྱད་མ་སྟེ་ཉི་ཁྲི་དང་རྒྱར་བ་བཞི། རྒྱད་པ་དང་རྒྱར་བ་ལ།
སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱད་འབྲེལ་རྟོགས་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་
མཛད་པའི་རྒྱད་པའི་དཀར་འབྲེལ། ཁ་ཆེ་རྩམ་ལྷིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཤར་ཕྱིན་
མཛོད་ཀྱི་ལྷ་མིག་སྟེ་རྒྱད་པ་དང་རྒྱར་བ་གསུམ། གཞན་ཡང་། སྟོ་ཉིས་མཛད་པར་
གྲགས་པའི་ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་དུ་མཐུན་པར་སྟོན་པ། ཁ་ཆེ་རྩམ་ལྷིས་མཛད་པར་
གྲགས་པའི་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ་པའི་བཤད་པ་འབྲུམ་དང་རྒྱར་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྟེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། མ་རྒྱར་བ་དགུ་ཡོད་དེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ།
ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འབྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ། གསེར་གྱིང་པས་མཛད་པའི་
འབྲེལ་བཤད་རྟོགས་དཀར་སྒྲུང་བ། རོ་བོའི་བསྟུས་དོན། ཤར་འབྲུང་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་བསྟུས་
དོན། ཁ་ཆེ་གཞོན་ཅུ་དཔལ་གྱི་བསྟུས་དོན་ཉེ་བསྟུས་དོན་གསུམ། རིན་ཆེན་གྲགས་
པས་མཛད་པའི་གྲགས་ཆ། བུརྩ་ལྷིས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་ཕྱིང་བ། ཨ་ཐུས་
མཛད་པའི་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་སེམས་
བསྐྱེད་ཉར་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་རྒྱན་དང་རྒྱར་བས་དེར་བབྲངས་པ་ཅམ་མོ། །འབྲེལ་པ་

དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྡོད་ཕྱག་བརྒྱ་པའི་བཤད་པ་འབྲུམ་དང་སྦྱར་བ་དང་ཤིང་ཕྱིན་
མཛོད་ཀྱི་ལྷ་མིག་གཉིས་རྒྱ་འབྲེལ་ཡིན་མིན་བརྟག་བྱའི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྡོད་ཕྱག་བརྒྱ་
པའི་བཤད་པར་བོད་ཀྱི་བཙུན་པ་བ་རིག་ཐོས་པ་ཀམས་མཛོད་པའི་བསྟན་བཅས་རིན་ཆེན་
སྟོན་མེ་ལས། སྡོང་གཞི་རྒྱས་པར་བཀའ་སྤྱུལ་བསྟན་བཅས་རྣམས། །ལེགས་པར་
བསྟུས་པ་ཕྱག་འཆལ་ཆོགས་བཅད་ཡིན། །ཞེས་པ་བྲངས་ནས་མཛོད་བཛོད་སྡོང་གཞི་
དང་སྦྱར་ཞིང་། དེ་མི་རིགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོག་རྣམས་པ་རྒྱུ་ཞིང་བོད་ཆོག་དུ་མ་
དང་བཅས་པ་དང་། ཤིང་ཕྱིན་མཛོད་ཀྱི་ལྷ་མིག་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། ཡུམ་
གསུམ་དོན་བརྒྱད་དུ་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡང་སྦྱི་ཉིས་མཛོད་པ་ཡིན་མིན་བརྟག་བྱ་
ཏེ། དེར་ཡང་བོད་ཆོག་དུ་མ་དང་བཅས་ཤིང་མདོ་སྦྱར་ལ་ཡང་སྟོན་ཆགས་པ་དུ་མ་སྦྱང་
བའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་བཤད་གསེར་བློང་ལས་གསུངས་སོ།།

རང་ལུགས་འབྲེལ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ནས་རྒྱན་གྱི་དོན་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཆོག་ཉུང་ལ་བཛོད་བྱ་རྒྱ་
ཆེ་ཞིང་འབྲེལ་བས། འབྲེལ་པ་གཞན་ལས་བྱད་ཞུགས་ཤིང་ཉ་ཅང་རྒྱས་བསྟུས་ཀྱི་སྟོན་
དང་བྲལ་བས་ཉན་བཤད་ཀྱང་སྒྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་རྣམས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། འབྲེལ་པ་འདིས་རྒྱན་དོན་
བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ། བཤད་པ་ཉིད་འགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་གསུམ་གྱི་སྟོ་
ནས་འཆད་ཅིང་། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ། མཛོད་པར་བཛོད་ཅིང་བཤད་པར་དམ་
བཅའ་བ། འབྲེལ་པ་ཚུམ་རིགས་པར་བསྟུབ་པ། ཁེངས་སྦྱང་ཞིང་སྟོ་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་
དང་བཅས་པའི་དོན་རྣམས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོས་མཛོད་པར་བཛོད་ཅིང་ཚུམ་པར་དམ་

བཅའ་བ་དང་དགོས་པ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཉིང་དགོས་བཟོད་བྱ་དང་བཅས་པ་
 འགས་ལ་འཆད། དོན་ཚན་བར་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་
 གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་དམ་པ་བར་མ་
 ཆད་པའི་མན་ངག་དང་ལྷན་པ། ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་དང་ལྷན་པ། ཡི་དམ་གྱི་ལྟའི་སྒྲིང་བ་ཐོབ་པ་འགས་ལ་བསྟན་ནས། དེས་ན་འགྲེལ་
 པ་ཚུལ་རིགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁེངས་སྒྲིང་ཞིང་སྒོ་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱིས་ནི་རང་
 གཞན་གྱི་དོན་དུ་མ་གྱུབ་སྟེ། རང་ཉིད་མ་ཁེངས་པས་དགེ་ཅི་མི་གཅོད་ཅིང་སྐྱེས་བུ་དམ་
 པའི་སྒྲོད་པ་དང་མཐུན། སྐལ་བ་མཉམ་པ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱལ་བའི་
 ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་འགོད་པ་ལ། མཆོད་པར་བཟོད་པ། རྒྱས་པ་ལ་དད་
 པའི་གང་ཟག་ལ་སྤྱེ་སྤྱེ་བསྟན་པ། བསྐྱེད་དོན་གཞན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། རྗེ་བཙུན་གྱིས་མདོ་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྟའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ། སྒོ་བ་
 དཔོན་གྱིས་རྒྱན་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྟའི་སྒོ་ནས་འཆད་དོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། ཐོག་མར་མཆོད་བཟོད་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྟའི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་མཛད་
 པས། དེ་ཡང་མཚམས་སྒྲུར་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། འཕགས་པ་བུམས་པ་རང་ཉིད་
 དམ་པའི་སྒྲོད་པ་དང་མཐུན་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་དོན་གྱི་སྒོ་
 ནས་འཆད་པ་ལ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། དགོས་དོན་
 གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། རི་ཞིག་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། ཆོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་དེའི་སྤྱོད་སུ་བསྟན་པ།

ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ཚུབ་མེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། བརྒྱལ་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི་དོན་བརྒྱད་བསྟུས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 སོ།།

བྱམས་གཞུང་།

ཕ་ འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།
 གང་ལ་ཚུད་པའི་ཡུལ། གང་གིས་ཚུད་པའི་གང་ཟེ། ཇི་ལྟར་ཚུད་པའི་རྒྱལ། དེའི་
 ལན་འདིབས་རྒྱལ་རྣམས་ལས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 མཆོད་བརྗོད་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་དེ་ལ་ཚུད། གང་གིས་ཚུད་ན།
 གཡག་པ་དང་རོང་པ་སོགས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཚུད། ཇི་ལྟར་ཚུད་ན།
 འགྲེལ་པ་འདིས་མཆོད་བརྗོད་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་མི་དགས་ཏེ།
 བྱམས་པ་ལ་རང་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་འཇུག་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་
 སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཚུད།

བཞི་པ་དེ་ལ། ཚུད་སྒོར་གི་རྣམ་བཞག་བཞོད་པ། དེས་ཚུད་པ་ཇི་ལྟར་སྒོར་
 རྒྱལ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། ཇི་བཅུན་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་
 མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ངལ་བ་ཞིབ་ཏུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཇི་བཅུན་མངོན་པར་ཚོགས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པའི་སྐབས་མ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ནི་རང་དོན་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་སྐུ་དགོས་པར་མ་མཐོང་ན་རང་དོན་དུ་ཞི་བ་རྒྱང་པས་ཆོག་
པར་འཇིན་པ་བསྐྱོག་མི་རུས་ལ། དེ་མ་བསྐྱོག་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་
མཚན་ཉིད་མི་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་དོན་ཆོས་སྐུ་ལ་དོན་གཉིས་ས་བཅུ་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་གྱི་སྐུ་ལ་རང་དོན་གྱི་སྐུ་དང་གཞན་
དོན་གྱི་སྐུ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ཡང་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་པའི་ལྷན་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་
བཞག་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། དེ་
ལྷན་རྩོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྩོད་པ་དེ་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
སྐབས་མ་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་རྒྱན་རྩོམ་པ་པོའི་རྩེ་
བཅུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན།
གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གདུལ་བྱ་
ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་དེ་ལྷན་འཐད་དེ། སྤྱོད་སྤྱོད་དཔེ་གཤམ།
གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཁ་ཅིག་གྱང་རྩེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྐད་གསུངས་གྱི་ངེས་
པའི་དོན་ཉིད་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱམས་པ་ཆོས་གྱི་སྐུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་
དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ། དེ་འབྲ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནམ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་ཡིན། དང་པོ་ལྷན་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུགས་ལ་རྒྱན་རྩོམ་པ་པོའི་རྩེ་བཅུན་
བྱང་སེམས་སུ་ཐུལ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་ལུགས་ལ་རྒྱན་རྩོམ་པ་པོའི་རྩེ་

བཅུན་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྒྱུན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་
 སྐབས་འདིར་རྒྱན་ཚུམ་པ་པོའི་ཇེ་བཅུན་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་སྤངས་པ་དང་དངོས་སུ་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རྒྱན་ཚུམ་པ་པོའི་ཇེ་བཅུན་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་སྤངས་
 པ་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་མ་ཕྱེད་པའི་སྒྲིན་བཟོད་མཛད་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་གང་ཞིག
 དེའི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་སྒྲིན་
 བཟོད་མ་མཛད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་མ་ཕྱེད་པའི་
 སྒྲིན་བཟོད་གང་ལ་མཛད་སྒྲོས་ཤིག ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་ཞི་འཚོལ་མའི་སྐབས་ལ་ཐུན་
 མོང་བ་དང་། རྒྱན་གྱི་སྐབས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བྱས་ནས། མཚོད་བཟོད་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་རྒྱན་ཚུམ་པ་པོའི་ཇེ་བཅུན་བྱང་སེམས་དང་། རྒྱན་གྱི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་
 སུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་མ་ཕྱེད་པའི་སྒྲིན་བཟོད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་
 ཏེ། རྒྱན་གྱི་ལུགས་ལ་ཇེ་བཅུན་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་སྤངས་པས་གསུང་འདིའི་འཕྲུལ་
 མཚམས་མ་ཐུབ་པའི་གཤམ་བྱང་གསར་པ་བཅའ་བར་སྤང་ཡང་། དེ་འདྲའི་བྱང་པར་ཚད་
 ལྷན་གང་གིས་ཀྱང་མ་མཛད་པས་རྟོག་བཟོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དོན་
 མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་སོ་སོར་འཆད་པའི་མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱན་ཚུམ་
 པ་པོའི་ཇེ་བཅུན་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། བརྒྱད་པོ་བརྒྱ་བྱེད་ཀྱི་མཁུན་གསུམ་ལ་
 དངོས་སུ་བཟོད་བྱག་མཛད་པའི་མཚོད་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱན་ཚུམ་པ་པོའི་ཇེ་བཅུན་
 བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་མཚོད་
 བཟོད་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ལ་མཚམས་སྒྱར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཇེ་བཅུན་ལ་རང་དོན་

དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་རང་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དམ་ཚཱ་པ་དཀར་གྱི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཐལ་བ་
 ཕྱི་མ་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་མ་ཐུང་པའི་བྲབ་མེད་གྱི་ལན་
 འདེབས་པ་ཡིན་གསུངས་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་གསུང་རབ་སྒྱི་ལ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་ཚཱ་པ་དཀར་མོར་
 བཞག་ལ་འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔར་གསུངས་པའི་ཅ་ཅའི་འགོས་བྱེད་
 ན་མ་གཏོགས་དེ་ལས་ཀྱང་རྩེ་བཅུན་སངས་རྒྱས་སུ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤུ་
 རིའི་བྱ་བྱང་སེམས་སུ་གསུངས་ཏེ། མ་འོངས་དུས་ན་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱེད་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། །པ་སྒོའི་འོད་ཅིས་བྱ་བ་ཀུན་རྒྱ་ཅན། །སྟོག་
 ཆགས་བྱེ་བ་སྒོང་དག་རྣམས་འདུལ་ལོ། །ཞེས་དངོས་སུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ཉི་སྒྲུང་
 ལས། དམ་པའི་ཚཱ་པ་དཀར་པོ་ཆད་མར་བྱེད་ན། འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་བ་སོགས་
 པའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔར་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསུངས་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གསུང་ན་རེ། ཡ་ཤེས་པོས་དེ་ལྟར་ཅོད་
 མི་རིགས་པར་ཐལ། རྩེ་བཅུན་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐལ་
 བ་གཉིས་པ་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་མ་ཐུང་པའི་བྲབ་མེད་གྱི་ལན་
 འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་བཅུན་ལ་ཐུན་མོང་བ་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་
 ཡོད། རང་དོན་དོན་གཉིས་གྱི་སློབ་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 རང་དོན་ཡོངས་སུ་ཚུགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་ཐུན་
 མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་སྤྱི་ལ་མ་གཤགས་ཤིང་། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་རང་གི་གོ་གསུམ་རང་དོན་ཆོས་སྐུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་མ་ཡིན་ན་ཐོག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་ཚོགས་པར་གསུངས་པ་གང་
 ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཐོག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་མ་ཡིན་ན། སེམས་བསྐྱེད་པའི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 འདོད། །ཅེས་པས་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མ་བསྟན་པར་འགྲུང་བ་དང་། དེས་སློབ་
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ན། དེ་ཡང་ས་གསེར་ལྷ་བ་མེ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཐ་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྦྱར་བ་སོགས་དང་འགའ་
 ཡོད། །དེ་ཅུམ་ལས་མ་སློབ་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས། ཐུན་མོང་བ་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་
 མཇད་ནས་འཕུལ་བྱེད་པའི་ལུགས་བྱེད་པ་མི་རིགས་པ་རྟོགས་སྤོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ལྟར་ལྟར་ཚོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ནི་ཐོག་པ་
 ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངལ་བ་ཞིབ་དུ་མ་བྱས་པའི་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་
 ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ཚོད་པ་དེ་ཇི་བཅུན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོད་
 དམ། བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་འདོད་པ་དེ་ཐུན་མོང་བ་ཡར་ཕྱིན་ཐོག་པའི་སྐབས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲགས་ཀྱི་
 ཐོག་པའི་སྐབས་མ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་

ཇི་བཅུན་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་ཐུན་མོང་བ་པ་རེ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སྤྲུགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཇི་བཅུན་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་འཇམ་
དབྱུངས་སངས་རྒྱལ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཚན་ནས་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། པ་རེ་ལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཐུན་མོང་བ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནས་
གཞག་འཐད་དེ། བྱང་རྒྱལ་ལས་རིམ་དུ། ཐུན་མོང་བ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་སློབ་རྒྱལ་
དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སློབ་རྒྱལ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། བསྐྱས་དོན་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི། །ལས་མཚོག་
གཉིས་ཀར་དགོས་པའི་ཐུན་མོང་ལས། ཞེས་སོགས་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གདུལ་
བྱ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་གསུངས་པ་དང་འདིར་དོན་གཅིག་པར་
མངོན་ནོ།

ཁ་ཅིག་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁས་མི་ཡིན་ཞེས། མི་
འཐད་པར་ཐལ། འབྲེལ་རྒྱུང་ལས། རྟོགས་གཞན་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་བཞིའི་གངས་ངེས་བྱེད་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལུགས་དང་ཡང་མི་
འགལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་མཁའ་མྱིང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་ཚོགས་ལས་ནས་
མཁའ་འགོ་བ་སོགས་འབྱུང་བ་རྒྱུད་གསུང་བ་པོའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ནམ་འབྲེལ་ལས། གང་ཡང་རྒྱུད་རིགས་འགའ་ཞིག་གི་ །ལ་ལ་གསང་སྤྲུགས་
བྱེད་འགྱུར་པ། །དེ་དག་གིས་ཏེ་གཙོ་བོའི་མཐུ། །དེས་བཤད་རིགས་པ་འབྲུག་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཅུམ་མ་གཏོགས་དེ་དག་གིས་གང་བཤད་ཐམས་ཅད་

རང་ནི་ཁས་སྒྲངས་མི་རུས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་ཚོད་མི་རིགས་པ་ནི། རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ས་བརྩུ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བརྩུ་པ་བ་དེ་རང་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྤྱད་ཀྱང་ཉར་བར་ཞི་བ་ཙམ་གྱིས་ཚོགས་པ་མི་བསྐྱོག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་དོན་ཡོངས་རྫོགས་དོན་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་གང་ཞིག་དེས་རང་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་སྐུ་དགོས་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་རང་དོན་ཆོས་སྐུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སློ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱད་ལ་རང་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་སློ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་རང་དོན་ཡོངས་རྫོགས་དོན་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བརྩུ་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུང་འདི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ལས་ཐོག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་རང་གི་གོགས་རང་དོན་ཆོས་སྐུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དང་། རང་དོན་ཆོས་སྐུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སློ་ཡིན་ན་རང་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་སློ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་གནད་དུ་བྱུངས་ཤིག།

དེས་ན། རྒྱན་ཚོམ་པ་པོའི་རྩེ་བཅུན་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་སུ་བྱུང་སྟེ། ཡུམ་ལས། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་འིས་ཤིག་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་བྱུང་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་དག་ཕྱིར་དུ་རྒྱད་སྒྲ་མ་བརྩམས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་ཉི་ཟླ་ནོར་བུ་སྒྲོན་གྲོག་ལ། །བརྟེན་

ནས་མིག་དང་ལྔ་པ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ། རྟེན་པ་ཞིན་ཆོས་སྒྲོབས་དོན་ཅན་འོད་མཛད་པ། །
 ཐུབ་པ་བརྟེན་ནས་འདི་ནི་བདག་གིས་བཤད། རྟེན་དང་། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་
 རིགས་པ་ལ། བརྟེན་ནས་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་མོས་
 གུས་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་ལྟ་བུ། རྟེན་དག་ཇེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་ངས་འདི་བཙུམས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱམས་ཆོས་ལྟ། བཀའི་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་
 ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། རྟེན་རྩོད་པ་པོའི་ཇེ་བཙུན་སངས་
 རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་མཁུན་གསུམ་ལ་དང་བའི་དད་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཉིས་གྱི་
 འདུན་པ། དེ་ལས་ཞུགས་ནས་ལེགས་ཆོག་པ་རྣམས་མཁུན་འཛོལ་པའི་ལམ་རིམ་ཇེ་བཙུན་
 གྱི་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པར་རྣམས་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་པའི་གསུང་གི་
 གསང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་ཏེ་མ་གྱུར་པའི་སྟུན་མངའ་བའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མཉམ་
 པར་བྱས་ན་ཅི་འདོད་པའི་དོན་འབྲེལ་པར་འགྱུར་རེ་སྟེན་ནས་སྟུབ་པ་ལ་ཞུགས་པས།
 ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲིའི་རྣམས་བཤད་ལས་ཀྱང་། སྟུང་བྱངས་པའི་ལུང་གཉིས་གྱི་སྐབས་སུ།
 གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཇེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟོན་མེད་དེ། སྟུབ་བྱེད་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་
 རིམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཐེམས་ས་བཙུ་བ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་
 གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་ཐེམས་ཆོག་པ་ལམ་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ས་
 བཙུ་བ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུམ་མཁུན་གསུམ་ལ་དང་བའི་དད་པ། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དོན་གཉིས་གྱི་འདུན་པ། དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གང་

ཞིག་ ལེགས་མཆོག་ནམ་མཁུན་འཕྲུལ་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲུང་
སྤྱུང་བ་རྒྱུད་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱུང་བྱེད་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཞོད་དེ། ཡར་ལྷན་
ཐོག་པ་དང་མ་སྦྱར་བར་དོན་གྱི་གནས་ཆོད་ཅམ་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་ན། བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་སྤྲུལ་པ་དེ་གཏུལ་བྱ་བྱུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་བརྩམས་པར་ཐལ། ཙོམ་པ་དམ་བཅའ་དང་ཇི་ལྟར་བརྩམས་ཚུལ་ནམས་གཙོ་བོར་
གཏུལ་བྱ་བྱུན་མོང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
རྒྱུད་སྤྲུལ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ཙོམ་པ་པོའི་ཇི་བཅུན་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འབྲེལ་རྒྱུད་ལས། འཕགས་པ་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ། ཞེས་པས་ཀྱང་མི་
གཞོད་དེ། ཉན་རང་ནམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཅམ་ཡང་སྤོང་མི་རུས་པའི་བདེན་འཛིན་
ལྷན་སྒྲིལ་རྒྱུད་དུའི་འབྲིང་མན་ཆད་ས་བཅུ་པ་བས་སྤངས་པས་དེ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།
བཀྲལ་ལན་ཞིབ་པར་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

འོ་ན། རྒྱུན་ཙོམ་པ་པོའི་ཇི་བཅུན་བྱང་སེམས་ཡིན་ན་ཆོས་སྤྱོད་ལྟེན་ནས་སྤྱོད་
མཛོན་པར་སྤྱོད་པའི་མཛད་པ་སོགས་བསྟན་དགོས་པས། སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
ཞེ་ན། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ནམས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱ་བ་ཞིབ་ཏུ་
དབྱེད་ན་དཀའ་བར་སྤང་ཡང་། དེ་ཇི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ལུ་དང་ལྷ་སྤྱུང་གི་སྤྱོད་གསུམ་ལ་
བསྟོད་པའི་འབྲེལ་པར། སྟོབ་དཔོན་ཀུན་སྤྱིང་གི་བྱ་རྒྱུད་པའི་སངས་རྒྱས་ཚུལ་སོགས་
ལ་དཔགས་ན་དགའ་ལྷན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཇི་བཅུན་གྱིས་རང་དང་ནམ་པ་འདྲ་བའི་སྤྱུལ་པ་
གཅིག་དེར་བཞག་ནས། འོག་མིན་དུ་ཆོས་སྤྱོད་མཛོན་དུ་བྱས་སྤྲུལ་ཡང་སྤྱུལ་པ་དེ་ལ་
ཞུགས་ནས་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཇི་རྒྱལ་མཆོན་

གྱི་ལུ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་འདུག་བཞིན་དུ་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཉན་ཐོས་ཞི་འཚོལ་མ།

༩ ཉན་ཐོས་ཞི་འཚོལ་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།
དགོས་དོན་བཤད་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ། བྱངས་ངེས་པ། རོ་བོ་ངེས་པ། ཡུམ་སྐས་ཀྱི་
དོན་ལ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་རྒྱན་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་མཁུན་གསུམ་ལ་
བསྟོད་ཐུག་མཇེད་པ་ལ་དགོས་པ་རྣམས་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གཞུང་མཛེས་པ་
བསྟོད་པ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་མཇེད་པར་བཞེད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་རང་དོན་དང་གཞན་
དོན་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཇེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་རང་ཉིད་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་སྟོད་པ་དང་
མཁུན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཆེད་དང་། གཞན་དོན་གྱི་
དགོས་པ་ཡུམ་ལ་དང་བ་བསྟོད་པ་སོགས་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོད་བཇྫོད་ཀྱི་སྐབས་འདིར། བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་
མི་མཁུན་པར་དང་པོར་གཞི་ཤེས་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། ཁ་
ཅིག་ དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཆོད་བཇྫོད་ཀྱི་གཞུང་འདིས་མདོའི་སྒྲིང་
གཞིའི་གོ་རིམ་དང་མཁུན་པར་སྐྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱར་རྒྱལ་ཡོད་དེ། མདོའི་སྒྲིང་
གཞི་ལས། དགོ་སྟོང་དང་། དགོ་སྟོང་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་བསྟེན་མ་དང་།

ཐབས་ཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འདྲ་སྤང་དང་། ཞེས་པས་གཞི་ཤེས་གྱི་རྟོན་
 གྱི་གང་ཟག་བསྟན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟག་པ་ཟད་པ། ཞེས་པས་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་
 དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཐབས་གཞི་ཤེས་ལྷགས་ལ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད། འདིར། ཀུན་ཤེས་
 ཉིད་གྱིས། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་ཡང་ཐབས་
 ཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 བཟང་སྐྱོང་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པས་ལམ་ཤེས་གྱི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་
 དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུངས་རབ་རྟུ་ཐོབ་པ། ཞེས་པས་འཇིག་རྟོན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་
 དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཐབས་ལམ་ཤེས་ལྷགས་ལ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད། འདིར། ལམ་
 ཤེས་ཉིད་གྱིས། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་གྱི་གདན་སེང་གའི་
 ཁྲི་བཤམས་ཏེ། རྒྱ་བྱང་པོར་སྤང་དགོངས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། ཞེས་པས་རྣམ་མཁྲེན་
 གྱི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་དང་། ལྷགས་གྱི་དབང་པོ་ལས་འོད་ཟེར་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱོ་མོ་ལས་
 པན་འི་སྤང་དུ་སྦྱལ་པའི་ཤྲུག་བྱབ་པ་བསྟན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་པ་
 རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་འདི་ཉིད་ལས་བཅུ་མས་ཏེ། ཆོས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་འདི་ཉིད་བཟོད་
 པ་དང་། ཞེས་པས་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་རྒྱལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཐབས་
 རྣམ་མཁྲེན་ལྷགས་ལ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད། འདིར། གང་དང་ཡང་དག་ལྷན་པས། ཞེས་
 པས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། མདོའི་གླེང་གཞི་
 དང་མཆོད་བཟོད་སྦྱར་བའི་འབྲེལ་པ་འཕགས་སེང་གང་གིས་ཀྱང་མ་མཛད་ཅིང་། བྱང་
 པར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གླེང་གཞིའི་བཤད་པ་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོས་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་
 ཟུར་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་རྒྱན་དང་གླེང་གཞི་

མ་སྐྱར་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་དང་པོར་གཞི་
ཤེས་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་འདི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
རིགས་ཅན་ལམ་ལ་འབྱུག་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ནི་ཆེས་
མི་རིགས་ཏེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདི་ཐོག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས།
གོ་རིམ་འདི་རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཙམ་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འབྱུག་པའི་རིམ་
པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོད་པ་ཡིན་གསུངས་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་ཐོག་པ་གསུམ་
གྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འབྱུག་པའི་རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཙམ་ཡོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། རྒྱན་ཙམ་
པའི་ཐོག་མ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ཉིད་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་
པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པར་དང་
པོར་གཞི་ཤེས་སོགས་ལ་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
བྱས་དང་པོར་སྐབས་གསུམ་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མི་དྲག་སོགས་རྟོགས་པའི་གཞི་
ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་བསྟོམས་ནས་རྒྱད་སྐྱེད་ཏེ། སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད། དེ་ཇེས་ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་
བསྟོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བྱངས་ངེས་ལ། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུམ་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་
བྱངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇེ་བཙུན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡུམ་ཞིག་ལ་
བསྟོད་པར་བཞིན་པ་གང་ཞིག་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་

ཤེས་ལ་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། རང་ལུགས་ལ། རང་སྤྱོད་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་ཅུས་ཀྱི་
མཐུན་པ། ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡུམ། མངོན་རྟོགས། མཐུན་པ། ཡེ་ཤེས་རྣམས་
དོན་གཅིག་ཅིང་། དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐུན་པ་གསུམ་ཡོད། དེ་གསུམ་
གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་བསྟོམ་པར་
བྱ་ཞིང་། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟོམ་པའི་གཞི་ཤེས་སྱི་
ཙམ་དེ་ཉིད། ཚིག་ཀྱང་དང་པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་དང་།
ལམ་ཤེས་སྱི་ཙམ་དེ་ཉིད། ཚིག་ཀྱང་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་
ཤེས་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཚིག་ཀྱང་དང་པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་ཐེག་
དམན་གྱི་མངོན་རྟོགས་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་པ་དང་། ཚིག་ཀྱང་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་འདོད་པ་
སོགས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
པའི་གཞི་ཤེས་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་མ་བྱུང་། སྐབས་གཉིས་པའི་དངོས་
བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་རྒྱ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུམ་ལ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པས་བྱུང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
མཐུན་པ་ལ་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུམ་གྱིས་མ་བྱུང་། རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་མངོན་
རྟོགས་རྣམས་འདིར་འཕགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ཡུམ་སྲས་ཀྱི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། འཛིག་ཏེན་ན། མ་ལ་
བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མ་དང་། གསོ་བའི་མ་དང་། འདོད་པ་བསྐྱབ་པའི་མ་གསུམ་ཡོད་
པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུམ་ལ་ཡང་རང་སྲས་འཕགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་དང་། འཕགས་
པའི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་གསོ་བའི་ཡུམ་དང་། བཞིན་དོན་
བསྐྱབ་པའི་ཡུམ་གསུམ་ཡོད་ཅེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་ མ་བྱེན་པ་གསུམ་པོ་དེ་འཕགས་
བཞིའི་རྣམ་འཛོག་གི་ཡུམ་ཡིན་པས། འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཛོག་
ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཡུམ་སྲས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ངེས་པར་དགོས་
པའི་ཕྱིར། བསྐྱེན་པར་མཇུག་པ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་སྲས་
མི་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་དང་། རང་གི་ཡུམ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་སྲས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། འདིར་བཤད་པའི་ཡུམ་སྲས་ལ་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱིས་བྱེད་སྒྲུབ་སྟེ།
མ་བྱེན་པ་སྲ་མ་སྲ་མས་རང་སྲས་འཕགས་པ་བྱིས་བྱིས་བསྐྱེད་པ། འདིར་ཡུམ་སྲས་ཀྱི་
དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཅིག་དུ་བྲལ།

༩ གསུམ་པ་དགོས་དོན་བཤད་པ་ལ། ཚེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་
དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གདུལ་བྱ་གཉིས་
ཀྱིས་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་དང་། གཞི་ལས་རྣམ་
གསུམ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ རེ་ཞིག་དང་

པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནམས་ཀྱིས་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྦྱར་དུ་རབ་ཏུ་དང་བ་སྐྱོའོ།
 ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་རྟལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་
 དེ། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་
 དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོན་པོ་ཡིན་པས་
 ཁྱབ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོན་པོ་ལས་མ་ཞུགས་ནམས་ཀྱིས་མཐུན་
 གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆོག་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར། གཞི་ལས་
 རྣམ་གསུམ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཏན་ལ་ཤབ་
 རས། ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དུམ་མཐུན་གསུམ་ལ་དང་བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྣམ་འཁོད་ལས་ཀྱང་དང་པོ་ལ་རྒྱུ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཙམ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་
 བའི་གདུལ་བྱ་ཞེས་ཁྱད་པར་བྱེ་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན། གདུལ་བྱ་དེ་གཉིས་ཡུམ་མཐུན་གསུམ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་རྒྱལ་ཡོད་དེ།
 དང་པོ་དེས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་
 ངེས་སྒྲུལ་དུ་སྦྱར་དུ་རབ་ཏུ་དང་བ་སྐྱེ། གཉིས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་དུམ་
 ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་པ་མ་མཐོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་
 རས་དང་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོར་གཞི་ལས་རྣམ་གསུམ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་པ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཏན་ལ་ཤབ་ནས་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་
 རས། དེ་ལྟ་བུའི་དུམ་ཡོད་པར་ངེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་
 གཏན་ལ་མ་ཤབ་པར་དེ་རྟོགས་པའི་དུམ་ལ་ངེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན། གདུལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ཡུམ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་སྐྱེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
གྱིས་ཞུགས་ནས་མཐར་ལེགས་མཆོག་རྣམས་མཐུན་འཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞི་ལམ་རྣམས་གསུམ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། དོན་
དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་
ཚིགས་བཤད་པ། གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ལྟ་བ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་
པོ་ལ། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ། ངོས་འཛིན་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱོད་ཉིད་རྟགས་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་དེའི་སྤྱོད་ལ་
དུ་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ངོས་ཟེན་པ་སྤྱོད་འགོ་དགོས་
ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་
མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་བྱ་བུམ་པའི་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་དུ་ཤར་བ་
སྤྱོད་དུ་མ་སོང་བར་ས་ཕྱོགས་བུམ་མེད་དུ་ཆད་མས་ངེས་མི་རུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དགག་
བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་དུ་ཤར་བ་སྤྱོད་དུ་མ་སོང་བར་དགག་བྱ་དེ་བཞག་པའི་
མེད་དགག་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་ལ་དུ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དངོས་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ཀུན་ཚོ་བ་རྟུ་ཡོད་ཚུལ་ལས་བསྐྱོད་པ་གཅིག་བྱུང་ན། དེ་ཉིད་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་
པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་བས། ཐོག་མར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ཀུན་ཚོ་བ་རྟུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་བཏོད་པ། ལུང་གི་དོན་
བཤད་པ། དེ་དག་ལ་དྲོགས་པ་སྤྱོད་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དབྱུ་མ་སྤྱང་བ་

ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་
 རྣམ་པར་སྒོ་འདོགས་པའི་འབྲུལ་པའི་སྒོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོང་ཅེས་བྱ་སྟེ།
 འདིའམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགྲེལ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས། དངོས་རྣམས་སྒྲིབ་ཀུན་རྫོང་རྒྱ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་
 བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྲུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་འདོད། །
 ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ཉི་བར་བསྐྱན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་
 བརྒྱན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོང་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་
 འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་ཀྱང་སོག་ཆགས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉི་བར་བསྐྱན་པར་མཐོང་བར་
 འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྒྱན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་
 ཅད་ནི་ཀུན་རྫོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལུང་དོན་རྩལ་ཟད་བཤད་པ་དང་། ལུགས་
 འདིའི་བདེན་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་སྒོ་ཀུན་རྫོང་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྲིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་བདེན་སྐད་
 དང་བཅས་ཤིང་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་སྒོ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོང་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི།
 ཀུན་རྫོང་བདེན་འཛིན་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་སྐད་ས་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
 རྫོང་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོང་བདེན་འཛིན་དེས་བསྐྱད་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།

སེམས་ཅན་གྱི་སློབ་དོན་མཐུན་གྱིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་འཛིན་དེ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་འབྱུང་པའི་དབང་
 གིས་བྱུང་ཞིང་། དེས་ཀྱང་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
 ཡང་དག་པར་དངོས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་པར་མཐོང་བར་
 འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་མ་བྱུང་བ་ལ་དེ་
 ལས་བསྐྱོབ་སྟེ། ཡང་དག་པར་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་སློབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་
 བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་དངོས་པའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྤོངས་པ་དང་། གཞན་
 གྱི་དངོས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགོ་བས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་རྣམས་སྒྲིབ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་
 བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱིས་གང་གཅོད་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་
 དེ། དང་པོ་དེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཛིན་བྱེད་གྱི་སློབ་དོན་ཅན་གྱིས་
 བསྟན་པ་དང་བཅས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་འཛིན་དངོས་ཡིན་པ་དེ་
 གཅོད། ཕྱི་མས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་དུ་བྱུང་བ་དེ་གཅོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། སློབ་གཞན་མེད་ལ་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་
 རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་དེ། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་
 པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་ཆོས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འབྲུལ་
 གྱི་འབྲུལ་རྒྱུའི་གཞན་མེད་གྱི་སློབ་དོན་ཅན་གྱིས་བཞག་པ་དེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡོད་ཚུལ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་

ནམས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པ་དགོས་ཤིང་ཕུགས་ཀྱི་
འབྲལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པ་ནི་མི་དགོས་ཏེ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བ་དེ་ནི་འབྲལ་ཕུགས་གང་གི་འང་འབྲལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་
སྒྲུབ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བསྐྱད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞིས་པ་ལུགས་འདིའི་བདེན་གཉིས་འཛོག་རྒྱལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་
ལ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ནམས་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་སྟོག་ནོད་མེད་ལ་སྒྲུབ་པའི་
དབང་གིས་པར་བཞག་པ་ཅམ་དང་། སྟོང་ཕྱོགས་ནས་སྟོག་ནོད་མེད་ལ་སྒྲུབ་པའི་དབང་
གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་
གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ལྷ་གྲུའི་དངོས་པོ་ཡང་སྟོག་ནོད་མེད་ལ་སྒྲུབ་
པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་། ལྷ་གྲུ་རང་གི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཉིས་
ཆོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དགོས་ཏེ། དེ་མི་དགོས་ན། ལྷ་གྲུ་ལ་ལྷ་གྲུ་ཞེས་པའི་
མིང་མ་ཐོགས་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ཡང་། ལྷ་གྲུ་ལྷ་གྲུར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
དགོས་ཏེ། དེ་མི་དགོས་ན། རི་བོང་གི་རྩ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་དང་། རི་
བོང་གི་རྩ་ཞེས་རྟོག་པས་བཟུང་བ་ཅམ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་
སོགས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་སྟོག་ནོད་མེད་ལ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་དུ་གསུངས་
པའི་ཅམ་སྒྲིས་ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་གཅོད་ཀྱང་། མིང་བདས་བཞག་ཅམ་མ་
ཡིན་པར་གྲུབ་པ་མི་གཅོད་དེ། ནམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། གཞུགས་
སོགས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་མིང་བདས་བཞག་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་གཅིག་ཡོད་པར་

ཡོད་ཀྱང་ཞེན་པ་མེད། སྤྲུགས་ཐུས་ཀྱིས་མིག་མ་བསྐྱད་པའི་ཕྱིས་ཀྱི་ལྷན་མོ་བ་ལ་དེ་
 ཤིང་རྟ་སྒྲང་དུ་སྤྱང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི་སྤྱང་དུ་སྤྱང་ཞེན་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱུང་སྟེ། སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐོང་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
 རྣམས་ལ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤྱང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་
 ཡོད། དགས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཐུས་ཐོབ་ཀྱི་ངོར་ཆོས་རྣམས་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་སྤྱང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཞེན་པ་མེད། གནས་ལྷགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐྱོབ་པ་
 འཕགས་པ་རྣམས་ལ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱང་ཞེན་
 གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར།

བདེན་པར་གྲུབ་པ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ། དེ་ཁོན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ། དོན་དམ་
 པར་གྲུབ་པ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དོན་དམ་ལ་
 དཔྱོད་པའི་རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱར་འདོད་པར་དབྱུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་མཚུངས་ཀྱང་།
 རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། ཐུས་སུ་གྲུབ་པ།
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དེ་དག་ཏུ་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱར་མི་
 འདོད་དེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཐུས་སུ་གྲུབ་པ་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་གསུམ་དུ་གྲུབ་པས་
 བྱུང་། ཀུན་བཏགས་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཐུས་སུ་གྲུབ་པར་
 འདོད་པས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ། གནས་ལྷགས་སུ་གྲུབ་པ། དོན་དམ་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ། ཆོས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱར་

མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་བཞེད་དེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དེ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པས་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། རིགས་པ་དུག་ཕྱུ་པའི་འབྲེལ་པར་
 བྱང་འདས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་པར་གསུངས་པའི་དོན། བྱང་འདས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་
 ཡོད་པ་སྟོ་ཀྱན་ཆོས་པ་ལ་བཞུགས་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། བྱང་
 རིས་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། སྐལ་བཟང་
 མིག་འབྱེད་ལས་ཀྱང་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་མི་དགོས་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་རང་གཉིས་ལ་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ལ་ཐ་
 རགས་ཀྱི་བྱང་པར་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་འཐད་དེ། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 བཀའ་ཆོགས་བཞེད་པ། བཞུགས་སྐྱེ་བཞེད་པ། རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་བཞེད་པ་རྣམས་ལས་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་
 འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱན་བཏགས་རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་སེམས་ཅམ་པས་འཁོར་
 ལོ་བར་པའི་དགོངས་པར་བཤད་པ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཞེད་པ་དང་། ཞི་འཚོ་ཡལ་
 སྤུས་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་བར་པའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་ཆོ། ཀྱན་བཏགས་
 དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་བྱང་རིས་འབྲེལ་ཚུལ་མཛད་པ་ལས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་གིང་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲང་ངམ་མི་སྒྲང་།
 སྒྲང་ན། བཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲང་དགོས། དེ་ལྟར་ན།
 མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་བཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་བཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་

ཅད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར། མི་སྤང་ན། རྣམ་པའདད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་
 ལས། རྟགས་རྫས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་སློབ་བྲུལ་བའི་ངོར་རྟ་སྤང་དུ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་
 རྟ་སྤང་དུ་མི་སྤང་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། རྟགས་རྟ་མ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། སྤྱི་མ་ལྟར་
 ཁས་ལེན་གྱང་། གསུང་དེ་དང་འགལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། སྤྱི་མ་ལྟར་གྱིས་རྟེ་ཤིང་རྟ་
 སྤང་དུ་སྤྱུལ་པ་དེའི་ཆེ་རྟེ་ཤིང་གི་ངོས་ནས་རྟ་སྤང་དུ་མི་སྤང་ཞེས་མི་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་
 དང་། དེའི་ཆེ་རྟེ་ཤིང་གི་ངོས་ནས་རྟ་སྤང་ཞིང་རྟ་སྤང་གི་སྤྱུལ་གཞི་རྟེ་ཤིང་རྟ་སྤང་
 དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མིང་བདས་བཞག་
 ཅམ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འཕྲིན་ལས་ཉིར་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་བཏགས་
 པ་ཅམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་དང་པོའི་སྦྱོར་ལས་གྱི་
 སྐབས་སུ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་བདས་བཞག་ཅམ་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སྟོ་གཞོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པ་
 སོགས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཅམ་སྤྱིས་གང་
 གཅོད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་མི་མཐུན། ཞེས་གསུངས་པས་ད་དུང་དཔྱད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་པའདད་པ་ལ། ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་
 དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོགས་ལྟ་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྟགས་འགོད་པ་
 དང་། ཚུལ་སྤྱོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་
 གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་། དཔེར་ན། མི་ལོང་ནང་གི་བྱད་
 བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། གཞི་ལས་རྣམ་གསུམ་འདི་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་

དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་འགོད། གཞིས་པ་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ།
 ཕྱོགས་ཚེས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེན་པའི་གཅིག་གྲུབ་
 དུ་སྒྲུབ་པ། བདེན་པའི་དུ་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཉགས་འགོད་པ་
 དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་ལམ་ནམ་གསུམ་ཚེས་ཅན། བདེན་གྲུབ་
 ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན།

འདིའི་རྒྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཉགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཆ་བཅས་ངེས་པའི་ཆད་མ་
 དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་དངོས་འགལ་
 དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ། ཆ་བཅས་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་གི་གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཆད་
 མ་གསུམ་ཆད་དགོས་པ་ལས། ཕྱི་མ་ངེས་དཀའ་བས་དེ་བཙུང་ན། ཆ་བཅས་ཀྱང་
 ཡིན། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་གྲུབ་ན། ཆ་དང་ཆ་ཅན་
 གཉིས་སྒྲུབ་ལུགས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་ཡང་སྟོད་ལུགས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དགོས་ཏེ།
 གཞན་དུ་ན་ཆ་བཅས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་ལུགས་ངོ་བོ་ཐ་
 དད་དུ་སྒྲུབ་ཡང་སྟོད་ལུགས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་བརྟུན་པའི་སྟོད་ལུགས་ལ་མི་
 འགལ་ཡང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྟོད་ལུགས་ལ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འགལ་ན། ཆ་
 ཅན་བྱམ་པ་དང་དེའི་ཆ་ཤས་གཉིས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཐ་
 དད་དུ་ཡོད་ན་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་
 གཞིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གཟིགས་དགོས་པ་ལས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་དུ་
 ཡོད་ན་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞིག་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གཟིགས་དགོས་ཏེ། ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ར་དང་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། བྱམ་པའི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་ཅན་བྱམ་པ་དང་ཐ་མི་
དད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏུ་མར་འཇལ་བའི་ཆད་མས་གཞོད། ཆ་ཅན་
བྱམ་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཏུ་མར་ཐལ། གྲུབ་པ་གང་ཞིག་རང་གི་ཆ་ཤས་དང་ཐ་དད་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཅིག་རྒྱ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་གཞོད། དེས་ན། དེགས་
པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆ་བཅས་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁེགས་ཏེ། ར་དད་དུ་
ཡོད་ན་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
གཟིགས་དགོས་པ་ཡང་ཡིན། དེས་མ་གཟིགས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་
པའི་རྟགས་དེ་ཁེགས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡ་གྲུལ་བཀག་པས་ཚོགས་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་པས།
རྟགས་རྩར་སྒྲ་མ་ཁེགས་པས་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཁེགས་པ་ཡིན་གྱི། རྟགས་རྩར་ཕྱི་མ་
ཁེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་
མཉམ་གཞིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ར་དད་དུ་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁེགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་ཁེགས། དེ་ཁེགས་པས་ཆ་བཅས་དང་བདེན་
གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་གི་གཞི་མཐུན་ཁེགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཐུགས་ཚུལ་གྱི་ལུ་ལ། ཙུང་གཞི་ཚུལ་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་བུམ་པ་ལྟ་
བུའི་སྤྱིང་དུ་མཆུ་ཞབས་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ཤས་དུ་མ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་སེ་སྤྱིང་གི་
དགོས་ཤིང་། ཙུང་གཞི་ཚུལ་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ན་མས་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཆ་བཅས་
སྤྱིང་པ་ལ། ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིང་པ་དང་། ཆ་བཅས་ཆ་མེད་དང་དངོས་འགལ་དུ་
ངོས་པའི་ཆ་དང་མ་གཞིས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པས། དང་པོའི་དབང་དུ་བུས་ན། ཆ་མེད་

ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱོད་དེ། འདུས་བྱས་ལ་ཡང་ཆ་མེད་མི་སྤྱོད། འདུས་མ་བྱས་ལ་ཡང་ཆ་
 མེད་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མི་སྤྱོད་དེ། གཞུགས་ཅན་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད། གཞུགས་
 མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཅན་ལ་མི་སྤྱོད་དེ། གཞུགས་ཅན་
 རགས་པ་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད། སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཅན་
 རགས་པ་ལ་ཆ་མེད་མི་སྤྱོད་དེ། གཞུགས་ཅན་རགས་པ་རྣམས་གོས་ཀྱིས་བསྐྱོབས་མ་
 བསྐྱོབས་དང་། སྤྱོད་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱུར་མ་བསྐྱུར་དང་། ལག་པ་གཡོ་བའི་ཆོ་
 ཀླང་པ་མི་གཡོ་བ་དང་། ཀླང་པ་གཡོ་བའི་ཆོ་ལག་པ་མི་གཡོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་དང་
 བཅས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བསྐྱོབས་དང་མ་བསྐྱོབས་སྤོ་སོགས་ཕྱིར། ལག་
 སོགས་གཡོ་ན་ཐམས་ཅད་དག། གཡོ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་འགལ་བ་ཅན། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད་པ་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཁྱོད་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པའི་
 རྒྱལ་སྤྱོད་སྤོ་སོགས་ཤིབས་ནས་གནས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་སྤྱད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 གཉིས་གོ་ས་འགོག་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་གཉིས་བར་མཆམས་
 མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱད་དམ།
 འགལ་ཞིག་སྤྱད་འགལ་ཞིག་མ་སྤྱད་པ་དག་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གོ་ས་
 འདྲིས་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན། རྒྱལ་སྤྱོད་བསགས་པའི་རགས་པ་ཚུ་མ་མི་རུང་བར་
 ཐལ། དེ་གཉིས་གོ་ས་འདྲིས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཉམས།

གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཆ་མེད་མི་སྤྱོད་པ་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། དངོས་རྒྱ་དངོས་
 འབྲས་སུ་འདོད་པའི་མིག་ཤེས་སྤྱད་ཅིག་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་གཞན་གྱིས་ཆོད་

དམ་མཚན། ཚོད་ན། དངོས་སྤྱད་དངོས་འབྲས་ཡིན་པ་ཉམས། མཚོད་ན། ཆ་ཐམས་
 ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མཚོད་དམ། འགའ་ཞིག་ཚོད་འགའ་ཞིག་མཚོད་པ་དག་ལས་
 གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་དུས་འབྲེས་པར་འགྱུར། དེ་འབྲེས་ན། སྡེ་སྡེ་
 འབྱུང་པའི་མིག་ཤེས་རིང་དུ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆ་མེད་ཡིན་
 པ་ཉམས།

འདུས་མ་བྱས་ལ་ཆ་མེད་མི་སྲིད་དེ། འགོག་བདེན་ལ་ཡང་མི་སྲིད། ནམ་
 མཁའ་ལ་ཡང་མི་སྲིད། སྣང་ཉིད་ལ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འགོག་བདེན་ལ་མི་སྲིད་
 པ་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། འགོག་བདེན་ལ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བདག་ས་སྤངས་ལྟན་སྐྱེས་མ་
 སྤངས་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན། ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཉམས། མེད་ན། ཐེག་
 ཆེན་མཐོང་ལས་ནམ་གྲོ་ལ་ལས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་
 སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་མ་སྤངས་པའི་ཆ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་སོ། །གཞན་ཡང་། འགོག་བདེན་ལ་སྤྱི་བ་གཉིས་
 སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱི་ཆ་མེད་པར་ཐལ་ལོ།

ནམ་མཁའ་ལ་མི་སྲིད་པ་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། འོ་ན། ནམ་མཁའ་ལ་ཤར་ཕྱོགས་
 ཀྱི་བུམ་པའི་ཁོང་སྣང་ལ་བྱབ་པའི་ཆ་དེས་རྒྱབ་ཕྱོགས་བུམ་པའི་ཁོང་སྣང་ལ་བྱབ་བམ་མ་
 བྱབ། བྱབ་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པ་རྒྱས་ཁངས་པ་དེའི་ཆོ་ན། རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པ་
 ཡང་རྒྱས་གང་བར་ཐལ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་ཁོང་སྣང་ལ་བྱབ་པའི་ནམ་མཁའི་ཆ་
 དེས་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་ཁོང་སྣང་ལ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆ་མེད་
 ཡིན་པ་ཉམས། སྣང་ཉིད་ལ་མི་སྲིད་པ་མ་གྲུབ་ཟེར་ན།

སྒྲིང་ཉིད་ཀ་པའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བའི་ཆ་དེ་ཉིད། བུམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་
ངམ་མ་སོང་། སོང་ན། དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཆོས་ཅན་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། སྒྲིང་ཉིད་ཆ་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་གི་ཆ་
དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་འཕགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། སེམས་ཅན་
གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཆ་དང་། ཟེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཆ་དུ་
མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཆ་བཅས་ཆ་མེད་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་
དུ་གཉིས་ཡིན་དང་། གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བདེན་པའི་དུ་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཅན།
བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྲུབ་སྟེ། དུ་
མ་གཅིག་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐར་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་
ཏུ་མེད་པར་བསྐྱབས་ཟིན་ཀྱང་། སྐར་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མེད་པ་འགོད་པ་ནི་དུ་
བྲལ་གྱིས་བྲུབ་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བས་སོ།

གཉིས་པ་ཙུ་བའི་བྲུབ་པ་སྐྱབ་པ་ལ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་
གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པའི་ཆ་དམ་དང་། བདེན་པར་མེད་པ་
བདེན་གྲུབ་དང་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆ་དམ་དང་། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཆ་དམ་གསུམ་ཆང་དགོས་པས། དང་པོ་གཉིས་ངེས་སྟེ། ཕྱི་མ་
༼གཉིས་༽ ངེས་དཀའ་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཞི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་

གཅིག་དང་དུ་མ་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མས།
 གཅིག་དང་དུ་མའི་ཕུང་གསུམ་མི་སྟོན་པར་རྟོགས་པ་ན། གཞི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྟོང་དུ་
 བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མའི་ཕུང་གསུམ་མི་སྟོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།
 གོ་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་
 མ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་སྟེ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་
 བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་
 རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གྲུབ་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པའི་བྱུང་བ་ངེས་པའི་ཚད་མ་
 འདིས། བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་
 གྲུབ་པས་མ་བྱུང་བ་ལ་སྟོོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་བ་
 ངེས་པའི་ཚད་མ་འདིས། སྒྲ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་མ་བྱུང་བ་ལ་སྟོོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རྟོག་ཡང་དག་དེས་བྱས་
 པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲའི་སྟོང་དུ་སྟོོ་འདོགས་གསལ་དུ་གཅོད་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་གུ་བདེན་
 མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་ཡང་དག་གིས་མཐུན་དཔེ་གཟུགས་
 བརྟན་གྱི་སྟོང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཚད་མས་ངེས་ཀྱང་། མཐུན་དཔེ་
 བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་མ་ངེས་ཟེར་ན། འོ་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་གུ་བདེན་
 མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་ཡང་དག་དེས་སྒྲུ་གུའི་སྟོང་དུ་རྟེན་
 འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། སྒྲུ་གུའི་སྟོང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་

ལ་བདེན་མེད་གྱིས་བྱལ་པ་ཚད་མས་ངེས་ན། ལྷ་གུ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐུན་དཔེའི་སྤྱིང་དུ་དེ་ལྷ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་དབྱད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་ཆོག་མང་དུ་དོགས་པས་རེ་ཞིག་བཞག། ཁ་ཅིག་
 གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་གྱིས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་སུ་
 བབས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་ཡང་དག་དེའི་ངོར་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར་དུ་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་གྱི་གཏན་ཆོགས་འགོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེས་གཞི་
 ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་མཐུན་
 དཔེ་གཟུགས་བརྟེན་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་གང་ཞིག་ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་
 ཚད་མས་ངེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 བརྒྱ་པ་ལས། གཅིག་གི་ལྷ་པོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྷ་པོ་ཡིན། །གཅིག་གི་སྣང་
 ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྣང་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་
 ལྷས། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅིས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན། ཆོས་གཅིག་གི་གནས་ལུགས་ཚད་མས་
 ངེས་ན་རིགས་པ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གཞན་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཡང་གནས་ལུགས་
 ཚད་མས་ངེས་ཀྱས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱལ་ལམ་རིམ་རྒྱུད་བའི་ལྷག་མཐོང་
 གི་སྐྱབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་རྒྱལ་དཔྱོད་པ་དོན་མེད་གཟུགས་མའི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ་ལ་ཡང་།
 རྟགས་འགོད་པ་དང་། རྒྱལ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་སྦྱེ་སྤྱེ། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་ཀྱང་མི་སྦྱེ། དོན་དམ་

པར་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། རྒྱ་མེད་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཚུ་ལ་སྐྱབ་པ་ལ། རྩོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྐྱབ་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ནམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ།
བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ལ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་རྟག་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་
མི་སྐྱེ། མི་རྟག་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་
རྟག་པ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན། དངོས་པོ་ནམས་དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་
དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་མི་རྟག་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་
ན། འབྲས་དུས་སུ་ཞིག་ཟིན་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་འཇལ། འབྲས་དུས་སུ་མ་ཞིག་པའི་
རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་
པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་
པ་གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དོན་དམ་པར་བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ཟིན་
པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ལ། དོན་དམ་པར་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་ན་དོན་དམ་
པར་མི་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་ན། རྒྱ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་དགོས། ཡོད་པ་
ལས་སྐྱེ་ན། རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་དང་། རང་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་
རྒྱ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་དགོས། དང་པོ་བཀག་ཟིན། གཉིས་པ་ལྟར་

ན། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པ་དང་། གསུམ་པ་སྟར་ན། དེ་གཉིས་རེ་རེ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ཟིན་པའི་སྟེང་།

གསུམ་པ་མུ་བཞི་སྟེ་འཕོག་གི་གཏན་མིག་ལ། ཉག་ལ་འཕོད་པ་དང་། ཚུལ་
སྟབས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་ནམས་དོན་དམ་པར་མི་སྟེ་སྟེ། རྒྱ་རྩ་མས་འབྲས་
བུ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྟེ། རྒྱ་རྩ་མས་འབྲས་བུ་རྩ་མ་ཡང་དོན་དམ་པར་
མི་སྟེ། རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་རྩ་མ་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྟེ། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་
འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྟེ་བའི་སྟེར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དབྲུ་མ་
བདེན་གཉིས་ལས། རྩ་མས་དངོས་པོ་གཅིག་མི་བྱེད། རྩ་མས་རྩ་མ་བྱེད་མ་ཡིན།
གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པ་ཡང་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེར།

གཞིས་མ་ལ་སྤྱུགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་གཞན་ལས་ཤེས། ཁྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ལ། འབྲས་
བུ་ནམས་དོན་དམ་པར་བཞི་པོ་དེ་གང་རྩང་ལས་མི་སྒྲིན་དོན་དམ་པར་མི་སྒྲིན་བས་ཁྱབ་
སྒྲིན། དོན་དམ་པར་སྒྲིན་དེ་བཞི་གང་རྩང་ལས་སྒྲིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དབྱེད་པ་ཡོད་མེད་སྒྲིལ་གོག་གི་གང་མཆོག་གས་བཤད་པ་ལ།
 ཉག་གས་འགོད་པ་དང་། རྩལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་ནམས་དོན་
 དམ་པར་མི་སྒྲིལ། རྩུ་དུས་ན་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྒྲིལ། རྩུ་དུས་ན་
 མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྒྲིལ། གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྒྲིལ། གང་
 རུང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཡོད་
 པ་ཡོད་ཕྱིར་སྒྲིལ་ཡིན། མེད་པ་ནམས་མཁའི་སྒྲོ་བཞིན། ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱིར་
 གཉིས་ཆོས་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞིས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་སྟེ། བྱུང་པ་སྐྱབ་པ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་
དམ་པར་དེ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་ན་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བས་བྱུང་སྟེ། དོན་དམ་པར་
སྐྱེ་ན་དོན་དམ་པར་དེ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་བཤད་པ་ལ། རྟགས་
འགོད་པ་དང་། རྩལ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན།
བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤམ། ཡང་ན། ཕྱི་ནང་གི་
དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་བཞུགས་ནས་
སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྩ་ཕྱི་གཉིས་ལ། དཔེར་ན། མེ་ཡོང་ནང་གི་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་བཞིན། ཞེས་འགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོས། གང་རྣམས་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །དེ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མ་རྩོས་པས་
ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་
ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་གི་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་
བག་ཡོད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞིས་པ་རྩལ་སྐྱབ་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་། བྱུང་པ་སྐྱབ་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཆ་ཤས་
ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའམ། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞིས་པ་བྱུང་པ་སྐྱབ་པ་ལ། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའམ། དེ་ལ་
བཞུགས་ནས་བྱུང་པ་གང་རུང་ཡིན་ན་བདེན་པར་མེད་པས་བྱུང་སྟེ། བདེན་པར་བྱུང་ན་དེ་
གཉིས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པར་བྱུང་ན་བཞུགས་མེད་དུ་བྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་སྤྲུལ་ཞིང་། བྱུང་པ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ། རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ན་བདེན་པར་མི་སྐྱེ་བས་བྱུང་སྟེ། བདེན་པར་སྐྱེ་ན་བཟོས་མེད་དུ་སྐྱེ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོག་གས་དེ་གཉིས་པོ་དེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་མེད་
དང་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ལྷན་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་གས་ཡིན་ཏེ།
གཏན་ཆོག་གས་དེ་གཉིས་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་འགལ་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་གས་ལ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། རིགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་
ཐུག་པ་དང་། ཚོད་གཞི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་
སྤྲོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོག་གས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་
ཆོག་ནི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་
བའི་སྤྲེང་དུ་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཆད་མས་ངེས་ན། དེའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་
དོན་ཆད་མས་ངེས་པས་བྲལ། བྱམ་སྐྱམ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དུ་མའི་སྤྲེང་དུ་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་དུ་མ་
མ་ཡིན་པར་ཆད་མས་ངེས་ན། དེའི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཆད་མས་ངེས་པས་བྲལ་བའི་
ཕྱིར། དེ་བྲལ་སྟེ། ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགས་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
རུང་དུ་བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པས་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་གང་སྒྲོ་ལ་འཆར་ན་ཡང་
གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་སྒྲོ་ལ་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་བཞག་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
ཆོས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཡོད་དེ། སྤྲོང་ཉིད་སྤྲོན་པའི་སྤྲོད་
རུང་གི་གཏུལ་བྱ་དེས། དང་པོར་ངེས་དོན་ཟབ་མེད་པས་ཀྱང་རབ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།

སྒོང་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་གོ་བའི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྒྲི། ཚུལ་བཞིན་དུ་གོ་བའི་དོན་དེ་
 ཉིད་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རིགས་པ་
 ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོང་ཉིད་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲིབ་པའི་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་
 རབ་སྒྲི། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དེའི་རྒྱུན་ཞི་གནས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷག་
 མཐོང་དང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སྤངས་པས་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྒྲི། དེ་སྒྲོམ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བུལ་བར་བསྒྲོམས་པས་སྒོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲི། དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་རང་གི་ངོས་སྤྲེལ་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་ཅི་
 རིགས་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་
 ཕྱིར།

འོ་ན། རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གསར་དུ་ནམ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་
 པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱུན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་རྩོལ་སྤྲོན་བཏང་
 སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་པའདད་ལས། གཅིག་
 དུ་བྲལ་དང་དོན་མེད་གཟེགས་མ་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོར་ཆོགས་
 ལམ་གྱི་གནས་སྤབས་སུ་ཆད་མས་ངེས་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་
 རྒྱུན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི་རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱུང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ལ་
 གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་རྒྱུད་ལ་སྒྲི་སྒྲུང་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
 འདིའི་ཆོགས་ལམ་དེ་ཆོགས་ལམ་བཏགས་པ་བ་ལ་བཞེད་པའང་ཡོད་དོ།

མཁུན་གསུམ།

ཕ དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་དོན་བརྒྱད་བསྟུས་ལ། ཞེས་སོགས་
གྱི་སྐབས་སུ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཛོལ་
ནམས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་མཁུན་གསུམ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོད་པུག་མཛད་པ་འདི། ཡུམ་
མཐའ་དག་ལ་བསྟོད་པར་བཞེད་དམ། ཡུམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བསྟོད་པར་བཞེད་པ་
དག་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། བསྟོད་ཡུལ་ཉལ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནམ་མཁུན་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བསྟོད་
པས་ཚོག་པ་ལ་མཁུན་པ་གསུམ་ག་ལ་དངོས་སུ་བསྟོད་པས་བསྟོད་ཡུལ་མང་པའི་སྐྱོན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

གཞིས་ཐ་ལཱ་ལ། རྩེ་བཅུན་གྱིས་རྒྱན་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྒོ་
ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལ། བསྟོད་ཡུལ་མང་ཉལ་གྱི་སྐྱོན་མེད་དེ། མཁུན་གསུམ་ལ་
དངོས་སུ་བསྟོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལ། རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཁྲད་པར་
ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཁུན་པ་གསུམ་གྱིས་དོན་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་མཐའ་དག་བསྟུས་ཤིང་། བསྟུས་པ་དེ་ལྟར་བྱགས་ལ་བཞག་ནས་མཁུན་
གསུམ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཁྲད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། མཁུན་གསུམ་
གྱིས་བསྟུས་པའི་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུམ་མཚན་ཉིད་པ་
ཡིན་ཞིང་། བརྒྱད་པོ་དེས་ཀྱང་འཕགས་བཞིའི་བཞེད་དོན་ལྟན་ཚོགས་སྟུབ་རྩས་སོ་ཞེས་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཁུན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྟུས་པའི་དོན་

གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། འདིའི་བསྐྱུས་ཚུལ་དེ་རྒྱ་ཆེ་བས་རྒྱུང་བ་བསྐྱུས་
 ཚུལ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དངོས་སུ་བསྐྱུས་པའི་མཁའ་མཁུ་གསུམ་པོ་དེ་ནི། རྣམ་གསུམ་གྱི་
 འཕགས་པ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཅི་རིགས་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་
 རྒྱ་ཆེ། སྐྱེར་བཞི་དང་ཆོས་སྐྱེའི་སྐབས་སུ་བསྐྱུས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། ད་ལྟར་
 གྱི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཟིན་དང་། སྐྱེ་འགྱུར་གང་ཅུང་དུ་
 གྱུར་པའི་མངོན་རྟོགས་ཤིག་ཡིན་པས་རྒྱ་རྒྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་
 སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཁ་ཅིག་ མཁའ་མཁུ་གསུམ་དང་སྐྱེར་བཞི་ལ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་གི་རྒྱུད་པར་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། མཁའ་མཁུ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྐྱེར་བཞི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སྐྱེར་
 ཡིན་པས་བྱལ། སྐྱེར་བཞི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་མཁའ་མཁུ་གསུམ་དང་པོ་གཉིས་
 རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཟིན་དང་། ནམ་མཁའ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་འགྱུར་ཡིན་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས། འདིའི་སྐྱོན་འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱོད། ཡང་ཁ་ཅིག་ འདིའི་བསྐྱུས་ཚུལ་དེ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སྐབས་བསྐྱུས་པའི་བསྐྱུས་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མཁའ་མཁུ་
 གསུམ་ལ་གནས་སྐབས་སྐྱེར་བཞི་གཞེ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན།
 གནས་སྐབས་སྐྱེར་བཞི་ཡོད་ན་རང་བཞིན་མཁའ་མཁུ་གསུམ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སློབ་ལམ་ན་ནམ་མཁའ་མཁུ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ ནམ་མཁའ་མཁུ་གསུམ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་པོ་བསྐྱུས་བྱེད་མཁའ་མཁུ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་
 དེས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་བསྐྱུས་པ་དེ། དེའི་བསྐྱུས་ཚུལ་ཡིན་ནོ་གསུང་ན།
 འོ་ན། ཐེག་ཆེན་སྐྱུ་བ་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྐྱུ་བ་པའི་རྟོན་རང་བཞིན་གནས་

རིགས་གཉིས་ཀྱང་དོན་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་བསྟུ་བྱེད་ཀྱི་མཁུན་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་གཉིས་འདུས་མ་
 བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱར་ཕྱི་མ་ལུང་བརྗོད་
 བྱ་འདུས་པ་དེ། མཁུན་གསུམ་གྱིས་དོན་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྟུས་པའི་བསྟུས་
 རྒྱལ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་བསྟུས་རྒྱལ་དུ་
 སྤང་གི་མཁུན་གསུམ་གྱིས་དོན་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྟུས་རྒྱལ་གྱི་དོན་དུ་མི་
 སྤང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་ཀ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ལ་གསུམ་གྱིས་ལྷ་བསྟུས་
 པའི་བསྟུས་རྒྱལ་དུ་སྤང་གི་གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་བསྟུས་རྒྱལ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་
 མ་གཉིས་ལ་བསྟུ་བྱེད་ཀྱི་མཁུན་གསུམ་བཏགས་པ་བར་བྱེད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་གྱི་མཛོན་རྟོགས་ཅམ་ལ་གཞི་ཤེས་དང་། སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་
 རྟན་ཅིག་དང་པོ་མ་གཏོགས་པ་ནམས་ལམ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོན་རྟོགས་ལ་
 རྣམ་མཁུན་གྱིས་བྲབ་པས། དེ་ལྷ་བྱའི་མཛོན་རྟོགས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བསྟུ་བྱེད་མཁུན་
 གསུམ་དུ་བྱས་ནས་དེས་དོན་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཡིན་བསྟུས་ཀྱི་རྒྱལ་གྱིས་
 བསྟུས་པ་ཡིན་གསུང་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གང་
 རུང་ཡིན་ན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་
 གྱི་མཛོན་རྟོགས་ལ་བསྟུ་བྱེད་གཞི་ཤེས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཛོན་རྟོགས་ལ་བསྟུ་བྱེད་
 ལམ་ཤེས་དང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་མཛོན་རྟོགས་ལ་བསྟུ་བྱེད་རྣམ་མཁུན་དུ་བྱས་ནས་
 དེས་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཡིན་བསྟུས་ཀྱི་རྒྱལ་གྱིས་བསྟུས་ཤིང་། བསྟུ་བྱེད་རྣམ་
 མཁུན་དེ། རྣམ་མཁུན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་གསུང་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་

ཐོས་ཞི་བ་འཛོལ་ནམས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་དང་། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས།
 ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་གཞི་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་དང་།
 ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དེ། སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་
 བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་། སྐབས་གཉིས་
 པའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་
 ཕྱིར། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་རང་རང་གི་རྒྱ་ངོས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན་སྟོན་སོང་གིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷགས་འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཅི་རིགས་སྤངས་
 པའི་བྲལ་འབྲས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁུན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་
 མཐའ་དག་བསྐྱུས་པའི་མདོའི་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་མི་དྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན། འབྲས་བུ་བདག་ཏུ་
 མྱོངས་པ་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིས་ཀྱི་ཕར་སྤྱོད་པ་
 ཁ་ཅིག་འཕགས་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོར་བ་བཞི་པོ་དེ་མཁུན་གསུམ་གང་རུང་གིས་
 བསྐྱུས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་བཤད་པའི་བསྐྱུས་རྒྱལ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། སྐབས་བར་པ་
 བཞིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟོར་བ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་འཕགས་ལམ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྐབས་འདིའི་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོར་བ་བཞི་པོ་དེ་འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
 ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ།

གཞིས་ལ་རང་ལྷགས་ལ། སྤྱིར་བསྐྱུས་རྒྱལ་ལ་ཕྱང་པོ་ལྷན་དངོས་པོ་མཐའ་
 དག་བསྐྱུས་པ་ལྟ་བུ་མང་པོས་གཅིག་བསྐྱུས་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ལམ་

བསྐྱུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་བསྐྱུས་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། གཙོ་བོ་གཅིག་གིས་འཁོར་
 མང་པོ་བསྐྱུས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མས་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མཁུན་པ་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་གྱིས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀའི་ཉམས་ལེན་
 བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་གི་ཉམས་
 ལེན་ཡིན་ན་མཁུན་གསུམ་གང་རུང་གི་ཉམས་ལེན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྐྱུ་
 ར། རྒྱུ་བཅུ་གྱིས་མཁུན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་སྒྲོན་མ་བསྟོན་པ་འདི་
 ལ། བསྟོན་ཡུལ་མང་ཉུང་གི་སྒྲོན་མེད་ཅིང་། ལྷ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་
 ཡོད་དེ། མཁུན་གསུམ་གང་རུང་གི་ཉམས་ལེན་གྱིས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་
 ཀའི་ཉམས་ལེན་བསྐྱུས་པ་དང་། མཁུན་གསུམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་
 མཐོང་ནས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མ་མཐོང་
 བ་ཡང་མི་སྟི། མཁུན་གསུམ་ལ་བསྟོན་པར་བཞེད། དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་
 ལ་བསྟོན་པར་མི་བཞེད་པ་ཡང་མི་སྟི། བསྐྱུ་བའི་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་
 ཡུམ་མཚན་ཉིད་པར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མུང་འདས།

༥ ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུན་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་རུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་གིས་
 ལྟག་པ། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མུང་འདས་གྱི་སྐྱུས་བརྟེན་
 རིགས་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྱིར་བསྐྱུན་པ་དང་། མུང་འདས་དངོས་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། མུང་འདས་ལ་སྒྲུབ་བཅོམ་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་སྲུང་མ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མུང་འདས། ལྷག་བཅས་མུང་འདས། ལྷག་
 མེད་མུང་འདས། ཡན་ལག་ལས་འདས་པའི་མུང་འདས། དག་ཅུ་ཆད་པ་ལས་འདས་
 པའི་མུང་འདས་སོགས་སྲུང་མ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། རང་
 བཞིན་གྱི་མུང་འདས། རང་བཞིན་གྱི་ཤར་ཕྱིན། རང་བཞིན་གྱི་ཡུམ། དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། དངོས་པོ་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུ་ལ་
 རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡིག་དོད་མ་ནས་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་ཐོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་སྒྲེ་མ་སྟོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ལས་འདས་པ་སོགས་ཀྱི་མུང་འདས་ཀྱང་མུང་འདས་བཏགས་པ་བ་
 ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་
 ལག་གི་ཐོགས་གཅིག་རྟོག་པ་ལས་འདས་པའི་མུང་འདས་ཞེས་བཏགས་པ་དང་། སྟོར་
 ལམ་ཅུ་མོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོད་ལོག་ལྷ་སོགས་ཀྱིས་དག་ཅུ་གཅོད་པ་སྒྲངས་པའི་སོ་
 སོར་བཏགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལ་དག་ཅུ་ཆད་པ་ལས་འདས་པའི་མུང་འདས་བཏགས་
 པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས་ལ་མུང་འདས་མ་ཡིན་
 པས་ནི་མ་བྱུང་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་མུང་འདས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དོན་དམ་བདེན་པ་དང་འགོག་བདེན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར།

གཞིས་ཐ་མུང་འདས་དངོས་ཀྱི་རྣམ་གཞིག་བཤད་པ་ལ། ཐར་པ་དང་མུང་
 འདས་དོན་གཅིག་པས། གང་ལས་ཐར་རྒྱུའི་འཁོར་བ་དངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལས་ཐར་

པའི་སྤང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། རྒྱུག་བཅས་སྤང་འདས་དང་ལྷག་མེད་ཀྱི་དོན་
བཤད་པ་དང་། སྤང་འདས་འཛོམ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་པ་བློ།

པོ་ལ། ཁ་ཅིག་སྤྱག་བདེན་ཡིན་ན་འཁོར་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་གསུང་ན། མ་དག་
པའི་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་
བའི་གནས་ཀྱི་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་བ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་གང་དུ་འཁོར་བའི་གནས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱུན་ཞུགས་སྤྱི་བ་ལན་བདུན་པ་བ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་
གནས་སྤང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
འཁོར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཕྱིའི་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པའི་
སྐྱེ་བ་བྱེད་གཉིས་པོ་དེ་འཐད་དེ། གང་གིས་འཁོར་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་
གིས་འཁོར། གང་འཁོར་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་
པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་འཁོར། གང་ལ་འཁོར་བའམ་བཅིངས་ན། ཉེར་ལེན་
གྱི་ཕུང་པོ་ཞིག་ལ་བཅིངས། གནས་གང་དུ་འཁོར་ན། མ་དག་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
ཞིག་ཏུ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པས། འཁོར་བ་ལ་བཞུགས་པའི་ལས་བྱེད་རྣམས་
གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མ་དག་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འཁོར་བ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བའི་བྱང་འཕགས་བཙུ་བའི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་ཞིང་
དུ་གནས་པ་དེ་འཁོར་བར་གནས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། འཁོར་

བའི་གནས་སྤྱ་གནས་པ་ལ། འཁོར་བར་གནས་ཞེས་བཞེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདོད་ཆགས་བྲལ་ཏེ་གནས་པ་ནི།
བརྩེ་བའམ་ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཟག་བཅས་
ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡང་འཁོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱག་བསྐྱལ་འཁོར་བ་
ཅན་ཕུང་པོ། ཞེས་དང་། དེགས་པ་དྲུག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕུང་
པོ་ལྟ་ནི་འཁོར་བ་རང་གི་ངོ་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ལུང་དེ་
གཉིས་ཀྱི་དོན། ལས་ཉིན་གྱི་དབང་གིས་གང་ལ་འཁོར་ཞིང་སྦྱོ་བ་སྒྲངས་པའི་ཉིར་ལེན་
གྱི་ཕུང་པོ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ལས་དང་ཉིན་མོངས་པས་སྦྱོ་བ་ལེན་པ་འམ་ཉིང་མཚམས་
སྦྱར་བ་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་པའི་ཇེས་འདུག་སྦྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད། སྦྱོ་བའི་
ཇོང་ལས་ཆོགས་ཀྱང་ཐར་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། བཤེས་སྦྱིངས་ལས། དེ་དག་ཕྱིར་
བསྒྲོག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ནི། སྦྱོ་བ་བསྒྲོག་པའི་སྦྱད་དུ་འབད་པར་མཛོད། ཅིས་
སོགས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱབ་རྣམས་ནི། མུང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཉིན་སྦྱིབ་སྒྲངས་པར་གྱུར་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ཞིང་།
མུང་འདས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དགག་བྱ་ཉིན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྒྲངས་པའི་ཇེས་གྲུབ་
ལྟར་མིན་འདུ་བྱེད་ཅིག་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདུས་བྱས་
པ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཐལ་འགྱུར་བ་མན་ཆད་རྣམས་ནི།
མུང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་དགག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱོ་བར་རྣམ་དགག་གི་སྦྱོགས་

དང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། གཉིན་པོ་བདེན་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མྱིབ་ས་མོན་དང་བཅས་པ་སྤྱར་སྒྲིམ་མི་རུང་གི་ཆོས་
ཅན་དུ་བྱས་པ་ལ་འཛོག་གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་བདག་ཅི་རིགས་པ་
བཀག་པའི་ཉོན་མྱིབ་སྤངས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མེད་དགག་ཅིག་ལ་འཛོག་པའི་
ཕྱིར།

དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་སྤང་འདས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་བྱབ་པ་བཞེད་
དེ། འགོག་བདེན་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་བྱབ་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི། སྤང་འདས་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་
བཞེད་དེ། འགོག་བདེན་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་
ཉིད་སྒྲིམ་ལ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན། ཉོན་མྱིབ་ས་
ལུས་བར་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་སྤང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

ཁ་ཅིག་དེ་ཅུམ་གྱིས་སྤང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྟོགས་ཏེ། ཉན་རང་དགྲ་
བཅོམ་པས་ཉོན་མྱིབ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་ཀྱང་སྤང་འདས་མ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྒྲིམ་ལས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར། སྤང་འདས་པ་མི་
ཐོབ་སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་ལྟ་བུ་མི་རྣམས་བཞིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་མཐར་ཐུག་གི་སྤང་འདས་ལ་དགོངས་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་སྤང་འདས་ཐོབ་ཀྱང་། ཉོན་མྱིབ་ས་སྤངས་སོ་
ཟེར་ན། འོག་དུ་འགོག་

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་

དབྱུང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མུང་འདས་ལ་དབྱེ་ན། ཟེག་ཆེན་གྱི་མུང་འདས་དང་།
 ཟེག་དམན་གྱི་མུང་འདས་གཉིས། ཟེག་ཆེན་གྱི་མུང་འདས་དང་མི་གནས་པའི་མུང་
 འདས་དོན་གཅིག

གཞིས་པ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་མཐའ་དབྱུང་པ་ལ། གཞན་ལྷགས་དགག་པ་
 དང་། རང་ལྷགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ཀུན་འབྱུང་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག
 ལྷག་བཅས་མུང་འདས་གྱི་མཚན་ཉིད། ཀུན་འབྱུང་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 གྱི་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག ལྷག་མེད་མུང་འདས་གྱི་མཚན་
 ཉིད་ཟེར་ན། མུང་འདས་ལ་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་པའི་མུང་འདས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་
 ཐལ། ལྷག་བཅས་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མ་ངས་
 པའི་ལས་གྱི་ཀུན་འབྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་སྲིད་ལས་རྣམ་
 བཀལ་བའི། །ལས་གཞན་འཕེན་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པའི་ས་ལས་ཀྱང་། དག་བཅོམ་པ་དག་ལ་ཡང་སྡོན་སོ་སོ་
 སྲེ་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱས་པའི་ལས་དག་བ་དང་མི་དག་བ་མ་ངས་པ་དག་ཡོད་མོད་
 གྱི། བླ་རྒྱས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྲིད་མངོན་པར་འགྱུབ་པ་མི་རྒྱས་སོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་། སྤྲ་མའི་ལས་ཉོན་གྱི་
 འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་དམན་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་
 འགོག ལྷག་བཅས་མུང་འདས་གྱི་མཚན་ཉིད། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་། སྤྲ་
 མའི་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བྲལ་བའི་

དམན་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ ལྷག་མེད་མྱུང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷག་
 བཅས་མྱུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་རྟེན་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད། ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མ་དོར་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 མྱུང་འདས་ཚོས་ཅན། དམན་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷག་བཅས་
 མྱུང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་མྱུང་
 འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་
 ཆེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱུང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་མྱུང་འདས་ཚོས་ཅན། དམན་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཏུ་ཐལ། ལྷག་མེད་
 མྱུང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕུང་པོའི་བདུད་སྤྲོ་མོ་སྤངས་པའི་མྱུང་འདས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ལས། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་
 པའི་མྱུང་དན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སངས་
 འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱུང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར། ཉན་
 སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྤྱིང་ནས་གཞུགས་ཕུང་རགས་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ལ་
 བྱེད་ཟེར་ན། མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མྱུང་འདས་མདོན་དུ་བྱས་
 མ་ཐག་པའི་མྱུང་འདས་དེ། ལྷག་བཅས་མྱུང་འདས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ ཕུང་པོ་རགས་པ་
 དང་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷག་བཅས་མྱུང་འདས་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་
 དང་བཅས་པའི་མྱུང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུགས་མེད་ཁམས་སུ་ལྷག་
 བསྐྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་གཞུགས་ཕུང་རགས་པ་དང་མ་

བཅས་པར་ཐལ། གཞུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཞུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཞུགས་
 ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དེས་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་བར་དོའི་
 ལུས་འདོར་བ་དུས་མཉམ་པས། དེས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ལྷག་མེད་མུང་འདས་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་མུང་འདས་ཐོབ་པ་དང་བར་དོའི་ལུས་འདོར་བ་དུས་མཉམ་པ་ནི་
 ཡིན་ཏེ། བར་དོའི་ལུས་དེ་ཡིད་ལུས་ཡིན་པས་འདོར་སྒྲ་བ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་
 རས་ལུས་ལ་སྟེན་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། གསུངས་པ་ནི་དབྱེད་པར་བྱའོ། ཁ་ཅིག་
 གཞུགས་སྐྱ་གཉིས་ལྷག་བཅས་མུང་འདས་དང་། ཆོས་སྐྱ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཡིན་
 ཏེ། སྐྱ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོར། སྤང་པོ་བཅས་པའི་མུང་ངན་འདས། ཐུབ་སྐྱ་
 གཉིས་ལ་བརྗོད་པ་སྟེ། སྤང་པོ་ཀུན་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་སྤང་པོ་མེད། །
 ཅས་དང་། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་ཀྱང་། གཞུགས་སྐྱ་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས།
 སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནམས་ནི་སྤང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མུང་ངན་ལས་
 འདས་པའོ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་དགོངས་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནམས་ནི་སྤང་
 པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མུང་ངན་ལས་འདས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། གཞུགས་སྐྱ་གཉིས་པོ་དེ་གདུལ་བྱ་ལ་
 མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མུང་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཆོས་སྐྱ་དེ་
 གདུལ་བྱས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལྷག་མ་མེད་པར་མུང་ངན་ལས་འདས་པའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞུགས་སྐྱ་གཉིས་མུང་འདས་སུ་བཞེད་པ་མི་རིགས་ཏེ།
 མུང་འདས་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་
 གཉིས་ཀའི་བྱབ་མཐའ་སྒྲ་བ་ནམས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ལས། འདུས་མ་བྱས་

རྒྱལ་གསུམ་ཡང་སྒྲིབ། རྒྱལ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། རྒྱལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། གཞིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཤིང་། ལྷ་
མའི་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་སོ་སོར་
བརྟགས་འགོག ལྷག་བཅས་ཕུང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་
ཤིང་། ལྷ་མའི་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་
སོ་སོར་བརྟགས་འགོག ལྷག་མེད་ཕུང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་
ལ་དམན་པ་སྤྱད་བ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དམན་པའི་ལྷག་བཅས་ཕུང་འདས་དང་
དམན་པའི་ལྷག་མེད་ཕུང་འདས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཛོལ་གོ། །
མཚན་གཞི་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་ཉེར་ལེན་
གྱི་ཕུང་པོ་མ་དོར་བའི་ཕུང་འདས་ལྷ་བུ་དང་པོ་དང་། ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་
ཐོབ་ནས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དོར་བའི་ཕུང་འདས་ལྷ་བུ་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན། དེ་
ཡང་བྱེ་བྲག་རྩ་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་མཁའ་ཉོན་རང་དག་བཅོམ་ལྷག་མེད་དུ་ཕུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོ་
ན་ལྷག་མེད་ཕུང་འདས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་བཅས་རིག་རྒྱན་ཆད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་
ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱེ་སྒྲོན་ལས། གང་ན་ལུས་ཞིག་འདུ་ཤེས་འགག་ རྒྱལ་པར་ཤེས་
པ་རྒྱུར་པ། མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་པ་ལྟར། རྟེན་ཡིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་། རྒྱལ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལུང་གི་རྒྱུ་འབྲས་གི་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་
ཕུང་འདས་ཀྱི་ཆོ་ན་འདུས་བུས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྟེན་གཏོགས་ལོག་རྩ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་ན་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་འགག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བྱས་ན། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷག་
བཅས་མུང་འདས་ཀྱི་ཆེ་ན་ཉོན་སྒྲིབ་གཉིས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྤངས་པ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་དང་
བཅས་པ་དང་། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཆེ་ན་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་མེད་པར་མ་ཟད། ཉོན་ཤེས་
པ་བསྐྱོག་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས། ཡུང་པོ་ལྷག་མ་
དང་བཅས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པ་
དང་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡོད་ཀྱི། ཡུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤྱང་ན་ལས་
འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་དེ།
མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལོན་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་འགག་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཆེ་ན་འང་གཞན་དོན་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པས་ཀྱང་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཆེ་
གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། ལྷག་མེད་ཀྱི་སྒྲོབས་སུ་སྒྲིབ་གཉིས་མེད་པར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་སྒྲོབ་པ་
ལས་ཀྱི་གནས་སྒྲོབས་སུ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཆེ་ན་ཡང་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པའི་སྒྲོན་ལམ་གོམས་པ་མེད། སངས་འཕགས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་
སྒྲོན་ལམ་གོམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཐར་པ་ཅམ་དོན་དུ་
གཉིས་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་དབྱ་བཅོམ་ཐོབ་ན་མཉམ་གཞག་ལས་ཡུང་འདོད་ཀྱི་
བསམ་པ་མེད་པར་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བསྐྱུ་བ་ལས།
གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡང་མི་མངའ་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་

དུ། དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པ་མེད་ན་དག་བཅོམ་པ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་མཇད་པ་མི་མཇད་ཅེན། སྒྲིམ་པ། སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གོམས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་དག་བཅོམ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ལྡང་བ་མེད་པར་
 ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་
 གི་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་ཀྱི་ཆོ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་
 བ་བསྐྱོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་ལ་གནས་པའི་དག་བཅོམ་པ་
 བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཟུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་ནི། ཞེས་གནས་པ་
 བ་གཅིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ལྡང་བ་མེད་པར་
 ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲིམ་དག་བཅོམ་
 པས་ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལྷག་བཅས་ཟུང་འདས་ལ་
 གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆོ། ལྡང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་པར་
 ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་
 སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་ཀྱི་ཆོ་བཅའ་རིག་རྒྱན་ཆད་དུ་
 འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ལྷག་མེད་དུ་བཅའ་རིག་རྒྱན་ཆད་
 འདོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བཏགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། དེ་ནི་ལུང་ཅུང་ཟད་མ་དག་པར་མཛོན་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པས་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་
 ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དང་། རྟོགས་སྒྲུང་ཡབ་སྐས་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་
 ལྟར་མི་བཞེད་པས། འབའ་ཞིག་ ཅས་མཚོན་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་
 སྒྲུང་ཡབ་སྐས་གཉིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་ཀྱི་ཆོ་བཅའ་རིག་རྒྱན་ཆད་དུ་མི་

བཞིན་དེ། མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་འཁོར་བ་ལ་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་པ་དང་།
 ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་
 བཞིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལྷག་མེད་མུང་
 འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་མི་འཇུག་པར་འདོད་དེ།
 ལྷག་མེད་དུ་མུང་ན་ལས་འདའ་ཁ་མའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་
 ལས་དག་བཅོམ་པ་མཐའ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མེད་དུ་མུང་ན་ལས་
 འདའ་ཁ་མའི་དག་བཅོམ་པའི་ཡིད་དེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའི་ས་བོན་ནམ། ཉིས་
 ལེན་མི་བྱེད་པའི་ཡིད་ཡིན་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ས་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་
 པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པ་དང་། དབྱུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་
 ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་
 གསུངས། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་
 འཇུག་ན་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། ལུང་
 དེའི་དོན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ལ་གནས་བཞིན་པའི་རང་ནས་འཁོར་བའི་
 གནས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལྷགས་ལ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་
 ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་བཞིན་པ་རྣམ་པའདད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལྷགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་
 ཀྱི་ཆོ་དགོ་སེམས་ཡོད་པར་བཞིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་གནས་

པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅས་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས། མི་ཟད་པ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར། །རིགས་མཚོག་ཉིད་ཅེས་བཟྍེད་པ་ཡིན། །ཞེས་
ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཆོ་ན་དག་པའི་ཙུ་བ་ཟད་མི་ཟད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་
རིགས་ལ་མཚོག་དམན་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐཱ་ཞི་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མྱང་འདས་དེ། ཟས་གཅོད་པ། མི་ལྟ་བུ་སྤྱིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཐབས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པའི་བསྐྱབ་
པ་དང་པོ་གཉིས་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱོམ་
བྱའི་གཙོ་མོར་བྱས་ནས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་
ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག། །སོ་སོར་དེར་བརྟགས་གང་ཡིན་སྒྲོམ་བྱེད་པ། །ཐར་པ་མྱ་
ངན་འདས་ཐོབ་རྒྱ་དེ་ཡིན། །རྒྱ་གཞན་དག་གིས་ཞི་བར་འགྱུར་མི་སྲིད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ངག་དོན་ལ། གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རྟོན་གྱི་
གང་ཟག་ཉན་རང་གཉིས་སྒྲུག་ཀུན་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉར་ཞིར་འབྲིད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་
ལས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་འཁོར་།

༩ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་མེད་པར་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་པ་གང་དང་ལྡན་ན། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཆོས་འཁོར་སྒྲིབ་རྣམ་གཞག་ལགས་པ་

དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱང་ངེས་འབྲེལ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སེའི་དོན་བཤད་པ། སྒྲ་དོན་བཤད་པ། ཞུ་
ལ་ཆོས་ལུང་གི་ཆོད་བཤད་པ་དང་ལྷ། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པར་རྟོགས་
གཞི་གསུམ་པའི་དམ་ཆོས། ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལུང་གི་
ཆོས་འཁོར་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ལུང་གི་བསྟན་པར་
རྟོགས་གཞི་གསུམ་པའི་དམ་ཆོས། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་རྫོང་བྱེད་གྱི་
སྒྲོན་མ་དབྱེ་ན། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས། བརྫོང་བྱེད་སྒྲོན་མ་དབྱེ་ན། རྩ་
སྒྲོད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ། ཆེད་དུ་བྱེད་པའི་གདུལ་བྱ། བརྫོང་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་གསུམ་གའི་
སྒྲོན་མ་དབྱེ་ན། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད་། དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་གསུང་རབ་
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་སྟོང་པོ་མཆོག་ལས། མདོ་སྡེ་
དབྱངས་བསྟན་ལུང་བསྟན་དང་། རྟོགས་བཅད་ཆེད་བརྫོང་རྟོགས་པ་བརྫོང་། རྟོགས་
བྱེད་དང་སྟོང་གཞི་དང་། འཁོར་ཏུ་རྒྱལ་དང་སྟོགས་རབས་བཅས། གཏན་དབབ་མདུ་
བྱེད་ཆོས་སྡེ། རྟོགས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་རྣམས་གྱི་ངོ་བོའི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་
སྒྲོད་དང་། སྟོང་གཞི་གཙོ་བོ། རྟོགས་པ་བརྫོང་པ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ། སྟོགས་རབས་
གསུམ་འཁོར་དུ་བྱས་པའི་བཞི་པོ་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྒྲོད་དང་། འཁོར་ཏུ་རྒྱལ་
པའི་སྡེ། མདུ་བྱེད་བའི་སྡེ་གཉིས་བྱེད་སེམས་གྱི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྒྲོད། གཏན་ལ་དབབ་
པ་བསྟན་པའི་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་མདོན་པའི་སྡེ་སྒྲོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་

ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཆོས་རབ་རྒྱ་ནས་འབྱེད་གྱིས་གཏན་ལ་ཤབ་ནས་
 རྟོགས་དགོས་པའི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གྱི་ཆ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་གྱི།
 ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྡོད་བྱམ་མོང་བ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ནོ།།

བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་བསྟུན། སྤང་གཞི་གཙོ་ལོར་བཞི་པོ་གཅིག་དུ་བྱས་ནས་
 དགུར་བསྟུན་བ་དང་། དེ་ཡང་བསྟུན། སྡེ་སྡོད་རིན་པོ་ཆེ་ནས་པ་གསུམ་དུ་བསྟུན། དེ་
 ཡང་བསྟུན། ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་སུ་བསྟུན། བཅུ་གཉིས་པོ་དགུར་བསྟུན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ལ་ནས་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཆོས་དང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། སྤང་བྱའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། བསྐྱབ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ནམས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཆོས་དང་དོན་བཟྃ་དཔའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད། ཆོས་དང་དོན་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འདུལ་བའི་
 སྡེ་སྡོད། ཆོས་དང་དོན་འབེལ་གཏན་གྱིས་གཏན་ལ་ཤབ་ནས་རྟོགས་པར་ཡོངས་སྡོད་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དང་དོན་གྱི་བྱད་པར་
 ཡོད་དེ། སྤང་ཁམས་སྡེ་མཆེད་ནམས་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དེའི་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་
 ལ་བཟྃ་དཔ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་པ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
 ཐེ་ཆོས་གྱི་གཉེན་པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད། ཉེ་བའི་ཉོན་
 མོངས་པ་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུ་མཆོག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་དེའི་བྱད་
 པར་ཡོད་དེ། ལྟག་པ་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཟྃ་དཔའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་

བྱས་ནས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད། ལྷག་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོར་
སྡོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཟོད་བྱའི་
གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྡོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྡེ་སྡོད་དག་ནི་གསུམ་མཐའ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། །བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་
ནི་དགུར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་
མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གསུམ་པོ་དེ་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་འབྲིང་
བསྐྱུས་གསུམ་དེ་གསུམ་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ག་བཟོད་བྱའི་
གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གསུམ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་
འདུལ་བ་ཞེས་པ་ཡང་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ། བྱི་བྲག་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ།
བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དེ་ཉིད་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ཤིང་ནམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐྱོར་
བར་བཞེད་པ་དང་། དེ་ཡང་། དག་སྟོང་དག འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འཕགས་པའི་བདེན་
པའོ། །ཞེས་སོགས་ངོ་བོ་ལ་བསྐྱས་པའི་ཆོ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་
སྐྱེས། གཞན་བཞིའི་རྒྱུད་ལ་སྟོར་ལམ་སྐྱེས། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་
བྱེད་པ་ལ་བསྐྱས་པའི་ཆོ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོར་ལམ་སྐྱེས། གཞན་བཞིའི་རྒྱུད་
ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་སྤྱང་ཡང་ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཅས་
སོགས་བྱ་བ་འབྲས་བྱ་ལ་བསྐྱས་པའི་ཆོ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དག་བཅོམ་པའི་
འབྲས་བྱ་ཐོབ། གཞན་བཞིའི་རྒྱུད་ལ་སྟོར་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་།

ནམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐྱོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ལ་བཟླས་པའི་ཆོ་ལྷ་སྒྲེ་ལས་གཞན་
 པའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ། རིག་པ་སྒྱུར་ལམ། མིག་མཐོང་ལམ། ཤེས་པ་སྒྲོམ་ལམ།
 བློ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ནམས་སྒྲེས། དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་པ་ལ་བཟླས་པའི་ཆོ་དེ་བཞི་སྒྲེས་པ་
 དང་། བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ལ་བཟླས་པའི་ཆོ་ཡང་དེ་བཞི་སྒྲེས་པའི་སྒོ་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་
 བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར། འདི་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་འཁོར་
 ལོ་གསུམ་དུ་འདུས་པར་བཞེད་དོ། ཟེག་ཆེན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཚན་
 ཉིད་འོག་ཏུ་འཆད།

གཉིས་པ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བསྐྱེད་པར་
 རྟོགས་གཞི་གསུམ་པའི་དམ་ཆོས། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་
 ནམས་ནི། མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་དེ། བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཆོ་ལྷ་སྒྲེའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྒྲེས་པ་ན་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་ཨ་ལ་
 ལ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་མཐོང་ཞེས་བསྒྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 མཐོང་ལམ་དེ་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་མཚུངས་ཏེ། འཁོར་བསྐྱུར་གྱི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་རིམ་གྱིས་ཡུལ་གཞན་ནས་གཞན་
 དུ་འཕྱུག་པ་དང་། མཐོང་བ་ལ་འཕར། དམའ་བ་ལ་འབབ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཕྱན་
 མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ། རྒྱལ་བ་མནལ་དུ་འགོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མཐོང་ལམ་ཡང་བདེན་
 པ་སྒྲུ་མའི་དམིགས་ནམ་དོར་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དམིགས་ནམ་ལ་འཕྱུག་ ཆོས་བཟོད་དང་
 ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་འོག་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་འབབ། རྗེས་བཟོད་དང་རྗེས་
 ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཕར། ཆོས་བཟོད་རྗེས་བཟོད་

གྱིས་མཐོང་སྤང་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གྱིས་རྒྱལ་བ་མནལ་དུ་
 འགོད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་བཅུན་པ་དབྱིག་བཤེས་གྱི་གསུང་ན་རེ། མཐོང་ལས་
 བྱིང་བོ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ཏེ། དེ་
 རྣམས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་ཆོས་ཁྱད་པར་བ་
 སྤྱར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ལྟ་
 བཤུན་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་རྩིབས། སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱུ་འབྱུང་དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་
 དུ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དེ་ལྷག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་ལྷ་བྱ་
 དང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། ཡང་དག་
 པའི་རྩོལ་བ་བཞི་པོ་དེ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་
 རྩིབས་ལྷ་བྱ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་ ཡང་དག་པའི་ལས་གྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་
 འཚོ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ལྷག་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱུ་
 འབྱུང་ལྷ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། །
 སྤྱར་བར་འགྲོ་སོགས་རྩིབས་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲ་ཡུལ་གྱི་
 འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་ཡང་། གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྷགས་གྱི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་
 བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྷགས་འཁོར་ལོ་ཅན། །དེ་
 དག་གླིང་གཅིག་གླིང་གཉིས་དང་། །གསུམ་དང་བཞི་ལ་མས་རིམས་བཞིན། །ཤས་
 བསྐྱར་རང་འགྲོ་གཡུལ་བཤམས་དང་། །མཚོན་ཅམ་པས་རྒྱལ་གཞོད་པ་མེད། །ཅིས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་བཛོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སློབ་

དཔོན་རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་འཕགས་པའི་
ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐོག་ཆེན་པའི་ལུགས་ལ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་
གསུམ། ལམ་ལྔ། འགོག་བདེན་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ཏེ། སྟོན་
པས་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ན་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ།
སྐྱེས་པ་གནས་པ་དེ་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་མཐར་གདུལ་བྱའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་ཆེད་
དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དེ་དག་མི་འཐད་དེ། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ལ་ལམ་གྱིས་བྱུང་བ་
དང་། འགོག་བདེན་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་
བྱུང་། ཁོ་ན་རེ། བྱུང་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོགས་ཀྱི་
ལམ་མོ། །ཁ་ཅིག་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་བར་དག་གོ། ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་
ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་མོ། ཁ་ཅིག་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་མོ།
ཁ་ཅིག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། ཁ་ཅིག་ནི་སྦྱོམ་པའི་ལམ་མོ། ཁ་ཅིག་ནི་བྱུང་པར་གྱི་
ལམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་
སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་མ་བྱུང་། འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་རྟོགས་པའི་
ཆོས་འཁོར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོག་གསལ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་ན་རྟོགས་པའི་ཆོས་
འཁོར་ལ་ལམ་གྱིས་བྱུང་བ་གང་ཞིག་དེ་ལས། ཁ་ཅིག་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་
ལམ་གྱི་བར་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་མོ། །གཞན་ཡང་།

ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་
བསྐྱན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འགོག་
བདེན་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་པའི་ཆོས་དགོན་
མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
བྱབ་པ་མེད་ན་འབྱད། ཅུ་བར་མ་བྱབ་ན། གལ་ཏེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ན་
རྟོགས་པ་ཡིན་དགོས་ན། རྟོགས་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ན་རྟོགས་པ་ཡིན་མི་
དགོས་པར་བྱད། གཞན་ཡང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་སྒྲིམས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་། འགོག་བདེན་རྟོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འང་ཆོག་གསལ་དང་ཀུན་བརྟུས་གཉིས་དང་མི་
འགལ་ཏེ། ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་བརྒྱུད་ནས་མཚན་གཞི་བསྐྱན་པ་
ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྐྱོད་ན་བཤད་པ་ལ། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་འཁོར་ཞེས་
འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་
མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་དང་པོར་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པར་རབ་རྟུ་
བསྐྱོར་ལ་དེས་ཀྱང་གཞན་དག་ལ་རབ་རྟུ་བསྐྱོར་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་གཞན་དག་
ལ་རབ་རྟུ་བསྐྱོར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན། གཅིག་ནས་གཅིག་རྟུ་བརྒྱུད་དེ་བསྐྱོར་བས་ན་

འཁོར་བ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་འཁོར་སྐྱོར་བ་པོའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན་སངས་འཕགས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་པ་ནི་ལུང་འདི་གཉིས་དང་འགལ་
 ཞིང་། གཞན་དོན་གྱི་སྒྲིབ་བའི་བཤད་བྱ་ཙམ་བའི་མདོ་ལས། བདག་གྲང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོར། གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ཆོས་ཕུང་གི་ཆད་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་མཛད་
 པའི་སྒྲོ་ཀ་རྒྱལ་སྒྲོང་ཡོད་པའི་བསྟན་བཅོས་གིག་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་འབྱུང་བས། སྒྲོ་
 ཀ་རྒྱལ་སྒྲོང་ཡོད་པའི་གསུང་རབ་རེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རེའི་ཆད་དུ་བྱེད་ཟེར། ཁ་ཅིག་
 ཕུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་ཆན་ཆད་བར་སྟོན་པའི་གཏམ་ཆོགས་རེ་ལ་ཆོས་ཕུང་རེའི་
 ཆད་དུ་བྱེད་ཟེར། ཁ་ཅིག་ ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་རེའི་
 གཉིན་པོ་ཆད་བར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རེ་ལ་ཆོས་ཕུང་གི་ཆད་དུ་བྱེད་ཟེར་ཏེ། མཛོད་
 ལས། ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཆད་ཅེས་ཟེར། ལུང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེ་ཡིན། སྒྲོད་
 པ་ནམས་ཀྱི་གཉིན་པོར་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཕྱི་མ་འདི་འཐད་དམ་སྟུམ།

ཐེག་ཆེན་པ་རང་ལུགས་ལ། སྤང་པོ་ཆེ་ས་ལ་རབ་བརྟན་གྱིས་ཇི་ཅམ་ཐེག་པའི་
 སྟག་ཆས་འདྲི་རྒྱས་པའི་གསུང་རབ་རེ་ལ་ཆོས་ཕུང་པོ་རེའི་ཆད་དུ་བྱེད་དེ། དག་སྟོང་
 ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཕུང་གཅིག་ཡོད་པར་གྲགས། དེ་སྟག་ཆས་འདྲི་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། སྤང་པོ་ཆེ་ས་ལ་རབ་བརྟན་གྱིས་ཇི་ཅམ་ཐེག་པའི་སྟག་ཆས་འདྲི་རྒྱས་པར་

བཞེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སངས་རྒྱལ་པའི་པུ་ལ་ལྟོ་ཀ་དང་
 སྤྱིགས་བཅ་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་མི་རྣམས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཁོར་བ་མ་སྤྲོད་ཀྱི་
 བར་དུ་སྤྱི་བཀོད་པ་བྱངས་མེད་པས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མཇེད་པའི་ཕྱིར།
 སྤྱིགས་བཅ་སོགས་སུ་བྱས་པ་ཡང་འཇམ་སྤྱིང་འདྲིར་ཆང་བར་མི་བཞུགས་པའི་སྐུ་
 མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་ལྷུ་ལྷ་སོགས་སུ་བཞུགས་ནས་
 འགོ་དོན་མཇེད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱོད་སྤྱིངས་ལས། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལྟར་བཟང་
 ལ་ཕན་མཇེད་པ། རྣམ་པར་དག་ཚུལ་གང་ཡིན་དེ་ནི་ལྷ་མགོའི་གདེངས་ཀ་ཅན། ཆེན་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་བཞིན་གུས་ནོད་ནས། ཁ་ཡི་སྤྲོད་ན་གནས་པའི་རབ་རིབ་
 མ་ལུས་སེལ་བར་བྱེད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཚུད་ལན།

༥ གཉིས་པ་རྒྱལ་པ་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱེ་སྤྱོད་བཤད་པ་ལ། དགོས་དོན།
 བསྟན་དོན། ཆོག་དོན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་དགོས་མེད་
 ཀྱི་དོགས་པ་སོ་སོར་སྤངས་ནས་བཟོད་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་
 དང་། མདོ་དང་རྩོམ་པའི་རྩོན་སྤངས་ནས་དགོས་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་དང་གཉིས། དང་
 པོ་ལ། ཚུད་པ་དང་ལན་ནོ། དང་པོ་ནི། ཅི་ཚུད་པའི་དོན་འདི་དག་ཁས་ལེན་པ་དངོས་
 སུ་ཡོད་པའམ། འོན་ཏེ་མེད་ཀྱང་དོགས་པ་ཁོང་ནས་བསུ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན།
 ཡུམ་གྱི་མདོ་འམ་བསྟན་བཅོས་གང་ལ་རྩོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། མདོ་ལས་མཁྱེན་

གསུམ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་པར་གྱི་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྲོང་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་
 པས་གཞི་ཁོ་ན་སྒྲོན་ནས་སྒྲུམ་པ་སོགས་གྱི་དོགས་པ་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 བསྐྱེད་བཅོས་ཚྭ་གས་པར་མཐོང་ནས་སུ། འོན་ཏེ་མཆོད་བཅེད་ཅམ་ཞིག་མཐོང་ནས་
 ཡིན། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་ན་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས། དེ་ལྟར་ཐུག་འཁལ་བ་དང་།
 ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར། དང་པོ་ལྟར་ན། བཅེད་བྱ་གང་སྒྲོན་ཤེས་
 མོད་ཅིའི་ཕྱིར་ཚོད་པ་བྱེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྗེ་བཙུན་གྱིས་མཆོད་བཅེད་ཅམ་ཞིག་
 བཙུམས་མ་ཐག། དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་སྒྲུམ་པའི་གང་ཟག་དེ་སྤྱི་ཞིག་ཡིན། མཐུན་
 གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ནས་ཡུམ་ལ་བསྐྱེད་པ་མཐོང་བ་ན་མཆོད་བཅེད་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་
 པར་བསྐྱེད་བཅོས་གྱི་ལུས་ཚྭ་གས་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། གལ་ཏེ་
 ཡོད་ན་ཡང་། མཐུན་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རྟོགས་ཅིན་ནས། ཡང་གང་ཞིག་
 བཅེད་བྱར་བྱེད་སྒྲུམ་པ་རྟོག་དཔྱད་དང་མི་ལྟན་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བཀལ་
 ལན་བསྐྱེད་བཅོས་སྤྱུང་དོན་མེད་ལ། འོན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་སྤྱི་ཡང་མེད་ཀྱང་
 མཐུང་གཞན་དུ་སྤྱིད་པའི་དོགས་པ་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཀོད་པ་ཡིན་ན།
 ཁ་ཅིག་ན་ནི། གཞན་དག་ནི། ལ་ལ་ནི། ཞེས་པའི་འབྲེལ་ཆེན་དང་འགལ་བས་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་བཅེད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། བཀལ་བ་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ་ཡང་བཅེད་བྱར་བྱེད་
 དགོས་སོ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་གྱི། མཐུན་གསུམ་བཅེད་བྱར་བྱས་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཚོམ་
 ཞེས་ཤུགས་ལ་དམ་བཅས་པ་ལ་ཚོད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་། འཐད་པར་དཀའ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་ངེས་བཞིན་དུ་གང་བཅེད་བྱར་བྱེད་ཅེས་དྲི་བ་བྱས་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་
 ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་བཅོས་ཚོམ་ཞེས་ཤུགས་ལ་དམ་བཅས་པ་ཡང་

འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་ལྟར་གྲོལ་བའི་གང་ཟག་དངོས་སུ་ཡོད་ན། མཐུན་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིད་དཔྱོད་གྱི་སྒྲོན་མ་ངས་ནས་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་རྟོགས་པར་ཡུལ་ཅན་མཐུན་པ་གསུམ་པོ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པས། དེའི་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་ཐོག་མར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་སྒྲོན་ཏུ་འགྱུར་རེ་ཞེས་པ་དང་། རོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ནི་མཆོད་བཟློད་རྟོ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྟོག་ལྡན་གྱི་དྲི་བའི་ལན་འདེབས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པས་རྟོག་ལྡན་ལ་མཆོད་བཟློད་གྱི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རོགས་པ་སྐྱེ་བ་དབྱེད་པར་དཀའ་བས། དེས་ན། རོགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མཐུན་པ་གསུམ་ག་བཟློད་བྱར་བྱེད་ན་མདོ་དང་སྒྲོས་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་མཚམས་སྦྱར་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་མཐའ་དཔྱོད་པ་ལ་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་བ་བཟློད་བྱར་བྱེད་པ་ལ་ཚུད་པ་སྦྲང་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། ཕྱོགས་ལྔ་ཁོང་ན་གནས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏུ་གསལ་ལ། འབྲེལ་ཆེན་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་བྱུང་ན། འདིར་བཀལ་བའི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སུན་འབྱེན་འདི་དག་འཕེན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འདིར་བཀལ་པ་ལྟར་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྒྲོན་ན། ཉེས་པ་འདི་དག་ཏུ་འགྱུར་རེ་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་བདེན་ཡང་། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ནི་ཞེས་ཁོང་ན་གནས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་མོ། །བཀལ་ལན་འདི་དག་མཆོད་བཟློད་ལས་འཕྲོས་པ་ལ་བསམས་ནས་མཆོད་བཟློད་གྱི་ཚུད་ལན་གྱི་དོན་ཆམ་ཏུ་བསྐྱེད་ཀྱིང་། སྐྱེ་བོ་སྒྲོ་བྱོས་དམན་པ་དག་ཅེས་སོགས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ཚུད་ལན་འཆད་པ་ནི། དོན་ལོགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཏུ་

གསལ་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་བརྩམས་པ་ལ་དོན་ཡོད་པར་སྒྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་དགོས་མེད་
 གྱི་དོགས་པ་སྤངས་ནས་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་བཅེད་བྱ་མཁུན་གསུམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་
 པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་ན། སྤྲ་སྤྱི་མཆོད་བཅེད་དང་དགོས་
 འབྲེལ་གྱི་དོན་ཆན་སོ་སོར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་
 འཇུག་པ་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཛོལ་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 མཁུན་གསུམ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོན་ཕྱག་མཇེད་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩོམ་པར་ཤུགས་
 ལ་དམ་བཅས་པ་ན། རྟོལ་བ་རྟོག་ལྷན་ཁ་ཅིག་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་བསྐྱན་བཅོས་
 རྩོམ་པ་སོགས་ཆོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་ཡུལ་བྱེད་པར་
 ཅན་ལ་སྒྱུབས་སུ་འགོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་འཇུག་པས་རྗེ་བརྩན་འདི་ཡང་བསྐྱན་བཅོས་
 ཤིག་རྩོམ་པ་སྟི། དེ་རྩོམ་ན་གཞུང་གཞན་དུ་མཆོད་བཅེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྟོས་པའི་སངས་
 རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་དངོས་སུ་བསྟོན་ཕྱག་མཇེད་པར་དེ་གསུམ་བཅེད་བྱར་བྱས་པའི་
 བསྐྱན་བཅོས་ཤིག་བརྩམས་པ་ཡིན་ནམ། དེ་བརྩམས་ན་ཡུལ་གཞི་གཉིན་རྣམ་གསུམ་
 གཏན་ལ་མ་ཐབ་པར་ཡུལ་ཅན་མཁུན་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་མི་རུས་པས། དེ་ལྟར་
 ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་
 ནས་གཞི་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཉིན་པོ་དང་། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་
 ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བཅེད་བྱར་བསྐྱས་པ་མཇེད་
 བརྟགས་ན། དེ་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན། བསྐྱན་བཅོས་འདི་
 བརྩམས་པ་དགོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པ་དང་སྟོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་
 མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འདི་ལས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་

པའི་ཆོས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་མི་སྟོས་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྱུང་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར། བྱོམས་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། གཉིན་པོ་རྣམ་བུང་གི་ཆོས་ཅམ་ཞིག་
བཟོད་བྱར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་སྤང་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་བཟོད་བྱར་མ་བསྟུས་
པས། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིན་པོ་འདི་སྤང་བྱ་གང་གི་གཉིན་པོ་ཡིན་པ་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་རོ། བྱོམས་གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཡང་། རྣམ་པ་གཞི་བཅས་སུ་
སྟོན་ནམ། གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བར་སྟོན། དང་པོ་ལྟར་ན། མངོན་པ་དང་སྟོས་པའི་ཉེས་
པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་གཞི་མེད་ཅམ་ཞིག་བཟོད་བྱར་བསྟུས་པའི་
ཕྱིར་འཕྲུག་ཡུལ་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཉི་ཤེས་མཁོ་བའི་དོན་རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་མ་
བཤད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་གཞི་དང་
འབྲེལ་བའི་དོན་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྐྱེས་བུ་
ལ་ཉིར་མཁོ་འདི་དོན་རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་
བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ། ལན་དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འགོད། ལུང་གི་དོན་
བཤད། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞི་
གཉིན་རྣམ་གསུམ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བཟོད་བྱར་བསྟུས་པའི་སྟོན་སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་གསུམ་ག་བཟོད་བྱར་གཏན་ལ་
འབབས། གཞི་གཉིན་རྣམ་པའི་བྱོམས་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་པའི་
རྒྱལ་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་བཟོད་བྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་བཟོད་བྱར་གཏན་ལ་

འབེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་གཏན་ལ་
 འབེབས་པར་བཞིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁུན་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་འཕགས་བཞིའི་
 མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་གཏན་ལ་ཕབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་རང་འཕགས་པའི་མངོན་
 རྟོགས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་
 རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁུན་དང་བཅས་པས་བསྐྱུས་
 པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཕགས་བཞིའི་
 མངོན་རྟོགས་བརྗོད་བྱར་བསྐྱུས་ཏེ། མཁུན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སྒྲ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་སེལ་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་མ་ཤེས་པའི་སྦྱོན་
 དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞི་གཉིན་རྣམ་གསུམ་དང་མཁུན་གསུམ་ནི་སྐབས་འདིར་གཅིག་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཤོས་མཚོན་པར་བྱར་ཡོད་དེ། འདི་ཁྱད་ཆོས་སྣོམ་ན་གཞི་བདེན་
 བཞིའི་སྣང་དུ་བདག་མེད་གཉིས་འཁོར་བཅས་རྟོགས་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅེས་པར་
 འགྱུར་ལ། སོ་སོར་ཐུལ་ན་གཞི་གཉིན་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་
 ཡང་། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར། དེ་ལ་
 སྐབས་འདིར་སྦྱོན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་། གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་གསུམ་ག་བརྗོད་
 བྱར་བསྐྱུ་ན། བསྐྱེད་བཅོས་བཅུ་མས་པ་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་དགོས་འབྱེལ་གྱི་
 མཚམས་སྐྱར་ནས་འབྱུང་བ་དེ་མ་རྟོགས་པར་འདིར་དེའི་རྩོད་ལན་ཤུགས་ལ་བསྐྱེད་པར་
 དགོངས་ནས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་གསུམ་དུ་ཐལ། གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་གསུམ་
 ག་བརྗོད་བྱར་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་ནས། བཤང་ཟག་གཅིག་སངས་
 རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱན་དུ་སྦྱོན་པ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་བཅོས་གྱི་ལུས་གསུམ་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་

ལན་དང་། འོན། མཁུན་གསུམ་གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་ནའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པར་
 ཐལ། གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱན་དུ་སྟོན་པ་
 ཡིན་པས་ལུས་གསུམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས། གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ཆ་
 རྒྱན་དུ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་ཀྱང་། མཁུན་གསུམ་གང་ཟག་སོ་སོའི་མངོན་རྟོགས་
 ཡིན་པ། འདི་ལྟར། ཞེས་བཤད་ཅིན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ཡ་གྲུལ་རེ་རེའི་ཚོད་
 པ་སྤངས་པ་ཐལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་ག་བསྐྱུས་ན་བསྐྱུས་བཅོས་བརྩམས་པ་
 དགོས་མེད་དུ་ཐལ་བ་ཚོད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་འགྲེལ་པ་འདིའི་ཤུགས་བསྐྱུས་གྱི་
 རོན་དུ་འཆད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཚོད་སྟོང་འདི་དག་ནི། བསྐྱུས་བཅོས་གྱི་
 བརྒྱུ་བྱ་སྒྲིའི་རྣམ་གཞག་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

གཞིས་པ་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་བཀོད་པ་ལ། ཡུམ་བར་མ་དང་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་
 བྱེད་བཀོད། རྒྱས་པའི་ཁ་འཕངས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྐྱུས་རྒྱས་བཤད་གཉིས།
 དང་པོ་ལ། མཁུན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་
 པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་

ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བུ་། རབ་འབྱོར་ཐོས་ཅད་ཤེས་པ་
 ཉིད་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཇི་སྟེན་པ་འདི་ཙམ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅིའི་སྟེན་དུ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་གྱི་ལྟ་བུ་། རབ་འབྱོར་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐོས་ཅད་
 བསྐྱེད་པར་བྱ། ལམ་ཐོས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་དག་གྲང་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱ་
 ཞིང་འདི་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ། སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་མ་བྱས་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་མ་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་
 མ་སྐྱེས་པར་དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དམ་པ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པ་ཐོས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་
 རྒྱལ་རྣམས་གྱི་ལྟ་བུ་། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་གང་དག་དང་རྟགས་གང་དག་དང་།
 མཚན་མ་གང་དག་དང་ལྷན་པའི་ཞེས་སོགས་དང་། བསྐྱེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ལ། ཉན་
 ཐོས་གྱི་ས་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པས་གྲང་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྟོབ་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་།

གཞིས་ཐ་རྒྱལ་པ་ལ་ཁ་འཕངས་པ་ལ། རྒྱལ་པ་ལས་གྲང་གྲུ་ཆེར་གསུངས་
 སོ། ཞེས་པའོ།

གསུངས་པ་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་ཐོས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་གཞུགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན། འབྲས་བུ་བདག་ཏུ་སྟོངས་པ་
 རྒྱངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་ཆན་པ་གསུམ་གསུངས།

ཐཱི་ཐོ་དོན་བསྐྱུ་ཏི་འཆད་པ་ལ། དེ་བས་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །བསྐྱུ་
བྱེད་གྱི་མཐུན་པ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལམ་གྱི་ཚུལ་ལྟགས་
གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཞེས་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དག་མཐའ།

༩ རབ་འབྱོར་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ།
མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། འདྲིར་བསྐྱུ་ཤེས་བྱའི་ལམ་གསུམ་ངོས་བརྒྱུད་པ། དེ་གསུམ་ལམ་
གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཚུགས་གསུམ་བྱེད་པ། ཚུགས་སྒྲིན་སྐྱེད་ས་གསུམ་
གྱི་ཚད་བཤད་པ། ཡང་དག་མཐའ་ངོས་བརྒྱུད་ནས་དེ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་ཚད་བཤད་པ།
ཞར་ལ་སྦྱར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་ལྟ། དང་པོ་ལ། གཞན་
ལྟགས་དགག་པ། རང་ལྟགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཟག་སུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་གྱི་
ལམ་དུ་འཛོག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་འཛིན་གཉིས་སྦྱང་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉན་
ཐོས་གྱི་ལམ་གྱི་རིགས་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་

གྱི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 གསུམ་པོ་དེ་རང་ལྷོག་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་སོགས་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་འཛོག་
 གི། གང་ཟག་བྱུང་པར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སོགས་མི་འཛོག་ཟེར་ན། འོ་ན། རྣམ་གཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བྱུང་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་གཞག་གི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་བྱུང་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། །གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱར་དུ་འཆང་བྱ་བར་འདོད་པའི་བྱང་ལུ་མས་ཀྱིས་བྱོད་
 རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱོད་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་ལུ་མ་ལས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་བྱོད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་
 བར་ཐལ། བྱོད་བྱང་ལུ་མས་ལམ་གྱི་གོ་ལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དེ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་ལུ་མ་རིམ་ལས། སྐྱེས་
 བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འབྲིང་པའི་དོན་སྐྱེས་བུ་རྒྱུང་འབྲིང་དང་རྒྱང་མོང་བའི་ལམ་ལ་
 འབྲིང་པ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་དངོས་ལ་འབྲིང་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་

པར་བྱ་བ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

གཞིས་སྤངས་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་གཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། འདིར་བསྐྱེད་ཤེས་
བྱའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་རིམ་
པ་བཞིན་དུ་འཛོལ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་ལམ་གྱི་དོན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་
ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ལ་ལམ་དང་པོ་ངེས་པར་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་
བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒྲོམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མ་བསྐྱོམ་ན་མི་ཐོབ་པའི་ལམ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལམ་དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བགྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་
ཆོས་ཅན། འཕགས་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་ལམ་དུ་བགྱོད་པར་བྱེད་པའི་
ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་བགྱོད་
བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་བགྱོད་པའི་རིང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞིས་སྤངས་ལ། འོ་ན། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་
ཚུབ་མེས་སྤེལ་ལམ་གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་བསྐྱེད་རྟོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ཡིན་
ཟེར་ན། དེས་ལམ་གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་བསྐྱེད་རྟོགས་གསུམ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་

དེ། ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད། མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱེད། དེ་ནས་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་དུ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྤྱོད་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་མཐས་ཀྱིས་ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཀྱང་། དེར་རྒྱུད་ལ་སྐྱུས་ཟེན་པ་མི་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱུས་ཟེན་པ་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར།

མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་དུ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དམན་ལམ་སྤྱོད་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ས་དང་པོ་ནས་ཉན་རང་གི་རྟོགས་པའི་རིགས་རྫོགས། བརྒྱུད་པ་ནས་སྤངས་རིགས་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། ས་བརྒྱུད་པ་ནས་ཉན་ཡིད་གནས་གྱུར་ཉན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་རྫོགས་པར་ཐལ། དེ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཕགས་ལམ་གྱི་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱུད་པ་ནས་ཉན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུགས་འདིར་ཀུན་གཞི་ཉན་ཡིད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལུགས་དེ་བཞག་ནས། ས་དང་པོ་ནས་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་སྒྲིབ་ལ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉན་མོངས་དང་། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉན་སྒྲིབ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་དེ་ནི། དམན་ལམ་སྤྱོད་དུ་མ་

སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་སྤངས། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་ལྷོ་བའི་ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་པས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་
 བས་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་ཉོན་སོངས་སྤངས་པར་ཐལ། དེས་ལས་ཉོན་གྱིས་སྒྲིབ་
 ལེན་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་སྒྲུ་མ་ལས། འཕགས་པས་ན་དང་ཁྱ་བ་དང་། འཆི་
 བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཅད་ནས་སྤངས། ལས་དང་ཉོན་སོངས་དབང་གིས་སྒྲིབ། དེ་ལ་དེ་མེད་
 ཕྱིར་དེ་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་ལྷོ་བའི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་
 པས་མ་སྤངས་པར་ཐལ། དེ་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་དང་ཟག་མེད་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་
 ནས་སྒྲིབ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལྷན་བྱེད་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་
 སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲིབ་མི་ལེན་ཞིང་། དེ་
 མི་ལེན་པས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཁྱ་འཆི་སོགས་དེ་ལ་མི་འབྱུང་ཡང་། དེ་ཅམ་གྱིས་
 འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་ཉོན་སོངས་སྤངས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བའི་ཅུ་བར་
 ལྷན་པའི་མ་རིག་པའི་ས་བོན་དམན་ལམ་སྡོན་མ་སོང་གི་ཐོག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱིས་དངོས་སུ་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར། ལྷན་བྱེད་ཕྱི་མ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དག་ས་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་དང་
 ཟག་མེད་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་ལེན་པར་གསུངས་པའི་ཆ་རྒྱུ་དུ་ལྷན་པའི་མ་རིག་
 བག་ཆགས་གྱི་ས་དེ་ནི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གསུངས་གྱི་ཉོན་ལྷོ་བའི་
 གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པ་
 བཞེན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་གྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཟེར་ན། ལྷན་བྱེད་སྐྱ་མ་ལས་གྱང་ཡ་
 མཚན་ཆེ། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བར་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་

ལྷན་ན་དམན་ལམ་སྒྲིག་མ་སོང་གི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཉན་རང་གི་སྤངས་རིགས་
 ལམ་གང་ནས་ཚོགས་དཔྱོད་པའི་སྤང་བྱུང་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་བཟུང་བར་སོང་བས།
 ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་སྤངས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། ཉན་རང་
 དག་བཅོམ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཆ་རྒྱུན་གྱི་མ་རིག་པའི་
 བག་ཆགས་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བར་བཞེད་དེ། དེ་སྤངས་
 པའི་གང་ཟེག་ཡིན་ན་ཆོས་སྒྲིབ་གཙང་བདེ་ཏྲ་བ་དག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
 ཏི། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། བག་ཆགས་སྤངས་ཕྱིར་གཙང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། འཕྲུག་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་
 གཏོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
 དང་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་ལྷོག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷན་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་རྣམས་ལྷན་སྒྲིབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཅ་བའི་
 དམ་བཅའ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་མ་
 སྤངས་པར་འདོད་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་ན་ཅ་ལྷུང་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཏི། སྒྲོབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྒྲོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་
 འཛིན། །པ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཕྲུག་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་
 འགལ་བར་མ་ཟད། རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏི། ཇི་ལྷན་ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་
 རྣམས་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྒྲིབས་གནས་ཡང་དག་ལ་དེ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཆོས་གྱི་ས་བོན་
 དངོས་སུ་མི་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ནི་རྩ་བུའི་ཏིང་འཛིན་

གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་དངོས་སུ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དེ། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་
 པས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལུགས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་ཚྱོགས་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་
 དགོས་དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བ་
 འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱིས་ས་དང་པོ་ནས་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཚྱོགས་པར་ཐལ། ཉི་སྤང་ལས།
 གཞན་ཡང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤོང་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི། མི་སྒྲིབ་འི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། ལམ་གཞན་བྱད་པར་ཡོད་པ་
 ཡིན་ན། རིགས་དང་དབང་པོ་དང་ཆོགས་བྱད་ཞུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་བྱེད་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་མ་ལུས་པར་
 འདུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཤེས་པ་དང་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བཟོད་
 པ་ཡིན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆད་ནི་འདི་ཅམ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གངས་གཞན་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཉན་རང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་འདུས་པ་ལ་དགོངས་ནས། དེར་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་འདུས་
 པར་གསུངས་ཀྱི། དེར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རུས་པ་མ་ལུས་པར་འདུས་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་གྱི་བྱེད་པར་ཉན་རང་གི་
 སྤངས་ཏྟགས་གྱི་བྱེད་པ་འདུས་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཉན་རང་ལྟར་ཉོན་སྤྲིབ་དང་
 གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་ཏྟག་པ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་བཞེད་ན། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ལ་དེ་གཉིས་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་
 དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་འདྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཏྟགས་པའི་ལམ་ལས་གོང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཏྟགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་བྱུང་ཞུགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྲོད་དུ་ཡང་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་ལྟན་པ་དང་། དད་སོགས་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་ནོ། །བསོད་ནམས་གྱི་
 ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟེན་པ་ཡིན་པས་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉི་སྤང་གི་ལུང་དེས་བདུག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ལམ་གྱི་རྣམ་མཐུ་བསྟན་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་ལམ་བཟོད་པ་བདེས་ཉན་རང་ལྟར་ཉོན་སྤྲིབ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་
 བྱས་ནས་སྤང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོད་དེ་ཙམ་དུ་སྤོང་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤང་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 ལ་ཆོས་བཟོད་གྱིས་སྤོང་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བདུག་པ་མཐའ་བཟུང་སྤྱོད་
 བ་མ་ཤེས་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ལ་ཉོན་སྤྲིབ་དང་
 གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་ཏྟག་པ་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་
 རིགས་ཏེ། འོ་ན། དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བདུགས་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ།
 སྤྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་དང་བདེན་འཛིན་ཀུན་བདུགས་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་ན་
 སྤོང་རྣམ་པ་སྤྲུག་ཡང་མཚུངས། སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་སྤང་ན་སྤོང་མི་རྣམ་པ་

མཚུངས་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་དེ་གཉིས་སྟོང་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་སོ། །དེས་ན། བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ནི་སྒྲིབ་པ་དེ་གཉིས་སྟང་
བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟང་བ་ལ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ངོ་། །སྒྲ་མ་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ནི།
དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉན་རང་གི་སྟངས་རྟོགས་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱད་སྟེ་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ནས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་
བར་གསུངས་པས་དེར་གཞི་ཤེས་གཟུགས་བརྟན་གྱི་རྩ་བ་གྲིས་བསྐྱེད། བདུན་པ་མན་
ཆད་དུ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་རྩ་བ་དུ་ཡང་མི་བསྐྱེད། ཐེག་དམན་དུ་སྟང་བའི་དགག་བྱ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་བཟོད་པ་གང་ཞིག་། རྟག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་
པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟག་
བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱེད་བྱང་མེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞིས་ལ་རང་ལུགས་ལ། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་
ནམས་གྲིས་ཉན་རང་གི་སྟངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཚོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་དུས་
མཉམ་སྟེ། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རྒྱན་སྟང་ལས། མཐོང་བ་དང་སྟོན་པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ཆོས་གྲིས་དབྱེ་
བས་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་དང་། ཀུན་
བདུས་ལས། བྱང་རྒྱལ་མེས་ས་དཔའ་རྣམས་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
བྱས་ནས་ས་བཅུ་རྣམས་སུ་སྟོན་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉིན་པོ་སྟོན་གྱི་ཉོན་
མོངས་པའི་གཉིན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་

ལམ་ཐོག་པའི་ཚད་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་ ཆོས་ཉིད་ལ་ཅི་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་
 བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་ཅུས་པ་སྟོན་ལམ་ཐོག་པའི་
 ཚད་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྱིར་གྱི་ཐོག་སྤྱིར་སྤྱངས་གསུམ་དང་། འདིར་བཤད་པའི་དེ་
 གསུམ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པས། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུས་དམན་ལམ་སྟོན་ཏུ་མ་སོང་བའི་
 བྱང་སེམས་ལ་ཆོས་སྤྱི་མ་ཐོབ་པར་དུ་ཆོས་སྤྱི་མངོན་ཏུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་རིགས་
 པར་ཐལ། ཆོས་སྤྱི་མངོན་ཏུ་མ་བྱས་པར་དུ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་ཏུ་མ་
 བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་རིགས་པ་གང་ཞིག་ འདིར་བསྟན་ཐོག་སྤྱིར་སྤྱངས་གསུམ་
 བྱས་པ་དང་། ཆོས་སྤྱི་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱེད་ཀྱིས་འདིར་བསྟན་
 ཐོག་སྤྱིར་སྤྱངས་གསུམ་བྱས་པའི་ཚད་དེ་འཐད་པ་གང་ཞིག་ བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
 སྟོན་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཐོག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་སྤྱི་ཐོབ་པས་བྱུག་ ཆོས་ཉིད་
 ལ་ཅི་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་
 ཏུ་བྱེད་ཅུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཆོས་སྤྱི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། གཞན་དོན་དུ་ཐོག་སྤྱིར་བྱང་ཐོབ་པར་སྟོན་པའི་སྟོན་ལམ་དེ་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཆོག་གང་ཞིག་ དེ་ཐོག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཐོག་སྤྱིར་
 བྱང་ཐོབ་པས་བྱུག་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་སྤྱིར་ལ་དགོངས་ནས། བྱང་ས་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
 སྟོན་ལམ་གྱི་མཆོག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་ཐོག་སྤྱིར་པ་དེ་འདིར་བསྟན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
 སྟོན་པའི་ཚད་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་ ཞིང་བྱེ་བ་སྤྲུག་བསྐྱར་སྤྱི་བོད་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་

བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཆོག་གས་བཅད་གཅིག་
 ཅམ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་ལམ་ལ་འགོད་ལུས་པ་དེ། འདིར་བསྐྱེད་སེམས་
 ཅན་སྒྲིབ་པའི་ཆད་ཡིན་ཟེར་ན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་ཡང་སྤར་གྱི་རིགས་པ་དེས་
 གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 ན་སངས་འཕགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རི་སྤྱིད་ཀྱི་ན་
 སྤོང་གི་ཁྱོད་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དེ་ལྟ་བུ་མི་ལུས་ཤིང་། དེ་འབྲ་དུས་ལན་གཅིག་བྱེད་པ་
 ལ་ཡང་འབད་མེད་ལྟན་གྲུབ་འབྱུང་བ་ལ་བསྟོས་པས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་
 མེད་གྱི་ལས་ཀྱང་སྤངས་ནས་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྤྲོད་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོམས་པར་
 འབྱུག་པ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་རང་སྤྲང་ལ་ཞིང་དག་པ་རབ་
 འབྱུམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤང་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲངས་པའི་ཆད་ཡིན་ཟེར་ན། མ་
 དག་པའི་ཞིང་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྤང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། མ་དག་པའི་ཞིང་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་
 གཟིགས་པ་ལས་ལོག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། མ་དག་པའི་
 ཞིང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་མ་དག་པའི་ཞིང་དག་པའི་
 ཞིང་དུ་སྤང་བས་དེ་མེད་པའི་སྒྲིབ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། འགལ་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆད་
 མ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་དག་པའི་ཞིང་དང་དག་པའི་ཞིང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་མ་དག་པའི་ཞིང་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྤང་བ་གང་

ཞིག་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པས་འབྲུལ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རང་གང་དུ་
 འཛང་རྒྱ་འགྲུར་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འབྲུག་པའི་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་ཕྱི་བའི་རྩ་བའི་
 རྒྱལ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པ་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤངས་པའི་ཆད་ཡིན་ཟེར་ན། མི་
 རིགས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་བས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་གང་ཞིག་ས་བརྒྱད་པ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་
 རས་ཚོགས་སྤྱིན་སྤངས་གསུམ་མ་བྱས་པའི་སྤྱོད་ལ་དེར་འདིར་བསྐྱན་ཡང་དག་མཐའ་
 མངོན་དུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅིས་གདམས་པ་སྤོས་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེར་ཐལ། དེས་ཞིང་
 དག་སྤྱོད་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཞིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། འདིར་བསྐྱན་སྤོན་ལམ་ཚོགས་པའི་ཆད་དང་
 སེམས་ཅན་སྤྱིན་པའི་ཆད་ཡོད་དེ། ཆོས་ཉིད་ལ་ཙེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་
 པའི་ངང་ནས་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྟུན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་རྒྱལ་པའི་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་ཕྱི་བའི་རྩ་བའི་
 རྒྱལ་པ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་དེ། འདིར་བསྐྱན་སྤོན་ལམ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པའི་ཆད་
 དང་། ཞིང་བྱེད་བསྐྱུ་བརྒྱར་སྤྱི་བོད་པ་ཇི་སྟེད་བསྐྱན་པའི་སྤྱོད་རེ་རེ་མཐུན་དུ་འཁོར་
 སེམས་ཅན་གངས་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་བསྐྱན་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
 འཕགས་ལམ་ལ་འགོད་རྒྱལ་པའི་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་ཕྱི་བའི་རྩ་བའི་རྒྱལ་པ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་དེ།
 འདིར་བསྐྱན་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པའི་ཆད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་འབྲས་སྤྱིན་པའི་ཆད་བརྟོལ་
 པས་ཆོག་པ་དང་། ཤིང་ཐོག་སྤྱིན་པའི་ཆད་ཡོངས་སྤྱོད་པས་ཆོག་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལྟ་
 བུའི་སེམས་ཅན་གངས་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་བསྐྱན་པས་སྤང་བྱེད་
 མོངས་ཀུན་བདགས་སྤང་བྱེད་དང་། འཕགས་ལམ་གྱི་ཚོགས་པ་བསྐྱེད་བྱེད་བྱས་པ་དེ།
 སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་མ་དང་ཟས་ལ་

དེ་དག་གི་ གྲུ་བ་དང་སྒྲུ་བ་དང་བསྐྱོན་འདོད་ལྟར། རེ་བཞིན་རྒྱུ་འདིར་ཕྱོགས་
གཉིས་ཞི་བ་དང་། རེ་བཞིན་སྒྲུ་བ་ཉིད་སྒྲིན་པར་འདོད། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་གང་དུ་སྒྲུ་བ་སྒྲུ་བ་འཛང་རྒྱ་ཚུལ་སྒྲོན་པ་དང་། དངོས་སུ་འཛང་རྒྱ་འགྱུར་
གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་འདི་དག་གི་རྩ་བའི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་
ཚོགས་པ། འདིར་བསྐྱོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྒྲུངས་པའི་ཆད། དེ་ལ་ཡང་སྒྲུ་བ་སྒྲུ་བ་
ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུངས་པའི་ཆད། ཡོངས་སུ་འདི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུངས་པའི་ཆད་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་སྒྲུ་བ་སྒྲུ་བ་འཛང་རྒྱ་ཚུལ་སྒྲོན་པའི་བདེ་བ་ཅན་
ལྟ་བུར་འཁོར་མཛོན་ཤེས་ལྡན་ཤིང་སྒྲུ་བ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་འདི་དག་གི་རྩ་བའི་རྣམ་པ་
ཚོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛང་རྒྱ་
བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་འཁོར་བུང་སེམས་འཕགས་པ་ཤིང་སྒྲུ་བ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་
འདི་དག་གི་རྩ་བའི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་
ཡོངས་སུ་སྒྲུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། སྒྲོད་ཀྱི་ཞིང་སྒྲུངས་པའི་ཆད་ནི། གསེར་གྱི་ས་
གཞི་ལ་ཡིན་པའི་མེད་མངས་རིས་སུ་བྱིས་པ་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་དག་པའི་
ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་འདི་དག་གི་རྩ་བའི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ལྟ་བུ་འོ།
སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་མ་དག་པའི་ཞིང་སྒྲུང་བ་ཡོད་ཀྱང་མ་དག་པའི་སྒྲུང་ཞེན་མེད་
པར་མཛོན་ཏེ། མེ་བའི་རྟོག་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཡང་དག་མཐའ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་ཆད་བཤད་པ་ལ།
ཡང་དག་མཐའ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་ཆད་བཤད་པ་གཉིས། བཤད་
པོ་ལ། གཞན་ལུགས་དག་གི་པ་མོགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ དེ་བཞིན་

ཉིད་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་སྤྲར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་
 པར་གཞག་པ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆད་ཡིན་ཏེ། མདོ་དོན་འཆད་པ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན། ཞེས་པ་དང་། དབྱས་མཐའ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་
 མདོར་བསྟུན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་
 དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། ལས་སྒྲོམ་སྟོབས་
 གྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ལས་མ་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ།
 དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་
 ཟག་ལ་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡབ་སྲས་མཇུག་པའི་
 མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་རྟུ་གཟིགས། རབ་རྟུ་མཐུན།
 ལེགས་པར་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་
 པར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱུ་མཐའ་བ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྤྲར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ། འོ་ན། མཉམ་གཞག་འདི་ལས་དུས་ནས་ཡང་ལྡང་བར་མི་བྱེད་
 སྤྲུལ་པའི་འཕྲུལ་པ་དང་བཅས་ཏེ་མཉམ་པར་གཞག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལས་དང་། དེ་ལ་མཉམ་པར་

གཞག་ཁའི་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་འཕྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 སྒོ་བྱར་བྱི་བྱལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདིར་བསྐྱེད་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་
 མཐའ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གསུམ་སྒོ་མ་སྒོ་བས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱལ་སྒྲི། དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྒོ་མ་མོང་གི་གང་ཟག་གིས་དམིགས་བསལ་གསུམ་མ་
 རྒྱུགས་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་ན་ཐེག་དམན་ལམ་དུ་ལྷུང་བའི་དགག་བྱ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེ་འདིར་བསྐྱེད་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་དམིགས་བསལ་གསུམ་མ་རྒྱུགས་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ་སྒྲིབ་པ་
 སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས། དེ་ཐོབ་པས་ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བའི་གང་
 ཟག་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྒྲ་མ་ལ་བྱལ་བ་ཡོད་དེ། གཙོད་འཛུམས་ལས།
 སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱས་ནས་
 མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཀྱི། དེ་མ་ཡིན་པར་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་
 ལས་བར་མ་དོར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ དགག་བྱ་དེ་ཡོད་པ་ལ་བསམས་ནས། ཆད་པའི་བྱང་འདས་འདིར་བསྐྱེད་
 གདམས་དོན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དམན་ལམ་སྒོ་མ་མོང་
 གི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་གསུམ་རྒྱུགས་རྗེས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ།
 བྱོད་འདིར་བསྐྱེད་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱལ་སྒྲི། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྒྲོད་པའི་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བ་

ཡང་། ཇི་སྲིད་དུ་དག་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་སྒྲིན་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དམ་པ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དོ།
 ནམ་དག་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲིན་པར་
 གྱུར་པ་དེས་ན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དམ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དམིགས་བསལ་གསུམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་ཞི་མཐར་ལྷུང་
 བའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ འདིར་བསྐྱེད་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་ན།
 འདིར་བསྐྱེད་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན།
 བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་ནམ་གྲོལ་
 ལམ་གཉིས་པོ་དེ། ལམ་གསུམ་པས་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྫོགས་པར་བྱ་བུ་ཡིན་པ་
 གང་ཞིག་ གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་དེ་ལམ་དང་པོའི་
 སྐབས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་བྱིར། གང་ཞིག་དེར་ཐལ། དེ་དག་
 ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐོག་དམན་གྱི་གང་ཟག་མེད། དམན་ལམ་སྒྲོན་མ་སོང་བའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་གསུམ་པོ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་
 བྱིར། ཁ་ཅིག་ འདིར་བསྐྱེད་གདམས་དོན་ཡང་དག་མཐའ་ཡོད་ཀྱང་། གདམས་ལུལ་
 གྱི་ཡང་དག་མཐའ་མེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གདམས་ངག་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་ལུལ་དུ་
 གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། གདམས་ངག་འདིའི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་
 དེ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འདིར་བསྐྱེད་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་
 དག་མཐའ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འཇམ་གྲིས་ཐོབ་རྒྱུ་པའི་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉི་ཤེས་ཀྱི་ཐོབ་ཀྱི་ཞི་ཞི་དབྱིངས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱུང་ཆོས་ནམ་པ་
 གསུམ་དང་ལྷན་དེ། དམན་ལམ་སྤོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱུང་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་
 གསུམ་མ་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱས། མ་བྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་མངོན་དུ་མི་
 བྱེད། བྱས་ན་ཞི་མཐར་ལྷུང་བའི་དགག་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། བྱས་རྗེས་སྤྱོད་ལ་དུ་
 བྱེད་པའི་བྱུང་ཆོས་ནམ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། དམིགས་
 བསལ་གསུམ་མ་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་ན་དེ་ལྟར་གདམས་པ་སྤོས་
 པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དམན་ལམ་སྤོན་མ་སོང་གི་
 བྱུང་སེམས་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱི་གདམས་པ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། ཞི་མཐར་ལྷུང་བའི་
 དགག་བྱ་མེད་ན་ནི་དེ་འདྲ་བའི་གདམས་ངག་འབོགས་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་གསུམ་
 པ་དེར་ཐལ། གདམས་ངག་འདིས་དམིགས་བསལ་གསུམ་མ་རྫོགས་པར་མངོན་དུ་མི་
 བྱེད་པར་དངོས་སུ་གདམས་པའི་ལུགས་ལ་བྱས་རྗེས་སྤྱོད་ལ་དུ་བྱེད་པར་བསྐྱེད་པ་
 དང་། སྐབས་གཞན་དུ་ནམ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་སྤོས་ན་མེད་པའི་རྫོགས་བྱུང་དུ་སྒྲིན་པ་
 ན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འགོག་བདེན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བཞེད་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་
 པ་ལྟར་ན། འདིར་བསྐྱེད་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ལ་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་བཞེད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ། དེ་ལ་བདག་མེད་
 སྤྱོད་གསུམ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་

ལྷག་བསྐལ་སྤངས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་འདིར་
 བསྐྱེད་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ དེས་བདག་
 མེད་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེར་ཐལ། འདིར་
 བསྐྱེད་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ན་མས་ཀྱིས་བྱབ་པ་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་བསྐལ་ཉི་ལེ་བའི་ཉིར་ཞེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་སྤྱོད་ལ་རང་གི་བསམ་ངོ་ལ་བསྟོན་ཏེ་སྤྱིར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམས་པར་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བདག་མེད་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཞི་བ་ཉིད་གསུམ་པོ་གང་གི་
 ཡང་ཆ་མེད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན། ཞེས་དང་། ཡང་དག་
 མཐའ་དང་། དབྱིངས། ཞེས་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་བྱ་བཅད་
 ལྷག་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཐུན་པར་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་
 གཉིན་ཡང་བཞེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་མཐའ་ཞི་བ་ཉིད་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ནི།
 སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་
 ཞལ་ལྷ་ནས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྐྱེད་ཏེ། ཞེས་
 ངོ་བོ་ངས་འཛིན་སྤྱིར་བཏན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་། དམིགས་བསལ་གསུམ་མཛོགས་པའི་སྤྱོད་
 རོལ་དུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤོང་
 བ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཤེས་མཐོང་གིས་བསྐྱེད་ནས་འདུལ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་གྱི།

མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་དོན་གས་མ་ཡིན་པ་བྱངས་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྔོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་འདིར་བསྐྱན་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དགྲ་བོ་ཅོད་ཀྱི་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་གུ་བསྐྱེད་ཏེ་བར་ཞི་བའི་ཉིང་ཞིའི་དབྱིངས་ཡིན་ན། དེ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞི་ན། མ་བྱུང་མ་གྱུ་བ་ན་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་བྱུང་ཆོས་གསུམ་ལྟན་དགོས་པར་ཁས་སྐྱེད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་མ་ཆོས་ལ། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཕུགས་སྒོར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ནའང་། དེ་མ་ཡིན་དགོས། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ནའང་། དེ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྱུ་བ་ན། དེ་འདྲ་བའི་དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཕུགས་སྒོར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་རིགས་འགྲོའོ། །འདོད་མི་རྒྱས་སོ། ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། འདིར་བསྐྱན་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་གི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་དམིགས་བསལ་གསུམ་མ་རྩོགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདིར་བསྐྱན་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྔོན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱུང་མ་འོ་ན།

སྤྱོད་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་
 ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྣམ་བཤད་ལས།
 བྱང་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉར་ཞི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་ཉིད་སྒྲ་སྒྲོས་
 མི་རིགས་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ། སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་གཞན་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་འདིར་བསྐྱན་ཡང་དག་མཐར་
 འདོད་པ་སོགས་གཙོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྐྱན་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཡང་དག་མཐའ་ལ་ཐེག་དམན་ལམ་གྱིས་ཐོབ་རྒྱས་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་དང་ངོ་བོ་
 ཉིད་སྤྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་དམིགས་བསལ་
 གསུམ་མ་ཇོགས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། དེར་མ་ཟད། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། དམན་ལམ་སྒྲོན་མ་སོང་གི་བྱང་
 སེམས་གྱིས་དམིགས་བསལ་གསུམ་མ་ཇོགས་པའི་བར་དུ་བྱེད་མངོན་དུ་བྱས་ན་ཞི་
 མཐར་ལྷུང་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པར་ཐལ། བྱེད་འདིར་བསྐྱན་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། གཞོད་འཇོམས་སོགས་ཀྱི་ལུང་རིགས་
 དང་འགལ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྤིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྒྲོན་མ་
 སོང་གི་བྱང་སེམས་གྱིས་ཇོགས་སྤྱོད་སྤངས་གསུམ་བྱས་ཇེས་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་པ་དང་དུས་
 མཉམ་དུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བྱང་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉར་ཞི་འི་
 དབྱིངས་དེ་དེ་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་
 སེམས་གྱིས་སྤྱོད་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱུང་། གཞན་ཡང་། དེ་

འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྒྲོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
 དམིགས་བསལ་གསུམ་མཇོགས་མཇོགས་སུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་འབྱུང་གི་བྱུང་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་
 སྒྲུབ་བསྐྱེད་ཉི་ལེ་ཞི་བའི་ཉི་ལེ་དེ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲིབ་
 གཉིས་སྤངས་པའི་སྤང་འདས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་འདས་དེ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྤང་འདས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 མ་བྱེད།

གཉིས་སྤང་མཛོན་དུ་བྱས་ཆད་ལ། འོ་ན། མཚོག་གི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གདུལ་བྱ་ལ་
 གདམས་པ་སྒྲོས་ཚུལ་གང་། དེ་མཛོན་དུ་བྱས་ཆད་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དམན་
 ལམ་སྒྲོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་ལ་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དམིགས་
 བསལ་གསུམ་མཇོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་གང་དུ་ཡང་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་མཛོན་དུ་མི་བྱུང་། ཞེས་གཙོ་བོར་གདམས། དེའི་ཞར་ལ་ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་བཞེངས་ནས་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནམས་ལ་ཡང་
 དེང་ཕྱིན་ཆད་དམིགས་བསལ་གསུམ་མཇོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་གང་དུ་ཡང་འདིར་བསྐྱེད་
 ཡང་དག་པའི་མཐའ་མཛོན་དུ་མི་བྱུང་། ཞེས་གདམས་པའི་ཕྱིར། ཟེག་དམན་རིགས་
 དེས་ནམས་ལ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལྟར་གདམས་ངག་འབོགས་པ་ཡིན་གྱི།
 དང་པོ་ཉིད་ནས་དེ་འདྲ་བའི་གདམས་ངག་འབོགས་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དམན་པའི་
 རིགས་ལས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་གདུལ་བྱ་འབྱིད་པའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གདམས་ངག་འདི་གཙོ་བོར་དམན་ལམ་སྒྲོན་མ་སོང་གི་བྱང་
 སེམས་ལ་གདམས། བྱང་པར་ས་བརྒྱུད་པ་བ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པ་མན་

ཆད་དུ་དོགས་པ་ཆུང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་དོགས་པ་ཆེ་བས། རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་
 འགོག་ལས་སྒོང་བར་མཛད། །ཅེས་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་མཉམ་པར་
 གཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ལས་སྒོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་
 དོགས་པ་ཆུང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་དོགས་པ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པ་མན་
 ཆད་དུ་ཉོན་མོངས་དང་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག། ས་བརྒྱད་པ་ནས་དེ་དག་
 མངོན་གྱུར་མི་འཇུག། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པ་དབང་སྒྱུར་ཐོབ་པས་དོགས་པ་ཆེ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོགས་པ་དེ་ཡང་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་དང་ས་བརྒྱད་པ་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་
 ནས་གདམས་པ་དང་། གདམས་པ་གསོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་དོགས་པ་
 སྤངས། ས་བརྒྱད་པ་བ་རང་སྒོར་རང་ལ་སྒོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བརྟག་པ་
 མཐའ་བབྱང་གི་ལམ་གྱི་རྣམ་མཐུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་བས་དམིགས་བསལ་
 གསུམ་མཛོགས་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ག་ལ་སྟི། གལ་ཏེ་
 མཛད་བཞེད་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་བྱུང་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཞི་
 བདེས་ཐུགས་ཕྱོགས་ནས་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདིར་བསྐྱན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མཛད་བཞེད་
 ན། ས་བརྒྱད་པར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ནས་རྣམ་ཏེ། དེའི་བྱེད་
 པར་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འདུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞིས་པ་འདིར་བསྐྱན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་ཆད་ཡོད་དེ། སྟོམས་
 པར་འཇུག་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ་བྱུང་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཞི་བདེས་
 ཐུགས་ཕྱོགས་ནས་མཉམ་གཞག་འདི་ལས་དུས་ནམ་ཡང་ལྔ་བར་མི་བྱའོ་སྟུམ་ནས་

ཁྱབ་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཉི་ཤེས་ཀྱི་ཉེ་ཞིའི་དབྱིངས་ལ་རང་གི་བསམ་པ་འཛིན་པ་སྤྱོད་ཉེ་སྤྱོད་པར་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་དུ་བྱས་ཚད་དང་། དེ་ལ་སྒྲར་མི་ལྟང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་པར་འཇུག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་དུ་བྱས་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མངོན་དུ་བྱས་ཚད་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཤིང་། ཉན་རང་དབང་བཅོམ་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་བཞེངས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལས་དུ་ཞུགས་པས་སྤོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་སྤྱོད་པར་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཞི་མཐར་ལྟང་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤོན་མེད་དེ། འདི་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱོད་པར་འཇུག་པར་བྱའོ་སྤྱོད་པའི་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་ན་ཞི་མཐར་ལྟང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་ན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ལ་བགཏགས་བྱེད། དེ་ལ་བཏེན་ནས་འབྲས་དུས་སུ་གཞུགས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤོན་པ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ལྟ་བུ་སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་དམིགས་བསམ་ལ་གསུམ་མ་རྫོགས་པར་དུ་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་སྤྱིར་བཏང་ནས། དམིགས་བསམ་ལ་གསུམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཤུགས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསམ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་དོན་སྤྱོད་ཟེན་འབའ་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབང་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་གང་ཟག་གཅིག་མ་གཏོགས་ཏེ་སྤོན་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྤྱིར་བཏང་ནས་

དམིགས་བསལ་གསུམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དམིགས་བསལ་ཡིན་ཟེར་ན།
དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་སྒྲུལ་ཟིན་འགལ་དགོས་པའི་
ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། འདི་ལ་སྒྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་ཅི་བ་དཀའ་ནའང་གྲགས་
སྤང་བས་བྱེད་ན། ལམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་བྱེད་པ་སྒྱིར་བཏང་ནས། དམིགས་
བསལ་གསུམ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་འདིར་བསྐྱན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་
དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།

ངག་དོན་ནི། ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་
བསྐྱུས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་གཉིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། བྱང་
སེམས་ཐབས་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་གཉིས་དང་ལྷན་ཏེ། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཐབས་བྱང་པར་ཅན་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་མཐའ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་པར་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་བྱང་
པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི།

༩ གཉིས་པ་མདོ་དང་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་སྤངས་ནས་དགོས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ།
དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ཞར་ལ་བཀའ་དང་བསྐྱེད་བཙུགས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་
ངག་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་བྱང་པར་བཤད་པ། དེ་

དག་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་བཤད་པ། གངས་ངེས་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི།
མཚན་བཟོད་ཀྱི་མེས་སུ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་གྱི་
ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ལྟ་བུས་བསྟན་བཅས་འདི་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དམ་
མེད། ཕལ་ཆེར་མེད་སྟེ་ཕལ་པའི་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་བཀག་ནས། ཕལ་ཆེར་ཡོད་
སྟེ་ཕལ་པའི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་པ་ལས།
དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་ངག་དོན་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཆང་
སྟེ། བྱས་པར་ཚུ་ལོན་ཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཚུ་དེ་དེའི་བཟོད་བྱ་དང་། ཚུ་
ལོན་པ་དེའི་དགོས་པ་དང་། སྒྲིམ་བྱ་སྒྲོམ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསལ་བ་དེའི་ཉིང་དགོས་
དང་། དེ་དགོས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་སོགས་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅས་ལུས་ཀྱི་
དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི། དེའི་བཟོད་བྱ་དང་། དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་
དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་པར་རྟོགས་པ། དེའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
བསྟན་བཅས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པ། དེའི་ཉིང་དགོས་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བསྟན་བཅས་ལུས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་
གསུམ་གྱི་ཆོག་དོན་མཐའ་དག་ དེའི་བཟོད་བྱ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ཆོག་དོན་
མཐའ་དག་རྟོགས་པ། དེའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་
ཏེ་འབྲས་བུ་ནམ་མཁུན་ཐོབ་པ། དེའི་ཉིང་དགོས། ཉིང་དགོས་སུ་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་
དགོས་པར་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་ལ་འབྲེལ། དེ་བཟོད་བྱར་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་ལ་

འབྲེལ། དེ་བསྟན་བཅས་འདི་ལ་འབྲེལ་བ། འདིའི་འབྲེལ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་དེ་གྱུར་གྱི་འབྲེལ་བས་བྲལ་སྟེ། མདོ་
 ཙ་བའི་དེ་ལ་དེས་བྲལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། མདོ་ནི་ཐབས་ཡིན་
 ལ་ཚུལ་གྱིས་ས་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཐབས་དང་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚོགས་ལོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན། རྒྱ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་དུས་སུ་རྒྱ་གྱི་
 ཉིང་དགོས་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་དེ་རང་དུས་སུ་ཉིང་དགོས་དང་བཅས་པ་མི་འགལ་ཏེ། ལྷ་
 གཱའི་དུས་སུ་དེའི་འབྲེལ་ཡུལ་ས་ཐོན་མེད་ཀྱང་དེ་རང་དུས་སུ་ས་ཐོན་ལ་འབྲེལ་བ་མི་
 འགལ་བ་བཞིན་དུ། རྒྱ་དེ་རང་དུས་སུ་ཉིང་དགོས་དང་བཅས་པའི་བསྟན་བཅས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 ཉིད། ཅས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་གསུམ་གྱིས། བཟླ་བྱའི་ངོ་བོ་དང་བཟླ་བྱའི་བྱུང་པར་
 བསྟན། ཚེས་སྟོན། ཅས་སོགས་ཚིག་ཀྱང་གསུམ་གྱིས་ཉིང་དགོས་དང་ཉིང་དགོས་
 མཛོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་བསྟན། བདེ་བླག་ ཅས་སོགས་ཚིག་ཀྱང་གཉིས་གྱིས་
 དགོས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་འབྲེལ་བ་བྲགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་གངས་ངེས་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་གྱི་དགོས་སོགས་ཀྱི་ཚེས་ལ་བཞིར་
 གང་ལ་ངེས་ཏེ། རྟོགས་ལྡན་བསྟན་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་བགགས་ལོག་རྟོག་དེ་ལ། བྱ་
 རོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅས་ལྟ་བུ་བཟླ་བྱ་མེད་སྟུང་པ་དང་། འཛོག་པོའི་གཙུག་རྒྱ་
 ལེན་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་ལྟ་བུ་དགོས་པ་སྟབས་མི་རུས་སྟུང་པ་དང་། མ་བག་མར་

ལེན་པར་སྒྲོན་པའི་བསྐྱེད་བཅས་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་བུ་དམ་པའི་འབྲུག་བུ་མིན་སྐྱེས་པ་དང་།
མཐོ་རིས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཐུགས་ཀྱི་མཆོད་སྒྲིན་བྱེད་པར་སྒྲོན་པའི་བསྐྱེད་བཅས་ལྟ་བུ་ཐབས་
ཐབས་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་སྐྱེས་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་བཞི་ཡོད་པས། དེ་སེལ་
བྱེད་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

བཀའ་བསྐྱེད་བཅས་།

༩ གཉིས་པ་བཀའ་དང་བསྐྱེད་བཅས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། བཀའ་བཤད་པ་
དང་། བསྐྱེད་བཅས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་
དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་རྩོམ་པ་པོ་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པས་
གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤོང་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་ངག་དེའི་མཚན་ཉིད།
དེ་ལ་བཀའ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོབས་པ་བཞི་དང་ལྷན་དྲེ། བཟོད་བྱའི་དོན་དང་ལྷན།
ཟོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དང་འབྲེལ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤོང་ཕྱིར་དུ་
གསུངས། ཞི་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སྒྲོན་པ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱུད་དུ་
ཡང་། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། གང་ཞིག་དོན་ལྷན་ཆོས་དང་ཉིར་འབྲེལ་ཞིང་། ཁམས་
གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཕྱིར་གསུངས། ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྒྲོན་པར་མཛད་པ་
གང་། །དེ་ཉིད་བྱང་སྤོང་གསུང་ཡིན་ལྟོག་པ་གཞན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དུས། བཟོད་བྱ། ཟོད་བྱེད། གདུལ་བྱ། གཉིན་པོ།

བདག་ཁྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་དུག་

གསུམ་པ་སྒྱི་བ་མོ་མོའི་དོན་ལ་རྒྱལ་ལས། དང་པོ་ནི། བཀའ་དང་པོ་བདེན་
བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་གསུམ། ཏང་ངེས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་གཉིས་པ་དང་། གསུང་
རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གསུམ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་གཉིས་བཞི་པ་དང་།
བཀའ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལྔ་པ་ཡིན། དུག་པ་ལ། ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ། རྗེས་
སྤྱ་གནང་བའི་བཀའ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེད་པ་
དང་། གཉིས་པ་ནི། མཚམས་སྒྱུར། སྒྲིང་གཞི། མཐུན་འགྱུར། རྗེས་སྤྱ་ཡི་རང་གི་
མདོ་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡེད་པའི་མདོ་ལས། དགོ་སྒྲོང་དག
འདི་རྒྱད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་གྱིས་ལ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡེད་པར་བྱའོ། ཁོ་
ངེས་དང་འབྲེལ་བ་དག་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞལ་ནས་
གསུངས་པའི་བཀའ་དང་། རྗེས་སྤྱ་གནང་བའི་བཀའ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། ཤེས་རབ་
སྒྲིང་པོའི་ནང་ཚན་གྱུར་པའི་འདི་རྒྱད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། ཞེས་པའི་མདོ་
དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་སྡེ་མ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྒྱུ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་གསུམ་ལས། ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་དང་པོ་
དང་། མ་སྒྲིས་དབྱའི་འགྲོད་པ་སེལ་བའི་མདོ་གཉིས་པ་ཡིན། གསུམ་པ་ལ། ཐུགས་
ཏིང་ངེ་འཛིན། བདེན་པ། འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གསུམ་པ་ལས། ཤེས་
སྒྲིང་དང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྤྱ་བདག་གིས་
ཀྱལ་སྤྱས་ཀྱིས་སྡོད་པ་ལ་གཡོ་བ་མེད་པར་བསྐབ་ན་སྡོན་ཤིང་འདི་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་
བཞི་སྡོན་པའི་སྒྲུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག ཅེས་བཞེད་པ་ལ་བདེན་ནས་དེ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་

བཞི་སྟོན་པའི་སྒྲིབ་འབྲུང་བའི་དག་གཉིས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞོན་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱིས་ཐོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་སྒྲགས་ཁྲུང་པར་ཅན་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན།

༩ གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་རྩོམ་པ་པོའི་སེམས་ཅན་གྱིས་རང་གི་བྱུང་མཐའ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྩམས་པའི་དག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་རྩོམ་པ་པོ་སེམས་ཅན་གྱིས་རྙེད་བཀུར་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་མ་བསྐྱངས་པར་བཀའ་དཔོན་འགྲོལ་དུ་བརྩམས་པའི་དག་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱའི་ཤེས་རྒྱུད་དུག་གསུམ་ལས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་དོ་བོར་འཆོས་པ་དང་། རན་འགྲོ་དང་སྤྱིད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། །རན་འགྲོའི་སྤྱིད་ལས་སྐྱོབ་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །འཆོས་སྐྱོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྙེད་བཀུར་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་མ་བསྐྱངས་པ་ཞིག་དཔོས་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི་ །དབང་བྱས་རྣམ་གཡིང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལས་དང་རྗེས་མཐུན་པ། །དེ་ཡང་བྱང་སྤོང་བཀའ་བཞེན་སྤྱི་བོར་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མཚོག་དམན། བྱེད་ལས། བརྗོད་བྱ། བཤད་བྱ་ཟླ་མི་སྟོན་ས་དབྱེ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རིགས་བསྐྱབ་པ་དང་ལྟ།

གསུམ་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་ལྷུ་ལས། རང་སྟོན་ལ། གསུམ་ཚན་གསུམ་
གསུངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་གཉིས་བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྟངས་དང་། བྱི་མ་རེ་རེ་ཡང་དག་
ཡིན་ཏེ། ས་སྡེ་སྤྱིའི་སྟོན་ལས། དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་དང་ལྟན། ཁོས་ཚུད་སྒྲུབ་པ་
ལྟར་ལེན་པ། འདྲ་གཡོ་བཅི་བྱལ་སྒྲུབ་བསྟེན་སྟོང་། བསྟན་བཅོས་དྲུག་བྲལ་གསུམ་
དུ་འདོད། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བཀའ་རྒྱ་ཆེན་སྟུང་པའི་བསྟན་བཅོས། ཟབ་མོ་རྣམ་པར་འབྱེད་
པའི་བསྟན་བཅོས། འཐོར་བ་བསྟུས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ། འདུལ་བ་མདོ་ཙ་
བ་དང་པོ་དང་། མདོ་རྩོགས་རྒྱན་གཉིས་པ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གསུམ་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་བརྗོད་བྱའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། ཇི་སྟེད་པ་སྟོན་པ་ལྟོན་བཅོས་དང་།
ཇི་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས། ཟར་པ་དང་ཟམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པའི་
བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཇི་སྟེད་པ་ཕལ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་
བསྟན་བཅོས་གཉིས། སྒྲེ་པོ་གསོ་ཐེགས་དང་ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་སོགས་དང་པོ་ཡིན་
ཞིང་། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟར་པ་དང་ཟམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་
པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་ཡི་ཆོས་ལུགས་ལེགས་སྟུང་ན། །ལྟ་
ཡུལ་བགོད་པ་མི་རིང་སྟེ། །ལྟ་དང་མི་ཡི་ཐེམ་སྐྱས་ལ། །འཛོགས་ན་ཟར་པ་གམ་དུ་
འདུག །ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རིག་པའི་གནས་ལྟ་བསྟན་པའི་བསྟན་
བཅོས་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་ཅིང་། ཟམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་ལ་དེ་རྣམས་ལ་མཁས་པར་
བྱུང་གོས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྟ་དག་ལ་བརྟེན་པར་མ་བྱས་ན། །
འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཟམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་

དག་ཚར་བཅད་ཇེས་བཟུང་དང་། །བདག་ཉིད་ཀྱན་མཁུན་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་བཙོན་པར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ན་མས་བསྐྱུ་ན། གཞན་ཚར་གཙོད་པ་དང་། ཇེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་
ཉིད་ཀྱན་མཁུན་དུ་བྱེད་པའི་བསྐྱུན་བཙོན་གསུམ་དུ་འདུ། སྒྲ་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་
པའི་བསྐྱུན་བཙོན་དང་པོ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲ་མདོ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་པོ་ཡིན་ལ། དེའི་
སྒྲིགས་མཐུན་གྱི་བསྐྱུན་བཙོན་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་སྒྲིབ་གྱི་བསྐྱུན་བཙོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་
གནས། མངོན་བཟོད་གྱི་བསྐྱུན་བཙོན་འཆི་མེད་མངོད། སྐྱན་དང་གསུམ་མེ་ལོང་སོགས་
ཡིན། གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་དུན་མདོ་དང་བཙས་པ་ན་མས་ཡིན། གཉིས་པ་གཞན་ཇེས་སུ་
འཛིན་པའི་བསྐྱུན་བཙོན་ལ། བཟོ་རིག་པ། གསོ་བ་རིག་པའི་བསྐྱུན་བཙོན་གཉིས་
ལས། དེ་བཞིན་གཤམས་པའི་སྒྲིབ་གཞུགས་གྱི་ཆ་ཚད་སྒྲོན་པའི་བསྐྱུན་བཙོན་དང་པོ་
དང་། གསོ་དབྱུང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གཉིས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་སྒྲོན་པའི་
བསྐྱུན་བཙོན་ནི་དབྱུང་མ་རྒྱན་དང་། གསུམ་མ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་གཉིས་ཀ་
སྒྲོན་པའི་བསྐྱུན་བཙོན་ནི་བསྐྱུང་སྒྲོད་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡིན།

བཞི་པ་བཤད་བྱ་བཀའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། བཀའ་སྒྲིབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། སོ་
སའི་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས། སྒྲིབ་དུན་མདོ་དང་བཙས་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ལ།
འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ལྟ་བའི་ཆ་
འགྲེལ་བ་དང་། སྒྲོད་པའི་ཆ་འགྲེལ་བ་གཉིས། མངོན་པ་སྒྲིབ་དུན་དང་པོ་དང་།
འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་གཉིས་པ་ཡིན། འཁོར་ལོ་བར་པ་ལ་ཡང་། ལྟ་བའི་ཆ་འགྲེལ་བ་
སོགས་གཉིས་ལས། རིགས་ཚོགས་དུག་དང་པོ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གཉིས་པ་

ཡིན། གསུམ་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། བྱམས་ཚེས་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་པོ་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་གཉིས་པ་ཡིན།

ལྷ་པ་བསྐྱུ་བཅོས་ཀྱི་རིགས་བསྐྱུ་བ་ལ་བཀའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་མ་བརྟེན་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། བཀའ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་འབྲེལ་དུ་བཏབ་པ་དང་མ་བཏབ་པ་གཉིས།
དང་པོ་ས་ལུ་ལྷང་པའི་མདོ་འབྲེལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཉིས་པ་
ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚེས་ལྟ་བུ་ཡིན། གཉིས་པ་བཀའ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བསྐྱུ་བཅོས་ནི།
དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱུ་བཅོས་རྣམས་ཡིན།

བསྐྱུ་དོན།

༩ གཉིས་པ་བསྐྱུ་དོན་བཤད་པ་ལ། རྒྱུ་པ་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་དུ་
བྱེ་ནས་བསྐྱུ་བ་དང་། འབྲིང་པོ་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་རྩ་བ་ཏུ་བསྐྱུ་བ། བསྐྱུ་བ་
ལ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དགོས་འབྲེལ་གྱི་རྗེས་སུ་
བསྐྱུ་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། དགོས་པ་དེ་ལྟར་གྱི་ལུས་
དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱུ་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་སྒྲིམ་པ་
ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མདོ་དོན་བདེ་སྒྲགས་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་བསྐྱུ་དོན་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རག་ལས་ཏེ། འཆད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུ་དོན་
ལུས་རྣམ་གཞག་གི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་ཆོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
བཤད་པས་འཆད་སྒྲ་ཞིང་། ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་ཉན་པས་བསྐྱུ་བཅོས་ཀྱི་

བཟོད་བྱ་རགས་རིམ་ཞིག་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན།
 བསྐྱུས་དོན་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་དུ་འབྲེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཚན་བཟོད་དང་
 དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་ཕྱོན་དུ་བཏང་ནས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་
 བརྒྱད་གྱི་ཡང་དག་པའད། །ཅེས་འཆད་བྱ་འཆད་བྱེད་མདོར་བསྟན། རྣམ་ཀུན། ཞེས་
 སོགས་གྱིས་དངོས་པོ་བརྒྱད་གྱི་རྒྱུ་གངས་ངོས་བཟུང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་
 སོགས་གྱིས་དོན་བདུན་ཅུའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་
 ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་དང་། ཡང་དེ་གཉིས་སྒྲོ་དུ་
 བཏང་ནས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་དུག་གི་ཡང་དག་པའད། །ཅེས་
 འཆད་བྱ་འཆད་བྱེད་མདོར་བསྟན། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྒྲོར་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་
 དངོས་པོ་དུག་གི་རྒྱུ་གངས་ངོས་བཟུང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་
 དོན་བདུན་ཅུའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆོག་
 དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་དང་། ཡང་དེ་གཉིས་སྒྲོ་དུ་བཏང་ནས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་
 ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་གསུམ་གྱི་ཡང་དག་པའད། །ཅེས་འཆད་བྱ་འཆད་བྱེད་མདོར་
 བསྟན། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ། ཞེས་སོགས་གྱིས་དངོས་པོ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་
 གངས་ངོས་བཟུང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་དོན་བདུན་ཅུའི་སྒྲོ་ནས་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མཛོན་ཉོགས་རྒྱན་
 གྱི་ལུས་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ཡོད་པས། རྒྱན་ལ་ཡང་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་
 གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གོང་གི་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགོས་པ་དེ་ལྟར་གྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ།

སྐྱེ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་
 དབྱེ་ན། རྫོང་བྱེད་ཚོག་གི་ལུས་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལུས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཚོགས་
 བཅད་བཅོ་ལྔ་པོ་དང་པོ་དང་། དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རིགས་ཐིགས་ལས། རབ་རྩ་བྱེད་པ་དག་གི་ལུས་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་དང་དོན་
 མོ། ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་མནམས་ན་རབ་དགྲ་ལ། སྤངས་ན་
 ཞེས་པའི་སྐྱན་བཞིན་དུ། རྩོམ་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་གནས། དོན་དང་ཡི་གེར་ཤེས་
 པར་བུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐྱེ་བཤད་པ་ལ། དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་ལ་ལུས་ཞེས་འཆད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་། ཉིང་ལག་དོན་བདུན་ཅུ་ལ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཤེར་ཕྱིན།

༥ ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་ཕྱིན་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་གི་འབྲེལ་
 བཤད་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ། དངོས་པོ་བརྒྱད་ལ་
 མཐའ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྐྱན་པའི་ཡུམ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་པོ་ལ་རྩ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས། རྫོང་བྱེད་
 སྐབས་བརྒྱད། བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་པས་ཡུམ་དོན་ཡང་
 དག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚམས་སྤྱར་དུ། ཉི་མུང་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་པོ་ལ་

ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བཅོམ་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། བཤད་ཟ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ཅོད་
བྱེད་སྐབས་བརྒྱན། བཅོམ་བྱ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱན་དུ་ཕྱིན་ས་གཏན་ལ་འབབས་
ན། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱིས་དེ་དག་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
ཡུམ་བར་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རབ་འབྱོར་གྱི་ལུངས་ནམ་མཁུན་དང་། མཐའ་གཉིས་
ནམ་དག་གི་ལུངས་ལམ་ཤེས་དང་། སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ལུངས་གཞི་ཤེས་
དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ལུངས་ནམ་ཅོགས་སྦྱོར་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
ལུངས་ཅི་སྦྱོར་དང་། བསྐྱེད་པ་ལ་རིམ་གྱིས་སྦྱོབ་པའི་ལུངས་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ།
བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་ཅོགས་པའི་ལུངས་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ། བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུའི་
ལུངས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱབས་ཀྱི་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཤར་ཕྱིན་དངོས་བཏགས་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་
བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། ཤར་ཕྱིན་དངོས་བཏགས་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་བཤད་པ་དང་
བཞི། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་བྱང་འཕགས་གྱི་མཁུན་པ་ཡིན་ན་ཤར་ཕྱིན་ཡིན་པས་བྱེད་
ཟེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག་སྦྱོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་མི་གནས་པའི་སྤང་
འདས་སུ་ཕྱིན་ཟེན་དང་ཕྱིན་བྱེད་གང་ཅུང་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཤར་ཕྱིན་ཡིན་ན་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤར་ཕྱིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མདོ་ལས། ཤར་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་

ཡོད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
 ལས་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན། ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་
 དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐལ་ཕྱིན་དུག་པོ་དེ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྦྱོར་བ་དང་། དམན་མཆོག་དང་ཕྱར་གས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྦྱོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཁུན་པ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཆོན་ཉིད།

གཞིས་སྒྲ་བ་དབྱེ་བ་ལ། སྒྲ་སྒྲ་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་
 ཤེར་ཕྱིན། གཞུང་ལས་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ།

གསུམ་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ། རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན། རང་བཞིན་གྱི་ཡུམ།
 རང་བཞིན་གྱི་བྱང་འདས་ནམས་དོན་གཅིག།

ཁ་ཅིག་ གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན་མདོ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། མདོ་རྟོགས་
 རྒྱན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། ཤེར་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལས་ནི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་བཅས་དག་ལས་མི་སྒྲོས་པའི་
 གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ སེམས་

པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པས་ཁྲུང་ཟེར་ན། ཟེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན་གཞུང་
ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པས་ཁྲུང་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་
ཅམ་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲོན་
པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཟེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒྲོན་པའི་ཟེག་ཆེན་གྱི་སྤྲེ་སྒྲོད། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་
ཉིད། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ། མདོ་སྟུང་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ།
ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་རྣམས་ཡིན། ཐབས་ཤེས་ཁྲུང་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟེན་
པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁྲུང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྲུང་
པར་དུ་བྱས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས། འབྲས་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པས་ཁྲུང་
པར་ཐལ། ཟེག་དམན་གྱི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་ཡིན་པས་ཁྲུང་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཏོང་བའི་སེམས་
པ་སྒྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་
ཆེན་པོར་བསྐྱོད་བས་ཟིན་པས་ཕ་རོལ་དུ་འགོ་བར་ངེས་པ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་པའི་
ཕར་ཕྱིན་གྱི་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། མདོ་ལས་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་སྒྲིན་པ་དེ་སྒྲིན་པ་
ཅམ་ཡིན་གྱི་སྒྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ།

འདིས་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་
 པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཕར་ཕྱིན་དུག་པོ་ལ་དམན་
 མཆོག་དང་ཕྱ་རགས་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱིན་པའི་ཕར་
 ཕྱིན་ཐོབ་པ་ལ་ཤེས་ཕྱིན་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས། ཤེས་ཕྱིན་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་
 འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་གྱིས་མ་ཟིན་པའི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། འདིས་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲ་
 བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲལ། རྟགས་དེར་ཐལ། ཕྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པའི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། གཞུང་
 ཤེས་ཕྱིན་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བྱང་སེམས་གྱིས་བརྩ་
 གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕར་ཕྱིན་དུག་གི་གོ་རིམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་དུག་གི་རྣམ་
 གཞག་མཇེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཞིག་མ་ཁྲལ། ཁོ་ན་རེ། ཤེས་ཕྱིན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མདོར་རྟོགས་ཡིན་པས་མ་ཁྲལ་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་ཕྱིན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ལས་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱན་ཞུགས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་བར་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 མ་ཁྲལ་སྟེ། ལམ་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྟོབ་
 ལམ་ན་ཤེས་ཕྱིན་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྟོན་པ་གསུམ་
 ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསྟོན་པ་

གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག །ཡང་དག་བཤད་དེ་
 དང་པོ་གསུམ། །མཐའ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་
 གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་། །ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཤེར་
 ཕྱིན་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། །དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། །མི་འཐད་དེ། །ཕར་ཕྱིན་
 དུག་ལ་དམན་མཆོག་དང་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་
 ལ་དམན་མཆོག་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་དེར་ཐལ། །སྤྲུལ་ལ་
 བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐུ། །དམན་དང་མཆོག་དུ་གནས་ཕྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྱ་བའི་
 ཕྱིར། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྐྱན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་།
 །སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པར་ཐལ། །སློབ་ལམ་ན་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 །ཁ་ཅིག །མ་བྱུང་ཟེར། །མ་བྱུང་ན། །དེར་ཐལ། །སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་
 དུག་པོ་དེ། །བྱང་ལོ་མས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་རྣམ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཡང་ཁ་ཅིག །མ་བྱུང་ཟེར། །རྟགས་དེར་ཐལ། །བྱང་ལོ་མས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སུམ་ཏུ་ཅ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 །སུམ་ཏུ་བདུན་དང་སུམ་ཏུ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །མ་བྱུང་མཆོམས་ཕྱི་མ་ལ།
 །སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སློབས་བཏུ་པོ་བྱང་ལོ་མས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། །དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བྱང་ལོ་མས་ཀྱི་རྒྱུད་
 ལ་སློབས་བཏུ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། །ཕར་ཕྱིན་དུག་ལ་དེའི་ཕྱིར། །མ་
 བྱུང་མཆོམས་དང་པོ་ལ། །སློབ་ལམ་ན་ཕར་ཕྱིན་དུག་ཡོད་པར་ཐལ། །ས་དང་པོར་ཕྱིན་
 པའི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། །རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་

ལས། དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་གཞན་རྣམས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
 ལྷག་པར་གསུངས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་རྣམས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། རྣམ་བཤད་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་དེ་ཅུ་བཟོད་
 པའི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་མི་ལྟན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལྷག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ས་དེར་ཕར་ཕྱིན་
 ལྷག་མ་རྣམས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
 ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་འདིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་
 པས་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་མེད་པར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་དོན་ནི་བྱང་ཆོས་གསུམ་
 མཐ་བཞིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་ལ།
 ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། འབྲུག་འབྲེལ་ལས། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕར་འབྲུམ་ནི་དོགས་ཏེ། ཉོན་
 མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལྟས་པར་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཕྱིན་ཟེན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་
 ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་བྱེད་ཆོག་དང་ལས་ཆོག་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ལས་ཀྱི་ཆོག་ཡོད་ན་མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་
 དང་། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། འདིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་
 རྒྱར་ན་སློབ་ལམ་ན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དངོས་བཤད་པ་ལ། གང་ལ་

འབྲེད་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་ལོག་ཏེ་གཏམ་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། བརྒྱད་སྟོང་པ་
 ལས། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལས་བརྒྱུད་ཏེ་སྟོབས་པ་བསྐྱེད་ཅིག ཅེས་པའི་མདོས།
 གཞུང་ལས་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་བསྟན་ཞིང་། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་དེས་བསྟན་
 པའི་ཕྱིན་ཟེན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་དང་། གཞན་གཉིས་ཕྱིན་ཟེན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་
 པ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་དེ། བྱང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་སྟོབས་གྱིས་
 རྣམ་མཐུན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེར་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྲེད་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་
 སྟོང་ཞི་གཉིས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱང་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ཏེ། རྟོན་སངས་
 འཕགས་ཁོ་ནའི་རྟོན་ལ་ཡོད་པ། ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ། གཞུང་བུ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་
 སྟོང་བ། བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་ལས་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་ཕྱིན་ཟེན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ།
 འདོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དེར་འདོགས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་རྫོང་བྱེད་ལ་བརྫོང་བུའི་
 མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་
 ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ལས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དེར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འཐོབ་བྱེད་གྱི་
 རྒྱུའི་གཙོ་བོར་ཡིན་པས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པ་ལ་

དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་ཤར་ཕྱིན་ཐོབ་པ་ལ་དེ་བསྐྱོམ་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒྲོམ་
 དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཙོད་བྱེད་ཡོད་དེ།
 དེ་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟ་བུའི་ཤར་ཕྱིན་དངོས་བདག་ས་གྲི་བྱད་པར་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འཐད་པ་སྒྲོབ་
 དཔོན་སྟོགས་སྤང་གིས་ཆད་མས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱུས་ལས།
 ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་བརྟན་དང་བུལ་བའི་ཤར་ཕྱིན་གསུམ་བརྟན་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
 བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་སུ་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གཞུང་ལས་འབྲས་བུ་ཤར་ཕྱིན་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་གཟུགས་
 བརྟན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཤར་ཕྱིན་གསུམ་པོ་དེ་གཙོ་བོར་བརྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་།
 གཟུགས་བརྟན་གསུམ་པོ་མ་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་བརྟན་ན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་
 དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཚུགས་པར་མི་འགྱུར་བས་བརྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་པོ་ལ་ཕྱིན་
 པ་ནི་ཉན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྟན་གྱི་བྱད་པར་
 ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོང་རྣམས་གཞུང་ཤར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་ན་དང་པོར་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་
 པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། པ་པོ་ལ་ཏེ་རབ་ཀྱི་མཐར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ན་པ་པོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་
 ཡང་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྷ་བྱ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཆོག་དང་ངག་གི་ཆོག་ས་ཀྱི་གཞུང་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ས་པའོ། །དེ་
 ཡང་སློབ་དཔོན་ཐོག་སྟགས་ཀྱི་གྲང་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱིས། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་
 མེད། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། བསྐྱུ་བ་བྱ་དོན་དེ་དང་ལྷན་པས། གཞུང་
 ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་འབྲེལ་བས་
 གཟུགས་བརྒྱན་དང་བྲལ་བ་ནམ་པ་གསུམ་ག་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་
 དོ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ལས་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནམས་
 ཉིད་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་མཉན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གཙོ་བོ་ལས་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་པའི་དོན། གཞུང་ལམ་འབྲས་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འབྲས་བྱ་ཤེར་
 ཕྱིན་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
 དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟུང་པའི་དོགས་པ་གྲོལ་བ་རྟོགས་ལྷན་ལ་སྐྱེ་མི་སྤྱད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དེ་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་
 སྟུང་པའི་དོགས་པ་གྲོལ་བ་རྟོགས་ལྷན་ལ་སྐྱེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཤེར་ཕྱིན་

ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱུང་བེད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་ན་
 ཤེས་རབ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱིན་པའི་ཕ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སོགས་ལ་འདིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི་སྒྲ་
 བཤད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྒན་གསུམ་པོ་དེ་བཏགས་པ་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། འདོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། བྱངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་
 ངེས་པ། སོ་སའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་བརྒྱད། མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད། སྐབས་བརྒྱད་དང་བརྒྱད་ཆན་གསུམ་གསུངས་པའི་བྱེད་པར་
 ཡོད་དེ། དང་པོ་བརྟེན་བྱའི་དབང་དུ་བྱས། གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་
 པའི་དབང་དུ་བྱས། གསུམ་པ་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་བསྟུན་སྟོན་
 མེ་ལས། དངོས་པོ་བརྒྱད་ནི་བརྟེན་བྱ་ལ། །མངོན་རྟོགས་ཤེས་རྒྱུད་རིམ་པ་སྟེ། །
 སྐབས་ནི་རྟེན་བྱེད་ཤིན་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བརྟེན་བྱ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་
 བཅུ་གཞིར་བརྒྱང་ནས་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་བྱངས་ངེས་ཏེ། ཉམས་སྲུ་སྒྲང་བྱ་ལ་མཁུན་པ་
 གསུམ་དུ་བྱངས་ངེས། ལེན་བྱེད་ལ་སྟོར་བ་བཞི། སྒྲངས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་ཆོས་སྐྱར་
 བྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཞིར་བརྒྱང་ནས་
 དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་འབྱེད་རིགས་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 རྟོན་ཐུག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་དོན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གདམས་ངག་ལ་
 སོགས་པའི་སྐབ་པའི་རང་བཞིན་གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བ་ཐམས་ཅད།

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་ཡང་བསྟུན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཆེད་
 དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་འདུ་
 ཞིང་། དེའི་ཆོ་རྒྱུས་མཐུན་དང་འབྲས་བུ་ཆོས་སྟུག་གཉིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལས་འཕྲོས། ལམ་
 ཤེས་སྟུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་ལས་འཕྲོས། གཞི་ཤེས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 ཐབས་ལས་འབྱེད། སྟོར་བ་བཞི་པོ་ཉམས་ལེན་ལས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མ་དར་ཐལ།
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་དེ་སྟུབ་པའི་དོན་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བཙོན་འགྲུས་ཙོམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྟུབ་པ་བཙོན་འགྲུས་གྱིས་
 བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པས། མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་
 འབྲེལ་གྱི་སྟོར་བས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྟོར་བ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ཉམས་སུ་གླང་བྱའི་ཡུལ་ལ་མཐུན་པ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཡུལ་གཞི་
 གཉིན་རྣམ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་གྲངས་ངེས། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་
 སྟུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་གྲངས་ངེས། འཕགས་བཞིའི་བཞེད་དོན་སྟུབ་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དར་ཐལ། གཏུལ་བྱ་ཉན་
 རང་གི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་གཞི་ཤེས་དགོས། དེས་སྟུབ་རྣམ་པ་སོགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དར་ཐལ། ཉན་རང་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྟུབ་པ་ལ་གཞི་ཤེས་
 དགོས། དེས་སྟུབ་རྣམ་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལེན་བྱེད་ལ། སྟོར་བ་
 བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་
 མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྒྱུས་འཛོག་པ་ལ་སྟོར་བ་དང་པོ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས། མཐུན་པ་

སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་
བུག་གི་ལག་རྒྱུས་འཛོག་པ་ལ་སྒྱུར་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གོ་རིམ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་དང་སྒྱུར་བཞི་དང་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུབ་པོ་
རིམ་ནི་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་མཁྱེན་
གསུམ་གྱིས་རྣམ་པ་སྒྱུར་བཞིས་ཉམས་སུ་གྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུབ་
འཛོལ་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་དང་སྒྱུར་བཞི་པོ་གོ་རིམ་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
སྒྱུར་བཞིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཆད་མས་ངེས་དགོས་པའི་
ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱ་གྱི་གདུལ་བྱས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་དོན་
གཉིར་བསྐྱེད་དེ། དེ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཤེས་བསྐྱེད། དེ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་
ཡན་ལག་གཞི་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྱུར་བ་བཞི་ཡང་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུར་བ་དང་པོ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་
བྱས། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་ལ་གོམས་པ་དབང་སྒྱུར་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
གོམས་པ་དབང་སྒྱུར་ཐོབ་ནས་སྒྲོམ་པ་ཅི་སྒྱུར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།
མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གོམས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་པ་མཐར་གྱིས་སྒྱུར་བ་ལ་
བརྟེན་ནས། བརྟན་པོ་ཐོབ་ནས་སྒྲོམ་པ་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དང་
གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་དངོས་བཤད་པ་དང་། དོན་བདུན་
 ཅུའི་དབྱེ་བསྟུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚེས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་
 ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་མཁུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ནས། སྒྱུར་བཞི་བསྐྱོམས་སྟོབས་
 གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ འབྲས་བུ་ཚེས་སྐུའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་དབྱེ་བསྟུ་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ་བཤད་པ། བསྟུ་བ་བཤད་པ། སྒྲིམ་པ་
 སྒྲོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་བརྒྱད་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། དོན་བདུན་ཅུ་
 ཡོད་དེ། རྣམ་མཁུན་མཚན་བྱེད་གྱི་ཚེས་བཅུ། ལམ་ཤེས་མཚན་བྱེད་གྱི་ཚེས་བཅུ་
 གཅིག་གཞི་ཤེས་མཚན་བྱེད་གྱི་ཚེས་དགུ་ རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བ་མཚན་བྱེད་གྱི་ཚེས་བཅུ་
 གཅིག་ ཅེ་སྒྱུར་མཚན་བྱེད་བརྒྱད། མཐར་གྱིས་སྒྱུར་བ་མཚན་བྱེད་བཅུ་གསུམ། རྒྱུ་
 ཅིག་སྒྱུར་བ་མཚན་བྱེད་བཞི། འབྲས་བུ་ཚེས་སྐུ་མཚན་བྱེད་བཞི་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་
 བྱིར།

གཉིས་པ་བསྟུ་བ་བཤད་པ་ལ། དེ་རྣམས་བསྟུ་ན། རྫོང་བྱེད་གྱི་ཚེ་ག་དང་།
 བརྫོང་བྱའི་དོན་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས་དང་པོ་ཡིན།
 གཉིས་པ་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། བརྟེན་པ་མངོན་རྟོགས། བརྟེན་ཚུལ་འགལ་
 འབྲེལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་ལས། སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 དགོ་འདུན་དང་པོ་དང་། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་གཉིས་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་ཡང་། ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་སྐབས་ན་
 ཡོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ་གཉིས། གཉིན་ཕྱོགས་ཤེས་རྣམ་དང་པོ་
 དང་། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ན་

ཡོད་པ་གཉིས། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་
 བོ་ཡིན། གཉིས་པ་ལ། མི་སྟོབ་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ། སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་ཀ་ན་ཡོད་
 པ། སྟོབ་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆེན་པོ་གསུམ་རྟོགས་པ་ཡི་
 ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ལྷ་བྱ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད། ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས་གཉིས། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉི་བའི་གཞི་ཤེས། གཉིན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། ཤེས་
 པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས། སྤྱིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་རྣམས་
 ཉི་གཉིས་པ་ཡིན། གསུམ་པ་ལ། ལམ་བཞི་ཆར་ན་ཡོད་པ། སོ་སོ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ་དང་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། གོ་སྐྱབ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྟུར་
 བ། དེའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་མཉམ་ཉིད། སེམས་དཔའི་སྟུར་བ། སེམས་དཔའི་སྟུར་བའི་
 མཚན་ཉིད། མཐར་གྱིས་སྟུར་བ་བརྩམས་ལོན། གཉིས་པ་ལ། ཆོགས་ལམ་
 ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ། སྟུར་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ། མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ། སྒྲོམ་ལམ་
 ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ། བྱད་པར་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ། རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ། སྟུར་
 མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ག་ན་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་།
 གཉིས་པ་ནི། དམན་པའི་སྟུར་ལམ་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྟུར་ལམ། གཙོ་
 བོར་ཐབས་ཀྱི་ཆས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟུར་ལམ། སྟུར་ལམ་ཅེ་སྟུར་བཞི་རྣམས་ཡིན།
 གསུམ་པ་ནི། ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ། དངོས་བསྟན་མཐོང་ལམ། མཐོང་
 ལམ་ཅེ་སྟུར་གསུམ་རྣམས་ཡིན། བཞི་པ་ནི། མོས་བསྟེན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་སྒྲོམ་ལམ་
 གསུམ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ། སྐབ་པ་སྒྲོམ་ལམ། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྟུར་རྣམས་ཡིན། ལྷ་
 པ་ནི། དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ། སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྟུར་བ། ཞིང་དག་སྟུར་བ། ཐབས་

མཁམས་སྐྱོར་བ་ནམས་ཡིན། རྒྱལ་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྐྱོར། རྐྱད་ཅིག་སྐྱོར་བ་
བཞི་ནམས་ཡིན། བདུན་པ་ནི། ཚོགས་སྐྱབ། འབྲུག་སྐྱབ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་བརྟན་ཚུལ་འགལ་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ། འགལ་ཚུལ། འབྲེལ་ཚུལ།
འབྲེལ་བའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའི་ཚུལ། དང་པོ་ནི། རྟན་གྱི་གང་ཟག་དང་མངོན་རྟོགས་
འགལ་བ་བསལ་བུ་ལོག་སྐྱབ། རྟན་གྱི་གང་ཟག་དང་སྐྱོར་བ་འགལ་བ་སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་
བཞི་བཅུ་ཞེ་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ཡིན། འབྲེལ་ཚུལ་ལ། རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་འབྲེལ་ཚུལ། རོ་བོ་
དབྱེར་མེད་གྱི་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་དང་དེའི་དམིགས་པ་འབྲེལ་བ་དང་
པོ་ཡིན། གཉིས་པ་ལ། རི་བཙས་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་འབྲེལ་ཚུལ། རི་བྲལ་
སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་དང་དེའི་རྟན་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སྐྱབ་གཉིས་དང་
སྐྱོ་བུར་རི་བྲལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། གསུམ་པ་འབྲེལ་བའི་ཕན་ཡོན།
རྟན་གྱི་གང་ཟག་དང་། སྐྱོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་སྐྱོམ་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་
བསྟོན་བཀའ་བསྐྱབས་གསུམ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྟན་གྱི་གང་ཟག་དང་སྐྱོར་བ་འབྲེལ་བ་སྐྱོར་
བའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་ལྟ་བུ་ཡིན།

གསུམ་པ་ནི་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་གསུམ་ལན་དུ་མར་བསྒྲན་པ་ལ་སྐྱོམ་པའི་སྐྱོན་
མེད་དེ། སྐྱོན་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཆོག་དོན།

༥ གསུམ་པ་ཆོག་དོན་བཤད་པ་ལ། ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱ་མཁུན་གསུམ་བཤད།
ལེན་བྱེད་སྒྲོར་བཞི་བཤད། སྒངས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་
ལ། དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་རྣམ་མཁུན་བཤད། དེ་འཛོམ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཤེས་
བཤད། དེ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞི་ཤེས་བཤད། དང་པོ་ལ། སྐབས་བརྒྱད་
ཀྱི་དང་པོར་རྣམ་མཁུན་བཤད་པའི་དགོས་པ་བཤད། གཞུང་སྤྱིའི་བསྟུ་བ་བཤད། གཞུང་
དོན་རྣམས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོར་དངོས་
པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་མཁུན་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱས་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡན་ཡོན་མཐོང་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་
པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྣམ་མཁུན་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མི་འཆད་
པར་ཆོས་བཅུའི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་
རེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་བསྟུ་ན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་འདུ་ཞིང་ཉམས་ལེན་དེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
པས། རྒྱས་འབྲས་བུ་མཚོན་པའི་རྩལ་གྱིས་མཚོན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པོ་དེ་ཡང་། ཉེན།
དམིགས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བཞིར་འདུ། བརྟེན་པ་ཡང་།
བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད། གདམས་ངག་རྗེས་བསྟན། སྒྲོར་བ་ངེས་འབྱེད། ཆོས་
དབྱིངས་རིགས་དང་བཞིའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་ཅེས་གསུངས།

རང་ལུགས་ལ། ཆོས་བཅུའི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱིས་
ཡུལ་ཅན་མཚོན་པའི་རྩལ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་བཅུ་མཛོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་རྣམ་མཁུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་བརྩ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་
 མཁུན་དུ་འཛེག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡུལ་ཆོས་བརྩ་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་
 བ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལས་སྤྱིའི་ལུས་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 རིགས་ཏེ། འཛེག་རྟོན་ཁམས་གྱི་སྤྱིན་བུའི་གངས་མཁུན་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བ་དོན་
 གཉིར་གྱི་སྦྱོས་བྱ་ལ་བསྟོས་པའི་ཆད་མའི་སྦྱོས་བྱར་མི་འཛེག་གི། དེ་ལ་སྒྲུང་དོར་གྱི་
 གནས་ལ་མི་འབྱུལ་བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་ཆད་མའི་སྦྱོས་བྱར་འཛེག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྣམ་འབྲེལ་ལས། འདི་ཡིས་སྤྱིན་བུའི་གངས་མཁུན་པ། །དེད་ལ་འགར་ཡང་ཉིར་
 མཁོ་མེད། །སྒྲུང་དང་དོར་བུའི་དེ་ཉིད་ནི། ཐབས་དང་བཅས་པ་རིགས་མཛད་པ། །
 གང་དེ་ཆད་མ་ཉིད་འདོད་གྱི། ཐམས་ཅད་རིགས་མཛད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞུང་སྤྱིའི་བསྐྱབ་བཤད་པ་ལ། ཆོས་བཙུང་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱབ་ན། རྣམ་
མཁུན་གྱི་ཆེད་དུ་དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའ་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། དམ་བཅའི་དོན་སྐྱབ་
པའི་ཐབས་གདམས་ངག་བཤད། གདམས་དོན་ཉམས་སྦྱ་ལེན་པའི་སྐྱབ་པ་བཤད་པ་
རྣམས་ལས། དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་སྤྱིར། ཞེས་པ་
ནས། ཅུ་གཉིས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། སྐྱབ་དང་
བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། ཞེས་པའི་
བར་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དུག་དང་། ཞེས་པ་
མན་ཆད་གསུངས།

སེམས་བསྐྱེད།

༥ གསུམ་པ་གཞུང་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་
ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་འབྲེལ་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་
པོ་ལ། མདོ་ལས། སྤྱི་ལོ་བྱ་འདི་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་
ཚྲོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།
དེ་དང་དེ་འདོད་པས་ཤེས་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་མདོའི་སྐས་དོན་ཐེག་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བཅས་པ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཞེས་པ་
ནས། ཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཅུ་འབྲེལ་རྣམས་གསུངས།

དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ། གཞན་དོན་དུ་ཚྲོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་འདོད་པའི་འདོད་པ་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་གོ་བ་ཁ་ཅིག་ མཆན་ཉིད་དེ་གང་ལ་ཞུགས་པའི་མཆན་
གཞི་འདོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་སེམས་སེམས་བྱུང་
གི་གཞི་མཐུན་ཁས་སྤངས་པའི་ཉིས་པ་མེད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱི་
མིང་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཅོད་པ་ལན་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་ལ། ཡང་
དག་པར་ཚྲོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་འདོད་པ་ཉིད་ནི་དེ་དོན་དུ་གཉིས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་
འདུན་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། སྟོན་ལམ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་དེ་
སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དམིགས་ཡུལ་བྱང་རྒྱུ་དང་གཞན་དོན་གཉིས་པོ་ཡུམ་བར་མ་ལས་མདོར་
བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཤེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་དང་དེ་

ནི་མདོ་བཞིན་དུ། བསྐྱུས་དང་རྒྱས་པའི་སྒྲོན་མ་བཟོད། ཁྱེད་པ་ནས། མངས་སུ་
དོགས་ནས་བྱངས་ཉིད་དུ་མ་བྱིས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆ་འགྲེལ་རྣམས་གསུངས།

མཚན་ཉིད་དེ་གང་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དཔེ་གོགས་ཚོས་མཐུན་གྱི་
སྒྲོན་མ་དབྱེན་ཉིད་གཉིས་ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡང་ས་གསེར་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་
པ་ཉི་ཤུ་ཆ་གཉིས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆ་འགྲེལ་རྣམས་གསུངས།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་གྱི་རྟེན་བཤད། བརྟེན་པ་སེམས་
བསྐྱེད་བཤད། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ལྷས་རྟེན་
བཤད། སེམས་རྟེན་བཤད། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལྷས་རྟེན་ལ་
བདེ་འགོ་བར་མ་ངེས་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔྱུལ་བའི་
རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དཔྱུལ་བའི་གིན་རྟ་འདྲིན་པའི་གུང་དུ་སྐྱེ་བ་
བཞེས་པའི་ཆེ་གོགས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མདོ་སྡེ་ལས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུང་འགྲོའི་རྟེན་ལ་ཡང་གསར་སྐྱེ་ཡོད་དེ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་
ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་ཉི་མེ་ཆེན་སྟོང་གིས་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་པ་
སྐར་མ་ལྷ་བྱུ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚན་མཐུན་པར་བྱང་ཆུབ་དུ་ལུང་བསྐྱེད་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་མི་མ་ཡིན་པའི་འགོ་བའི་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གསར་སྐྱེ་
ཡོད་དེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། དེའི་ཆེ་ལྷ་དང་ལྷ་དང་གནོད་སྐྱིན་དང་འི་ཟ་དང་ལྷ་མ་
ཡིན་དང་ནམ་མཁའ་ལྗིང་དང་སྟོང་ཆེན་པོའི་ཚོགས་བྱངས་ལས་འདས་པ་དག་གིས་
སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་མེད་དང་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གསར་སྐྱེ་མེད་དེ། སྐྱ་
མི་སྟན་ན་སྟུག་བསྐྱེད་མངོན་གྱུར་བ་མེད་ཅིང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་སྟོབ་པ་ལས་ཆེན་པོས་
བསྐྱེད་པ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་མེད་པས་སྟུག་བསྐྱེད་ཅན་
གྱི་སེམས་ཅན་གཞན་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་།
གཟུགས་མེད་ཁམས་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡོད་དེ། དེར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
སྐྱངས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་རབས་ལས། ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་བསམ་མི་བྱུང་། བརྟེ་
བའི་བདག་ཉིད་ཆེ་ཡང་དུང་འགོར་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་།
སྟུང་པ་ལས། བྱང་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་ཉམས་འགྱུར་འོང་ཞེས། གཟུགས་མེད་
ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་མི་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། སྟོང་ཇི་
དང་སྟོན་ལས་གྱི་དབང་གིས་དེར་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་མི་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་ལ་སྟོན་སེམས་གསར་སྐྱེ་ཡོད་ཀྱང་འཇུག་སེམས་
གསར་སྐྱེ་མེད་དེ། འཇུག་སེམས་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་ལྟན་དགོས་
པ་གང་ཞིག་མི་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་གསར་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
དེར་ཐལ། ལས་སྟོན་ལས། སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི། རྟག་ཏུ་སྟོམ་གཞན་ལྟན་
པ་ལ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ཡི། སྐྱལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མདོ་རྩ་བ་ལས། མི་མ་ཡིན་པའི་འགོ་བ་པ་
དང་སྐྱ་མི་སྟན་པ་སྟོམ་པའི་ཞིང་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་ལྟ་དང་གཟུགས་ཁམས་གྱི་རྟེན་ལ་འཇུག་སེམས་གསར་

སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲུག་སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་བྱང་
འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནས་
གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་འཕགས་འགའ་ཞིག་
གནས་གཙང་དུ་ནམ་སྒྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ལམ་
སྒྲོན་དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་ནི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའི་མཚམས་སྒྱུར་གྱི་འགྲེལ་པར། དེ་ནི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་བསྟན་པར་འདོད་པས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། སྒྲིང་གསུམ་གྱི་མི། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་རྟེན་ལ་སེམས་
བསྐྱེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། སྒྲིང་གསུམ་གྱི་མི་ནི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱུང་
པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་བསྟན་གསར་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་བཤད་བྱ་
ཙུ་བའི་མདོ་འཆད་བའི་འཁོར་དུ་ལྷགས་པའི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་རྟེན་ལ་སེམས་
བསྐྱེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། དེ་ཆོ་ལྷ་མི་སྣོད་ལྷག་
བསྐྱེད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་མཐའ་ཚད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
རྒྱ་བཞི། རྒྱ་བཞི། སྒོ་བས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པས། རྒྱ་བཞིའི་བྱུང་
པར་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པ། ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་
ཟིན་པ། སེམས་ཅན་སྒྲུག་བསྟུལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་ཇེ་ཆེན་པོ། རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་
དཀར་སྐྱེད་ལ་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བཞི་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་མཐུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཐོང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲེ་སྤྲོད་མང་དུ་

ཐོས་པའི་རྒྱུན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པ་མི་བཟོད་པ། སྟིགས་མའི་དུས་སུ་
མེམས་བསྐྱེད་རྟེན་དཀའ་བ་མཐོང་བ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྟོབས་བཞི་ཡོད་དེ།
གྲོགས་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ལྟོབས་དང་། མེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྟོན་དགེ་ཅ་མང་
དུ་བསགས་པའི་ལྟོབས། རང་ལྟོབས་གིས་སྐྱེས་པའི་ལྟོབས། ཆོ་འདོར་རྒྱ་འབྲས་མན་
ངག་བདུན་སོགས་གི་སྟོན་སྐྱེད་ལྟོབས་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱ་རྒྱུན་ལྟོབས་སོགས་གི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་བཞི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་དང་།
བར་པ་བཞི་གནས་སྐབས་གི་དབང་དུ་བྱས། བྱི་མ་བཞི་སྐྱེ་རྒྱུ་ལྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
ཕྱིར། མཐའ་ཆོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། གཙོ་བོར་སངས་རྒྱས་གི་
ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དང་། མེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་ཇེ། རྒྱལ་
སྐུས་གི་དཀའ་སྤྱད་ལ་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་
མཆོག་སྟོན་མའི་གཟུངས་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་སྐུས་ལ་དད་བྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་
སྐུས་ནམས་གི་སྟོད་ལ་དད་བྱེད་པས། བྱང་རྒྱལ་སྐུ་ན་མེད་ལ་དད་བྱུང་ནས། སྐྱིས་བྱ་
ཆེན་པོ་ནམས་གི་མེམས་སྐྱེའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྟོད་པའི་རྟེན་དུ་བྱུང་པའི་མེམས་བསྐྱེད་དེ། མེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་
པར་འདོད་པའི་ལྷག་བསམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་ཅ་བ་སྦྱིང་ཇེར་
འདོད། ཁེས་དང་། འབྲེལ་པར། ཐེག་ཆེན་མེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱང་རྒྱལ་དོན་གཉེར་གྱི་
འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དགོས་པ་སྟོད་པའི་རྟེན་དུ་བྱུང་པའི་མེམས་བསྐྱེད་དེ།
མེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་པར་འདོད་པའི་ལྷག་བསམ་ལས་སྐྱེས་པར་ཤེས་པའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་། བྲོགས་གཞན་གྱིས་སྒྲོབས་དང་། ལྷ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པ།
 སྒྲོན་དག་ཅ་བསགས་པའི་སྒྲོབས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོན་མང་དུ་སྒྲོབ་པའི་སྒྲོབས། ཆ་
 འདིར་ལྷ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་སོགས་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ལྔ་ལས། ལྷ་མ་མི་བརྟན་ཞིང་ཕྱི་མ་
 བཞི་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྒྲུབ་ལས། བྲོགས་སྒྲོབས་ལྷ་སྒྲོབས་ཅ་བའི་སྒྲོབས། །
 ཐོས་སྒྲོབས་དག་བ་གོམས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་བ། །གཞན་གྱིས་
 བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལའད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བརྟན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལའད་པ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ཐུབ་པ་སོ་སོའི་
 དོན། སྒྲིང་ཚུལ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་ལའད་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ། །ཁ་ཅིག
 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སེམས་བསྐྱེད་སེམས་བྱུང་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་ལས།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཆོག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་
 དང་། དོན་གཉིས་ལྔ་པའི་སེམས་བྱུང་བ། །ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིས་
 གྱིས་མཛད་པའི་འབྲེལ་པར། །ཡོན་ཏན་གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་དང་ལྔ་
 པའི་སེམས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སེམས་བསྐྱེད་
 དེ་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སེམས་བྱུང་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་
 མེད་གྱིས་ཆད་མས་ངེས། འཕགས་པ་གྲོལ་སྒྲེས་སེམས་སྤྱུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་རང་རྒྱུད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མས་ངེས་པ་གང་ཞིག དེས་
 སེམས་བསྐྱེད་སེམས་བྱུང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་བྱང་འཕགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེས་རང་རྒྱུད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མས་
 ངེས་པ་གང་ཞིག དེས་སེམས་བསྐྱེད་སེམས་སྤྱུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་

བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ། སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་པ་འོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་
ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱེད་པ་ཞེས་སྟོས་པ་སྟེ། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པའི་ཆོས་ལ་དང་པོའི་ །ས་། མཚམས་ཀྱི་དངོས་པོ་
བསྟན་པའི་དོན་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྤར་བཤད་པའི་ལུང་
དེ་དག་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། སེམས་བསྐྱེད་དེ་རང་གི་གྲོགས་སྟོན་ལས་དང་
མཚུངས་ལྡན་སོགས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ གཞན་དོན་དུ་ཚྭ་གས་པའི་བྱང་
རྒྱ་ལ་དམིགས་ཤིང་རང་གི་གྲོགས་ཚྭ་གས་བྱང་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་
ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་པར་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
དེ་འདྲ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་
ལས་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བུར་ཤུན་གྱི་ཤུན་པའི་རོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་
ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟུར་དང་
པོ་གང་ཞེས། བྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་བྱི་མ་དེར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་བྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ དེ་གང་ཞེས། མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་
བསམ་པ་ཤུན་ཆོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་

འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཐལ། མཚན་
 ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱབ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱི་འཕུག་དོགས་ལས། འདི་གསུང་རབ་དུ་མ་ལས་དོན་དམ་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གང་དུ་ཡང་གསུངས་པ་མེད་
 དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་སེམས་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། མདོ་
 སྟེ་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་ནམས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ནི། །སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྟེ། །
 ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རང་གི་གྲོགས་ཚེགས་བྱང་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་
 ལུན་དུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག དེ་ཚེགས་བྱང་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་ཡིན་ན། དེ་སེམས་
 མ་ཡིན་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བདེན་ཁ་བྱིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་སྒྲུང་དུ་ཡང་། དེ་ནམ་པར་
 ཤེས་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། གཞན་དོན་དུ་ཚེགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་ཤིང་རང་གི་
 གྲོགས་ཚེགས་བྱང་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལུན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་ནམ་རིག་གང་ཞིག ལྷ་སྟོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོན་པའི་ཆར་གདོགས་
 པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཕགས་སྟེའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁུན་པ། ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དེ་ལ་སྤྱི་བཤེད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་ན། ཀྱན་ཚེབ་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས། རོ་བོའི་སྟོན་པ་སྟོན་འཕགས་གི་
 སེམས་བསྐྱེད་གཉིས། ས་མཚམས་ཀྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་ན། མོས་པས་སྟོན་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་སོགས་བཞི། བསྐྱེད་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་པ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་

གསུམ།

གསུམ་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སེའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་
བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལུབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་གང་ཞིག་མི་
གནས་པའི་བྱང་འདས་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་བསམ་པ་ཕྱན་ཚོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། དེའི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་གྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལུབ་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་གྱི་གཙོ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་གང་ཞིག་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་སྐྱབ་བྱེད་
གྱི་བསམ་པ་ཕྱན་ཚོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལྟ་སྟོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྟ་བའི་ཆར་
གཏོགས་པའི་མཐུན་པ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་
ལས། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དེ་ནི།
ལོག་པ་ལས་འདས་པ། སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བལ་བ། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། དོན་དམ་
པའི་སྟོན་ལུལ་བྱི་མ་མེད་པ། མི་གཡོ་བ་རྒྱུད་མེད་པའི་མར་མའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་མི་གཡོ་
བའོ། །དེ་བྱུང་པ་ནི་རྟག་ཏུ་གུས་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་
པར་བྱས་པ་ལས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དམ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་
ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟན་པས་ལྱང་དམ་པ་འོད་པ། བསོད་ནམས་དང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པས་རྒྱུ་དམ་པ་བསྐྱབ་པ། དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། ས་དང་པོར་བདག་འཛམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་

ཡང་། མདོ་ལྷོ་རྒྱུན་ལས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་
ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་
འདོད། །ཆོས་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ནི། །དེ་ཡི་བྱ་བས་སངས་རྒྱུས་ཉིད། །
མཚོག་ལ་སེམས་མཉམ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རབ་དགའ་བྱུང་པར་འཕགས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་གྱིས་
དམིགས་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་འཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྒྲོལ་འཇུག་གི་བྱུང་པར་ལ། །ཁ་ཅིག་ འདུན་ལྷན་སེམས་བསྐྱེད་
སོགས་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གསུམ་སྒྲོལ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྷག་མ་བཅུ་དགུ་འཇུག་
པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། །སྒྲོལ་དཔོན་སྐལ་ལྷན་གྲགས་པས། འདུན་སོགས་གསུམ་གྱི་
དབྱེ་བ་ཡིས། །སྒྲོལ་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །འཇུག་པ་ཞེས་བྱའི་སེམས་རྣམས་
ནི། །བཅུ་དགུ་རྣམས་སྤྱུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། །དེ་མི་འཐད་
དེ། །ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་འདུན་ལྷན་སེམས་
བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་རྒྱ་འཕེལ་
པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་
ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུངས་ན་དེ། །ས་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཇུག་པ་
སེམས་བསྐྱེད་དང་ས་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲོལ་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་བྱུང་གྱི།
ས་ཐོབ་ནས་སྒྲོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱིས་བྱ་བས་མ་ཟིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ས་དང་པོ་
ནས་སྒྲིབ་པའི་མར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ལོ་ཆེན་

གྱི་གསུང་ནས། བྱང་ཆུབ་མ་འཐོབ་པ་འཐོབ་པར་སྒྲོན་པ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད། བྱང་
 ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཕྱིན་དུག་ལ་འཇུག་པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་སོ་སྐྱེ་ལ་མེད་དོ།
 ཞེས་དང་། སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་རབ་རྟེན་གཤམ་པ་ནས་བརྩམས་
 རྟེན། ཞེས་གསུངས་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ས་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇུག་པ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། བསྐྱབ་བརྟམ་ལས། ཅི་སར་མ་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་དབང་དུ་བྱ་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་
 རྟེན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚོ་སྒྲིན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཚོས་བཤེས། ཚོ་གས་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཇུག་སེམས་
 དང་། དེས་མ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲོན་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་པར་བཞེད་པ་ཡང་།
 མི་འཐད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་ཚོ་གས་ལེན་རྒྱལ་ལ་ཡང་སྒྲོན་སེམས་ཚོ་གས་ལེན་རྒྱལ་
 དང་། འཇུག་སེམས་ཚོ་གས་ལེན་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འཇུག་སྒྲོམ་
 ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཇུག་སེམས་དང་། མ་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲོན་
 སེམས་ཀྱིས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། འཇུག་སྒྲོམ་དང་འཇུག་སེམས་གཉིས་འགལ་
 ཡང་དེ་སྐྱེད་པ་ནི་སྒྲོམ་པ་བརྒྱུད་པའི་དབང་ཁོན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་
 དོ། འཇུག་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་འཇུག་སྒྲོམ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་སྐྱོད་པ་
 ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟེན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ། གང་ཐན་ཆད་སྒྲོམ་པ་བརྒྱུད་
 རྟེན། ཞེས་པ་ལས་ལོགས་སུ། ཚོ་གས་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་ཞུགས་པའི་སེམས་སོ།

སྒྱུད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ལ་བསྐྱེས་མི་དགོས་པའི་རིགས་གནས་གྱི་
 མེམས་བསྐྱེད། སྒྲོན་མེམས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བོད་འབྲེར་དུ་འགྲོ་འདོད་
 གྱི་བསམ་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ལུས་གྱི་གོམ་པ་འདོར་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་མ་
 ཟིན་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྫོགས་བྱུང་དོན་གཉིས་གྱི་བསམ་པ་གཞིར་བྱས་ལ་སྒྱུད་པ་
 ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་རིམ་ལས།
 འགྲོ་བ་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གང་ཐོག་མར་དོན་དུ་
 གཉིས་བ་དེ་ནི་སྒྲོན་པའི་མེམས་སོ། །གང་ཕན་ཆད་སྒྲོམ་པ་བཟུང་སྟེ་ཚོགས་རྣམས་ལ་
 ཞུགས་པ་དེ་ནི་ཞུགས་པའི་མེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྱུད་འཇུག་ལས།
 བྱང་རྒྱལ་མེམས་དེ་མདོར་བསྟུན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སྒྲོན་པའི་
 མེམས་དང་ནི། བྱང་རྒྱལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །
 བྱི་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་ཉིད་གྱི། བྱི་བྲག་རིམ་བཞིན་
 ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་གྱི་བྱ་
 འདི་ལྟ་སྟེ། གང་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སྒྲོན་པ་ནི་དགོན།
 དེ་བས་ཀྱང་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ཆས་པའི་མེམས་ཅན་ནི་
 ཤིན་ཏུ་དགོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྱུད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་དོན་དེ། སྒྱུན་པ་ལྟ་བུ་ལ་
 མཚོན་ན། མེམས་བསྐྱེད་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གཏོང་མེམས་
 སྟེལ་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དུས་ཉིད་ན་རྣམ་མཁུན་དོན་གཉིས་གྱི་བྱན་འདུན་དུ་རེ་བ་
 དངོས་སུ་ཡོད་པ་ན་མེམས་བསྐྱེད་དེ་སྒྱུན་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་

དང་། དེ་དངོས་སུ་མེད་པ་ན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྒྲིན་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་
ཟིན་པར་འཛིག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་ནམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་བྱས་ན། འབྲུག་སྒྲོམ་ཐོབ་ཅིང་སྒྲོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་
ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། འབྲུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད། འབྲུག་སྒྲོམ་མ་ཐོབ་
པའམ། སྒྲོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྒྲོན་པ་
སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད། ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། འབྲུག་སྒྲོམ་ཐོབ་ཅིང་སྒྲོད་པ་ཉམས་
ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ལ་བསྟོམ་དགོས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དང་པོའི་
མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་བསྟོམ་མི་དགོས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དྲི་མའི་མཚན་ཉིད།

ས་མཚམས་ནི། འབྲུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་
རྒྱུས་གྱི་སའི་བར་ཡོད། སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་
པའི་བར་དུ་ཡོད། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་མེད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་བདེན་འཛིན་
མཛོད་གྲུབ་བ་སྤངས་ཤིང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པ་དབང་སྒྱུར་ཐོབ་པ་དེ་ནས་སྒྲོད་
པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཇེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ནམས་ལ་རང་ཡུལ་བདེན་མེད་དུ་མི་སྤྲང་བའི་
སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ནམ་བཤད་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ཇེས་ཐོབ་གྱི་
སྐབས་སུ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་གང་སྤང་ཡང་མི་ལོང་ནད་གི་བྱུད་བཞིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་
ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་སྐབས་འགར་སྤང་བ་ལྟར་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་
སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཟིན་བྱ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཟིན་བྱེད་སྒྲིན་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་

གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་
 འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཟིན་བྱེད་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཟིན་བྱེད་
 སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་མེད་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 ཡིན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སྟོབ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཡོད་དེ། ཟུན་འགོར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཐུས་བདེན་མེད་ཀྱི་ནུས་པ་དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟིང་ཇེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན།
 ནུས་བཤད་ལས། ས་ཐོབ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེས་
 དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྐབས་དུ་མར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐབས་ཀྱི་ནུས་
 བཅད་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པ་གང་ཞིག་ ནུས་
 མཐུན་གྱིས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྐབས་དུ་མར་འབྱུང་
 ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནུས་བཅད་མཛད་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་དོན་རྟོགས་བྱུང་
 དོན་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་འདུན་དུ་རེ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ སྟོང་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ།
 སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་དེས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མི་འབྲང་དེ། སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་
 བ་ཡིན་ན་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་པ་ཉམས་
 ལེན་གྱི་བྱ་བ་ལ་པར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྟ་དང་བསྟུ་བཞི་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྟོན་
 སེམས་ནི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྟོན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཟིན་བྱེད་
 སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དངོས་སུ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
 དངོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དེའི་རྒྱུད་
 ལ་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་དངོས་སུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་
 དངོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འབྲང་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་སུ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་དངོས་སུ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་འཕགས་ཀྱི་
 མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇུག་སྟོམ་ཐོབ་ཅིང་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་དང་དུས་
 མཉམ་དུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། འཇུག་སེམས་སུ་ཐལ།
 མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་སྟོམ་ཐོབ་ཅིང་། སྒྲིན་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་
 དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། འཇུག་སེམས་ཡིན་ན། རང་གི་ཉར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་སེམས་སྟོན་དུ་སོང་བས་

ཁྱེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་སྒྲེ། འགྲོ་བ་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས་དང་། འགྲོ་བར་འདྲོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འཇུག་སྒྲུལ་ལེན་པའི་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་བྱང་རྩལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དམ་
 ཞེས་འདྲི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་
 རྒྱུ་ལག་འཁྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཁྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན། ཡང་དག་ཤེས་ཚོལ་སྒྲོན་བཏང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་
 དབང་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བར་ད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད། དེ་རྗེས་
 བྱང་རྩལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན་དེ་
 ཡིན་པས་མ་ཁྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འཇུག་སྒྲུལ་ཐོབ་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་
 ཀྱི་གང་ཟག་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འཇུག་སྒྲུལ་ཐོབ་ནས་སྒྲོན་པ་བྱང་རྩལ་
 མཆོག་ཏུ་སེམས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་རིམ་
 ཆེན་མོ་ལས། སྒྲིར་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོང་བ་མ་སྒྲིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་
 པར་བྱ་བ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་བཏན་ན། སྒྲོན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 དང་། སྒྲོམ་པ་ཆོགས་བཟུང་ནས་དེ་ནས་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྒྲོང་བའང་ཡོད་དེ། སྒྲོད་
 འཇུག་ཏུ་སྒྲོན་ལ་སྒྲོམ་པ་དང་སེམས་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱེད་བྱ་ཕྱིན་དུག་གི་བསམ་གཏན་
 གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྒྲོང་ལུགས་རྣམས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མོས་སྒྲོད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མོས་པ་

ཡིད་བྱེད་གྱིས་སྒོམ་པའི་ཚོགས་སྤྱོད་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནམས་མོས་པས་
 སྤྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་གྱིས་དག་པའི་མ་དག་ས་
 བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནམས་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 དང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནམས་ནམ་པར་སྒྲིན་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་སེམས་བསྐྱེད་ནམས་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་ནམས་ལ། །མོས་
 དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །ནམ་པར་སྒྲིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་
 སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། དང་པོར་
 རང་ཉིད་གྱིས་ཚོགས་བྱང་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་དེ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ཚོགས་བྱང་ལ་
 འགོད་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། དང་པོར་གཞན་
 ཚོགས་བྱང་ལ་བཀོད་ནས་དེ་ནས་རང་ཉིད་ཚོགས་བྱང་འཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ཇི་པོ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། རང་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་དུ་
 ཚོགས་བྱང་འཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མཉམ་པ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གསུམ་ཚོགས་ལས་རྒྱང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་
 བསྐྱུས་པར་གསུངས་པ་ནི་ས་མཆོམས་ངེས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཉིར་
 གཉིས་གྱི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོའི་སྤྱི་སྡེ་དོན་སྤྲོད་དེ་དང་དེ་ན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དང་དེའི་
 ཉམས་ལེན་ཡོད་ཅེས་སྤྱི་སྡེ་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་

པར་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་མེམས་བསྐྱེད། བྱང་སྟོབས་སོ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་
མེམས་བསྐྱེད་གསུངས་པ་ཡང་། དེ་དག་གི་ཉམས་ལེན་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་དོན་
ཡིན་གྱི། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དོན་ཡ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་
གྱི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་མེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མེམས་
བསྐྱེད་ཡིན་ན་ཏོག་པ་ཡིན་དགོས། མངོན་ཤེས་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར།

ཐལྱི་པ་མེམས་བསྐྱེད་སྟོང་རྒྱུ་བཤད་པ་ལ། གཞན་དོན་དོན་གཉིས་གྱི་སྟོ་སྟོང་
རྒྱུ། བྱང་རྒྱུ་དོན་གཉིས་གྱི་སྟོ་སྟོང་རྒྱུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མན་ངག་རྒྱ་
འབྲས་བདུན་གྱི་སྟོ་ནས་སྟོང་རྒྱུ། བདག་གཞན་བཞེ་བའི་སྟོ་ནས་སྟོང་རྒྱུ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་རྒྱ་གཞུག་གཅིག་དྲིན་གཞོ་བུམས་པ་
གཉིས་རྒྱ་འབྲས་རྒྱ་གཞུག་གཅིག་སྟོང་ཆེ་ལྷག་བསམ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་རྒྱ་གཞུག་གཅིག །
མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཏོག་གས་བྱང་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དོན་དོན་གཉིས་གྱི་སྟོ་
དེ། དེ་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བུས་པའི་སྟོ་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བདག་གཞན་བཞེ་བའི་སྟོ་ནས་སྟོང་རྒྱུ་ཡོད་དེ། བདག་གི་བདེ་དགེ་
ཐམས་ཅད་དང་གཞན་གྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་བཞེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་སོགས་མ་ཆང་བའི་སྟོན་མེད་དེ། ལྷག་བསམ་རང་
ཆས་སུ་ཡོད་ཅིང་། བདག་གཅིས་འཛིན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བལྟས། གཞན་
གཅིས་འཛིན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བལྟས་པས། མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་སོགས་ཀྱི་
དོད་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོང་ཆུ་ལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་
ཏན་མཐོང་ནས་དེ་ལ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ་ལྟག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་
འགྲང་བྱ་ཆ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཏེ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྒྲོམ་
པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་དགུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །སྒྲིས་བྱ་
ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མི་གཙང་བའི་
འདུ་ཤེས་དགུའི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། ལུས་གྱི་དབྱིབས་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་རྣམ་པར་
བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། འབྲིག་པ་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་རྣམ་པར་འབྲས་བུའི་ག་
པའི་འདུ་ཤེས། གྱི་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་རྣམ་པའི་འདུ་ཤེས། རྒྱན་ལ་ཆགས་པའི་
གཉིན་པོར་རྣམ་པར་དམར་བའི་འདུ་ཤེས། ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་རྣམ་པར་
སྒྲོམ་པའི་འདུ་ཤེས། ཤེས་སྒྲིབ་པ་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་རྣམ་པར་ཐོས་པའི་འདུ་ཤེས།
ལུས་སྒྲིབ་པ་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་རྣམ་པར་འཕྲོག་པའི་འདུ་ཤེས། སོ་ལ་སོགས་པ་
རུས་པ་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་རུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཉིས་
ཀ་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། འདོད་པ་རྒྱུད་བ།
ཆོག་ཤེས་པ། རབ་རྩ་དབེན་པ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ། དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ།
མཉམ་པར་གཞག་པ། ཤེས་རབ་དང་ལས་གྱི་མཐའ་ཉུང་བ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་རྣམས་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྒྲིབ་དང་། གནས་
པའི་བགོགས་དེ་ལ། འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་། ཆོག་མི་

ཤེས་པ་དང་། འདུ་འཇིག་ལ་དགའ་བ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བཟླ་དེས་དང་། རྣམ་པར་
གཡེང་བ་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་དང་། སྒྲོས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་དགྲ་ཡོད་པས།
མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་དགྲ་རྣམས་དང་པོའི་གཉིན་པོ་དང་། འདོད་པ་རྒྱུད་བས་འདོད་
པ་ཆེ་བའི་གཉིན་པོ་བྱེད་པ་ནས་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱུད་བས་སྒྲོས་པ་ལ་དགའ་བའི་གཉིན་པོ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་མེས་པ་བསྐྱེད་ཆོག་གས་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་གང་ལ་ལེན་པ།
ཉིན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་ལེན་པ། ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་ལེན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱི་རྒྱུད་དུ་ལེན་ན་སྒྲོན་མེས་པ་དང་ལྷན་པར་མ་ཟད་འཇུག་སྒྲོམ་
ཐོབ་པའི་རྒྱུད་དུ་ལེན། དེ་ལྟ་བུ་མེད་ན་སངས་རྒྱུས་རྒྱུད་མེས་པ་གྱི་སྐྱེ་གཟུགས་སོགས་
ཉིན་གྱི་རྒྱུད་དུ་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དལ་འཕྱོར་རྟེན་དགའ་བསམས་པ་ནས། སྒྲིས་བུ་འབྱིང་དང་ཐུན་
མོང་བའི་བསམས་པས་རྒྱུད་རྒྱུད་ས་པའི་གང་ཟག་གིས་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྒྲོར་བ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ་སྒྲོར་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་
དེ། གནས་ཁང་བརྒྱན་ཞིང་དཀོན་མཆོག་གི་ཉིན་བཀྲམ་ལ། ཁྱད་པར་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་དང་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྣམས་བཤམས། དེའི་རྒྱུད་དུ་ཡན་
ལག་བདུན་པ་འབུལ་བ་སོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་རྩ་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་
ཡོད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་དང་། རྒྱུད་རྒྱུབ་མེས་པ་དཔལ་
ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་རྩ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་སྒྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བྱུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་སྟོབ་
 དཔོན་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ།
 ཞེས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་འདེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་སྐྱབས་འགོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 བྱས་ནས་ན། སྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དུས་འདི་
 ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྟིད་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་དུ་རྒྱ་གཉིས་རྣམས་གྱི་
 མཆོག་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སྟོབ་དཔོན་
 དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྟིད་
 བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་དུ་ཆོས་རྣམས་གྱི་མཆོག་ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་
 འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྟིད་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་
 དུ་ཆོགས་རྣམས་གྱི་མཆོག་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་
 འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་ལན་གསུམ་བཟྍ་དཔར་བུའོ། །དེའི་ཇེས་སུ་
 སྐྱབས་འགོ་ཇི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་བསྐྱགས་ཤིང་། བྱམས་སྟིང་ཇེའི་དམིགས་རྣམ་དང་
 གཞན་དོན་དོན་གཉིས་གྱི་དམིགས་རྣམ་གསལ་གདབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕྱགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སྟོབ་
 དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་སྐྱེ་བ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་
 དང་གཞན་དག་ཏུ། སྤྱིན་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཚུལ་སྤྱིམས་གྱི་རང་བཞིན་དང་། སྒྲོམ་
 པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགོ་བའི་ཕ་བ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་དང་བགྱིད་དུ་སྐྱུལ་བ་དང་བགྱིས་

པ་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དག་བའི་ཕ་བ་དེས། ཇི་ལྟར་སྒྲིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་
 བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྐྱེས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ཇི་སྤྱིད་བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲོ་ན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱི་འོ། །
 སེམས་ཅན་མ་བསྐྱེལ་བ་རྣམས་བསྐྱེལ་བར་བགྱི་འོ། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བར་
 བགྱི་འོ། །དབུགས་མ་སྒྲིན་པ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བར་བགྱི་འོ། །ཡོངས་སུ་སྤྲོ་དན་
 ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་སྤྲོ་དན་ལས་འདའ་བར་བགྱི་འོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཅོད་པར་
 བྱུང་།

དེའི་ཇེས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་། དཀར་
 པོའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་། བྱམས་སྤྱིང་ཇི་ཆུན་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དག་
 བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། དུན་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཆོ་གས་ལེན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཆོ་གས་ལེན་ཚུལ་ནི།
 སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་ལེན་དུ་རུང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འཛོལ་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་སྒོ་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་
 བཏང་བར་མི་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་ཆོ་ག་ནི། སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་རྒྱས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ལེན་ཞིང་། མི་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེན་དུ་མི་རུང་ངོ་།

གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་

ཅན་དང་ལྷན་ཏེ། སྤྱི་བ་ལྟར་བསགས་ལྟོག་ཅིང་ཕྱིན་ཆད་འཕྲོ་ཆད་པ་དང་། དགེ་བ་
སྟར་མེད་གསར་དུ་གསོག་ཅིང་། སྟར་བསགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་།
གནས་སྐབས་ལྷ་མི་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཡོགས་
པའི་བྱང་རྒྱུ་འཕྲོ་བའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོད་འཇུག་ལས།
དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྤྱི་བ་ཆེན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངས་པར་བསྐྱེག་
པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱི་བ་ཡིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །
དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྒྲོལ་
འགྱུར་བ། །དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཁྱེས་པ་ལས། བྱང་རྒྱུ་མེས་ཀྱི་
བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་
གང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །གཞུང་གི་མའི་གངས་སྟེང་གི། །སངས་
རྒྱུ་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་དག་ནི་ཀུན་བཀང་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་མགོན་
ལ་ལྟལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་མོ་སྟར་བགྱིས་ཏེ། །བྱང་རྒྱུ་ཏུ་ནི་སེམས་བཏུང་ན། །
མཆོད་པ་འདི་ནི་བྱུང་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དེར་ཐལ། སྟོད་འཇུག་ལས། དགེ་བ་གཞན་ཀུན་རྒྱ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། །
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། །བྱང་རྒྱུ་མེས་ཀྱི་ལྷན་གྱིང་རྟག་པར་
ཡང་། །འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱེད་པའི་ཉམས་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང། །འཛིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཐུག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལྷ་རིའི་སྤེལ་འཛི་ལུང་ལས། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཙོན་ལྷན་འདས་བདག་བྱང་སེམས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །ཐ་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དུང་འགྲོར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་ཐུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་དེར་ཐལ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། གསེར་འགྱུར་ཅི་ཡི་རྣམ་པ་མཚོག་ལྷ་བྱ། །མི་གཙང་ལུས་འདི་སྤངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྒྱ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་སྒྱུར་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་བྱངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་འཛིན་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གདམས་ངག་འཆད་པར་བྱེད་ན། དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལྟ་བུས་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གདམས་པའི་དམ་ཅུག་འོན་ཏེ་སྐྱབ་པའི་གདམས་ངག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་ངག་གི་དོན་བཅུར་བསྐྱེད་ནས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྐྱབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། ཞེས་པ་ནས། བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གདམས་དོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དག་འདུན་དཀོན་མཚོག་བྱེ་བྱག་ཏུ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དབང་པོ་རྟལ་དང་རྟོན་པོ་དག་ཅེས་པ་ནས། བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པས་གདམས་ངག་གི་དོན་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོད་ཉིད་ལ་དམིགས་

པའི་སྒྲོལ་བྱུང་གི་ལྷག་མཐོང་གི་ཐོག་ས་ཐོབ་པའི་སྒྲོལ་ལམ་འཆད་པ་ལ། དམིགས་པ་
དང་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་འཛིན་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

གདམས་ངག།

ཕ དབྱེ་བ་ཞར་ལ་བཟོད་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།
གདམས་ངག་ཉན་པའི་ཡུལ། ལྷ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་ཉན་པ། ཉན་བྱ་
གདམས་ངག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ། ཉན་པའི་ས་མཆོམས་བཤད་པ་དང་ལྷ། དང་པོ་ལ།
ལམ་ས་ཞུགས་ཀྱི་དགོ་པའི་བཤེས་གཉིན་ནས་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་གདམས་ངག་ཉན་པའི་རྒྱ་ལ། དམ་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན།
བཙོན་འགྲུས། ཤེས་རབ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངན་ལས་འདས་པའི་
འོག་རོལ་ཏུ་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མར་ཕྱིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཐེག་
ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་བྱུང་པར་ཅན་ཉན་པ་ལ་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་དགོས་པ་
ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་ཞི་
གནས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་རྟེན་པར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེའི་ངོ་བོ། སྒྲིབ་ཀྱི་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཞེ་
ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་
གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་པར་གཞག་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་རྒྱན་མི་

ཆད་དུ་འཛིན་ནུས་པའི་རང་གི་གོགས་བྱམ་པ་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན། ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དོ། གང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བྱུང་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་
 འཛིན་ནུས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ས་
 མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ནས་འཛིན། དེ་ལྟར་འཐད་དེ། འབྲེལ་
 ཆེན་ལས། ཆོགས་གྱི་ས་འདི་ཉིད་དུ་སེམས་ལས་སུ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ན་གང་ཞིག་ཐོབ་
 པས་ཆོག་དང་དོན་འཛིན་པར་ནུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ལ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གདམས་ངག་ཉན་པའི་གང་ཟག་ལ། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་གང་
 ཟག་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་མར་ཕྱིན་ནས་སངས་རྒྱས་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་བྱུང་པར་ཅན་ཉན་པ་ལ་ནི་བསམ་གཏན་
 གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་སོགས་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
 ལས། བསམ་གཏན་ལས་ཐོབ་མངོན་པར་ཤེས། །མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ། །མཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་མཉན་པའི་ཕྱིར། །འཛིན་རྟེན་
 ཁམས་ནི་ནམས་སུ་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། སྤྱིར་གདམས་ངག་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དང་། ཐེག་དམན་
 གྱི་གདམས་ངག་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཉིས་བྱ་
 ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ། འདིར་དངོས་སུ་
 བསྐྱར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གདམས་ལུ་ལ་གྱི་སྒོ་

ནས་བཅུ་ཡོད་ཅིང་། གདམས་ངག་ལ་ངག་གིས་བྱུང་སྟེ། དོན་བསྐྱུས་སྒྲིབ་མེ་ལས།
 གདམས་ངག་ནས་པ་བཅུ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ངག་གི་འཁོར་ལོ་ཡིན། དབྱེ་བ་ལུལ་གྱི་སྒྲིབ་
 ནས་བཟོས། ཁེས་དང་། དག་ལུན་ལས། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཟོས་པ་ནི་
 གདམས་ངག་སྟེ། ཁེས་དང་། འདི་ལས་ཀྱང་། འདོམས་པ་ནི་གདམས་ངག་སྟེ། ཁེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་འདི་སྒྲིབ་ནས་དབྱེ་ན། རྩིས་བསྐྱུས་གྱི་གདམས་ངག་དང་།
 འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་སྤར་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་ཕྱིར་དུ་
 འདོམས་པ་དང་པོ་དང་། ཐོབ་ཅིན་མི་ཉམས་པར་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པ་
 གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩིས་འབྱེད་བསྐྱུས་གསུམ་གཉིས་ཀའི་མཚན་གཞི་ཡིན།

ལུ་པ་ནི། ལས་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

འོན་ཀྱང་། སྐབ་དང་བདེན་པ་ནམས་དང་ནི། ཁེས་པ་ནས། བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་
 བྱ། ཁེས་པའི་བར་གྱིས་ཐོག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གི་དབྱེ་བ་དེ་འཆད་ན། དེའི་ཚུལ་
 རི་ལྟ་བུ་ཞིན། དེ་མདོ་ལས་བསྐྱུས་ཚུལ་དང་། བསྐྱུས་བཅོས་གྱིས་བསྐྱུས་ཚུལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ཀྱི་ མདོ་ལས། ཆོ་དང་ལུན་པ་ལྟ་བུ་འདི་བུས། བཅོས་ལུན་
 འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། བཅོས་འདས་རི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྐད་
 པར་བགྱི། ཁེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱུས་པ། ཆོ་དང་ལུན་པ་ལྟ་བུ་འདི་བུ་བྱང་
 ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ཁེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ལ་སྐད་པའོ། ཁེས་པའི་བར་གྱིས་ཐོག་
 ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དེ་གདམས་དོན་བཅུར་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱུས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་འཆད་
 པར་བྱེད་པ་ལ། སྐབ་དང་བདེན་པ། ཁེས་པ་ནས། བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །
 ཁེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པར་བྱེད།

དེ་ཡང་བསྟུན། སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་འདོམས་པ། བརྟེན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་འདོམས་པ་
 གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་། དང་པོ་ལ་ཡང་། ཤར་དུ་ཉི་འཁོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་
 སྟོན་པའི་ཆོ། གཞུགས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་མི་སྦྱོར་མི་འབྱེད་དོ། །
 དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཞུགས་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ། ཡང་དག་པར་
 ཇེས་སུ་མ་མཐོང་ན་གཞུགས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོར་བ་འཇམ་འབྱེད་
 པ་ལྟ་གཤམ་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཇི་སྟེན་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ། ཇི་ལྟ་བ་དབྱིངས་
 བྱང་ཆུབ། མཚོན་བྱ་སངས་རྒྱལ། མཚན་ཉིད་རྣམ་མཐུན་དང་བཅས་པ་དོན་དམ་པར་
 མ་བྱུང་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་སངས་རྒྱལ་དགོན་མཆོག་དོན་དམ་པར་
 བོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྦྱིས་བྱའི་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་
 ཡིན་ཞེས་འདོམས་པ་དང་། ཤར་དུ་ཉི་འཁོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པའི་
 ཆོ། གཞུགས་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར། གཞུགས་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་
 མི་སྦྱོར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་དགོན་མཆོག་དོན་དམ་པར་བོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྦྱིས་
 བྱའི་སྐྱབས་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱབས་དངོས་ཡིན་ཞེས་འདོམས་པ་དང་། ཤར་
 དུ་ཉི་འཁོར་གཞན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྟེན་ཅེས་གསལ་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་
 ཆེན་གང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་འདིས་སྟོན་པ་དེ་གང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྦྱིས་པ་
 ལགས། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ནི་གང་དུ་སྦྱི་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགོ་
 འདུན་དགོན་མཆོག་དོན་དམ་པར་བོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྦྱིས་བྱའི་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་སྟོན་
 བོགས་མ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དེའི་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་སྟོན་བོགས་ཡིན་ཞེས་འདོམས་ཤིང་།
 དེ་ཉིད་འདིར་བསྟུས་ཏེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་དགོན་མཆོག་

གསུམ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། སྐབ་པའི་བྱང་ཆོས་ལ་འདོམས་པ། བྱང་གཞི་སྐབ་པ་ལ་
འདོམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བ་ལ་འདོམས་པ། ཡོན་ཏན་བྱང་
པར་ཅན་སྐབ་པ་ལ་འདོམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མངོན་གྱུར་སེལ་
བ་ལ་འདོམས་པ། ས་བོན་སེལ་བ་ལ་འདོམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐབ་པ་བརྩོན་
འགུལ་གྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས་པས་དེ་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས། ཐོག་མར་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགུལ་དེ་ནས་ནི། །ཚུལ་བཞིན་རབ་ཞུགས་སྤྱོར་བའི་
བརྩོན་འགུལ་དང་། །མ་ཞུས་མི་འབྲུག་ཆོག་མི་ཤེས་བརྩོན་འགུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས་པས་བརྩོན་འགུལ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ལ། བྱ་བ་ངན་ལ་
ཞེན་པ་དང་། སྦྱིད་ལྷག་བདག་ལ་བརྟུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་། བྱ་བ་ངན་
ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ། སྦྱིད་ལྷག་པའི་ལེ་ལོ། བདག་ཉིད་ལ་བརྟུན་པའི་ལེ་ལོ་གསུམ་ཡོད་
པས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་གར་དུ་ཉིད་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་རྟོ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་གྱི་ལྷས་གྱི་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། དག་གི་
ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཡིད་གྱི་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་གང་
ལགས། ཞེས་པ་ནས། ལྷས་མི་དམིགས་ངག་དང་སེམས་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ།
བྱང་ཆེན་གྱི་ལྷས་དང་ངག་དང་ཡིད་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་པའི་མདོ་ལས། ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་ངན་
ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་འབྱུང་བས། ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་བརྟུན་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་
ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སེལ་བ་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གང་

ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷ་རྩྱུ་ཏིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་པོ་ཤེས་དེ་ལྷ་
བྱ་དང་ལྷན་པས་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་གང་གྲུའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་གྲུའི་ཁྱུང་
གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱང་མཐོང་ངོ་། ཆོས་ཀྱང་ཉན་ཏོ། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྩོགས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། ཞེས་པའི་བར་གྱི་མདོས། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལམ་རེ་རེའི་དོན་དུ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་གང་གྲུའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་ལ་ལམ་གྱིས་ལུང་ནོད་དགོས་ན་དེ་འདྲ་བདག་གིས་ག་ལ་རུས་སྒྲམ་དུ། བདག་
ཉིད་ལ་བརྟམས་པའི་ལེ་ལོ་སྐྱེ་བས་རྩ་འཕྲུལ་དང་མདོན་ཤེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་
རྒྱས་དེ་རྣམས་མཐོང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པའི་སྒོ་ནས་ལེ་ལོ་དེ་སེལ་བ་
ལ་འདོམས་ཤིང་། དེ་ཉིད་འདིར་འཆད་པ་ལ། མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མིང་ལ་དང་། ལམ་
ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་གསུངས།

གཉིས་པ་ས་བོན་སེལ་བ་ལ་འདོམས་པ་ལ། ཀུན་བདག་གི་ས་བོན་སེལ་བ་
ལ་འདོམས་པ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་སེལ་བ་ལ་འདོམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་
ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་
ཁྱོད་བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཤེར་ཕྱོག་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཤེར་ཕྱོག་
ལས་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་དེ་ལྷ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་གདམས་བྱ་བར་སྟོབས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་མདོས། སྤང་བྱ་ཀུན་བདག་གི་ས་བོན་སེལ་བ་མཐོང་ལམ་ལ་འདོམས་པ་
དང་།

གཉིས་པ་ནི་རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་སྐད་དུ་བདག་གི་འདི་ལྷ་སྟེ་བྱང་

རྒྱལ་མིམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། ཞེས་
 ཟེར་བ་ནི། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། ཞེས་སྟགས་དང་། འདུས་བྱས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མ་ཡིན་པར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་
 གདགས་པར་མི་རུས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མ་ཡིན་པར་འདུས་བྱས་ཀྱི་
 དབྱིངས་གདགས་པར་མི་རུས། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་མདོ་ལས། དེ་གཉིས་སྤང་བུ་ལྟ་སྟེས་
 ཀྱི་ས་བོན་སེལ་བ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་འདོམས་ཤིང་། དེ་ཉིད་འདྲིར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།
 མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ཞེས་བྱ་ལ། ཞེས་པའི་གཞུང་གསུངས།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱབ་པ་ལ། སྐྱབ་པ་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པ་
 སྐྱན་ལྔ་ལ་འདོམས་པ། སྐྱབ་པ་སྐྱར་དུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་མདོན་ཤེས་བྱག་ལ་འདོམས་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤྱ་ར་དུ་ཉིའི་བུ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་
 མིག་ལྔ་རབ་རྟུ་ཐོབ་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡོད་དེ། ལྟ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་
 མིག་དང་། ལྟ་འི་མིག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་། ཆོས་ཀྱི་མིག་དང་། སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་མིག་གོ། གསལ་བ། བཅོམ་ལྟན་འདས་བྱང་ཆེན་གྱི་ཤེར་མིག་ཡོངས་སུ་དག་
 པ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ཤྱ་ར་དུ་ཉིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གྱི་
 ཤེར་མིག་གིས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། ཞེས་བ་ནས། སྤྲན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་རྟུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་

གྲིས་དང་པོ་ལ་འདོམས་པ་དང་།

གཉིས་པ་ནི་ཤར་དུ་ཉིད་ཀྱི་ཤར་ཕྱིན་འདི་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་མངོན་པར་
ཤེས་པའི་པ་ལོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རབ་ཏུ་འཛོལ་སྟེ། རྩ་འཕུལ་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
བར་བྱེད་དོ། ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། ཞེས་པའི་
མངོན་གཉིས་པ་ལ་འདོམས་ཤིང་། དེ་ཉིད་འདིར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྤྱན་ལྔ་དང་ནི་
མངོན་ཤེས་ཀྱི། ཡོན་ཏན་དུག་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་འདོམས་པ་དང་། རྣམ་པ་ལ་འདོམས་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་གྱི་ཇི་ལྟར་ཤར་
ཕྱིར་ལ་བཅོམ་ཞེས་བགྱིའམ་མི་བཅོམ་ཞེས་བགྱི་བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཤར་དུ་ཉིད་ཀྱི་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་གཟུགས་སྣོད་པ་ཉིད་ལ་བཅོམ་ན་བཅོམ་
ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལས། བདེན་བཞི་དོན་དམ་པར་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་
སྤྱིས་བུའི་སྤང་དོར་གྱི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་ཐ་སྣད་དུ་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྤང་དོར་གྱི་
གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོམས་ཤིང་། དེ་ཉིད་འདིར་འཆད་པ་ལ། བདེན་པ་རྣམས་དང་
ནི། ཞེས་པའི་གཞུང་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་མདོ་དང་སྒྱུར་ནས་
བཤད། ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཤེས་
རབ་བྱུང་པར་ཅན་མདོ་དང་སྒྱུར་ནས་བཤད། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་མདོ་དང་སྒྱུར་ནས་
བཤད། དང་པོ་ལ། ཡུལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་མི་འདའ་བར་ཡུལ་ཅན་ཐབས་

ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་ངོ་བོ་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་དང་། རོན་དམ་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། ལྷ་རཏྭ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལ་
 བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་བྱང་ཆེན་ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །བྱང་
 ཆེན་གྱི་མིང་ཡང་ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མིང་
 ཡང་ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མིང་ཡང་ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་
 མི་མཐོང་ངོ་། །མི་སྦྱོད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །སྦྱོད་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཡང་ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆེན་
 ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོས་བཞི་བརྒྱུག་ཟླ་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་བཞིན་དུ་སྐྱར་བ་མི་
 འདེབས་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་བརྒྱུག་ཟླ་
 དང་བཅས་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ། རོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཡིན་ཞིང་། མདོ་དེས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆེན་ཡོད་བཞིན་དུ། ཞེས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་བསྟན། ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་
 མི་མཐོང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར།

སྦོབ་དཔོན་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅམ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་མདོ་དེས་
 རྣམ་གཤམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱུད་པ་གཉིས་པོ་བསྟན་པར་བཞེད་ཅིང་། རྣམ་རྟོག་བརྒྱུད་ཡོད་དེ།
 དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དུ་ཞེན་པ། སྦོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་སུ་ཞེན་པ། གཅིག་
 དང་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ། ཇི་ལྟར་ཞེན་པ། ལྷན་པར་ལ་ཞེན་པ། མིང་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་

དོན་དུ་ཞེན་པ། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་ཞེན་པ། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་ཞེན་
པ་ན་མས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད། མདོ་དོན་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། མདོ་ལས། གལ་ཏེ་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདི་དག་སྟོང་ཤུ་རུ་ཏིའི་བྱ་དང་།
མོ་ཁུ་འགལ་གྱི་བྱ་ཤ་སྟག་གིས་གང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འདས་བུའི་ཆལ་ལམ།
འོད་མའི་ཆལ་ལམ། བྱ་རམ་ཤིང་གི་ཆལ་ལམ། སྤྱིག་མའི་ཆལ་ལམ། འབྲས་གྱི་ཞིང་
ངས། ཏིལ་གྱི་ཞིང་ལྟར་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་གྱིས། བྱང་
ཆེན་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉི་བར་མི་འགོ། །སྟོང་གི་ཆ་
དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དོན་དུ་ཉེར་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་སྐར་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆོས་བཤད།
མདོའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དོན་བཤད། ཆལ་དུག་དང་ཆོས་མཐུན་སྟོར་ཚུལ་བཤད།
འདིར་བསྟན་པའི་བྱང་ཆེན་གང་ཡིན་དཔྱད། ཞར་ལ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་བྱང་འདས་
ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་ལ། དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པ་ཐེག་དམན་གྱི་སྐབ་པ་ལས་བྱང་
པར་འཕགས་ཏེ། དེ་སྟོར་བ་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་སྟེན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ལ་འགོད་འདོད་གྱི་བསམ་པས་ཟིན་མ་
ཟིན་གྱི་སྟོན་སྟེན་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་འདིས་མཆོག་རྒྱུད་གཉིས་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་བྱང་ཆེན་

གྱིས་ཤིས་ར་བ་ཉིན་གཅིག་བསྐྱོམས་པས་ཟིམ་གྱིས་གཞོན་རྒྱལ་པ་དངོས་ལུ་བསྐྱོན་ནས་
 ཐེག་དམན་གྱི་ཉོགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཤིས་ར་བ་ཀྱང་ཟིམ་གྱིས་མཞོན་རྒྱལ་པ་ལྷགས་
 ལ་བསྐྱོན་པ་གསེར་འབྲིང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་ལ། མདོ་དེས་ཆལ་དུག་དང་ཐེག་དམན་གྱི་ཉོགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་
 ཆོས་མཐུན་དུ་སྒྱར་ནས་བསྐྱོན་ཆུལ་ཡོད་དེ། འདས་བུ་དེ་མེ་མཚོན་སོགས་གཞོད་པ་
 རྒྱང་དུས་གཞོད་རྒྱལ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་དོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལུ་
 ཁོང་ཁྱོ་ལོག་ལྷ་སོགས་རྒྱང་དུས་དགེ་ཙུ་གཙོད་རྒྱལ་པ་དང་། འད་མ་དེ་མེ་མཚོན་
 སོགས་གཞོད་པ་རྒྱང་དུས་གཞོད་མི་རྒྱལ་པ་བཞིན་དུ། ཅེ་མའི་གནས་སྐབས་ལུ་ཁོང་ཁྱོ་
 ལོག་ལྷ་སོགས་རྒྱང་དུས་དགེ་ཙུ་གཙོད་མི་རྒྱལ། བྱ་རམ་གྱིང་དེ་མངར་བའི་རོ་རྒྱན་མི་
 ཆད་པ་བཞིན་དུ། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་བདེ་འགྲོའི་མངར་བའི་རོ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་།
 སྒྲིག་མ་དེ་རང་གི་ཤུན་པ་སྒྱར་དུ་འབྲུགས་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་མཆོག་གིས་མཐོང་སྤང་
 ཉོན་མོངས་སྒྱར་དུ་སྤྱོད་བ་དང་། འབྲས་དེ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ཐོག་གི་ཐོག་མ་
 ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་འཕགས་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་
 ཡིན་པ་དང་། ཉིལ་གྱི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་སོགས་ལ་ངོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་
 པར་མེད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ལ་རྒྱས་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ།
 ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་
 ཀྱང་། སྤང་བུ་སྤྱོད་བ་ལ་རྒྱས་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲོར་ཆུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་བུ་དང་
 མོ་འལ་གྱི་བུ་ལྷ་བུ། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག དེ་རྣམས་ཐེག་དམན་གྱི་ཉོགས་

པའི་ཆོས་དུག་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ།
མཆོག་ཟུང་གཉིས་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྒྲོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་
གཅིག་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་
དུག་ལ་གནས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལྟ་བུ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པ་ལྟ་སྒྲོམ་ཀྱང་ཅི་དགོས་
ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྒྲོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་ཤེས་རབ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པའི་བྱང་ཆེན་དེ། སེམས་དང་
པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ལ་བྱེད་དམ། སྒྲོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པ་ལ་བྱེད་དམ། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་བྱེད་དམ། ཞེ་ན། བཞི་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ས་བརྩུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྒྲོ་སངས་
རྒྱས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པས། ས་བརྩུ་པ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་
པས་དེའི་ཤེས་རབ་ཆལ་དུག་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་
རྟོགས་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བརྩུད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་
རྟོག་ཡི་ཤེས་ལ་གོམས་པ་དབང་སྒྱུར་ཐོབ་ཅིང་། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་ཟད་པར་
སྒྲངས་པའི་ས་བརྩུད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱང་འདས་ལས་སྒྲོང་བར་གསུངས་པས་
དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་དེ་ནམས་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྟོགས་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། ཉི་སྒྲུང་
ལས། ཅི་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པའམ། སྒྲོད་པ་ལ་ཞུགས་པའམ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའམ། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཡིན། རེ་ཞིག་བཞི་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྩུ་པ་ལ་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པས་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་སྒྲུབ་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་དེའི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བཀག་
 པས་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཤེས་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་
 བསྐལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འདུས་པས་
 དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་རྟོགས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཉི་
 སྤངས་ལས། གཉིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་རྣམས་ལས་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བར་གྱི་
 ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། བདེ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ལ་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྤངས་ལས། དེ་བས་ན་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་བདེ་ལས་
 བྱུང་བའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱབས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་
 པར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་མངོན་པར་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། གཞོན་ནུའི་ས་ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ།
 ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་གཞོན་ནུའི་ས་དང་། འདིར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ཅན་
 གྱི་མྱ་ངན་འདས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེའི་མཚན་གཞིའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་

པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་ཤིང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པ་དབང་
 སྒྱུར་ཐོབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་དེ། དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱུང་འདས་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་
 དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་ན་རྗེས་ཐོབ་དུ་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྩེས་
 འཛིག་བྱེད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་མི་འབྱུང་བས་མཉམ་གཞག་དེ་
 ལས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱུང་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་
 བསྐྱལ་ཉི་མར་ཞི་བའི་ཉིར་ཞིའི་དབྱིངས་ལ་རང་གི་བསམ་ངོ་ལ་བསྟོན་ཏེ་སྒྲུར་མི་ལྡང་
 བའི་རྒྱལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་ན་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱང་བ་རུབ་པར་
 འགྱུར་བས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལས་སྟོང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མྱུང་
 འདས་མ་ཡིན་ཀྱང་མྱུང་འདས་ཀྱི་སྐྱུས་བསྟན་པ་དང་འགལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། དམ་
 ཚོས་པད་དཀར་ཆད་མར་བྱེད་པའི་ལྷགས་ལ། འཕགས་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་
 བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་
 པས་མི་འགལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྤྱང་ལས། འདིར་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་པ་སྤྲ་དཀར་
 པོའི་མདོ་ཆད་མར་བྱས་ནས། རི་ལྷར་འཕགས་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་
 པར་གཞག་པ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དུས་དེ་སྤིད་དུ་འགོ་བའི་དོན་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱུན་བཅད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་འདིའི་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒོ་མི་འཕྲག་པ། །བུམ་ཚུ་བཞིན་དུ་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ལྷགས་
 འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དོན་གཅིག་ དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་
 དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དོན་གཅིག་སྟེ།
 འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྤངས་མ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་
 དོན་ཏོ། །དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མདོ་སྒྲེ་པ་རང་ལྷགས་ལ། རྟོག་པས་བདགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་
 གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ད་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་
 ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེའི་མཚན་གཞི། རྟོག་པས་བདགས་པ་
 ཅམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་
 པའི་ཆོས་དེའི་མཚན་གཞི། དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་ཡང་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་། །དེ་འདིར་
 དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
 བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབུ་མེས་གཉིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་གཞི་དབྱེ་
 བ་སོགས་ལ་མི་མཐུན་པའི་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་མཚན་གཞི་འཛིན་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པའི་
 བྱད་པར་ཡོད་དེ། འདིར་ནི་གཟུགས་ནས་རིག་བྱའི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཕྱི་རོལ་དོན་
 གྱིས་སྒོང་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འཕྲག་པའི་འཕྲག་

གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པས་སྒྲོང་བ་ནམས་དོན་དམ་པའི་མཚན་གཞིར་
འདོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི། བྱངས་ངེས་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་བ་
སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། སྒྲིབ་དོན་བཤད་པ། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། བདེན་
གཉིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དགོས་པ་དང་དུག་དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲོང་བ་དང་
རྟོན་འབྲེལ་བདེན་པ་ནམས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཟེར་ན། ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། ཀྱན་
ཚོབ་བདེན་པ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བརྒྱན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་
པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཀྱན་ཚོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ངོ་
བོ་གཉིས་གཉིས་འཛིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕྲུག་པ་ལས། དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་
བརྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡི། །དངོས་རྟོན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱན་ཚོབ་
དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀྱན་ཚོབ་དང་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། དེ་ཡང་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་ཉིད་རབ་རྟེན་
གཟིགས། རབ་རྟེན་མཁྱེན། ལེགས་པར་མཛོད་དུ་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲོའི་ཡུལ་ཡིན་ན་དེ་མཐར་
བྱུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་དོན་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་དེའི་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་

དགོས་པ་ལས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་བདེན་གཉིས་ཐུགས་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སྟོད་འཇུག་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། འདི་ནི་བདེན་པ་
གཉིས་སུ་འདོད། །དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོད་ཡུལ་མིན། །སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགའ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་
ཀྱི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཀུན་རྫོབ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་
ཚད་མ་ཡིན། དོན་དམ་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཡབ་སྐུས་མཇུག་བའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོད་པར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ།
ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པ། མ་བསྟན་པ། ཞེས་པའི་མདོའི་དོན་བསྟུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར།

ལུགས་འདིར་མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་ཀྱི་ཆོས་མེད་
ཀྱང་། རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་དེ། ཡོད་ན་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་ཀྱི་
ཆོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་
པའི་ཆོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོད་ན་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་
བཅུ་ལ་བའི་ཆོ་རྟེན་པའི་ཆོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཉིད་བདེན་པར་བྱུང་མ་བྱུང་དཔྱད་པའི་དཔྱད་མཐར་
མི་རྟེན་པས་བྱུང་སྟེ། འདུས་བྱས་ལ་ཡང་བྱུང། འདུས་མ་བྱས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་།

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་ཤེས་ལས། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་
ལྟར་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོན་དམ་བཤེན་པ་དེ་དེ་བཤེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་
འཆོལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟོན་ཀྱང་། རེས་མཐར་ཐུག་གི་རོན་རྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་བཤེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། དེ་གཉིས་སུ་དབྱེ་
བ་ཡོད། དེ་ལས་མང་མི་དགོས། ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གང་ཞིག་
བརྩམ་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྲུབ་ན། མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་
ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས། གཞི་གང་ཞིག་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ཡོངས་
གཙོ་དུ་ལ་གྲུབ་ན། བརྩམ་པ་བསྐྱུ་བའི་རོན་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བསྐྱུ་མི་བསྐྱུ་གཉིས་པན་རྩྱ་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
ལུས་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས།
འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བཤེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་
པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་རོན་དམ་སྟེ། །བཤེན་པ་གསུམ་པ་ནམ་ཡང་
མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། པན་རྩྱ་སྤངས་ཏེ་
གནས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དག་ནི་ཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྐྱབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྟོག་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཙོ་དུ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་
གཉིས་ནི་པན་རྩྱ་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་དག་པན་རྩྱ་སྤངས་
ཏེ་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་དག་

ཡིན་ནོ། །གང་དག་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཐུང་པོ་
གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལུས་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་བྱེད་ཐུག་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སེའི་རོན་བཤད།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སེའི་རོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
ཁ་ཅིག་ མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྙིང་དོན། རོན་དམ་བདེན་པའི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷ་གྲུ་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་
ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་
རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་ དེ་མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱེ་བ་དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཆིམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེའམ་དོན་
དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་དཔྱད་པ་ན་ལྷ་གྲུའི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དཔྱད་པར་སོང་
བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུའི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དཔྱད་པར་སོང་མཚམས་ཤིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། དེས་རྙིང་པའི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མེད་དེ། མཐར་
ཐུག་གི་དོན་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྙིང་པའི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་
ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། བྱོད་གང་གིས་རྙིང་པའི་ཚད་མ་བྱོད་ལ་བལྟས་ཏེ་མཐར་ཐུག་
དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བ། བྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ། ལྷས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ།
ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་དངོས་དང་། རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས།

སྤྱུ་གྲུ་བདེན་སྤྱོད་ནི་དང་པོ་དང་། སྤྱུ་གྲུ་བདེན་སྤྱོད་གི་ཚྭ་གས་དོན་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན།
 བྱི་མ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཇེས་མཐུན་པ་ཞེས་འཆད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱུ་གྲུ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
 བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཇེས་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད། སྤྱུ་གྲུ་བདེན་སྤྱོད་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སྤྱུ་གྲུ་བདེན་
 མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཇེས་དཔག་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་ལ་དེ་ལྟར་
 འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱུ་གྲུ་བདེན་སྤྱོད་དེ་དེའི་གཟིགས་ཅོར་སྤྱང་བ་དེ་སྤྱང་བ་
 ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཤད་པའི་བྱིར། བྱི་མ་དེ་ལ་ཇེས་མཐུན་པ་ཞེས་འཆད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་སྤྱུ་གྲུ་བདེན་སྤྱོད་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྤྱང་བ་སྤྱང་བ་ལྟར་
 དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྤྱོད་ཉིད་
 གྱི་དོན་སྤྱོད་ཉིད་དུ་སྤྱང་ཡང་སྤྱོད་པ་ཉིད་གྱི་དོན་སྤྱོད་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་སྤྱོད་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་པར་
 དབྱེན། སྤྱོད་ཉིད་ཉི་ཤུ་དེ་ཡང་བསྟུན། སྤྱོད་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད། དེ་ཡང་བསྟུན། བཅུ་
 སྟག་དེ་ཡང་བསྟུན། དངོས་པོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད། རང་
 གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་པ་ཉིད། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་བཞིར་བསྟུན། རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་
 འཐད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྤྱི་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་
 མཐུན་པའི་བྱིར། །དོན་དམ་ཡིན་པར་ཁོ་བོས་འདོད། །ཅིས་དང་། དབུ་མ་སྤྱང་བ་
 ལས། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་བྱིར། དོན་དམ་པ་

ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་སྤྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྤྱི་ནི་དོན་དམ་པ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་
མཐའ། མཚན་མ་མེད་པ། དོན་དམ་བདེན་པ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནམས་དོན་གཅིག་
མིང་གི་ནམ་གངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱས་མཐའ་ལས། སྤོང་པ་ཉིད་དེ་མཛོར་བསྐྱས་
ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ནི་ནམ་གངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། བྱོད་གང་གིས་རྟེན་པའི་ཚད་མ་བྱོད་
ལ་བཟོས་ཏེ་ཐ་སྐད་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ་དེ། བྱོད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དེ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ལོག་པའི་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས།

གསུམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག་རང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་སྒྲུང་བ་
སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་དོན་
བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་སྤྱི་མཛོད་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བྱད་བཞིན་གྱི་གཞུགས་
བརྟན་དེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ལོག་པ་ཡིན། དེ་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་རྣམས་པས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་རྣམས་པས་དེ་
ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་

གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། བྱི་མ་མི་འཐད་དེ། བྱད་
 བཞིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་དེ་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་རང་འབྲས་བྱད་
 བཞིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་
 པ་ལས། དངོས་པོ་སྤོང་པ་གཞུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ། ཚོགས་ལ་བསྐྱོས་ནམས་མ་
 གྲགས་པ་ཡང་མིན། རི་ལྷར་དེ་ནི་གཞུགས་བརྟན་སོགས་སྤོང་ལས། ཤེས་པ་དེ་ཡི་
 རྣམ་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ལྷར། རྟེན་བཞིན་དངོས་པོ་མཐའ་ཅད་སྤོང་ན་ཡང་། སྤོང་ཉིད་དག་
 ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ།
 བྱད་བཞིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྤིང་པོ་ལས། དེས་ན་གཞན་
 དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱུར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བར་ནལ་
 འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་དང་འབྲལ། བྱད་པར་ནི་འདི་པས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དོན་
 དམ་པར་ཡོད་དགོས་ཞེས་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་རྟགས་དེར་
 ཐལ། རྒྱ་མའི་རྟ་གྲང་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚས་ཅན།
 གཞན་དབང་དུ་ཐལ། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
 དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་དབང་ཡང་དག་པར་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་
 རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པའི་བརྟན་པ་རྣམས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྟོན་རྒྱུ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲུལ་

ལས། རྩུ་ལ་སོགས་པ་དང་སྒྲིག་རྩུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་
ཡིན་པར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། རང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློལ་སྤང་བ་སྤང་བ་
ལྟར་དུ་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོང་། ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་ཤེས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་སློན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་ཡིན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་དང་
འོག་པའི་ཀུན་རྫོང་གང་རུང་གང་ཞིག རང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློལ་
སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་བྱུང་བ། འོག་པའི་ཀུན་རྫོང་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་
བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་བྱམ་པ་བདེན་བྱུང་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ།
བདེན་གཉིས་ལས། སྤང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །ཉུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ཉུས་ཕྱིར།
ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོང་གིས་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་དང་། དེའི་
རང་འབྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ལ་གསལ་བའི་རྣམ་པ་སྤང་བ་ཅན་དུ་འདྲ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྤང་
བ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྤྲོ་བ་དང་བསྤྲོ་བ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས་རྩུ་ལ་སོགས་
པ་དང་སྒྲིག་རྩུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། ཤེས་པ་
ཡིན་ན་རང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློལ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་བས་
བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་རང་སྤྱིང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་
བྱུང་བའི་སྤྱིང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་བས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོན་རེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་ཡིན་ན་རང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་

པའི་སྒོ་ལ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པས་བྱབ་སྟེ། སྤང་དུ་འབྲེལ་དོན་བྱེད་
 དག། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི། རང་ཉིད་
 གཙོ་བོར་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁོན་དེ། སྒྲིན་པོ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། རྩེ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིན་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲིན་
 པོ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲིན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་བ་གང་
 ཞིག་ དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱུབ་སྟེ། སེམས་ཅམ་རྣམ་
 བདེན་པས་སྒྲིན་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲིན་པོ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུབ་པར་ཁས་སྤངས། དེ་
 ལ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུབ་པར་སྤང་ཡང་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་བྱུབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ།
 རྣམ་བརྟན་པས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་གང་ཞིག །ལུགས་འདིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སྤང་
 པོ་ལས། ལུགས་འདིས་སྒྲིན་མེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་
 གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲོལ་བས། ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་
 དབུ་མ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་
 སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡང་དག་པའི་
 ཀུན་རྫོབ་གང་ཞིག ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱུབ། འདོད་ན་མི་འཐད་དེ།
 ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུབ་ཟེར་ན། སྤྱོད་ཉིད་
 རྟོགས་མ་སྤྱོད་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་རྩེ་མཐོང་ཆོས་ཅན། དེར་

ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེའི་གཞུང་བྱར་བྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱོད་
 ཉིད་རྟོགས་སྤྱོད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐྱུ་མའི་རྟ་སྤྱང་རྟོགས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱུ་མའི་རྟ་སྤྱང་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྤྱང་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྲགས་རྒྱུ་
 ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བས་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྤྱང་རྟོགས་ཀྱང་དེ་སྐྱུ་མའི་རྟར་ཚད་མས་མ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱུ་མའི་རྟར་བདེན་ཞིན་གྱི་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་དང་བུམ་པའི་གནས་
 ལུགས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བུམ་པའི་གནས་
 ལུགས་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་དང་། བུམ་པ་བདེན་
 སྤྱོད་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་སྐྱུ་བཤད་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྐྱུ་འཕུག་གཞི་ཡིན་ན་དེའི་སྐྱུ་
 བཤད་གཞི་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཟེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པའི་སྐྱུ་འཕུག་གཞི་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྐྱུ་བཤད་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟམས་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་དོར་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྐྱུ་
 བཤད་དུ་ཡོད་ན་དེའི་སྐྱུ་འཕུག་ཏུ་ཡོད་པས་མ་བྱུང་སྟེ། བུམ་པ་བདེན་སྤྱོད་ལ་དེའི་སྐྱུ་

བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་སྒྲ་འབྲུག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་ཉིད་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་བདེན་པར་བྱུང་ཀྱང་སྒྱིར་བདེན་པར་མ་
བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཀྱན་ཚུལ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་
བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་གཞི་ཡིན་ན་དེའི་སྒྲ་འབྲུག་གཞི་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས། དེའི་བཤད་གཞི་ཡིན་
ཀྱང་། དེའི་སྒྲ་འབྲུག་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་
དེའི་གཟིགས་ངོར་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པར་བདེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀྱན་ཚུལ་བདེན་པ་ཞེས་འཆད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པར་སྤང་
ཡང་བདེན་པར་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ལྷ་གྲུ་བདེན་སྟངས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་བདེན་
པ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་
ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
བཤད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱིས་ཡུལ་གྱི་སྤོང་ནས་འཆད། ལྷ་གྲུ་བདེན་
སྟངས་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་དམ་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སྤང་
ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པར་བྱུང་པས་ན་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་
གསལ་ལས། དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་
བདེན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་

བཞིན་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པ། རེ་ཉིད་
 དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་སྣང་བ་ཉིད་ཏུ་བཤད། སྣང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་
 ཡིན། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱས་དང་མི་དྲག་དག་བཞིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་
 དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པ་བཞིས་གཞོད། ཐ་དད་རྟེན་གྱི་མེད་གྱི་
 གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པ་བཞིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར།
 དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་རྣམས། གཅིག་དང་
 ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་ཏུ་གང་བརྟགས་པ། རེ་དག་
 ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ངོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་པ་ལ་རིགས་པ་བཞིས་གཞོད་དེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་
 ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། བདེན་སྣང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྣང་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། བདེན་སྣང་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་
 པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱམ་པ་
 བདེན་སྣང་བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་བཞི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ཐ་དད་གཏན་མེད་གྱི་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཡང་རིགས་པ་བཞིས་གཞོད་དེ། དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་རྒྱུད་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་
 ཡང་སྡོ་སེར་སོགས་མཚན་མ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སོ་སྐྱེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་
 མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར་ཏུ་འབད་བ་བྱས་པ་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བའི་རིགས་པ་བཞིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་པ་ལ། བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞི་དུས་སུ་
བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལམ་དུས་སུ་ཚོགས་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དུ་
གསོག་པ་དེ་འབྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་དུས་སུ་ཚོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་བྱང་འབྲེལ་ཏུ་
འཛོལ་པ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པས་ན།
རྩལ་པའི་བཀའ་ལས་མི་ཚོངས་ཏེ། རྟེན་གཤམ་ལུས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། ལ་འོལ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཀུན་ཚོལ་རྣམས་
ཀྱི་སྐྱས། མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་ཆེན་གྱི། སྤྱིང་དུ་འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་ནི། ལམས་
ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བདེན་བཞི།

༥ རྒྱལ་བསྐལ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། བདེན་
བཞི་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། བདེན་བཞིའི་དབྱེ་གཞི། སྒྲ་དོན། བྲངས་ངེས། གོ་ངོས་
ངེས་པ། སོ་སའི་ངོ་བོ། རྣམ་པ་སྒྲོས་སྒྲོལ། སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་བདུན།
དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་པ་བདེན་བཞིའི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ།
ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། རྒྱལ་བདེན། ལམ་བདེན་གང་རུང་ཡིན་ན་བདེན་པ་མ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ། དེའི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རོར་
བྱའི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱལ་ཀུན་གཉིས། སྤང་བྱའི་ཕྱོགས་ལ་འགོག་ལམ་གཉིས་ཡོད་པའི་

ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དེ་དག་ལ་བདེན་པ་དང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་འཆད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་པས་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་ལྟར་དུ་བདེན། བྱིས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བརྒྱུང་བ་ལྟར་དུ་མི་བདེན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 བསྐྱ་བ་ལས། བདེན་པའི་དོན་གང་ཞིན། སྒྲིམ་པ། བསྐྱ་ན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་མཐོང་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་དོན་ནི་བདེན་
 པའི་དོན་ནོ། ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་དེ་དག་དེ་ཁོ་
 ན་ལྟར་ཡིན་པར་བདེན་པའི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་བྱེན་ཅིང་གཟིགས་
 ཀྱི། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་མི་མཐོང་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས།
 འཕགས་པས་བདེ་བར་གང་བརྒྱུང་བ། །དེ་ནི་གཞན་གྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ལ། །གཞན་
 གྱིས་བདེ་བར་གང་བརྒྱུང་བ། །དེ་ནི་འཕགས་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ལ། །ཅིས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་བུའི་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་དེ་བཞིན་
 བྱངས་ངེས་ཏེ། དོར་བུའི་ཕྱོགས་ལ་སྤྱད་ཀྱང་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས། སྤང་
 བུའི་ཕྱོགས་ལ་འགོག་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བུ་
 འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྤྱད་ཀྱང་གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས། སྤང་བུ་ཐར་པ་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་འགོག་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་
 ལས། དེ་ལ་ནག་པོའི་ཕྱོགས་དང་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་བཞེན་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་

པར་དག་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་བཞི་ནས་པར་གཞག་སྟེ། དེ་ལ་བདེན་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་ནི་
འབྲས་བྱ་ཡིན། བདེན་པ་ཀུན་འབྱུང་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་འགོག་པ་ནི་འབྲས་བྱ་
ཡིན། བདེན་པ་ལམ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་རིག་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དང་། ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
གོ་རིམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། ཞེས་སོགས་གྱི་
སྐབས་སུ་འཆད་པར་བྱེད། འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱད་བདེན་དང་པོ་
དང་། ཀུན་འབྱུང་གཉིས་པ་དང་། འགོག་བདེན་གསུམ་པ་དང་། ལམ་བདེན་བཞི་པར་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གོ་ལ་བ་དོན་གཉིས་གྱི་སྐྱེས་བྱ་རྣམས་གྱིས་ཐོག་མར་མི་རྟག་སྤྱད་
བསྐྱེད་སོགས་སུ་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱད་བདེན་ཉིས་དམིགས་གྱི་ཤེས་བྱར་ཁོང་དུ་
རྒྱད་པ་དེ་འབྱུང་། དེ་ནས་དེའི་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད། རྒྱ་དེ་སྟོང་རུས་སམ་མི་རུས་བརྟག་པ་
ན། ལས་ཉོན་གཉིས་དེའི་རྒྱར་ཤེས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཀུན་འབྱུང་ལ་སྟོང་འདོད་གྱི་སྒོ་དེ་བསྐྱེད། དེ་ཇེས་སྤྱད་ཀུན་དེ་
གཉིས་འགགས་པའི་འགོག་པ་ལ་འགོག་པ་ཞི་བ་སོགས་བཞིར་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་འཕྲོ་
འདོད་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད། དེ་ཇེས་འགོག་པ་དེ་འཕྲོ་བ་དེ་ལམ་བདེན་སྟོན་དགོས་པ་མཐོང་
ནས་ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལམ་རིགས་པ་སོགས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་
ནས་ལམ་བསྐྱེད་བྱར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱད་པ་མཁས་པས་
དང་པོར་ནད་ཉིས་དམིགས་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད། དེ་ཇེས་ནད་དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་མཁྱིས་
སོགས་གང་ཡིན་རྟོགས་པར་བྱེད། དེ་ཇེས་ནད་དེ་ལས་གོ་ལ་འདོད་གྱི་སྒོ་སྐྱེད་པར་

བྱེད། དེ་མེས་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་སྒྲན་བསྒྲན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ལྷུང་སྒྲ་མ་ལས། ཉད་ནི་ཤེས་བྱ་ཉད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་
 མོབ་བྱ་སྒྲན་ནི་བསྒྲན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྱག་བསྐྱེད་ལྷུང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་
 ལས། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྒྲན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷུང་སྤྱག་བདེན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་སོགས་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ
 བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། རྣམ་པ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ།
 །ཁ་ཅིག་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དོར་བར་བྱ་བ། སྤྱག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་
 དང་། མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་དོན། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
 དང་པོ་ལ། དེས་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་སྤྱེ་མ་
 དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོར་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཉེར་ཡིན་གྱི་གཞུགས་ཕུང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་བྱི་མ་དེར་
 ཐལ། མཚོན་བྱ་བྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཞིག་དེ་ལྟར་
 བཤོད་། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཟག་བཅས་རྒྱ་བསྐྱས་
 ཀྱི་ཆར་གྱུར་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ཟག་བཅས་འབྲས་
 བསྐྱས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པ། སྤྱག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་དང་དེ་གཉིས་འགལ་ཞེ་
 ན། ཟག་བཅས་ཉེར་ཡིན་གྱི་གཞུགས་ཕུང་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བདེན་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 བྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ།

གཉིས་ཀྱིས་སྡོན་སྡོལ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཞིང་དག་སྦྱར་བ་བསྐྱོམས་པའི་དབང་
གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་དེ་དག་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ། དེ་དག་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི།
སྡོན་ལམ་དང་དག་བའི་རྩ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ངས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་སྤྱག་བདེན་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན་སྤྱག་བདེན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་སྤྱག་
བདེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་བདེན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དཔྱད་དོ།

གཉིས་པ་ལ། ཁཅིག་ ཟག་བཅས་ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ། བྱུང་བ་འདྲ་
བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཟས་བཟང་པོའི་རོ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་དེ། འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། མཁལ་མའི་ཕྱག་གཟེར་ཉམས་སུ་
སྦྱང་བའི་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ།
ཟག་བཅས་ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་བྱུང་བ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་
ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འབད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཁལ་མའི་ཕྱག་
གཟེར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཟག་བཅས་ཉར་ལེན་གྱི་ཚོར་ཕུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚེས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱག་
བསྐྱེད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྤྱར་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།

ལྷག་བསྐལ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་སོ་སྤྱེ་ཡོད། བྱལ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་
 ལྷག་བསྐལ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་སོ་སྤྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དེས་ལྷག་བསྐལ་གྱི་ལྷག་
 བསྐལ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་
 ཕྱི་རོལ་པ་དེས་འགྱུར་བའི་ལྷག་བསྐལ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།
 ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། བྱིས་པ་ལག་མཐེལ་ལྟ་བུ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་ལྷག་བསྐལ་སྤྱི་
 རིག་ །འཕགས་པ་མིག་དང་འབྲ་བ་ཡི། །དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱང་འཁྱེད་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་གྱི་ལྷག་བསྐལ་མ་ལུས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་རྒྱུར་མཐོང་མེད་
 ཀྱང་། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་རྒྱུར་མཐོང་ཡོད། གཟུགས་མེད་ནས་
 མ་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དེས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་
 གཞིའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་
 ནས་བཟུང་སྟེ། གཟུགས་མེད་སྤྱི་ཕྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོལ་
 པས་གཟུགས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 གཟུང་བྱ་རགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་གང་
 ཞིག་ དེ་ནམས་བྱལ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་ལྷག་བསྐལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ལུས་པ་ལ་ཆགས་
 པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུར་མཐོང་མེད་དེ། མ་ལུས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཐུབ་པའི་མི་
 ཉག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག་ དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་
 མཐོང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འདུ་བྱེད་གྱི་ལྷག་བསྐལ་ལྷག་བསྐལ་གྱི་རང་
 བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཉར་ལེན་གྱི་ཐུང་པོ་རང་བྱུང་དུས་ཀྱི་སྤྱད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་

པའི་འགྱུར་བ་ཕྱ་མོ་རྟོགས་དགོས་པས། འགྱུར་བ་ཕྱ་མོ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཕྱ་
བའི་མི་རྟག་པ་དེ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་
སྟོན་པའི་འགྱུར་བ་ཕྱ་མོ་དེ། བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་། ཟས་བཟང་པོའི་རོ་
ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བ། འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་། བཤམ་མའི་བྱག་
གཟེར་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་དེ། སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་ལོ། །དང་པོ་དེ་
ལ་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱིས་
འདུ་བྱེད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་། སྐྱུག་བསྐལ་གཞན་གཉིས་
ལ་ཡང་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཚོས་
མངོན་པ་ལས། སྐྱེ་ཤིང་འཆི་བཞི་དང་། དབྱ་སྒང་བ་དང་སྒང་གྱི་དོགས་པ་སྐྱུག་བསྐལ་
གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་། གཉིན་བུམས་པ་དང་བྲལ་གྱི་དོགས་པ། འདོད་པ་བཅའ་གྱིས་མ་
རྟོན་པ་འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་དུ་བཤད་ནས། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་ནི་
སྐྱུག་བསྐལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་
ཕུང་པོ་ལྟའི་སྟེང་དུ་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱིས་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཟས་བཟང་པོའི་རོ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་བྱག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་
སྐྱུག་བསྐལ་མ་ཡིན་ཞེན། དེ་སྐྱུག་བསྐལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་
རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་སོགས་བཞི་པོ་
འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་

ལ་སྒྲིག་ལ་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རགས་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བྱེད་དུ་གསུངས་
 པ་གང་ཞིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་
 ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དང་། གཉིས་པའི་ཉེར་བསྐྱེད་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དང་། གསུམ་པའི་ཉེར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཚོར་བ་ཡིད་བདེ་
 ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དང་། བཞི་པའི་ཉེར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་
 བའི་དབང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཟས་བཟང་པོའི་
 རོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་འཕགས་པ་ནམས་ཀྱིས་གཟིགས་ཤིང་གཟིགས་པ་ལྟར་དུ་བདེན་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཚོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་
 གང་ཞིག་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ། ཁོ་ན་རེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་
 བ་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་མི་འགལ་བར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་
 བསྐྱེད་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ། ཡང་ཁ་ཅིག་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ན་ཤེས་པ་
 ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་ཕྱང་པོ་རྫིང་པའི་ཆ་
 ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཤེས་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཚོར་བ་སྤྱག་
 བསྐྱེད་གྱིས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིད་ཅེ་འི་སོ་སྤྱིད་ཅེ་འི་སྤྱིད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད་
 ཀྱང་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། སྤྱག་བདེན་གྱི་ནམས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་མི་རྟག་སྤྱག་

བསྐྱལ་སྤོང་བདག་མེད་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱི་
 རོལ་སྤྱི་སྤྲུག་གི་བྱེད་རྒྱུ་སྤྱུག་བསྐྱལ་དྲག་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དེ་
 བར་འཛིན་པ་དང་། བདག་གཙང་ཞིང་ཕུང་པོ་མི་གཙང་བར་འཛིན་པ་དང་། ཕུང་པོ་
 རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་བདག་གིས་དབང་སྤྱུར་བྱས་འཛིན་པ་དང་། ཕུང་པོ་དོན་གཞན་གྱི་བདག་
 ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་ཞུགས་བཞིའི་གཉིས་པོར་མི་དྲག་སོགས་སྤྱི་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་སྤྲུག་གི་བྱེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་
 བཟུང་ན་སྤྱུག་བདེན་ཉེས་དམིགས་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པ་དེ་མི་འབྱུང་བས། མི་དྲག་སོགས་
 སྤྱི་བསྐྱེད་པས་དེ་ཤེས་བྱས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན། ཟག་བཅས་ཉིང་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། མི་དྲག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་
 གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་
 དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ།
 དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མི་
 དྲག་ཅིང་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རིས་
 འགའ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མི་དྲག་ཉེས་པའི་དྲེན་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་དབང་ཕྱིར་ཡང་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་ཡིན། བདག་མིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའང་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐར་
 པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་ཡིད་གཏུངས་ནས་དེ་ལས་
 ཡིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསམས་གཏན་གྱི་ཉིང་བསྐྱེད་སྒོ་མ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 སྒྱོན་མེད་དེ། སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོལ་པ་ཡོད་

ཀྱང་། བྱལ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྟོགས་ཅམ་གྱིས་བྱལ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་
སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་མི་རྣམ། བདག་མེད་སྒྲོམ་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་པ་
ལ་དེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་དགོས། དེ་ལ་སྤྱ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་དགོས་
པ་གང་ཞིག དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལས་ཉོན་
གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་རྟོགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་རང་རྒྱང་
བྱལ་པའི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དོན་གཞན་གྱིས་བདག་དུ་མ་
གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྤྱག་
བསྐྱེལ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཞི་བར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་འདི་ཕྱི་
རོལ་པ་རྣམས་ལ་མེད་དེ། འདི་བཞི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་གཞན་ལ་མེད་པས་ལྟ་བ་
བཀའ་བཏགས་གྱི་ཕུག་རྒྱ་བཞི་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

མདོར་ན། །ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་
ཡིན་ནོ། །འདྲོད་པ་ཁམས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་གསུམ་གྱིས་གདུངས། བསམ་
གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་
གདུངས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་བྱལ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་གདུངས་

པའི་ཕྱིར། མདོ་དྲན་པ་ཉིད་གཞག་ལས། སེམས་ཅན་དབྱུང་བ་དབྱུང་སེམས་ཉམས། །
 ཡི་དགས་བགྱིས་ཤིང་བསྐྱོམས་པས་ཉམས། །དུད་འགོ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟས་ཉམས། །
 མི་དག་འཆོ་བས་གདུངས་པས་ཉམས། །སྣ་དག་བག་མེད་པ་ཡིས་ཉམས། །འཁོར་བ་
 ཁབ་གྱི་ཅེ་ཅམ་ན། །བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྤྱག་ཀུན་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་ལས་གྱི་
 ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུག་
 སྤྱག་བདེན་དེ་གཉིས་གྱི་བདག་འབྲས་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་གང་རུང་དུ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་
 སྐབས་གྱི་མིང་གཟུགས་གཉིས་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཀུན་
 འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་གཟུགས་སྤྱང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་
 ཐལ། ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་
 གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 སྤྱག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲུབ་ལས། གཞན་དུ་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཆོས་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆེ། ཀུན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ནི། མཉན་
 བྱ་སྒྲི་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་
 མའི་འབྱུང་བྱུངས་སུ་མཐོང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་

ན་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ། དེ་ཡིན་ན་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་
ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་ཟག་བཅས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ཀྱང་། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡང་མ་ཡིན། ཀུན་འབྱུང་བདེན་
པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་གཉིས་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟག་ཀུན་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱིས་སྒྲིའཆི་བྱེད་
པའི་བྱང་འཕགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འཕགས་པས་ན་དང་རྒྱ་བ་དང་།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟག་ཀུན་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་བྱང་འཕགས་
ཡོད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། ཁོ་ན་རེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟག་བདེན་ཡོད་པར་
ཐལ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲིའབ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་དང་
ལུས་རྟེན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟག་བདེན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟག་བདེན་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་
མཆོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་
རྟགས་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་
འདྲའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་
ཡོད་ཀྱང་། དེ་དང་ལུས་རྟེན་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་
བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བདེན་ཐེག་དམན་གྱི་

ལས་བདེན་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་
ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་འདྲར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནང་དུ་
འཕགས་ལས་སྐྱེས་པ་ན་ཆེ་མ་འཕེས་པར་ཕྱིའི་བྱུང་མེད་གྱི་ལུས་རྟེན་འདྲོར་བ་ཡོད་པ་
ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན།
ནམ་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག
ཟག་བཅས་རྒྱ་བསྐྱས་གྱི་ཆར་གྱུར་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། ལས་གྱི་ཀུན་འབྱུང་
བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟན་ལས། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཉོན་
མོངས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གྱི་བདེན་པར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས། ཉོན་
མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་རྩ་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་དང་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས།

དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྲིད་པ་
གཅིག་ཕུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྲིད་པ་དེ་ཡང་
སྲིད་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
སྲིད་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་སྒོ་ནས་
ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་མི་དགོའི་ལས་ལ་སོགས་པའི་དུས་གྱི་ཀུན་སྒོང་

བྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
 ཏུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོན་ས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དང་། ཏུས་
 ཐམས་ཅད་དང་། །ཁམས་ཐམས་ཅད་དང་། ཚེལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོན་ས་ཀྱང་སྲིད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདུས་ལས། ཐམས་
 ཅད་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྲིད་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་།
 གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། །ཁམས་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ཚེལ་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་
 འགྲོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྲིད་པ་དེ་ལ་འདོད་སྲིད།
 འཇིགས་སྲིད། སྲིད་སྲིད་གསུམ་ཡོད་པས། དང་པོས་ཡུལ་ཡིད་འོང་ལ་མི་འབྲལ་བར་
 འདོད་པའི་སྲིད་པ་སྒྱུད། གཉིས་པས་ཡུལ་ཡིད་མི་འོང་ལ་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་
 པ། ཕྱི་མས་འཆི་བའི་ཆོ་བུང་པོ་ལ་སྲིད་པའི་སྲིད་པ་སྒྲིམ་ཏེ་སྲིད་པ་དེའི་དབང་གིས་
 ཡང་སྲིད་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ལོན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་ཤེས་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་
 ཡང་། །མ་བཟོད་སྲིད་པ་ཉིད་ལའང་པ། །རྒྱུན་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་མ་
 ཐག་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བྱས་ན། རང་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཤེས་རྒྱུད་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་མ་ཞི་
 བར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉོན་མོངས་པ། ཅ་ཉོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་
 ཏུ་ག་ཡོད་དེ། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཏུ་ག་གང་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་
 དང་། །ཁོང་ཁྱོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ལྟ་བའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་དབྱེན་ལྟ་མིན་ལྟ་དང་། ལྟ་བ་ལྟ་སྟེ་བཅུ་ཡོད་ལ།

ལྷ་མིན་ལྷའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡིད་འོང་དུ་སྤང་ནས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ། འདོད་ཆགས་དང་། གཞི་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ། ཁོང་སྟོ་དང་། གཞི་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་འཇིག་ལྷའི་དབང་གིས་སེམས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཁེངས་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ། ང་རྒྱལ། ལས་འབྲས་དང་བདེན་པ་སོགས་གང་རུང་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མོངས་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ། མ་རིག་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ། ཟེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ལྷའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། བྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་ཡོད་དུ་འཇིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ། འཇིག་ལྷ་དང་། འཇིག་ལྷའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་ཆད་གང་རུང་དུ་ལྷ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན། མཐར་ལྷ་དང་། ལས་འབྲས་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱ་བྱི་སོགས་མེད་པར་འཇིན་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ། འོག་ལྷ་དང་། རང་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་ལྷ་ངན་གཞན་ནམས་ལ་མཆོག་ཏུ་ལྷ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ། ལྷ་བ་མཆོག་འཇིན་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྦྱོད་པ་སྤངས་ཏེ་གཅེར་བུའི་ཡིད་དམ་འཆའ་བ་དང་། སྦྱོད་པ་ངན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་ལྷ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ། རྒྱལ་བྱིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཇིན་གྱི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་ནི། ལྷ་བའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཉོན་མོངས་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བྱུང་བར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་མ་བྱུང་སྟེ། འདིར་ནི་འཇིག་ལྷ་ལ་ཀུན་ལྷན་གཉིས་ཡོད་

པའི་བྱིར།

རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གི་ཤེས་རྒྱུད་སྒོ་རེ་རེ་ནས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉོན་མོངས་དེ། ཉེ་ཉོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། གྲོ་
 བ་དང་ཁོན་འཛིན། འཆབ་པ་དང་འཆོག་པ། སྤག་དོག་དང་སེར་སྒྲ། གཡོ་དང་སྒྲ།
 རྒྱགས་པ་དང་རྣམ་འཆོ། རྩ་ཆ་མེད་པ། ཁྲིལ་མེད་པ། རྒྱགས་པ། སྒོད་པ། མ་དད་
 པ་དང་ལེ་ལོ། བག་མེད་པ་དང་བཟླེད་ངས། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་
 གཡེང་པ་དང་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་
 གི་ཤེས་རྒྱུད་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་ཀྱང་། མ་ཞི་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་
 ཉོན་མོངས་ཡིན་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་
 ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར།

༩ ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་ལ། སྒྲིར་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་
 སེའི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་ཉིད་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉོན་
 མོངས་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་
 པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་དེ། ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཟག་བཅས་
 ཀྱི་ལས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་གཉིས།

གསུམ་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཅམ་གྱིས་
 ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་རྩོལ་བ་ལྟ་མོའི་ངོ་བོར་བྱུང་བའི་རྣམ་ཏོག་ ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་

མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ཉན་རང་དབང་བཅོམ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
 ཀྱིས་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་འདོད་ཀྱི་དག་ཀུན་ནས་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བ་ཕྱ་མའི་ངོ་བོར་གྱུར་
 པའི་རྣམ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཡིན། རང་ཉིད་ཀུན་ནས་སྦྱོང་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་
 པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ། ཟག་བཅས་
 ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

ལས་ལ་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་
 གཉིས། སེམས་པའི་ལས་དང་ཡིད་ལས་གཉིས་དོན་གཅིག་ བསམ་པའི་ལས་དང་
 ལུས་དག་གང་རུང་གི་ལས་དོན་གཅིག་ཅིང་། ལུས་དག་གང་རུང་གི་སྟོར་མ་འཛོན་པའི་
 སྟོག་གཅོད་འདོད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ། སེམས་པའི་ལས་དང་། ལུས་དག་གང་
 རུང་གི་སྟོར་འཛོན་པའི་བྱ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སྟོག་གཅོད་འདོད་ཀྱི་སེམས་
 བྱུང་སེམས་པ་དེ། བསམ་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤེ་ལས། དེ་ལ་ལས་གང་སེམས་པ་
 ཞེས། །གསུངས་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱིར་འདོད། །བསམ་པ་ཞེས་ནི་གང་གསུངས་པ། །དེ་ནི་
 ལུས་དང་དག་གིར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབྱེ་མ་པའི་ལྷགས་ལ། ལས་
 ལ་སེམས་བྱུང་གིས་བྱུང་བྱུང་། བྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་དབྱེ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ།
 ལུས་ལས་དབྱིབས་གཟུགས་སུ་འདོད། དག་ལས་དེ་དག་སྟོར་རང་མཚན་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། མཛོད་ལས། ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་འདོད། །དག་རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་
 དག་སྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མི་དག་བ་བཅུ་ལས་དང་ལས་ལས་དུ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་

པོ་དེ་སྟོག་གཅིད་འདོད་སྟོགས་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་
 ལམ་ཡིན་ཀྱང་ལས་མ་ཡིན། ལུས་ངག་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་མ་འཐོན་པའི་སེམས་བྱུང་
 སེམས་པ་དེ། ལས་ཡིན་ཀྱང་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་མ་ཡིན་པས་ལས་
 ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན། ལུས་ངག་གི་བདུན་པོ་དེ་ངོ་བོ་ལས་ཡིན་པ་དང་། སེམས་བྱུང་སེམས་
 པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱུ་སེམས་སྟོགས་ཡིད་
 ཀྱི་གསུམ་པོ་དེ་ལས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས།
 གསུམ་ལས་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་འཇུག་སྒོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ།
 ཀུན་སྒོར་གི་སྒོ་ནས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་གསུམ།

འབྲས་བུ་འབྱེན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དེས་པའི་ལས་དང་མ་དེས་པའི་ལས་
 གཉིས། དང་པོ་དང་བྲས་ལ་བསགས་པའི་ལས་གཉིས་དོན་གཅིག་ བྱི་མ་དང་བྲས་ལ་
 མ་བསགས་པའི་ལས་གཉིས་དོན་གཅིག་ དེས་པའི་ལས་ལ་ཡང་མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་
 འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། ལན་བྱངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་
 འགྱུར་གྱི་ལས་གསུམ། ཆོ་སྤྲོད་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆོ་སྤྲོད་ལ་སྐྱིན་པའི་
 ལས་ནི་དང་པོ་དང་། སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ཚུན་ཆད་དུ་སྤྱོད་བའི་ལས་ལྟ་བུ་ནི་གཉིས་པ་
 དང་། སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་ཕན་ཆད་ལ་སྤྱོད་བའི་ལས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ།།

བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས།
 རྫོགས་བྱེད་གྱི་ལས་དང་གསུམ། རྫོགས་བྱེད་གྱི་ལས་ལ་ཡང་འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་
 འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་པ། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་

རྫོགས་བྱེད་མི་དག་བས་རྫོགས་པ། འཕེན་བྱེད་དག་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་མི་
 དག་བས་རྫོགས་པ། འཕེན་བྱེད་མི་དག་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་དག་བས་རྫོགས་
 པ་དང་། འཕེན་བྱེད་དག་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་འདྲེས་མས་རྫོགས་པ། འཕེན་
 བྱེད་མི་དག་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་འདྲེས་མས་རྫོགས་པ་དང་དུག་ཡོད་དེ། བདེ་
 འགྲོའི་རྟེན་ལ་བདེ་བ་ཤས་ཆེར་སྦྱོད་པ་དང་པོ་དང་། ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
 ཤས་ཆེར་སྦྱོད་པ་གཉིས་པ་དང་། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཤས་ཆེར་སྦྱོད་པ་
 གསུམ་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བདེ་བ་ཤས་ཆེར་སྦྱོད་པ་བཞི་པ་དང་། བདེ་འགྲོའི་
 རྟེན་ལ་བདེ་སྐྱུག་འདྲེས་མར་སྦྱོད་པ་ལྔ་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བདེ་སྐྱུག་འདྲེས་
 མར་སྦྱོད་པ་དུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་
 ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་གསུམ། འདོད་པའི་བདེ་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་པོ་དང་། ངན་འགྲོའི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་གཉིས་པ་
 དང་། ཁམས་གོང་མའི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་གསུམ་པ་ཡིན།

ཡང་ལས་ལ་རྣམ་གངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གནག་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གནག་པའི་
 ལས། དཀར་ལ་རྣམ་སྤྲིན་དཀར་པའི་ལས། དཀར་གནག་ཏུ་གྱུར་ལ་རྣམ་སྤྲིན་དཀར་
 གནག་ཏུ་འགྱུར་པའི་ལས། མི་གནག་ཅིང་དཀར་ལ་རྣམ་སྤྲིན་མི་འགྱུར་ཞིང་ལས་ཟད་
 པར་འགྱུར་པའི་ལས་དང་བཞི། མངོན་པ་གོང་མ་པ་རྣམས་ནི། དང་པོ་དང་མི་དག་བའི་
 ལས་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དག་བའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། སྦྱོར་བ་
 དཀར་ལ་བསམ་པ་གནག་པའི་ལས་དང་། བསམ་པ་དཀར་ལ་སྦྱོར་བ་གནག་པའི་ལས་

ལྷ་བྱ་གསུམ་པ་ཡིན། བཞི་པ་ཟག་མེད་གྱི་ལས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྒྱུ་
 ལས། གནག་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གནག་པའི་ལས་གང་ཞིན། གང་མི་དགོ་བའོ། །
 དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དཀར་པའི་ལས་གང་ཞིན། ཁམས་གསུམ་པའི་དགོ་བའོ། །
 དཀར་གནག་རྒྱ་གྲུར་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དཀར་གནག་རྒྱ་འགྱུར་བ་གང་ཞིན། གང་
 འདོད་པ་དང་རབ་རྒྱ་ལྡན་པའི་འབྲེས་མ་སྟེ། བསམ་པས་གནག་ལ་སྦྱོར་བས་དཀར་
 བའམ་སྦྱོར་བས་གནག་ལ་བསམ་པས་དཀར་བའོ། །མི་གནག་ཅིང་དཀར་ལ་རྣམ་པར་
 སྒྲིན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ལས་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞིན། སྦྱོར་བ་དང་བར་
 ཆད་མེད་པའི་ལས་རྣམས་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 མངོན་པ་འོག་མ་པ་རྣམས་ནི། དང་པོ་དང་བཞི་པ་གཉིས་གོང་མ་དང་མཐུན། གཉིས་པ་
 གཟུགས་ཁམས་པའི་དགོ་བའི་ལས་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་འདོད་པའི་དགོ་མི་དགོ་འབྲེས་
 མར་སྦྱོད་པའི་ལས་ལྷ་བྱ་ལ་བྱེད་དོ། །མཛོད་ལས། དཀར་གནག་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་
 གིས། །ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །མི་དགོ་གཟུགས་དང་འདོད་གཏོགས་པའི། །
 དགོ་བ་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན་དུ། །གནག་དང་དཀར་དང་གཉིས་ཀའི་ལས། །དེ་ཟད་བྱེད་པ་
 ཟག་མེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ལས་ལ་རྣམ་གངས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། སྒྲོ་པའི་ལས། སྒྲོ་མིན་གྱི་
 ལས། བར་མའི་ལས་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཡང་། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོ་པ། བསམ་གཏན་གྱི་
 སྒྲོ་པ། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོ་པ་དང་གསུམ། དགོ་སྒྲོང་གི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲོང་སེམས་ས་བོན་
 དང་བཅས་པ་དང་པོ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྒྲོགས་གཉིས་པ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྷ་བྱ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྒྲོང་གི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲོག་གཅིད་འདོད་གྱི་

ལས་དེ་སྒྲིམ་མིན་གྱི་ལས་དང་། བར་མའི་ལས་ལ་ཡང་དག་བའི་བར་མ་དང་། མི་
དག་བའི་བར་མ་གཉིས། གཤམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིག་གཅོད་སྒྲོང་འདོད་ཀྱི་སེམས་པ་དང་པོ་
དང་། དག་སྒྲོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིག་གཅོད་འདོད་ཀྱི་སེམས་པ་དེ་གཉིས་པ་ཡིན།

སོ་སྒྲིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་
ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པས་བྲུབ་ཟེར་ན། ཉོན་ཐོས་སྒྲོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་
རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྒྲིམ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་འཁོར་བའི་རྒྱ་བྱེད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་བའི་གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། དེས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། སོ་སྒྲིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངས་འབྱུང་གི་
བསམ་པ་དང་བྱུང་རྒྱུ་གི་སེམས་དང་ལྟ་བུ་རྣམས་པར་དག་པ་གསུམ་མ་གཏོགས་སོ་སྒྲིའི་
དག་བ་པལ་ཆེ་བས་འཁོར་བའི་རྒྱ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་རྣམ་བཅད་ལ་བརྟེན་ནས་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མི་བྱེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ཇི་ལྟར་སྒྲོང་བའི་རྩལ་ཡོད་དེ། ཟག་
བཅས་ཀྱི་དག་བའི་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྒྲིའི་བའི་རུས་པ་བཅོམ་པའི་སྒྲོན་སྒྲོང་། ལྷག་
བསྐལ་རྣམས་དངོས་སུ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སངས་འཕགས་ཀྱིས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་
ལས་ཀྱང་སྐྱངས་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲིམ་ལས། ཟག་མེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། །གཡུང་
དུང་ཕྱིར་ན་གྲ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་
 རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་དེ་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 གཅེར་བྱ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་རྒྱ་མེད་དུ་འཛིན་པ་
 དང་། སྐྱུག་བསྐྱུལ་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་སོགས་ཀྱིས་
 སྒྲེའི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་
 སྐབས་འབྱུར་བར་འཛིན་པའི་ལོག་ཞུགས་བཞི་ཡོད་པས་དེའི་གཉིན་པོར་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་
 སོགས་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུ་སྟེགས་
 བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ལྟར་དུ་བཟུང་ན་ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤོང་འདོད་ཀྱི་སྒོ་མི་
 སྐྱེ་བས། རྣམ་པ་དེ་བཞི་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་སྤོང་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྐྱེ་བའི་
 ཕྱིར།

སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་སྟེང་པ་ཆོས་ཅན། ལྷུའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 རང་འབྲས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉན་བཞིན། ཀུན་
 འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། འབྲས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་བཞིན། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུག་བསྐྱུལ་
 ལྷགས་དྲག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཁལ་མའི་བྱུག་གཟེར་བཞིན། སྟོན་སྟོན་
 ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྟོན་དུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྟོན་པ་མི་དགེ་བ་བཞིན།

༩ གསུམ་པ་འགོག་བདེན་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན།
 རྣམ་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། རང་ཉིད་འཕྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་

པའི་ལམ་བདེན་གྱི་སྒོ་བས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བྲལ་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བུར་བདེན་པ།
འགོག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་
དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས། དང་པོ་དང་འགོག་བདེན་དོན་གཅིག་
སྒྱུར་ལམ་ཅེ་མོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོས་དགེ་ཅུ་གཙོད་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་
གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་གང་། །བྲལ་བའོ།
ཞེས་དང་། རྒྱུ་ལ་གཏན་དུ་གོགས་བྱེད་པ། །འགོག་གཞན་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་
པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགོག་བདེན་ལ་དབྱེ་ན། ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་
འགོག་བདེན་དང་། ཡོངས་སུ་མ་རྒྱུགས་པའི་འགོག་བདེན་དང་། རྒྱན་མེད་ཀྱི་འགོག་
བདེན་དང་། རྒྱན་བཅས་ཀྱི་འགོག་བདེན་དང་། ལྷག་བཅས་ཀྱི་འགོག་བདེན་དང་།
ལྷག་མེད་ཀྱི་འགོག་བདེན་རྣམས་ཡོད་དེ། དགྲ་བཙེམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དང་པོ།
དགྲ་བཙེམ་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་གཉིས་པ། བར་པ་གཉིས་
མཛོད་ཤེས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་ ལྟ་མའི་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་
སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དང་།
དེ་དང་མ་བཅས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐ་མ་
གཉིས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགག་གཞི་
དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་བཀག་པའི་ཆ་དང་། དེའི་
སྤྱིང་གི་དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་ཀ་འགོག་བདེན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དུམ་པ་

ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་བྱམ་པ་བཀག་ཅམ་གཉིས་ཀ་
 བྱམ་མེད་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདུས་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞི-
 བ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ལས་ཅན་ཉིད་མེད་ས་པ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། གང་དུ་འགོག་པ་
 དང་། གང་གིས་འགོག་པ་དང་། གང་འགོག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ-
 ཉིད་ལས། རྣམ་གྲངས་འདིས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་གང་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་
 པའི་དངོས་པོ་འགགས་པ་དེ་འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་དང་། ལེགས་མཐུན་
 གསེར་འབྲེང་ལས། དཔེར་ན། བྱམ་པ་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་། དེའི་སྤྱིང་གི་བྱམ་
 པ་བཀག་ཆ་གཉིས་ཀ་བྱམ་མེད་ཡིན་པ་སྟེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།
 དེའི་སྤྱིང་དུ་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་བཀག་ཆ་གཉིས་ཀ་འང་འགོག་བདེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
 འདས་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་སྤངས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འགོག་བདེན་དང་སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འགོག་
 བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྤྱིང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཐུན་ལས། འགོག་
 བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་གཞིར་བརྒྱུད་ནས་སྤྱིང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་པ་
 དང་། སྤྱིང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་སོགས་སུ་
 བསྐྱབ་པ་གང་བྱས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བར་མངོན་ནོ། ཞེས་དང་། འབྲེལ་རྒྱུད་གི་རྒྱ་ལ་མི་
 བསྟོས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་ཐད་དུ་རྣམ་མཐུན་ལས། རྒྱ་ལ་མི་བསྟོས་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་སྤང་བྱའི་ས་པོན་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བྱའི་ཆ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་
 གྱི་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་བཞི་འགོག་བདེན་
 ལ་འདོམས་པའི་སྐབས་སུ། སྤྱིང་པ་ཉིད་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དེ། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འགོག་བདེན་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་
 ཐལ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྒྲིབ་ནི་མཐའ་
 མ་ཆོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རང་རྒྱུད་པ་
 རྣམས་འགོག་བདེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡང་མ་ཡིན།
 བོད་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར། བོད་དུ་
 རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་འགོག་བདེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་འགོག་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
 པར་ཐལ། འགོག་བདེན་དང་བདག་མེད་སྤོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་གོང་དུ་
 བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྣམས་གོལ་ལམ་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགག་
 གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོ་མོའི་སྤྱིང་དུ་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་
 བཏགས་བཀག་པའི་བཀག་ཆ་དང་། དགག་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོ་མོ་གཉིས་
 ཀྱི་འགོག་བདེན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤོ་མོ་རགས་སོགས་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་བྱ་སྤྱོད་པ་ཉིད་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅིང་། ཞེས་
 དང་། འབྲེལ་པར། འགོག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་པའི་ཐད་དུ་སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་གང་ཟག་
 ལ་བདག་མེད་པའི་མཐའ་ཞི་བ་ཉིད་ཅེས་བཤད་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་རྣམ་
 བཤད་ཀྱིས་དེས་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་སྟོར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམས་གོལ་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱར་བྱུར་པའི་འགོག་
 བདེན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཞལ་བྱར་བྱུར་པའི་ཆོས་

སྐྱུའི་མིང་ཅན་གྱི་འགོག་བདེན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་
 དེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་འདིར་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ལ་ཆོས་
 ཉིད་མཐོང་བ་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཆོས་སྐྱུ་མཐོང་བ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་
 རི། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་ན་དེ་ལྟར་རིགས་མེད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་མཛོན་སྐྱུ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་སྐྱུ་འཇལ་བ་ནི་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་ལམ་
 ན་མཉམ་ཇེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་
 དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་ཟད་པར་སྤངས་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟོགས་སྐྱིན་སྤངས་གསུམ་མ་
 བྱས་པར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་སྔ་
 རབས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལ། ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་
 མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཆོས་སྐྱུའི་མིང་ཅན་གྱི་འགོག་བདེན་མཐོང་བ་ལ་མི་
 འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པ་ཁས་སྤངས་པ་དང་། འགོག་བདེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་
 བྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གཞོད་
 ན། དེས་གཞོད་དེ། ཆོས་ཉིད་མཛོན་སྐྱུ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་
 བྱར་གྱུར་པའི་འགོག་བདེན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་བདེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། དེ་ལྟར་ན།

རང་ལུགས་ལ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དེས་མི་གཞོད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་
 བོལ་ལམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་སྐྱུའི་ཐ་སྐྱད་བྱས་པའི་འགོག་བདེན་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་

ཡིན་པར་ཡང་ཁས་མ་སྒྲངས། ཆོས་སྐྱའི་མིང་ཅན་གྱི་འགོག་བདེན་རྟོགས་པར་ཁས་མ་
སྒྲངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་འགོག་བདེན་གྱིས་མ་བྱུང་པར་ཐལ།
སྤྱག་བདེན་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱུང་། མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། སྤྱག་བདེན་གྱི་སྤྱིང་
གི་སྤྱིང་བདག་མེད་གཉིས་པོ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱག་བདེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྤྱག་བདེན་གྱི་སྤྱིང་གི་སྤྱིང་བདག་མེད་གཉིས་སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེའི་སྤྱིང་གི་སྤྱིང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིར་ལམ། སྤྱག་བདེན་གྱི་
རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་ལམ་གྱི་ཤེས་རྣམ་དང་། དེའི་སྤྱིང་གི་སྤྱིང་བདག་
མེད་གཉིས་པོ་དེ། སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་ལམ་དེའི་དོན་
རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་ན་མེད། ཅེས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ལ་
མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་མེད་པར་ཚོད་པའི་ལན་དུ། དེ་ལས་གཞན་པའི་
བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་དམིགས་རྒྱལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགོག་བདེན་གྱི་སྤྱིང་
གི་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་དེའི་སྤྱིང་གི་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ངེས་འབྱུང་མ་
ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ངེས་འབྱུང་ཡིན་ན་ངེས་འབྱུང་གི་སྤྱོད་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་དེ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་རྒྱལ་གླིངས་དེ་
ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྒྱལ་གླིངས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྣམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་རྒྱལ་བཤད་པ་ལ། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་
ལ་བཞི་ཡོད་དེ། འགོག་པ། ཞི་བ། གྲུ་ལོ་མ་པ། ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དེ་བཞི་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་ཐར་པ་
ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་།
གྲུ་ཚོམ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གྲུ་ཚོམ་པའི་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་།
སྤྱག་བསྐྱེལ་ལན་ཅིག་སྤངས་ཀྱང་སྤྲར་ཡང་སྤྱོག་པར་འཛིན་པ་དང་བཞི་ཡོད་པས།
དེའི་གཉིན་པོར་འགོག་པ་སོགས་སུ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་
ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ལྟར་དུ་བརྩེང་ན་ཐར་པ་
ལ་འཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་མི་སྒྲིབས་འགོག་པ་སོགས་སུ་གཏན་ལ་ཐབ་པས་ཐར་པ་ལ་འཐོབ་
འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྣམས་གྲོལ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་
ཅན། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་
སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུ་ཚོམ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐན་
བདེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇིས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
ཉན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་དུང་ལྷུང་བའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༩ བཞི་པ་ལམ་བདེན་བཤད་པ་ལ། ཇོ་པོ། དབྱེ་བ། རྣམ་པ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་གི་འཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་བྲལ་རྒྱུའི་རིགས་སུ་
གནས་པ། ལམ་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། འཁོར་དང་བཅས་ན་ཚོགས་སྒྲོར་གཉིས་མཐོང་
སྒོམ་གཉིས། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་དང་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་ལས་བཏུས་

ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞིན། ལམ་གང་གིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་སྟོང་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་སྒྲོམ་པ་སྟེ་
 འདི་ནི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་པ་འོ། །ཡང་ལམ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཚོགས་ཀྱི་
 ལམ་དང་། སྦྱར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་།
 མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཙོ་འཁོར་གྱི་བྱུང་པར་འཐད་དེ།
 དེའི་འགོལ་པ་ལས། རབ་རྩ་དབྱེ་བ་འདི་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ལམ། སྦྱབ་པ། རིགས་
 པ། དེས་འབྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་གཏན་ལ་འབབས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཐར་ལམ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ལམ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་རིགས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་འགའ་ཞིག་ཐར་ལམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་གཏན་ཟད་བྱེད་པའི་ཐར་
 ལམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ཞུགས་བཞི་ཡོད་པས། དེའི་གཉེན་པོར་ལམ་རིགས་པ་
 སོགས་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་བཟུང་ན་ཐར་ལམ་ལ་སྒྲོམ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་མི་སྦྱོ་བས།
 ལམ་རིགས་པ་སོགས་སུ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་
 བསྟན་བྱར་ཁོང་དུ་རྩུང་པ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བྱས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། ལམ་
 གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་འཕགས་

སྤྱད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉིན་
པོར་རིགས་པའི་འཕགས་སྤྱད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྦྱབ་པའི་འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
འབྱོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱག་བསྐལ་གཏན་ཟད་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

དུག་པ་རྣམ་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ། བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།
ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་མི་དྲག་པ་
དང་། འཁོར་བ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉིས་དམིགས་བསམས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱག་བསྐལ་བ་
དང་། རོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྡོང་བ་དང་། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་
བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་བསམས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱག་བདེན་ཤེས་བྱར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
བྱེད། དེ་ནས་སྦྱག་བསྐལ་དེའི་རྒྱ་ཡོད་མེད་བདགས་པ་ན་ལས་ཉོན་གཉིས་དེའི་རྒྱར་
ཤེས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་རབ་སྦྱོ་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱན་འབྱུང་
འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ཤེས་པར་བྱེད། དེ་ནས་སྦྱག་ཀྱན་དེ་གཉིས་འགགས་པའི་འགོག་
པ་དེ་ཉིད། འགོག་པ་ཞི་བ་གྲུ་ལོ་པ་དང་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞིར་བསམས་ཏེ། འགོག་
པ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད། དེ་ནས་འགོག་བདེན་དེ་ཉིད་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་
གང་ཡིན་བདགས་པ་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ལམ་རིགས་པ་སྦྱབ་པ་དེས་
འབྱོན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིར་བསམས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་བྱར་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
སེམས་གཞན་དུ་མ་གཤེད་པ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྡོད་འཇུག་
ལས། བཟླས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱན། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་། །

སེམས་གཞན་གཡངས་པས་བྱས་པ་ནི། རྟེན་རིགས་པས་དོན་མེད་གསུངས། ཞེས་
དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་སྒྲོམ་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་རྣམ་གྲངས་འདིས་
ཀྱང་འདིར་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ལས་འབྱུང་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་མ་གཡངས་པའི་སེམས་ཀྱི་
དོན་དང་ཚོས་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་ཡུན་རིང་དུ་བསམས་པ་ལས་འཁོར་བ་མཐའ་
དག་མེ་འབར་བའི་རྒྱུ་པས་ལྟར་མཐོང་སྟེ་སྤྱད་ཀྱང་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་འདོད་ཀྱི་
སྒྲོ་འགས་དཔག་སྒྲིམ་ཏེ། དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བསྐྱབ་གསུམ་ཉམས་སུ་བྲངས་པ་
ལས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་གྲོལ་བ་བྱང་འདས་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་གྲོལ་
བ་བྱང་འདས་ལ་འཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་བསྐྱེད་པ་ལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་དགོས་
པ་གང་ཞིག། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསུལ་
ལས་སྒྲོབ་པར་འདོད་པའི་སྡིང་ཇེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་འདིར་སྒྲོ་ཡོད་མིན་ལ། རྟེ་
ལ་ཞི་བུས་ག་ལ་ཡོད། །རང་བྱིམ་ལ་གཞན་སྤྱིད་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐྱབས་གསུམ།

༩ སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་དགོན་མཆོག་གསུམ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ། བྱེ་བྱག་
 ཏུ་སྒྲ་བའི་ལུགས་བཤད། ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱེ་བྱག་
 སྒྲ་བའི། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྒྲེ་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་འཁོར་དང་
 བཅས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་སངས་རྒྱལ་སྤྱེད་པའི་བྱེད་
 ཆོས་ཡིན་པས། སངས་རྒྱལ་དགོན་མཆོག་དང་། སྒྲོབ་པ་འཕགས་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྒྲེ་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཁོར་དང་བཅས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་
 དེ། དེ་དག་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པས། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་།
 སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་ཀྱི་འཕགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འཕོག་བདེན་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ཏེ།
 གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་སྒྲེ། སངས་རྒྱལ་དག་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། མི་སྒྲོབ་
 པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱ་ངན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་སངས་རྒྱལ་དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་ནི་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྒྲེ་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་དེ་གཉིས་སངས་རྒྱལ་སྤྱེད་པའི་བྱེད་
 ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སྒྲུའི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་ཀྱང་གཟུགས་སྐྱའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དེ།
 ལུང་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མཐོང་མོད་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་
 འདོད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་པ་ལྷ་ཁྱུ་ཐུབ་པའི་ལུས་ནི་སྤྱུག་བདེན་
 ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རྒྱལ་པོ་དོན་གྲུབ་གཉིས་ལུས་རྟེན་གཅིག་པ་གང་ཞིག་རྒྱལ་པོ་དོན་
 གྲུབ་དེ་སོ་སྒྲུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལུས་རྟེན་དེ་མ་དོར་བར་སངས་རྒྱལ་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རྒྱུ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། སོ་སོ་སྒྲུ་བོ་ཡིན་ཀྱང་ང་མི་འཆི། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་ཤྲུག་ཐུབ་པའི་ལུས་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་
གནོད་པ་བྱས་པས་སྟོན་པ་ཤྲུག་ཐུབ་པ་ལ་གནོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། རྟེན་མིག་
ལ་གནོད་པས་བརྟེན་པ་མིག་ཤེས་ལ་གནོད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། སྐབས་གསུམ་སྤྱིའི་ནམ་གཞག་
བཤད། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་གསུམ་ངོས་བརྒྱུད་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་
དམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་བཤད། སྐབས་འགྲོའི་ནམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་
བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱུའི་སྐབས་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་
དགོན་མཆོག་གསུམ་ག་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཡང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་འགྲོའི་དབང་དུ་
བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་
ཐོབ་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དོན་དུ་གཉིར། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་དེ་ལ་
མཆོད་པ་སོགས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་
སྐབས་སུ་བཞག། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་དགོན་
མཆོག་ཐོབ་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དོན་དུ་གཉིར། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་དེ་
ལ་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་དགོན་མཆོག་དེའི་སྐབས་སུ་
བཞག། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་དགོན་མཆོག་
ཐོབ་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དོན་དུ་གཉིར། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་དེ་ལ་
མཆོད་པ་སོགས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐབས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དོན་དུ་གཉིར། རང་རྒྱལ་གྱི་

རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐུལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་གཙོ་བོར་
 དོན་དུ་གཉེར་བས་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་ལ་མོས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཐོས་
 རས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གཞན་ལ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་བཙའ་པའི་འབྲས་
 བྱ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས།
 སྒྲོན་པ་བསྒྲུན་པ་སྒྲོབ་དོན་གྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། མོས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། རྒྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱའི་རྒྱབས་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ག་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་རྒྱབས་སྒྲོན་པ་པོ་དང་།
 ཆོས་དཀོན་མཆོག་རྒྱབས་དངོས་དང་། དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྒྱབས་རྒྱབ་པའི་སྒྲ་
 གོགས་སུ་བྱེད་པ་གསུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འདུས་མ་བྱས་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་ལྷན་པའི་
 དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་
 མཆོན་ཉིད། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་ཏེ། སྒྱི་འཛིག་
 གནས་གསུམ་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། འབད་རྩོལ་དང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་
 ཅད་སྤངས་པའི་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒྲ་རྟོག་སོགས་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱིས་
 རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བཅུ་བའི་ཡོན་ཏན་
 དང་། སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་
 རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་

པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྒྲུབ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་པའི་ལྷན་གྱིས་བྱུང་། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་
རྟོགས་མིན་པ། །མཁུན་དང་བརྩེ་དང་རྣམ་པར་ལྷན། །དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སངས་
རྒྱས་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ན་འདུས་མ་བྱས་
སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྷན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་མཁུན་བརྩེའི་ཡོན་
ཏན་དང་མི་ལྷན། རྣམ་མཁུན་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་ཡང་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

འགོག་ལམ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་རྣམ་བཤུང་བའོན་པ། ཐོག་
 ཆེན་གྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྔ་ཉིད། རྟོག་
 བའི་སྒོས་སྤྱོད་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོན་ཉིད། ལས་ཉོན་གཉིས་ཅི་རིགས་
 སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཅི་རིགས་མེད་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་
 བའི་ཡོན་ཏན་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དང་པོ་
 གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་འགོག་བའོན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 དང་། སྤྱི་མ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལམ་བའོན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྔ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་སྤྱོད་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོན་ཉིད་
 ཡོད། རྟོག་གསལ་གཉིས་པོའི་སྤྱོད་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོན་ཉིད་ཡོད།
 ཡོད། རྟོག་གསལ་གཉིས་པོའི་སྤྱོད་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོན་ཉིད་ཡོད།

ཐེག་པ་འདི་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་

ཏེ། ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན། ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན། ནང་ཡེ་ཤེས་
གཟིགས་པ་དག་པའི་ཡོན་ཏན། ཆགས་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་སྤངས་པ། རོགས་སྒྲིབ་ཅི་
རིགས་སྤངས་པ། དམན་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དང་པོ་གསུམ་
གྲིས་བསྐྱུས་པའི་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ཕྱི་མ་གསུམ་གྲིས་བསྐྱུས་པའི་གོལ་བའི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུང་སྒྲ་མ་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་
དག་པའི་ཕྱིར། །སྟོ་ལྟན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། །སྒྲ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་ཉིད། །
ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ལམ་གྱི་བགོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་
དོན་དམ་པའི་རྒྱབས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། བགོད་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་རྒྱབས། ཀུན་རྫོབ་པའི་
རྒྱབས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལྟར་བྱས་ན། སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་དོན་དམ་པའི་རྒྱབས་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོན་ཆོས་རྒྱ་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། ལུང་རྣམས་དོན་དམ་པའི་རྒྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། བགོད་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་
བར་དུ་རྒྱད་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་ན་དེ་ལ་བསྟོས་མི་དགོས་
པའི་ཇིངས་ལྟར་སྤང་བར་བྱ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཐུན་པ་རྣམས་དོན་དམ་པའི་རྒྱབས་
མ་ཡིན་ཏེ། གཟིགས་ཤོར་བྱི་མ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་བྱི་མ་མཐའ་དག་
མ་སྤངས་པས་དེར་སྤང་དང་དེ་སྟོང་ཆོགས་པའི་བརྒྱན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཉན་རང་གི་ལྟག་མེད་སྤང་འདས་རྣམས་དོན་དམ་པའི་རྒྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱག་
ཀུན་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་དོན་

དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་ཀྱང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་གཤེད་མས་
རལ་གྱི་གདངས་པ་ལྟར་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།
སྤང་ཕྱིར་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་འཛིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་
ནམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོགས། །གཏན་གྱི་སྐབས་མཚོགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་ཆོས་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ།
སངས་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གི་ཆོས་ནམས་དོན་དམ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཉན་རང་གི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་
ཡིན་ཏེ། བཅ་རིག་རྒྱན་ཆད་པའི་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
དྲགས་བསལ་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལ་སོང་བ་དང་། ཁ་ཅིག མཐར་ཐུག་གི་ཆོ་ན་མེད་པས་
དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག མེད་དགག་གཏན་ཆོགས་སུ་བྱས་ནས་
དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རང་ལྷགས་ལ་ཡང་ངེས་
པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཉན་རང་གི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས། དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་
ཡིན་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་ཀྱི། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དང་བཀྲ་ལ་
ལན་བྱེད་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། འགྲེལ་བ་ལས། ལམ་
དེས་རྟོགས་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མར་མི་རྒྱན་ཆད་
པ་བཞིན་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་རང་ལྷགས་ལ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་པའི་ཉན་རང་གི་ཐེག་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་དང་། མར་
མི་གི་བའི་དཔེ་ཡང་བྱུང་བ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཉི་པར་ཞི་བའི་ཉར་ཞིའི་དབྱིངས་ལ་

རང་གི་བསམ་པ་དེ་ལ་བསྐྱོད་ཏེ་སྤྱོད་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་གཞན་
 རྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འབྲུག་པའི་སྤྱོད་བ་རྒྱབ་པའི་རྟོན་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་འདོད་པས་
 བཏགས་པའི་བཅའ་རིག་རྒྱན་ཆད་པའི་སྤྱོད་མེད་སྤྱོད་འདས་ལ་བྱེད་པའི་རྟོན་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་རྟོན་དམ་པའི་སྤྱོད་པས་ཡིན་
 ན། མཐར་ཐུག་གི་སྤྱོད་པས་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་མ་ཆང་བར་འགྱུར་རེ་ཞིན། སྤྱོད་
 མེད་དེ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་པ་
 དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་ལམ་གཉིས་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་
 འཕགས་པ་ནམས་ཀྱང་ཆོས་སྤྱོད་ཉིད་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལྔ་
 མ་ལས། དམ་པའི་རྟོན་དུ་འགོ་བ་ཡི། །སྤྱོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་
 པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཅན་ཕྱིར། །ཆོག་སྤྱོད་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤྱོད་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤྱོད་པས་མ་བྱུང་སྡེ། གཞུགས་སྤྱོད་གཉིས་
 ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤྱོད་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤྱོད་པས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 ཀུན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་
 དགོན་མཆོག་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། རྟོན་དམ་པའི་སངས་
 རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་
 དང་། རྟོན་དམ་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་གཉིས་ཡོད་པ་ནས། འཕྱིན་ལས་ཀྱི་བར་ལ་

སྐྱར་བ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ ཡི་
ཤེས་ཆོས་སྐྱ་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཀུན་
རྫོབ་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ ལམ་བཤེན་དོན་དམ་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་། ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་། དེ་དག་གི་
རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བཤེན་རྣམས་དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་ཟུག་མེད་ཀྱི་ཉེགས་པ་སྐྱེ་བྱུང་གི་རྣམས་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཁམས་དང་། དེའི་
རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་ཅིགས་དོན་དམ་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཀུན་
རྫོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། ལྟོབས་སོགས་
བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སོགས་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་
གཉིས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡོན་ཏན། བྱ་སྐྱབ་ཡི་ཤེས་དོན་དམ་པའི་འཕྲིན་ལས་
དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་
སྒྲིམ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་། ཡོན་ཏན་སངས་
རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད། བསྐྱེད་བཅོས་ཀུན་གྱི་ལུས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། རྩི་ལོ་ནི་
གནས་བདུན་འདི་དག་གོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྐབས་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་གྱི་སྐྱེ་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་གང་ལ་བཞེན་ནས་
སྐབས་སུ་འགྲོ་བ། ཡུལ་གང་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ། ཇི་ཅམ་གྱིས་སྐབས་སུ་སོང་བའི་
ཆད། སྐབས་འགྲོའི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ། སྐབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་
ཡོན། དགོན་མཆོག་གི་སྐྱ་དོན་བཤད་པ་དང་ཐུན། དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་སྐྱིད་དང་བྱེ་
བྲག་གི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱིས་མནར་ཆུལ་དང་། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་རྣམས་པ་དགོན་མཆོག་ལ་

ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ།
དང་པོ་དེ་མེད་ན། སྐྱབས་སུ་འགོ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་མི་འབྱུང་། ཕྱི་མ་དེ་མེད་ན་སྐྱབས་ཡུལ་
ལོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་སྐྱབས་འགོའི་ཡུལ་ལ་ལྷ་ཁྲ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། མར་
འདོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་འགོའི་ཡུལ་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་
ཏེ། སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། མར་པ་
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཐད་དེ། སྤྱིལ་མར་
བསྟོད་པ་ལས། གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་
གནས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་བཟད་པའི། རྒྱ་སྤྱིན་གྱིས་ནི་ལུས་ཐོས་
པས། དེ་རིང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། གང་ལ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གཏན་ནས་
ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གནས་གྱུར་
པ། གཤམ་ཏེ་སེམས་ལྷིག་ཡོད་ན་ནི། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགོ་ཞིང་། དེ་བསྟོད་དེ་ནི་
བཀུར་བ་དང་། དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པ་རིགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཇི་ཅམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཆད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ལོགས་ཉེས་གང་
བྱུང་ཡང་སྤིང་ཐག་པ་ནས་སྒོ་ལྟོས་འཆའ་རུས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཡུལ་གཞན་ལ་དཔུང་གཉིན་དུ་རེ་ལྟོས་འཆའ་རུས་པའི་སེམས་པ།
སྐྱབས་འགོའི་ངོ་བོ་ཡིན།

ལྷ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱབས་འགོ་ཐལ་པ་དང་། བྱང་པར་ཅན་གཉིས། དང་པོ་
ནི། འཛིག་དེན་པའི་ལྷ་ཁྲ་སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྐྱབས་འགོ་ལྷ་བུ་ཡིན།

གཉིས་པ་ལ། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་དཔུང་གཉིན་དུ་རེ་
 ལྟོས་འཆའ་བའི་སེམས་པ། སྐྱབས་འགོ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 སྐྱིས་བྱ་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྐྱབས་འགོ་གསུམ་ཡོད། རང་ཉིད་ངན་སོང་གི་སྐྱབས་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་འཇིགས་ནས་དེ་ལས་སྒྲོབ་པའི་རྣམས་པ་དགོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་
 ཅན་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་དཔུང་གཉིན་དུ་རེ་ལྟོས་འཆའ་
 བའི་སེམས་པ། སྐྱིས་བྱ་རྒྱུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྐྱབས་འགོ་དང་། རང་ཉིད་འཁོར་
 བ་མཐའ་དག་གི་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཇིགས་ནས་དེ་ལས་སྒྲོབ་པའི་རྣམས་པ་དགོན་མཆོག་
 ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་དཔུང་
 གཉིན་དུ་རེ་ལྟོས་འཆའ་བའི་སེམས་པ། སྐྱིས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྐྱབས་འགོ་
 དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བར་མཐོང་ནས་དེ་
 ལས་སྒྲོབ་པའི་རྣམས་པ་དགོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་ལ་རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་དཔུང་གཉིན་དུ་རེ་ལྟོས་འཆའ་བའི་སེམས་པ། སྐྱིས་བྱ་
 ཆེན་པོ་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྐྱབས་འགོ་ཡིན།

དེས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འགོ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱབས་འགོ་ལས་བྱུང་པར་
 དུ་འཕགས་ཏེ། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཚྲོགས་བྱང་ལ་འགོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱབས་འགོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་དེ། མདོ་སྡེ་
 རྒྱན་ལས། ཀུན་རྒྱུ་འགོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་ཟེལ་གཞོན་དང་། །དབྱེ་བའི་རང་
 བཞིན་དོན་རྣམས་བཞི་ཡི་བྱུང་པར་གྱིས། ཐེག་པ་མཆོག་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་སྐྱབས་རབ་

སོང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

བསྐྱབ་བྱ་ལ་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
སངས་རྒྱུ་ཤིང་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལྟ་གཞན་ལ་སྐྱབས་
སུ་མི་འགོ་བ་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་
འཚེ་སྤྲོད་བ་དང་། དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་གོགས་སུ་སྡེགས་སོགས་དང་མི་
འགོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱ་དན་ལས་འདས་པ་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་
འགོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དག་བསྡེན་ཏེ། །ནམ་དུ་འང་ལྷ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་
སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། །འཚེ་ཞིང་གནོད་པའི་སེམས་
དང་བྲལ། །དག་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགོ་བ། །སུ་སྡེགས་ཅན་དང་འགོགས་པ་མིན། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས། སངས་
རྒྱུ་ཤིང་གི་སྐུ་གཟུགས་རི་མོར་བྱིས་པ་སོགས་ལ་ལེགས་ཉེས་ཀྱིས་དབྱུང་མི་བརྟགས་
ཤིང་། འོ་བརྒྱལ་སར་མི་བཞག་པར་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྤྱིངས་
ལས། ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐུ་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་། །བགྱིས་པ་ཅི་འདྲར་རུང་
ཡང་མཁས་པས་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡོད་དེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། དུས་ཉག་ཏུ་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སློན་སྐུ་གྲུས་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །
འབྲས་བྱ་དེ་འདྲ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུ་ཤིང་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཟས་

རྟེན་ཀྱང་། །དེ་ལ་བྱིས་པས་བྱས་པ་གཙོ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་སྐབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་དེ། རང་པ་སངས་རྒྱས་པར་རྟེན་པ་
དང་། སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། རན་འགྲོའི་སྐྱོ་སྒོ་གཙོ་བོ་དཔེ་དང་།
བསྐྱེད་བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་ཐུག་བྱེད་པའི་འོས་སུ་འགྱུར་
བ་དང་། བསོད་ནམས་སྤར་མེད་གསལ་དུ་གསོག་པ་དང་། བསགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་
འགྱུར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་དགོན་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྐབས་སུ་འགྲོ་
བ་རྣམས་ནི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དང་། སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་སྡོམ་
བརྒྱད་ཅ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རན་འགྲོའི་སྐྱོ་སྒོ་གཙོ་བོ་དཔེ་
ཡིན་ཏེ། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐབས་སོང་བ། །དེ་ནི་རན་འགྲོར་འགྲོ་མི་འགྱུར། །མི་
ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་སུ། །དེ་དག་ལྟ་ཡི་ལུས་འཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མཐར་ཐུག་དགོན་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་སྟེ། སང་གས་ཞུས་པ་ལས། དད་པས་མི་
ཁོམ་སྟོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ལ། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་
ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་དགོན་
པ་དང་། གཡའ་ལ་སོགས་པའི་བྱི་མས་དག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་དབུལ་བ་སེལ་
བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་རྟོར་མཆོག་
ཡིན་པ་དང་། བསྟོད་སྤྲད་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། དགོན་

མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་དགོན་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཅི་
 རིགས་ཀྱིས་དག་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། འཇིག་
 རྟེན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་དང་། རྒྱབས་གནས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། བསྟོན་སྤྲེད་སོགས་
 ཀྱིས་གཞན་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྤྲེད་ལས། འབྱུང་བ་དགོན་
 ཕྱིར་དེ་མེད་ཕྱིར། མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་
 ཕྱིར། འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱབས་
 འགྲོའི་ནམ་གཞན་དེ་ལྟར་འཐད་དེ། སྟོན་འཇུག་ལས། དེ་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་
 མགོན། འགྲོ་བ་སྟོབ་པའི་དོན་བརྩོན་པ། སྟོབས་ཆེན་འཇིགས་པ་ཀུན་སེལ་ལ། དེ་
 རིང་ཉིད་ནས་རྒྱབས་སུ་མཆི། རྟེན་ལི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས། འཁོར་བའི་འཇིགས་
 པ་སེལ་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་ལ་ཡང་། རྟེན་ཆེན་ཡང་དག་རྒྱབས་
 སུ་མཆི། བདག་ནི་འཇིགས་པས་ནམ་རྒྱལ་ནས། ཀུན་ཏུ་བཟང་ལ་བདག་ཉིད་
 འབུལ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལའང་བདག་ཉིད་ཀྱིས། བདག་གི་ལུས་འདི་དབུལ་
 བར་བགྱི། ཐུགས་རྩེ་སྟོན་པ་མ་འབྲུལ་བ། རྒྱན་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་ལ་ཡང་། འ
 ཉམ་ཐག་ང་རོས་འོ་དོད་འབོད། སྤྱིག་ལྡན་བདག་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། འཕགས་པ་
 ཉམ་མཁའི་སྦྱིང་པོ་དང་། སེལ་ལི་སྦྱིང་པོ་དག་དང་ནི། ཐུགས་རྩེ་ཆེ་མགོན་ཐམས་ཅད་
 ལ། རྒྱབས་འཆོལ་སྦྱིང་ནས་འོ་དོད་འབོད། གང་ཞིག་མཐོང་ནས་གཤིན་རྩེ་ཡི། ཁོ་
 ཉ་ལ་སོགས་སྤང་བ་ནམས། རྒྱལ་གནས་ཕྱོགས་བཞིར་འབྱེར་བྱེད་པའི། རྟོན་ཅན་
 ལ་རྒྱབས་སུ་མཆི། སྟོན་ཆད་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་ལས་འདས། རྟེན་ཉི་འཇིགས་པ་ཆེར་
 མཐོང་ནས། བྱེད་ལ་རྒྱབས་སུ་མཆི་ལགས་ཀྱིས། འཇིགས་པ་ལྟར་དུ་བསལ་དུ་

གསོལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲུབ་ལྗེ།

༩ འདི་དང་ནམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་འི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
 རྟོན་དང་། རོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས། ས་མཚམས། དགོས་པ་བཤད་པ་དང་ལྟ། དང་པོ་
 ལ། ལུས་རྟོན་སེམས་རྟོན་གཉིས། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་དང་པོ་གཉིས་སོ་སྐྱེའི་རྟོན་ལ་
 གསུང་དུ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡོད། ཕྱི་མ་གསུམ་འབགས་པ་ཁོ་ནའི་རྟོན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་རྟོན་ཡོད་དེ། དང་པོར་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ན་རང་གི་སེམས་རྟོན་བསམ་
 བཞུགས་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཞིང་། ཕྱིས་ནི་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་རྟོན་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ འདི་སྒྲུབ་ཡིན་ན། རྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཞུགས་
 བླ་རགས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་བྱབ་པ་དང་། ལྷ་འི་སྒྲུབ་ཡིན་ན་ནམ་
 མཁའ་གར་བྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་འཕོ་བྱེད་པའི་གཞུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པས་བྱབ་པ་དང་། སྒྲུབ་ལྟ་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར།
 སྐྱོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་ནི། སྒྲུབ་ལྟ་པོ་དེ་བསྐྱུ་ན། གཞུགས་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་
 དང་། རོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། ཀྱན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་།
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་བཞིར་འདུ་ཞིང་། དང་པོ་ལ་ཡང་།
 དཔག་ཆད་བརྒྱ་ནས་རྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཞུགས་བླ་རགས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་
 དུ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བྱེད་པའི་གཞུགས་ཐམས་

ཅད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་། གྲིབ་མ་ལྟའི་སྒྲིབ་དུ་
 འཛོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་བཞི་ཡང་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཞོན་
 འཛོམས་མ་ཁན་པོས་ནི། གཞུགས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཤེས་སྒྲིབ། བསམ་
 གཏན་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་ཐམས་ཅད་ལྟའི་སྒྲིབ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མ་ཁྲེན་པ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་དགུ་
 ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དོ་ཇེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སྒྲིབ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞོན་འཛོམས་ལས། གཞུགས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་
 པའི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་མིག་གོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
 ནི་ལྟའི་མིག་གོ། ཐམས་ཅད་མ་ཁྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གོ། གནས་དང་
 གནས་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དགུ་པོ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་མིག་གོ། དོ་ཇེ་ལྷ་
 བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་ ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན་དཔག་ཆད་བརྒྱན་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཞུགས་ཕྱ་
 རགས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཁྲུབ། དེ་ཕན་ཆད་མི་མཐོང་བས་ཁྲུབ་ཟེར་
 ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་ལྷ་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཤེས་སྒྲིབ་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་མངའ་སྒྲུལ་མམ། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་མངའ་ལགས་སོ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་
 མངའ་ལགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སོ་སྒྲིབ་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཤི་སྒྲུན་ཆོས་
 ཅན། དཔག་ཆད་བརྒྱ་ནས་སྒྲོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཞུགས་ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། ཤི་སྒྲུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲེན་མི་རུས་ཏེ། དེས་
 དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྒྱུར་མཐོང་
 ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ནི་སྒྲུང་ལས། ཤི་སྒྲུན་དེ་དཔག་ཆད་
 བརྒྱ་ནས་སྒྲོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཞུགས་ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
 དང་། ས་མཚམས་ངེས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤི་སྒྲུན་ལ་དགོངས་
 པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་མཐོང་། དེ་ཕན་ཆད་མི་
 མཐོང་བའི་བྱང་ཆེན་ཀྱི་ཤི་སྒྲུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཀྱི་
 ཤི་སྒྲུན་གྱིས་དཔག་ཆད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། ཉིས་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཤི་སྒྲུན་གྱིས།
 དཔག་ཆད་བརྒྱ་ནས་སྒྲོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཞུགས་ཕྱ་རགས་རྣམས་མཐོང་ཞིང་། དེ་
 ཕན་ཆད་ཀྱི་གཞུགས་ཕྱ་རགས་རྣམས་མི་མཐོང་སྟེ། དེ་རྣམ་སྤྲིན་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་ཤེས་
 གང་ཞིག་ དེས་རང་གི་བདག་འབྲས་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མི་རུས།
 སྒྲོང་གསུམ་པོ་དེ་དེར་སྒྲིབ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 བདག་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོང་གསུམ་པོ་དེ་ཆགས་འཇིག་རྒྱས་མཉམ་དུ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། སྒྲོང་གསུམ་པོ་དེ་དབང་ཤེས་དེའི་བདག་འབྲས་ཡིན་ཏེ། རང་དུ་དབང་ཤེས་ལྟ་
 གུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ཤི་གཞུགས་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་གུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྒྲུང་

འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
སྤྱག་བདེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བྱས་ན། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་དབང་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དེའི་ཆོ་ན་ས་མཚུངས་མི་མཚུངས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་
སོ་སྤྱོས་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་
བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སོ་སྤྱོས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་
ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དེའི་ཆོ་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱུས་པ་མཚུངས་པ་དང་། འདོད་པའི་སོ་སྤྱོས་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་སོ་སྤྱོས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དེའི་ཆོ་ན། དབང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་
རྣམས་རང་སེམས་བསྐྱུས། དབང་པོ་གཉིས་པོ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་
དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སེམས་བསྐྱུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་སོ་སྤྱོས་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་
བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སོ་སྤྱོས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་
ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དེའི་ཆོ་ས་མཚུངས་པ་དང་མི་
མཚུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སོ་སེམས་སྤྱོ་བོས་བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དེའི་ཆོ་
ན། དབང་པོ་རྟེན་གྱི་ས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ།

གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དབང་ཤེས་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་རྣམས་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་ས་གང་ཞིག་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་
 ཆད་རྟོག་དཔྱད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། གཉིས་པ་སོགས་ན་
 ལུས་མིག་དང་། །རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྟོང་། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་
 གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྒྱུས་ལས། དེས་ན་བྱི་དང་རོ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་དེ། །ཁམས་ཀྱི་ཟས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། །ཁམས་གོང་མ་གོང་མའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་འོག་མ་འོག་མའི་སེམས་བསྐྱུས་
 ཀྱི་མིག་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་། །འོག་མའི་སེམས་བསྐྱུས་པའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་གོང་མའི་
 མིག་ཤེས་མེད་དེ། དེ་རྣམས་རྟེན་བརྟེན་པ་མཆོག་དམན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་སོགས་མཐོང་བ་མེད་དེ།
 མཛོད་ལས། མིག་གི་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ལ། སྤྱན་ལཱའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་
 པའི་དཔག་ཆད་བརྒྱུའི་གཟུགས་སྤྱ་རགས་མཐོང་བའི་སྟོན་སྤྱན་དུ་བཞག་པའི་རབ་རྩ་
 བྱེ་བ། ཤེས་སྤྱན་གྱི་མཆོན་ཉིད། སྤྱན་ལཱའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་
 པའི་འཆི་འཕོ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་སྤྱ་རགས་མཐོང་བའི་སྟོན་སྤྱན་དུ་
 བཞག་པའི་རབ་རྩ་བྱེ་བ། ལྷའི་སྤྱན་གྱི་མཆོན་ཉིད། སྤྱན་ལཱའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་རང་
 གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་སྤྱ་རགས་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་སྟོན་སྤྱན་དུ་བཞག་པའི་རབ་རྩ་བྱེ་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་མཆོན་ཉིད།
 སྤྱན་ལཱའི་ནང་མཆོན་གང་ཞིག་རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་

ནམས་ཀྱི་དབང་པོ་ནོར་ལྷ་གྱི་རིམ་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐུན་དུ་བཞག་པའི་རབ་དུ་བྱེ་བ།
 ཆོས་ཀྱི་ཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐུན་ལྷའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་བདེན་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་
 དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐུན་དུ་བཞག་པའི་རབ་དུ་བྱེ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད།

གསུམ་པ་བྱེད་ལས་བཤད་པ་ལ། ཐུན་ལྷའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ།
 ཤའི་ཐུན་གྱིས་ཡོངས་འཛིན་དང་རང་གི་གཞལ་བྱ་སོགས་གང་ན་གནས་པ་སོགས་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། ལྷའི་ཐུན་གྱིས་གདུལ་བྱ་གང་ནས་འཆི་འཕོས་ནས་འདིར་
 རྒྱུས་པ་དང་། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཤེས་པར་བྱེད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐུན་
 གྱིས་གོལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་པར་བྱེད། ཆོས་ཀྱི་ཐུན་གྱིས་གདུལ་བྱའི་དབང་པོའི་རིམ་
 པ་དེ་ཤེས་པར་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་གྱིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་
 བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ས་མཚམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཐོབ་སྐལ་ཅིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 ཤའི་ཐུན་ཆོགས་ལམ་དང་། ལྷའི་ཐུན་སྒྱུར་ལམ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐུན་མཐོང་ལམ་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཐུན་མཐོང་ལམ་ཇེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དང་། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་ཇེས་མཐུན་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མཚན་ཉིད་པ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད།

ལྷ་པ་ལ། ཐུན་ལྷ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་བྱིང་ལ་མི་
 འཛོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མངོན་ཤེས།

༩ རྩ་འཕུལ་དང་ལྟའི་ན་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཏེན། རོ་བོ། བྱང་
 པར། ས་མཚམས། དགོས་པ་བཤད་པ་དང་ལྟ། དང་པོ་ལ། ལུས་ཏེན་སེམས་ཏེན་
 གཉིས། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྱི་རོལ་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་སངས་འཕགས་ཀྱི་བར་གྱི་ཏེན་ལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། ཡོན་ཏན་འདི་ནམས་ཇི་ལྟར་མངོན་
 པར་བསྟུབ་ཅེ་ན། སྤྱི་རོལ་པ་འཇ། ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཇ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རྩུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་ཏེན་
 ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་བཞི་ལ་བཏེན་ནས་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་
 གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བཏེན་ནས་
 ཚད་མེད་པ་ནམས་མངོན་པར་བསྟུབ་པོ། ཚད་མེད་པ་ནམས་ཇི་ལྟར་བར་མངོན་པར་
 ཤེས་པ་དང་པོ་ལྟ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་ཟད་ཀྱི་མངོན་
 ཤེས་དེ་ནི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བཏེན་ནས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས། ཡོན་ཏན་ལྟག་མ་ནམས་ནི་ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཇ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རྩུང་སྟེ། རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་
 བཏེན་ནས་མངོན་པར་བསྟུབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རབ་མཐའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཚད་མེད་བཞི་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ཏེན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ནམས་ལ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། མངོན་པ་བ་ནམས་ནི། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ལ་ལྷགས་འབྱུང་ལྷགས་ལྷོག་ཏུ་
 སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོན་པ་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་

གཞི་ནམས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ལས། དེ་ནི་ས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་བྱས། །འཕེལ་
བའི་རབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་གྱི་རྟོན་ལ་མངོན་
ཤེས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། མངོན་ཤེས་དུག་ཀ་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྟོན་བརྟེན་པའི་དོན་ཡང་། མཁར་གཞིང་ལ་རྒྱ་ཤུགས་བརྟེན་པ་དང་། ས་བོན་
ལ་སྐུ་གུ་བརྟེན་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྟོན་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྟོན་
བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སེམས་རྟོན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་
དག་པ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བྱས་ན། མངོན་ཤེས་དུག་པོ་དེ་ནམས་གནས་པ་ཡིད་བྱེད་གྱི་སྟོན་ས་
སྐུ་བ་ཚུ་ལ་ཡོད་དེ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཆེན་རང་གི་སེམས་རྟོན་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཡང་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷའི་རྩ་
བའི་མངོན་ཤེས་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཆེན་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་སྒྲི་བྱ་
རགས་གྱིས་བྱབ་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེ་ཡང་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྣང་བས་བྱབ་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་སེམས་
ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་བསྐྱབ་པའི་ཆེན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་
སེམས་གྱི་འཕྲུག་པ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བས། གཞན་གྱི་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་གྱི་
འཕྲུག་པ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་སྟུང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་གནས་རྗེས་བྱན་གྱི་
མངོན་ཤེས་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཆེན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཤེས་འགག་མ་ཐག་པ་ནས་
ཉིང་མཚམས་སྐྱར་བའི་བར་ལུགས་ལྷོག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད། ཟག་པ་ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས་

ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་
བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་ཐོབ་ནས། །མི་
རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། །རི་ལྗང་ནམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །
མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་དམ་པ་འཛོལ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ཐོ་ལ། རང་གི་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་རང་གི་གྲོགས་ཉིང་
དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། མངོན་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་
ན། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ནས་ཟག་པ་ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས་གྱི་བར་དུ་གཡོད། མངོན་
ཤེས་དུག་གི་ནང་ཆོན་གང་ཞིག་སྤུལ་སྤྱུར་སྒྲ་ཆོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་
མངོན་ཤེས་སུ་བཞག་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱི་བ། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་གྱི་དེ་ཐོ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་མངོན་ཤེས་དུག་གི་ནང་ཆོན་གང་ཞིག་རང་གི་གཞལ་བྱར་བྱུར་པའི་ཉོན་ཐྱིབ་
སྤངས་པའི་བྲལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་ཤེས་སུ་བཞག་པའི་རབ་ཏུ་
ཕྱི་བ། ཟག་པ་ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས་གྱི་དེ་ཐོ་ཡིན། རྩ་འཕྲུལ་དང་། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་
ཤེས་གཉིས་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། གཅིག་ཏུ་སྤྱུར་ནས་མང་པོར་སྤུལ་པ་དང་། མང་པོར་
སྤྱུར་ནས་གཅིག་ཏུ་སྤུལ་པའི་རྩ་འཕྲུལ་དང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་གྱི་ཤེས་
པ་དེ་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་རྩ་འཕྲུལ་དེ་ལ་སྐྱེས་སྒྲོབས་གྱིས་ཐོབ་
པ། ལས་སྒྲོབས་གྱིས་ཐོབ་པ། སྤྱན་དང་སྤྲུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ། ཞིང་སྒྲོབས་
གྱིས་ཐོབ་པ་དང་ནམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། གཞོད་སྤྱོད་དང་གཟུགས་སྤྱོད་རྩ་འཕྲུལ་ནི་དང་པོ་
དང་། རྩལ་པོང་ལས་ལུས་གྱི་རྩ་འཕྲུལ་དང་། སྤྱིད་པ་བར་དེ་བའི་རྩ་འཕྲུལ་གཉིས་པ་

དང་། མ་གྱི་མངོན་ས་དང་རྩལ་སྤྱལ་གྱི་ཟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་
ནས་བསྐྱབས་པའི་རྩ་འབྲུལ་ནི་གསུམ་པ་དང་། གན་རྩ་རིའི་གཞུང་ས་ལ་སོགས་པའི་
གཞུང་ས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབས་པའི་རྩ་འབྲུལ་ནི་བཞི་པ་དང་། ཞིང་འགའ་
ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་རྩ་འབྲུལ་ནི་ལྔ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་ལས། རྩ་འབྲུལ་སྤྲུལ་
དང་ལྔ་གས་དང་ནི། །ལས་ལས་སྐྱེས་དང་རྣམ་པ་ལྟ། །ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བྱུང་པར་བཤད་པ། ཁ་ཅིག་ ལྟའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་དང་། མིག་
གིས་མངོན་ཤེས་གཉིས་ལ་དབང་ཤེས་གིས་བྱུང་པ་དང་། ལྟག་མ་བཞི་ནི་ཡིད་གྱི་ཤེས་
པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ལྷང་མ་བསྐྱེད་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། མངོན་ལས། མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། །ལྷང་དུ་མ་བསྐྱེད་ལྟག་
རྣམས་དག་ །ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
ནས་བསྐྱབས་པའི་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སྟོམས་འཕྲུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོམས་འཕྲུག་དག་བ་ཅེ་གཅིག་
པ། །ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ལྟའི་མིག་གི་
མངོན་ཤེས་དང་། ལྟའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་དབང་ཤེས་སུ་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལམ་ཤེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་མངོན་ཤེས་དུག་པོ་དེ་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆོར་ཉར་
གཅིག་པོ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མངོན་ཤེས་དུག་པོ་གང་

རུང་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས།
 མངོན་ཤེས་རྣམ་དུག་རྣམ་གྲོལ་སྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ལྷའི་མིག་
 གི་མངོན་ཤེས་ལ་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྒྲིམ་གྱི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་
 དང་། ཆོ་འདིར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོར་བྱུང་གི་སྒྲོན་ས་བསྐྱབས་
 པའི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་དེ་ལྷའི་སྒྲུན་ཡིན་པས། ལྷའི་
 སྒྲུན་དང་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་གཉིས་གཞི་མཐུན་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ།
 མངོན་ཤེས་ལ་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བྲལ། སྒྲུན་དང་པོ་གཉིས་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྒྲུན་དང་པོ་གཉིས་དབང་ཤེས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལ་བྲལ་པར་ནི་ཡོད་དེ། ཤེས་
 སྒྲུན་དེ་དཔག་ཆད་བརྒྱའི་བསྐྱལ་བ་དང་མ་བསྐྱལ་བའི་གཟུགས་སྤྲ་རགས་སྒྱིར་མཐོང་།
 ལྷའི་སྒྲུན་གྱིས་བྲལ་པར་འཆི་འཕོ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་སྤྲ་རགས་རྣམས་
 མཐོང་བའི་བྲལ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ས་མཆམས་ཀྱི་བྲལ་པར་ཡོད་དེ། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་ཕྱི་རོལ་པ་ནས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད། ཕྱི་མ་ནི་དག་བཅོམ་པ་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལ། མངོན་ཤེས་དུག་རྣམས་ལ་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འགོད་པ་དང་། འཕགས་པའི་སྒྲི་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 བུམས་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་དང་ཐུད་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུག་བྱ་བར་
 འོས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་འཕྲོལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་
 གྱི་རྒྱན་ལས། འདབ་གཤོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པའི་བྱ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་
 པ་རུས་པ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་བཟླགས་པ་འཕྲོལ། །སྒྲི་དགུ་རྣམས་ལས་

ཆོག་བཟུང་འོས་པར་འགྱུར། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མངོན་ཤེས་དེ་འཇུག་ཤེས་དུག་གི་ནང་ནས་མིག་ན་བ། ཡིད་གསུམ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཞག་ནས་གཞན་རྣམས་ལ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བའི་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་
གསུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་དང་མ་སྟད་པར་འཛིན་ཏུས། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་རྣམས་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། མིག་དང་ཡིད་དང་རྣ་བ་
ནི། །ཡུལ་དང་མ་སྟད་གསུམ་གཞན་དུ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཤེས་སོགས་
གསུམ་པོ་དེས་རང་དང་མཉམ་པའི་ཡུལ་འཛིན་གྱི་ལྷག་མ་ནི་མི་འཛིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ལས།
ལྷ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། །ཡུལ་ནི་མཉམ་པར་འཛིན་པར་འདོད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་མཛོད་པ་དང་བསྟན་ནས་སོ།

མངོན་ཤེས་དུག་གི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་
ཀྱིས་གདུལ་བྱ་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པར་བྱེད་ཅིང་དད་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་
བྱེད། ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་དེ་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལྟར་གསུངས་
རྣམས་ཐོས་པར་བྱེད། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་དང་ཡོངས་འཛིན་གང་
དུ་གནས་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱེད། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་
སེམས་ཀྱི་དགོ་མི་དགོའི་སྟོད་པ་ཤེས་པར་བྱེད། སྟོན་གནས་ཇེས་བྱས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་
ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་ཆོ་རབས་སྒྲ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱེད། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་
གདུལ་བྱ་གོལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྒྲོར་ལམ།

ཕྱི་གཉིས་པ་གཞུང་པ་གདམས་ངག་གི་དོན་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
 སྒྲོམ་བྱུང་སྒྲིམ་པའི་ཐོག་མ་བཤད་པ་ལ། ཐོག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པའི་རྒྱུ་ལ་
 སྒྲོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་སྒྲིད་པའི་ཐོག་མར་གྱུར་པའི་ལྷག་མཐོང་འཆད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གང་། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
 ཡོངས་འཛིན་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་དེ་འཆད་ན། དེའི་རྒྱ་
 རིམ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པའི་རྒྱུ་ལ་དེ་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་གྱི་གདམས་བྱུང་སྒྲིམ་པའི་སྒྲོམ་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་གདམས་
 ངག་དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་བྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་
 བྱུང་གི་ལྷག་མཐོང་གི་ཐོག་མར་གྱུར་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་འབྱུང་བས་ན་དེ་ལྟར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་གཞུང་སྤྱིའི་བསྟུ་བ་བཤད་པ། གཞུང་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྡུ་ན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐོག་
 ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་དེ་དམན་པའི་སྒྲོར་ལམ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ། དེའི་རྒྱ་
 མཚན། ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་
 ཚུལ། རྒྱ། རོ་བོ། འབྲས་བུ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞིར་དམིགས་པར་བསྟུ་ཚུལ།
 བདེན་བཞི་མི་དྲག་སོགས་བདེན་སྒྲོང་ལ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་
 དྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་དམིགས་ཚུལ་དེ་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན། དེ་ལ་
 ཚོད་པ་སྒྲོང་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དམིགས་པ་དང་ནི། ཞེས་
 པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་ཐོག་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གང་དུ་ཡང་སྟུན་འབྲིན་པ་བཟོད་པར་

མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་གསུངས།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱས་
པར་བཤད་པ། རྟོག་པའི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་
པ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྩ་འབྲེལ་
རྣམས་གསུངས། གཉིས་པ་རྟོག་པའི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཞི་དང་དེ་ཡི་
གཉིན་པོ་ཡིས། ཞེས་པ་ནས། བྱང་སོགས་རྟོན་ལས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་
རྩ་འབྲེལ་རྣམས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། སེམས་མི་འགོང་པ་ཉིད་ལ་
སོགས། ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་འཛིན་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་
གསུངས།

༥ གཉིས་པ་གཞུང་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །
ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་དབྱུང་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་གྱི་རྟོན་བཤད་པ།
བརྟན་པ་སྐྱོར་ལམ་བཤད་པ། སློང་གི་ལ་དབྱུང་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་རྟོན་བཤད་པ་
དང་། སེམས་རྟོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་དེ་ངན་སོང་
གསུམ་དང་། ཆོ་འདི་ལ་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་དང་། མཚམས་མེད་གྱི་ལས་སྟོབས་ཆེན་
བསགས་ལ་མ་སྦྱངས་པ་དང་། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། སྐྱ་མི་སྟན་པ་མ་གཏོགས་
པའི་གྲིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གྱི་རྟོན་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། ཆོས་མཆོག་དངོས་སུ་
སྐྱེ་བའི་རྟོན་མིན་ཡང་ཉོད་ཅི་གཉིས་ནི་གཟུགས་ཁམས་པ་འགའ་ཞིག་གི་རྟོན་ལ་སྐྱེ་བ་
ཡང་ཡོད། འདོད་ལྷའི་རྟོན་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
མཛོད་ལས། བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་ཡོངས་མི་ལྟར། ། ཞེས་དང་། འབྲེལ་པ་ལས་
གྲང་། དེ་ལྟར་ན་ངན་འགྲོ་མེད་པས་ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱུར་པ་
དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། ལྡན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་འགྲུག་པ་ལ། ཕྱོད་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་གྱི་
ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་གྱི་ཕྱོད་ལམ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བ་སྡོགས་མི་ལྟོགས་
མེད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་
རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པ་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོད་ལམ་སྐྱེ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཕྱོད་ལམ་དེ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ལྷགས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་
ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བ་སྡོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་
བརྟེན་ནས་ཕྱོད་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་བྱལ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་
རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་
དེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོད་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
དེར་ཐལ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པ་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་
བརྟེན་ནས་ཕྱོད་ལམ་ཡན་ཆད་རྟེན་ཐོགས་གཅིག་ལ་བགྲོད་དེ། སྤིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆ་
སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཉིད་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་རབ་མཐའི་
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པའི་

ཕྱིར།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་སྦྱོར་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲིུ་ཚུ་ལ།
 ཕྱི་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ལ། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྩོགས་རྩེས་སུ་བྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་
 པ་མངོན་རྟོགས་ཐོབ་པ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་མཐུན་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་
 པའི་རྒྱད་གྱི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དེ་
 ཚོགས་ལམ་གང་ཞིག་སྒྲིུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་
 ལས། ཚོགས་གྱི་ལམ་གང་ཞིག་སོ་སོ་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། དབང་པོའི་སྒྲོ་
 བསྐྱམས་པ་དང་། ཟས་གྱི་ཆོད་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་ཆ་སྟོད་ལ་མི་ཉལ་
 བར་ན་ལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པས་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །
 ཡང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགོ་བ་གཞན་དང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་
 དང་། སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། སྦྱོར་བའི་ལམ་གང་ཞིག་ཚོགས་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་སྦྱོར་
 བའི་ལམ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་
 བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
 དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་མཐུན་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རང་གི་ཉིར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་
མཐུན་ཇོགས་ཇེས་སུ་བྱུང་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུང་ལམ་
གྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དེ་ལ་དོ་བོ་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུང་
ལམ་དོད་སོགས་བཞི། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། དེ་དེ་ལ་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་
གསུམ་གསུམ་སྟེ་བརྟ་གཉིས་ཡོད།

སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུང་ལམ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་
བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་བྲལ་སྟེ། འབྲེལ་ཆུང་ལས། དེས་པར་
འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དྲོ་བར་གྱུར་པ་
ཞེས་བྲལ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒྱི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་
སེམས་ཚོགས་ལམ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
སྒྲོམ་བྱུང་གི་ལྷག་མཐོང་འཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནི་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་
སོང་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་དམན་ལམ་དུ་ལྟང་ངེས་ཀྱི་དམན་ལམ་སྟོན་མ་
སོང་གི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་
གི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་མཐུན་པ་འཐོབ་
པ་དང་ཐུང་ལམ་འཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནི་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ཉིད་

ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྔོང་
 ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 སྔོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོང་ཉིད་ལ་དམིགས་
 པའི་ལྷག་མཐོང་རྒྱུད་ལ་སྒྲེལ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་དམན་ལམ་
 སྔོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པས་སྔོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་
 ཤེས་རབ་འཕྲོལ་པ་དང་སྒྲུར་ལམ་འཕྲོལ་པ་དུས་མཉམ་མེ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་
 འདྲའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྔོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
 སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོང་ཉིད་ལ་དམིགས་
 པའི་ཞི་གནས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྔོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་
 བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་སྔོང་ཉིད་ལ་
 དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྔོང་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་ལ་རིགས་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་མུངས་ཀྱི་བདེ་བ་
 གམ་འདྲོན་རྒྱས་པའི་ཆོ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་
 རབ་དེ་སྔོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ལྷག་མཐོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཚོགས་
 ལམ་པ་ཐེག་ཆེན་སྒྲུར་ལམ་དུ་འཕོས་པའི་དུས་མཚམས་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་དེ་སྔོང་
 ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྔོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 དོན་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་མུངས་ཀྱི་བདེ་བ་གམ་འདྲོན་རྒྱས་
 པ་དེའི་ཆོ། སྔོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ཡིན་

ཞིང་དེའི་ཆོ་སྒྱུར་ལམ་དུ་འཕོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཆོག་མཁན་ལམ་
སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་རིགས་
མ་ལུས་པར་ཚྱོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་
རྣམ་པ་ཡང་ཡོད། མི་རྟག་པ་དང་མི་སྟག་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱང་གི་རྣལ་འབྱོར་
ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱང་གི་ལྷག་མཐོང་མེད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཚུགས་སྒྱུར་བ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་བྱར་དང་པོ་དེར་ཐལ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་
ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་མི་སྟག་པར་སྒོམ་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་སྒྲོང་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་འཐོབ་པ་དང་སྒྱུར་ལམ་དུ་འཕོས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ཆོག་མཁན་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དེ་སྒྲོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྒྲོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞིག་ ཞི་ལྷག་
བྱང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
སྒྲོབས་བརྩུ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། སྒྲོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོང་ཉིད་ལ་དམིགས་
པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་འགྱུར་བ་

ནི་སྤྱོད་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྤྱོད་
 ཉིད་ལ་རིགས་པས་དབྱུད་སྤྱོད་སྒྲིབ་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྤྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ནས་འབྲེན་ཅུས་
 པ་དེའི་ཆེ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་འཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆེ་དེ་འདྲའི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ནུལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱུང་པར་
 ཡོད་དེ། སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་པའི་གསུང་རབ་ཐོས་སྤྱོད་སྒྲིབ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 དེ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། སྤྱོད་ཉིད་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་
 རེས་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སོགས་སུ་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སོགས་གཉིས་
 བོ་དེ་ཡང་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་བསྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། དེ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། གཙོ་བོར་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་པའི་གསུང་
 རབ་ཐོས་སྤྱོད་སྒྲིབ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བཞིན་དུ་གོ་བའི་ཡིད་དབྱེད་དུ་བྱུང་པའི་ཤེས་རབ་
 དེ། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། གོ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་གཅིག་དུ་
 བྲལ་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ། སྤྱོད་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་རྒྱུ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཡན་ཆད་སྒྲོམ་བྱུང་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

སྤྱོད་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་བོ་དེ་ལ་
 བྱུང་པར་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱིས་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་བཀག་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ལ་དམིགས་

པར་མཚུངས་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲིལ་གསུང་པར་ཤར་
ཡང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཉིས་སྒྲིལ་ཉིན་རྒྱ་རགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་འབྲེལ་མེད་ལྷ་
བུར་སྒྲིལ་བ་དང་། སྒྲོམ་བུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཆོ་གཉིས་སྒྲིལ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིལ་
མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲིལ་བ་ལྷ་བུའི་གཉིས་སྒྲིལ་རགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལོག་ནས་ཡུལ་
སྟོང་ཉིད་ལ་བྱུག་པ་ལྷ་བུར་སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྒྲེབ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ག་ཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་
གསལ་སྒྲིལ་ཆུང་དུ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་ཆ་དང་པོ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་བྱོད་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་དང་། དེ་འབྲེལ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་ཆ་གཉིས་པ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་ཅེ་
མོའི་མཚན་ཉིད་སོགས་སུ་འཛོག་གོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྒྲོན་མ་སོང་
གི་སྒྲོར་ལམ་བྱོད་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ག་ཟུང་འཛོན་གྱི་ཆོས་རྣམས་མཉམ་གཞག་དུ་བདེན་
སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་མཚུངས། སྟོང་ཉིད་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱི་གསལ་སྒྲིལ་མེད་པར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ག་ཟུང་འཛོན་གྱི་ཆོས་རྣམས་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པས་བྲལ་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་
སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་མཇམས་སྒྲོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་
ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་
ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སོ་སྒྲིལ་
མ་བྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལས་བཞི་པོ་དེ་ཡོན་ཏན་འཛོལ་ཚུལ་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་
 འཛེམས་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་འཛོལ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་བཞི་པོ་
 སྒྲིབ་ཉིད་ལ་མ་འབྲུལ་བར་མཚུངས་ཀྱང་དམན་ལས་སྒྲོན་མ་སོང་གི་སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་སྒྲིབ་ལས་ཤོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་དབང་པོ་ལྟ་དང་པོར་ཐོབ་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཉིན་
 མོངས་གཟུང་རྟོག་ཀྱན་བདགས་མངོན་གྱུར་བ་འཛེམས་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ།
 ཅུ་མེའི་ཡེ་ཤེས་དེས་དབང་པོ་ལྟ་འཕེལ་ཞིང་། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་བྱུང་གཟུང་རྟོག་ཀྱན་
 བདགས་མངོན་གྱུར་བ་འཛེམས་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ། བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་སྒྲོབས་ལྟ་དང་པོར་ཐོབ་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཀྱན་བདགས་མངོན་
 གྱུར་བ་འཛེམས་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ། ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་སྒྲོབས་ལྟ་
 འཕེལ་ཞིང་། ཤེས་སྒྲིབ་བདགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཀྱན་བདགས་མངོན་གྱུར་བ་འཛེམས་
 པའི་རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤོད་གྱི་སྐབས་སུ་གཟུང་བ་ཆོས་གྱི་
 བདག་མེད་པར་སྒྲུང་བ་ཐོབ། ཅུ་མེའི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་འཕེལ་ཞིང་། བཟོད་པའི་སྐབས་
 སུ་འཛིན་པ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་པར་སྒྲུང་བ་ཐོབ། ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་དེ་འཕེལ་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པས་བར་ཆད་མེད་ལས་ལ་སྒྱུར་དུ་འཕྱུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་གཞག་པས། ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་མ་
 གཏོགས་པར། །དོན་ཀྱན་རབ་རྒྱ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། ཆོས་གྱི་སྒྲུང་བ་འཕེལ་བྱའི་ཕྱིར། །བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པོ་ཀྱན་རྒྱ་ཚོམ། །
 །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། ཆོས་གྱི་སྒྲུང་བ་འཕེལ་ནས་ནི། །
 །སེམས་ཅམ་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ཀྱན། །སེམས་སུ་རབ་རྒྱ་

མཐོང་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེ་ཆོ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། རྣམ་པར་གཤེད་བ་དེ་སྤོང་
འགྱུར། ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་དེ་ཡི་མཉུག་ཐོག་སྟེ། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཤེད་
བ་སྤོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་དེར་ཐལ། དེ་རྣམ་དེ་ལ་འཛིན་པ་ཡི། །
རྣམ་པར་གཤེད་བ་འབའ་ཞིག་ལུས། དེ་ཆོ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་
སྒྱུར་དུ་རིག། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་
སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་བཞི་པོ་དེ་ལ་མགོ་
གཏོན་པ་དག་འཁྲུང་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་བྱུང་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། དམིགས་ཡུལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་ལ་ངས་དག་འཁྲུང་བྱུང་པར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དོད་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་འཕྲོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོའི་སྐབས་སུ་
མཉམ་གཞིག་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་ཇེས་ཐོབ་
དུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་མི་འབྱུང་
ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་རྣམས་མེ་ལོའ་ནང་གི་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཅས་དུ་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་མི་འབྱུང་། ཅེ་མེའི་ཡེ་
ཤེས་དེས་མཉམ་གཞིག་ཏུ་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཇེས་ཐོབ་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་།
རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་འབྱུང་། དེ་
ཅས་དུ་འཛིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འབྱུང་། བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་མཉམ་གཞིག་ཏུ་
ཇེས་ཐོབ་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཇེས་ཐོབ་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་

གྱི་སྐབས་སུ་སྤོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་དུས་ཉིད་ན་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
གྱི་གཉིས་སྤང་ཡོད་པ་རང་གི་སྤོང་བའི་སྤོབས་ཀྱིས་ངེས་ཅུས་ཀྱང་། བཅོད་མཆོག་
གཉིས་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་སྤང་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྤོང་སྤོབས་ཀྱིས་ངེས་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར།
ཉན་ས་ལས། གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པ་ལྟར་སྤང་གི་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དམན་ལམ་སྤོན་མ་སོང་གི་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་པོ་
དེ་སྤོང་ཉིད་ལ་མ་འབྱུལ་ཏེ། སྤོང་ཉིད་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་སྤོང་ཉིད་གྱི་དོན་སྤྱི་ལ་འབྱུལ་
ཏེ། དེ་ལ་སྤོང་ཉིད་གྱི་དོན་སྤྱི་སྤོང་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤོང་ཉིད་དང་སྤོང་ཉིད་
གྱི་དོན་སྤྱི་འདྲེས་པར་སྤང་ཡང་འདྲེས་པར་མི་འཛིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དམན་ལམ་སྤོན་མ་སོང་གི་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྤྱོད་
ལམ་བཞི་པོ་དེ་སྤོང་ཉིད་ལ་མ་ངོན་སུམ་ཡིན་ཞེས། དེ་མི་འཐད་དེ། སྤོང་ཉིད་དེ་ལ་སྒྲོག་
གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སོ་སྒྲུའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་སྤོང་ཉིད་ལ་
འབྱུལ་ལམ་མ་འབྱུལ། དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས། འོན་ཀྱང་དེ་སྤོང་ཉིད་ལ་རྟོག་མེད་
ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤོང་ཉིད་ལ་འབྱུལ་ཞིང་སྤོང་ཉིད་ལ་རྟོག་བྱལ་གྱི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྤོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ཆོས་
མཆོག་དེས་ཤེས་སྤྱིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཀུན་བདགས་མངོན་གྱུར་བ་ཡང་མགོ་
གཏོན་མི་ཅུས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་སྤོང་ཉིད་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྔོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྟོག་བྲལ་གྱི་
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྔོང་ལུས་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
 དེ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྔོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲོར་ལམ་དེ་ལ་སྔོང་ཉིད་གསལ་ལ་བར་སྤང་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་སྔོང་ཉིད་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་
 ལུལ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྔོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྔོང་ཉིད་གསལ་ལ་བར་སྤང་
 བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྒྲེ། རྣམ་འགྲུལ་ལས། གསལ་ལ་བར་སྤང་བ་ཅན་སྒྲོ་
 བའང་། །དེ་ནི་རྟོག་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་སྔོང་ཉིད་
 གསལ་ལ་བར་མི་སྤང་བར་ཐལ། དེ་སྔོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ས་བསྐྱེད་ས་བའི་སྒྲོ་ནས་སྔོང་ཉིད་
 སྤང་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོང་ཉིད་དང་སྔོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་འབྲེས་པར་
 སྤང་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱི་དོན་འབྲེས་ཅུང་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་སྔོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་དོད་དེ་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་
 སོགས་པའི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ས་བའི་སྔོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 ན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྔོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་དོད་ཀྱི་དེ་བོར་གྱུར་
 པའི་སྔོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒྲོ་རིག་ལ་དབྱུང་པ་ལ། སྒྲོ་རིག་སྤྱི་འི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་སྒྲོ་རིག་གང་ཡིན་དབྱུང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གསལ་ལེད་རིག་
 པ། སྒྲོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་སྒྲོ་གཉིས། གསལ་དུ་མི་
 སྤྱི་བའི་རིག་པ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་

དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་
 རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་གསར་དུ་མི་སྤྲུབ་པའི་རིག་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རང་རིག་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་བཞི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་བདག་ཁྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུལ་པའི་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་
 རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ནས། རིག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་
 ཚད་མའི་བར་ལྷ་ཡོད། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཁྱེན་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་
 ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་གསར་དུ་མི་སྤྲུབ་པའི་དབང་པོའི་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཚད་མ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་ནས་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཁྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་
 རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སྤྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
 ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་རྟོག་པ་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་
 སྤྲུབ་པའི་འཛིན་རྣམ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བདག་ཁྱེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་
 ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སྤྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ།
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། ཉན་
 རྟོག་འཕགས་པ། རང་རྒྱལ་འཕགས་པ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ། སངས་འཕགས་
 གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི་ཡོད། ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། ཇི་སྟེད་པ་

རྟོགས་པའི་དེ། ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་ནལ་འབྱེར་མཛོན་སུམ་གཉིས་ཡོད། རང་གི་རྟོན་
 རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྟོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཞེན་རིག་རྗེས་
 སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཡིད་ཆེས་
 རྗེས་དཔག་བྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་ཡོད། བྱས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་
 རྟག་རྟོགས་པའི་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཞེན་རིག་དང་པོ་དང་། དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་
 པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལས། ཐུན་པས་ཡོངས་སྟོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 ལུང་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱ་བའི་ཞེན་རིག་གཉིས་པ་ཡིན། རྟོག་
 ལུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ལས། རི་ཐོང་ཅན་ལ་རྒྱ་སྐྱས་བརྗོད་དུང་དུ་རྟོགས་པའི་གསར་
 དུ་མི་བསྐྱ་བའི་རིག་པ་དེ་གསུམ་པ་ཡིན། གསར་དུ་མི་བསྐྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ།
 ཚད་མིན་གྱི་སྟོང་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བཅད་ཤེས། ཐེ་ཚོམ། ཡིད་དཔྱོད། འོག་
 ཤེས། སྤང་ལ་མ་ངེས་དང་ལྷ། རང་གི་རྟོན་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་སྤྲ་མས་རྟོགས་
 ཟེན་པའི་དོན་ལ་མནན་ནས་འཛིན་པའི་རིག་པ། བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 རྟོག་པ་བཅད་ཤེས། མཛོན་སུམ་བཅད་ཤེས་གཉིས། རྩེ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་
 མིག་ཤེས་ཀྱིས་དངས་པའི་སྟོན་པོ་དོན་མཐུན་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་དང་པོ་དང་།
 སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་གཉིས་པ་ཡིན། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་མཐའ་
 གཉིས་སུ་དོགས་པའི་སེམས་པ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་
 ཚོམ། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཡོད། སྐྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་པལ་ཆེར་མི་རྟག་
 སྐྱམ་དུ་འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་པོ་དང་། སྐྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་པལ་ཆེར་རྟག་སྐྱམ་དུ་
 འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་པ་ཡིན། སྟོང་བ་དང་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་

པར་རང་ཡུལ་བདེན་པ་མཐའ་གཅིག་གསུང་དུ་ངེས་པའི་ཞེན་རིག་རང་ཉིད་ཡིད་དཔྱོད་
 གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་
 གཉིས། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་པའི་རིག་པ། འོག་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 རྟོག་པ་འོག་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་འོག་ཤེས་གཉིས་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་
 བྱ་དང་པོ་དང་། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་གཉིས་པ་ཡིན། རང་ཡུལ་
 མཛོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་ཡང་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རུས་པའི་རིག་པ། སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་གྱི་སྒྲོའི་
 མཚན་ཉིད། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་བཞེན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་གྱི་
 རྒྱ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུང་ལམ་དེ་སྒྲོ་རིག་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ། དམན་ལམ་
 སྒྲོན་མ་མོང་གི་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུང་ལམ་དོད་སོགས་བཞི་པོ་དེ། སྒྲོང་
 ཉིད་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཚད་མ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་བསྐྱབས་ཟེན། ཚད་མིན་གྱི་
 སྒྲོན་མས་གྱི་ནང་ནས་ཐེ་ཚོམ། འོག་ཤེས། ཡིད་དཔྱོད། སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་གྱི་སྒྲོ་གང་
 རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲོང་ཉིད་ལ་མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཐུ་མ་དེར་ཐལ། དེ་མཛོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱད་ཆོས་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུང་ལམ་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་ཐུང་ལམ་
 ལས་བྱད་ཆོས་དུག་གི་སྒྲོན་ས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། དེ་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་མི་
 རྟོག་ལ་སོགས་བཅུ་དུག་བདེན་པར་བྱུང་མ་བྱུང་གཙོ་བོར་གཙོད་པའི་སྒྲོན་ས་དམིགས་པ་
 དང་། རྣམ་པ་དེ་གཙོ་བོར་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱའི་བྱད་པར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་ཚང་བར་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉི་མུ་བྱེད་

པ། ཐེག་ཆེན་དག་པའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་ཐབས་ཤེས་ཚུགས་པར་སྟོན་པའི་ཡོངས་
 འཛིན་གྱི་བྱུང་པར་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་སྤང་བུའི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་སྟོང་བ་དང་ལྷན་པ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་ཚུགས་པ་སྒྲུ་སྒྲུ་
 མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་བྱུང་ཆོས་དུག་གིས་བྱུང་
 པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུང་འབྲིང་གི་བྱུང་པར་དེ་རྒྱུད་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྟུལ་
 འབྲིང་རྣོ་གསུམ་གྱི་སྟོར་ལམ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོར་ལམ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
 གསུམ་དུ་འཛོག་ དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 གདུལ་བྱས་སྟོར་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་རྒྱུང་དུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་དེ་དམན་པའི་སྟོར་ལམ་ལས་བྱུང་ཆོས་དུག་གི་སྟོ་
 རྣམ་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དམན་པའི་སྟོར་ལམ་དེ་བྱུང་ཆོས་དེ་
 དག་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མི་རྟག་སོགས་བདེན་མེད་ལ་དམིགས་པར་
 གསུངས་ཀྱང་། དེར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དུག་ལ་དམིགས་པའི་
 སྟོར་ལམ་དང་བདེན་བཞིན་སྟོང་དུ་ཆོས་བདག་རགས་པས་སྟོང་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྒྲིབ་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་

ཕ བྱུང་པར་གཞན་སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་བ། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། ཚུད་པ་
 དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་སྟོན་པའི་

གཞུང་ཆོག་གིས་དམིགས་ནམ་ལྷག་མ་ནམས་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱས་ཟིན་
ལ་མི་སྟོན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱས་དམིགས་ནམ་
ལྷག་མ་ནམས་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེས་སྐྱས་
ཟིན་ལ་མ་བསྟན་ན་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱས་དམིགས་ནམ་ལྷག་མ་ནམས་ཆོས་
ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མི་རྟག་སྐྱེས་
བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་དེ། ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་
རྟོགས་རིགས་ཆང་བར་ཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉི་མུ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལན་ལ། སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བཤད་པ་དང་། ལན་དངོས་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་དམིགས་རྣམ་ལྟག་མ་རྣམས་སྟོན་པའི་གཞུང་
ཆོག་གིས་དམིགས་རྣམ་ལྟག་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱས་ཟེན་ལ་མ་
བརྟེན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་མི་རྟོགས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། དེ་བདེན་བཞི་ལ་བསྟོས་ཏེ་
ཆོས་བརྟེན་གྱི་སྐྱ་གང་ཞིག་ཆོས་བརྟེན་གྱི་སྐྱ་དང་ཆོས་ཅན་བརྟེན་པའི་སྐྱ་གཉིས་བྱུང་
པར་གཞན་སྟོང་མི་སྟོང་མ་གཏོགས་གཞི་གཅིག་པོ་དེ་བརྟེན་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན། དོན་དམ་པར་དགག་སྐྱབ་དང་བྲལ་བའི་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་བརྟེན་པའི་སྐྱ་དེ།
བདེན་བཞི་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྟེན་གྱི་སྐྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་བཞི་བདེན་པར་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱ་དེ། དེ་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཆོས་
བརྟེན་གྱི་སྐྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་མི་རྟོག་ཅེས་པའི་སྐྱ་དེ།
སྐྱ་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྟེན་གྱི་སྐྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་

པར་ཐལ། དེ་ལ་བལྟེས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བཟློང་པའི་སྒྲིལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 དམིགས་ནས་ལྷག་མ་ནམས་སྟོན་པའི་གཞུང་ཆོག་གིས་དམིགས་ནས་ལྷག་མ་ནམས་
 ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་སྒྲིལ་ཟེན་ལ་བཟློང་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་སྒྲིལ་ཟེན་ལ་མི་སྟོན་པ་མི་རིགས་པའི་རྩོད་པར་ནས་
 བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དོན་དེ་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
 བྱུང་ཆོས་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ་དེ། དོན་དེ་ལ་བལྟེས་པའི་ཆོས་བཟློང་པའི་
 སྒྲིལ་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རི་བོང་གི་དྲ་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱུང་ཆོས་
 ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲིལ་དེ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་དྲ་ལ་བལྟེས་ཏེ་ཆོས་བཟློང་ཀྱི་སྒྲིལ་པར་ཐལ།
 རི་བོང་དྲ་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱུང་ཆོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱུང་ཆོས་བཟློང་
 པའི་སྒྲིལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་དོན་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དོན་
 དེ་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱུང་ཆོས་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ།
 ཆོས་བཟློང་ཀྱི་སྒྲིལ་མཚན་ཉིད། དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱུང་གཞི་ལྟ་
 བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ་དེ། དོན་དེ་ལ་བལྟེས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བཟློང་པའི་སྒྲིལ་མཚན་
 ཉིད་ཟེར་ན། བྱམ་པ་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱུང་ཆོས་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲིལ་
 ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། བྱམ་པ་ལ་བལྟེས་ཏེ་བྱུང་པར་གཞན་སྟོང་གི་སྒྲིལ་
 དོན་མ་ཚང་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་བྱུང་པར་གཞན་སྟོང་གི་སྒྲིལ་ ཆོས་བཟློང་ཀྱི་སྒྲིལ་
 མཚན་ཉིད། བྱུང་པར་གཞན་མི་སྟོང་པའི་སྒྲིལ་ ཆོས་ཅན་བཟློང་པའི་སྒྲིལ་མཚན་ཉིད་ཟེར་

བ་དང་། ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཟེར་ན། འོ་ན། སྐྱའི་མི་རྟག་ཅེས་པའི་
 དག་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྐྱ་ལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱ་ལ་བཟོས་ཏེ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྟུམ་ཏེ། སྐྱའི་མི་རྟག་པ་ལ་བཟོས་ཏེ་
 ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། དོན་དེ་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རང་ནས་བྱུང་
 ཆོས་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ་དོན་མཐུན། དོན་དེ་ལ་བཟོས་པའི་ཆོས་བཟོད་
 པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དོན་དེ་ལ་བཟོས་པའི་བྱུང་པར་གཞན་སྟོང་གི་སྐྱ་གཉིས་
 དོན་གཅིག་ དོན་དེ་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རང་ནས་བྱུང་གཞི་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་
 པའི་མཉན་བྱ་དོན་མཐུན། དོན་དེ་ལ་བཟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད། དེ་
 དང་དོན་དེ་ལ་བཟོས་པའི་བྱུང་པར་གཞན་མི་སྟོང་བའི་སྐྱ་གཉིས་དོན་གཅིག་ སྐྱའི་མི་
 རྟག་ཅེས་བཟོད་པའི་སྐྱ་དེ་དང་པོའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་སྐྱ་ལ་བཟོས་པའི་བྱུང་
 པར་གཞན་སྟོང་གི་སྐྱ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱའི་མི་རྟག་ཅེས་བཟོད་པའི་
 ཆོ་མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་པ་སྟོང་མ་སྤངས་ཏེ་གོ་
 བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་བཟོད་པའི་སྐྱ་དེ་གཉིས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་སྐྱ་ལ་
 བཟོས་པའི་བྱུང་པར་གཞན་མི་སྟོང་བའི་སྐྱ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱ་མི་
 རྟག་ཅེས་བཟོད་པའི་ཆོ་མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་པ་
 སྟོང་མ་སྤངས་པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་སྐྱི་ཡན་

ལག་དྲུག་ཏེ། །བུམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས། །ཞེས་དང་། ལ་ལ་སོར་མེད་ལྷན་
པ་ཞེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལན་དངོས་ལ། དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་སྟོན་པའི་གཞུང་ཆོག་
གིས། དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་སྤྲས་ཟིན་ལ་མ་
བསྟན་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་སྟོན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤྲས་ཟིན་ལ་མ་བསྟན་ཀྱང་དོན་
གྲིས་གོ་བར་བསྟན་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་སྟོན་པའི་
གཞུང་ཆོག་གིས་དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་སྤྲས་ཟིན་
ལ་མ་བསྟན་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མི་རྟོགས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། དེས་བདེན་བཞིའི་བྱད་ཆོས་
བརྗོད་པའི་སྟོན་མ་བདེན་བཞི་བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཞི་གཅིག་ལ་བསྟོས་པའི་ཆོས་ཆོས་
ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྲ་གཉིས་པོ་དེ་གཞི་གཅིག་པོ་དེ་ལ་བསྟོས་པའི་བྱད་པར་གཞན་སྟོང་མི་
སྟོང་མ་གཏོགས་གཞི་གཅིག་པོ་དེ་བརྗོད་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དེ་ཡི་ནི། །རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ །ཅེས་པའི་
གཞུང་གིས་བདེན་བཞི་དོན་དམ་པར་དགག་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་བྱོད་རྒྱུ་དུའི་
ཡི་ཤེས་དེ་བྱོད་རྒྱུ་དུའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱོད་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་སོགས་
ལ་ཡང་དོན་གྲིས་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པ་བཞི་
པོ་དོན་དམ་པར་དགག་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་བྱོད་འབྲིང་གི་ཡི་ཤེས་དེ་བྱོད་
འབྲིང་གི་རྣམ་པར་དོན་གྲིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་། གཟུགས་སོགས་འདྲ་
འགོད་གནས་བྲལ་དང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་དོན་དམ་པར་དགག་སྒྲུབ་དང་བྲལ་
བས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་བྱོད་འབྲིང་གི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་རྟོད་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་སོགས་ལ་ཡང་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པར་དགག་སྒྲིབ་དང་བུལ་བའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྟོད་ཆེན་
པོའི་དམིགས་པར་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་ནི། །རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་
སོགས་འགོག། །ཅེས་སོགས་གྱིས་བདེན་བཞི་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྟོད་
ཆུང་དུའི་ཡེ་ཤེས་དེ། དེའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་དུ་སྦྱར་བས། རྟོད་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་
སོགས་ལ་ཡང་ཤུགས་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱང་དེ་སྒྲས་
ཟིན་ལ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་གྱི་ཆོག་སྦྱར་སྒྲ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྐབས་འདིར་དམིགས་རྣམ་ལྟག་མ་རྣམས་སྟོན་པའི་གཞུང་ཆོག་གིས་དམིགས་རྣམ་ལྟག་
མ་རྣམས་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་སྒྲས་ཟིན་ལ་མ་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་གྱི་མ་
བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས། དེ་མི་རྟག་
སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡིས་ངོ་བོས་སྟོང་། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་
གཅིག། །ཅེས་སོགས་ཅུ་མོ་ཆུང་དུའི་དམིགས་རྣམ་ལ་བདེན་པའི་ཆོག་རྣམ་པར་མ་
གཞག་པ་དང་གཞག་པ་གསུངས་པས། བྱོད་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་མ་
བསྟན་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་མཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཐུང་བྱ་རྟོག་པ།

༥ གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། རྟོག་པ་སྤྱིའི་རྣམ་
གཞག་བཤད་པ་དང་། འདིར་བསྟན་སྐང་བྱ་རྟོག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་

ལ། སྐྱིད་རྟོག་པའི་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དབུས་མཐའ་ལས། སེམས་དང་
 སེམས་བྱང་ཁམས་གསུམ་པོ། ཞེས་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གིས་སས་བསྐྱེས་པའི་
 གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱང་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་དང་།
 མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་ཕྱིར་ཞིབ་ནི། འཕྲུལ་ལ་ཕྱིར་བའི་རྣམ་པས་
 འབྲུག་པའི་རིག་པ་ལ་རྟོག་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་རྟོག་ལ་
 རྟོག་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྐྱོད་ན་འཛིན། དེ་ནི་དེ་
 ལ་རྟོག་པ་ཡིན། ཞེས་སྐྱོད་ན་འབྲེལ་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ལ་རྟོག་པར་བཤད་པ་
 བཞེ་ལས། ཕྱི་མ་དེ་རྟོག་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་བཏགས་པ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཁྱི་གན་རྒྱ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས་དེ་དང་།
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་གཉིས་རིམ་པ་བཞེན་དུ་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་སས་བསྐྱེས་
 པའི་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱང་གང་རུང་ཡིན་ཀྱང་
 རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ལ་ཕྱིར་བའི་རྣམ་པས་འབྲུག་པའི་ཁྱི་གན་རྒྱ་བོའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་བའི་རྣམ་པས་འབྲུག་པའི་རིག་པ་
 ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེ་
 རྟོག་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་སྐྱོད་ན་འབྲེལ་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་
 ཡིན་པས་བྱུང་། དེ་ཡིན་ན་ཡང་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན། སྐྱོད་
 དོན་འབྲེལ་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པའི་རྟོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་
 དང་། དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་གཉིས། རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་རྒྱར་དུ་འབྲེལ་རུང་ཞེས་སྦྱོས་

པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བད་ལ་མ་སྤྱད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནམས་བཟུ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བད་ལ་མ་སྤྱད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བྱ་
 འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ལ་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་སྤྱང་ཡང་བྱམ་པའི་སྤྱི་སྤྱི་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། དེར་
 གཤམ། དེས་སྟོན་པའི་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྱད་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་
 པའི་བད་མི་སྟོར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། རྟོག་པའི་ངོ་
 བོ། དབྱེ་བ། གྲངས་ངེས། བོ་རིམ། དགག་སྒྱུབ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་སོགས་
 དབྱད་པ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། རྟོག་པ་བྱུང་ཆོས་སྤྱུ་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པ་དང་བདུན།
 དང་པོ་ལ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཅན་ཆད་བྱུབ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་བདེན་འཛིན། འདིར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤང་བུ་
 རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་
 དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས། གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་ལ། དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། དམིགས་ཡུལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ལ་བཞིར་
 གྲངས་ངེས་པའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་ལ། གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་འཆད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བ་བཞི་པོ་
དེ་ལ་མགོ་གཞན་དཀའ་སྒྲུའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གཞུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ངེས་དཀའ་
སྒྲུའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་དགའ་ལྷ་པ་གང་གི་ནམ་པ་ཅན་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ འདིར་བསྐྱུན་
སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ་དགའ་ལྷ་པ་གིས་བྱུང་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་།
སྐབས་ལྷ་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་བྱར་སེམས་ལམ་ལ་བསྐྱུན་པའི་
འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བསྐྱུན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྐྱུན་པ་
གང་ཞིག་ དེ་ནམས་སྐབ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདིར་བསྐྱུན་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ་སྐབ་
རྟོག་གིས་བྱུང་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་
བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་འདིར་བསྐྱུན་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་གང་ཞིག་ དགའ་
རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདིར་བསྐྱུན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དམན་ལམ་སྒྲོན་མ་སོང་གི་བྱར་སེམས་སྒྲོར་ལམ་པས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་
བྱས་ནས་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཐུགས་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
དེ་དགའ་ལྷ་པ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་བསྐྱུན་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ།
སྐབས་འདི་དང་འོག་རྒྱ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱིས་བསྐྱུན་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ནམ་པར་རྟོག་པ་
ནམས་བསྐྱུན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྐྱུན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྷར་མ་
ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་དོན་སྐྱེས་བཞི་པོ་དེ་སྤང་བྱ་མཛོན་གྱར་བ་གང་གི་གཉེན་
པོ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ཅེ་སྒྲོར་གཉིས་པོ་སྤང་བྱའི་
ས་བོན་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་མི་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འདིར་བསྐྱུན་རྟོག་པ་
ལ་དགའ་ལྷ་པ་ཡོད་ན་ནམ་པའི་བྱང་ཆོས་བསྐྱུན་པ་དང་སྒྲོས་པར་འགྱུར་རེ་ཞིན། འོ་ན།
དགའ་ལྷ་པ་ལ་སྤང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡི་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་སྤང་གཉིན་གྱི་ནུས་དབྱེ་ལ་
 མོངས་པའི་སྒྲོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚོས་བདེན་མེད་ལ་དམིགས་ནས་
 འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡང་འདིར་བསྐྱན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 འདིར་བསྐྱན་སྤང་བུ་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་གཟུང་བ་ཅུང་ལ་དམིགས་ནས་
 འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཉན་རང་གི་
 ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་བསྐྱོས་པའི་ལྷོག་བྱར་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་འདིར་བསྐྱན་སྤང་བུ་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་དམིགས་
 ཡུལ་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འདིར་བསྐྱན་གཟུང་རྟོག་དང་། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཤེས་
 སྤྱི་བ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་རྣམས་བཤད་པས། དེ་ཡང་འདིར་བསྐྱོས་ནས་
 བསྐྱན་པ་ཅུང་ཡིན་ལ་ཆེ་སྒྲོང་གྱི་སྐྱེས་སུ་བསྐྱན་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན། མི་འགལ་ཏེ། དེས་ན་འདིར་གཟུགས་
 སོགས་སྐྱབ་པའི་ཚོས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་
 ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀ་བསྐྱན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
 ནས་བསྐྱན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བསྐྱན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྐྱན་དགོས་ཏེ། དེ་
 དམན་ལམ་སྒྲོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་བསྐྱོས་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
 སྐྱོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་
 བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིར་བསྐྱེད་གཞུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་དེ་གང་། རྗེས་འཛིན་དང་བཏགས་
 འཛིན་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། ཁ་ཅིག་གཞུང་བ་ལ་གཞུང་རྟོག་འཛིན་པ་ལ་འཛིན་རྟོག་ཏུ་བྱས་
 ནས་དེ་གཉིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་གཞུང་རྟོག་
 དང་འཛིན་རྟོག་ཏུ་འཛོག་གོ་ཞིན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་དམིགས་ཡུལ་ཙམ་
 གྱིས་སྒོ་ནས་མི་འཛོག་པར་དམིགས་པར་འཛོག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་འཛིན་སྣངས་མི་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞིན། འོ་ན།
 ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་འཛིན་སྣངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེ་དང་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་གཞུང་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་འབྱུག་བྱར་བདེན་
 པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་
 ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་
 དམིགས་ནས་ནམ་པ་འཛིན་སྣངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སློབ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་
 འཛིན་སྣངས་མི་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། ཁ་ཅིག་གང་
 ཟག་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ལ་རྗེས་འཛིན་དང་། གང་ཟག་ཕྱང་པོའི་ཆོས་ལ་
 བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ལ་བཏགས་འཛིན་དུ་བྱས་ནས། དང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞིན། དང་པོ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
 ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། དེ་འཛིན་སྣངས་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་ཕྱང་པོའི་ཆོས་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གང་ཟག་དོན་བྱེད་རྒྱུ་པ་ཇུས་འཛིན་དང་། དེ་དོན་བྱེད་མི་རྒྱུ་པ་བཏགས་
 འཛིན་དུ་བྱས་ནས། དང་པོར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཇུས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བྱི་
 མར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། དང་པོ་དེ་འཛིན་སྣངས་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱི་མ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་
 འགོག་པ་ལ་སྣང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པ་
 ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་ན་
 གང་ཟག་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་དོན་བྱེད་རྒྱུ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཇུས་ཡོད་དང་། དེ་བདེན་པར་མ་
 གྲུབ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་བྱས་ནས་དང་པོར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཇུས་འཛིན་རྟོག་
 པ་དང་། བྱི་མར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་འཛིན་པས་བྱུང་
 བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་ན་བྱི་མ་འཛིན་སྣངས་དོན་མཐུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། བྱི་མ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་
 ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ལ་ལྟན་སྒྲིབ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་ལ་ཇུས་ཡོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། སྒྲིབ་བྱུང་བཏགས་ཡོད་
 ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་མིང་གི་ནམ་གངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་བྱ་གང་ཟག་འདི་
 རི་ཁམས་དུག་པ་ཅན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། འབྲེལ་པ་
 ལས། གང་ཟག་ཇུས་སུ་ཡོད་པ་དང་སྒྲིབ་བྱུང་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟོག་ཅན། ཞེས་

གསུངས་པ་དང་འགའ་པའི་སྒྲིབ་མེད་དེ། དེ་ནི་གང་ཟག་དོན་བྱེད་ཀྱས་པར་འཛིན་པའི་
 ཤེས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཇུས་འཛིན་རྟོག་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཇུས་འཛིན་དང་།
 སྒྲིབ་བྱ་ཐུང་པོའི་ཆོས་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་
 རྟོག་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་འཛིན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་རང་
 རྒྱ་བྱུང་པའི་ཇུས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་སོ་སྒྲིབ་མཛོད་སུམ་གྱིས་སྤྱོད་
 སྤྲོབས་གྱིས་ཁེགས་པ་མེད་ཀྱང་། འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པས། ཇུས་འཛིན་སོ་སྒྲིབ་རྟོག་
 ཅན། བཏགས་འཛིན་འཕགས་པའི་རྟོག་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེར་ངས་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་རྟོག་ལ་ཇུས་འཛིན་ཡང་ཡོད། སོ་སྒྲིབ་རྟོག་ལ་བཏགས་འཛིན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འཕགས་པའི་རྟོག་ལ་རྟོག་མཛོད་སུམ་དང་བདེན་འཛིན་
 ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན་ཇུས་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 དེར་ཐལ། གང་ཟག་ཐུང་པོའི་ཆོས་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་ཇུས་ཡོད་གྱིས་སྤྱོད་པར་རྟོགས་པའི་སོ་སྒྲིབ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་གང་
 ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཇུས་འཛིན་རྟོག་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 ཇུས་འཛིན་དེ་ལ་ཤེས་པ་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཡོད། ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་དོན་མཐུན་དང་
 དོན་མི་མཐུན་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་ཟག་དོན་བྱེད་ཀྱས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དང་པོ་
 དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་ཇུས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་འཛིན་ལ་

ཡང་ཤེས་པ་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཡོད། ཤེས་པ་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་ཕྱང་
 བོའི་ཆོས་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། གང་ཟག་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་
 བུར་འཛིན་པའི་སྟོ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་གང་
 ཟག་ཡོད་དེ། གང་ཟག་ཕྱང་བོའི་ཆོས་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཕགས་པ་ནམས་
 དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རྟོག་པ་
 ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྟོན་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
 བདེན་འཛིན་ལ་ཀུན་ལྟན་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་ཀུན་ལྟན་གྱི་ཁྱད་པར་དམིགས་
 ཡུལ་གྱི་སྟོ་ནས་འབྱེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྟན་
 སྒྲིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཇུས་བཏགས་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། སྒྲིར་ཇུས་ཡོད་གྱི་སྒྲིས་བསྟན་
 པ་ལ། རིགས་པས་བྱབ་པའི་ཇུས་ཡོད། བརྟན་པའི་ཇུས་ཡོད། དོན་བྱེད་ལུས་པའི་ཇུས་
 ཡོད། རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དང་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནམས་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།
 གཞི་བྱབ་ན་དང་པོ་ཡིན་པས་བྱབ། རེ་འགའ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་གཉིས་པ་དེ་
 ཡིན་པས་བྱབ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་པས་བྱབ། ཇུས་ཡོད་ཡིན་ན་བཞི་པ་
 ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ན་ཇུས་ཡོད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 དང་པོ་གསུམ་ཇུས་ཡོད་བཏགས་པ་བ་དང་། ཕྱི་མ་དེ་ཇུས་ཡོད་མཚན་ཉིད་པར་ཀུན་
 བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན། རང་ཉིད་ངེས་པ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་
 ངེས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཆོས། རང་ཉིད་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་
 གཞི་གང་ཟག་དང་ཤིང་ཉ་ལྟ་བུ་ཡིན། རང་ཉིད་ངེས་པ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་ངེས་པ་ལ་

ལྟོས་མི་དགོས་པའི་ཆོས། རང་ཉིད་ཇུས་ཡོད་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། སྟོན་པོ་དང་ཤེས་
 པ་རྣམས་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པ་
 དག་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་
 པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་ཇུས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཅི་ཡང་རུང་
 སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ལྟོས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་བདག་ས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའི་
 ཇུས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུང་རྟོག་བཤད། འཛིན་རྟོག་བཤད་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ འདིར་བསྐྱེད་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱིས་བྱུང་
 ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་
 ཏུག་སོགས་བཅུ་དུག་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་
 དང་། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐབས་དེར་བདེན་བཞི་བདེན་མེད་ལས་གཞན་དུ་མི་ཏུག་སོགས་
 བཅུ་དུག་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གཅིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 མི་འཐད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ འདིར་བསྐྱེད་སྤང་བྱ་གཟུང་རྟོག་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བྱུང་ཟེར་ན།
 གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱིས་སྦྱོང་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ། དམིགས་པ་དང་ནི་
 རྣམ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་ནས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། དེས་བདེན་བཞིན་སྤྲོད་ཏེ་ཆོས་བདག་རགས་པས་སྤོང་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། རང་གི་དམིགས་ལུལ་གཟུང་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་
ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་
ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་
གཟུང་རྟོག་ནས་བྱང་གཟུང་རྟོག་གཉིས། རང་གི་དམིགས་ལུལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
སྤྲོགས་གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན།
འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
དམིགས་ལུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་པ་ནས་པ་དགུ་ཡོད། རང་གི་དམིགས་ལུལ་ནས་བྱང་
སྤྲོགས་གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན།
འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ནས་བྱང་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན།
དམིགས་ལུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགུ་ཡོད།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་དང་སྤྱོད་
པ་པོ་གཉིས་ཀར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་
ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ལུལ་གཟུང་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་
བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་
ལོངས་སྤྱོད་བྱ་དང་སྤྱོད་པ་པོ་གཉིས་ཀར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན། ནས་པ་གཅིག་ཏུ་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་རྟོག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱུང་། ཉམས་དེར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ལུལ་འཛིན་པའི་

ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་དང་སྤྱོད་པ་པོ་གཉིས་ཀར་བདེན་
 པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་རྟག་མི་རྟག་
 གཉིས་ཀར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་མི་རྟག་
 པར་བདེན་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་བདེན་
 པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་གྱི་ཞེན་ཡུལ་གྱིས་སྤོང་བ་དེ་སྤོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་བདེན་པར་
 མེད་པ་སྤོང་ཉིད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། རྟག་པར་བདེན་པར་མེད་པ་སྤོང་
 ཉིད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། ཡང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
 འདོད་ན། འོག་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། འཛིན་
 སྤངས་དོན་མཐུན་གྱི་ཤེས་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མི་
 རིགས་པར་ཐལ། འོག་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། ཁ་ཅིག་ འདིར་བསྟན་ཤེས་སྤྱིབ་རྟོག་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་དང་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་
 པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བྱམ་པ་ལ་
 དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་དང་སྤྱོད་པ་པོ་གང་དུ་ཡང་བདེན་པར་མི་འཛིན་པར་བྱམ་པ་

བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་འདིར་བསྟན་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་འགལ་མི་འགལ་དཔུང་པ་ལ། འཕགས་
མེད་གཉིས་ཀ་གཞི་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་
དང་པོ་དང་། དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡིས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་
གཉིས་འགལ་བར་བཞེད་པ་མཚུངས། འཕགས་པས་གཞི་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་
དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དེ་ཀུན་གྱང་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྒྱིར་དམིགས། དེ་ཡི་གཉིན་
པོ་ཡིས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་གྱང་གཟུང་རྟོག་དེ་རྣམ་གྱང་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་བར་བཞེད། སྒྲོབ་དཔོན་ནི། གཞི་དང་། ཞེས་པའི་
དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་
པས་བྱུང། དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡིས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་ལ་རྣམ་གྱང་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གཞི་
དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་པོའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་
གྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་བཞེད། དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡིས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་གྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ། གཞི་དང་། ཞེས་
པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་པོའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གཉིན་པོའི་རིགས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡིས། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འཕགས་པའི་
ལུགས་ལ། གཞི་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་པོའི་དམིགས་ཡུལ་
དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་གྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དམིགས་ཡུལ་

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི། གཟུང་
བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་རྟེན་ཅན། ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། གཞི་དང་།
ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་དེས་ཀུན་བྱང་སོ་སོར་བྱེ་ནས་དམིགས་པ་
བཅད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་ལྔ་དང་ལས། ཅམ་སྟོས་པ་ནི་ཁྱད་པར་
བསལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས། གཞི་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
གཟུང་རྟོག་དང་པོ་ལ། དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡིས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་
གཉིས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡིས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་
གཉིས་པ་ལ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཞི་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་
བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་ལ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གིས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པས་འཁོར་གསུམ་
སོང་ངོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་པ་དེ་དག་གི་དོན་སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབ་གཉིས་ཀུན་བདགས་སྤངས་པའི་འཕགས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་རགས་
པའི་གནས་ལ་སྟོངས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དང་པོ་ཁོ་ནར་
འགྱུར་གྱི། ཞེས་སོགས་དང་མི་འགལ་ཏེ། དང་པོའི་དོན་ནི། གཞི་དང་། ཞེས་པའི་
དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་ལ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཡིན་
པས་ཁྱབ་པའི་དོན་དང་། བྱི་མའི་དོན། ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་
ནས་ལོངས་སྟོད་བྱུར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ། ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཡིན་

གྱི་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ནི། གཞི་དང་།
 ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་འགལ་བར་བཞེད་དེ།
 གཞི་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་པོའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན་
 རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ལ་
 བརྟེན་པ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་པས།
 འདི་གཉིས་པ་ན་ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ནི་ཐ་
 དད་པ་ཁོ་ན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཟག་བཅས་ཉིང་ལེན་
 གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་
 ན་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་
 ཆོས་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་
 དྲུག་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་གིས་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་འགལ་བར་
 བཞེད་ཀྱང་། ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོན་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་བདེན་འཛིན་བཞེད་དེ། སྟོང་ཞི་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད།

ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡང་ཡོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལོངས་
 གྲོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤྱི་ཞི་བདེན་སྣང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
 པའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྣང་ས་
 དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལོངས་སློད་བྱ་
 ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་བུར་གཟུང་རྟོག་དང་ཉོན་མོངས་
 གཟུང་རྟོག་མི་འགལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲིམས་འཕྲུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སློད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་དེ་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་
 དམིགས་ཡུལ་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སློད་བྱར་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་
 ཞིག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སློད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམ་བུར་
 གཟུང་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམས་འཕྲུག་དེ་རྣམ་བུར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་
 གང་ཞིག་དེ་ལོངས་སློད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་ཚད་མེད་བཞི་རྣམས་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་རྣམ་བུར་
 ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲོལ་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༩ ཉི་མུང་ལས། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་བཞི་ལྟེ། སྤྱི་དང་པོ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་
 ཡུལ་དུག་པོ། གཉིས་པ་ནི། རྟོག་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལོ། །
 གསུམ་པ་ནི། རྟོག་ཅིག་མ་གཞན་གྱི་དེ་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་དག་དང་བྲལ་
 བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ གཞུང་རྟོག་དང་
 འཛིན་རྟོག་གཉིས་ལ་སྤྱི་བཞི་ཙམ་པ་ཡིན་ཀོ་ཞེ་ན། འོ་ན། གཞུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་པོ་
 གཞུང་རྟོག་ཡིན་ལ་འཛིན་རྟོག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 སྤྱིར། འདོད་ན། གཞུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་པོ་ཆོས་ཅན། གཞུང་རྟོག་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དུས་མཐའི་རྟོག་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་དེ་ཆོས་
 ཅན། འཛིན་རྟོག་ཏུ་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟོག་པ་མ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་ཅན་གྱི་
 ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་སངས་འཕགས་ཀྱི་སྤྱི་དང་ཀྱི་
 ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ གཞུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གི་
 དམིགས་ཡུལ་ལ་སྤྱི་བཞི་ཙམ་པ་ཡིན་ཀོ་ཞེ་ན། དུས་མཐའི་རྟོག་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་
 པ་དེ་འཛིན་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ལ་གཞུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་
 དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

རང་ལུགས་ལ། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། སོ་སྤྱིའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 གཞུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་ལ་སྤྱི་བཞི་ཙམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ།
 གཞུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་པོ་དེ། དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞུང་རྟོག་གི་

དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། འཛིན་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཏུས་གྱི་སྤྱང་
མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ། དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་
རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་རྟོག་གི་
དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱན་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་དེ། དེའི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་
གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན།
དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་རྟོག་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀའི་དེ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ཐུས་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་མཐུན་དེ་གཉིས་
ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཐུན་དེ་གང་ཟག་དོན་བྱེད་རུས་པར་འཛིན་པའི་
ཤེས་པ་ཡང་ཡིན། གང་ཟག་ཕུང་པོའི་ཚོས་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་རྟོག་པ་བྱུང་ཚེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཚུད་པ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ།
ཐོག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་དོད་མོགས་བཞི་པོ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་
པོ་བྱུང་ཚེས་སུ་ལྡན་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་བཞི་སྤྱང་བྱར་ལྡན་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་
ཉོན་མོངས་བྱ་མོངས་བྱེད་དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་འོག་ནས་འཆད་
པའི་ཕྱི་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་བསྟུས་པ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལས་གྱིས་སྤྱང་
པར་བྱ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་གངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
ཆ་དང་མཐུན་པའི་འདི་དག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དོགས་པ་བཀོད་པ་དང་། ལན་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་རྫོང་སོགས་བཞི་པོ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་
འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་ལྷན་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ས་བོན་དང་རིམ་པ་
བཞིན་ལྷན་པ་ཡིན་ནམ། མངོན་གྲུར་བ་དང་རིམ་པ་བཞིན་ལྷན་པ་ལམ། འོན་ཏེ། རིམ་
པ་དེ་ལྷར་དུ་སྤྲོང་བ་དག་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྷར་ན་མི་འཐད་དེ། རྫོང་སོགས་བཞི་
ཀའི་སྐབས་སུ་དེ་བཞི་ཀའི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷར་ཡིན་ན་ཞེ་ན། དེ་དག་
དང་དུས་མཉམ་མམ་མི་མཉམ། མཉམ་ན། དུས་མཉམ་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དང་
ཡིན། དང་པོ་ལྷར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་རྣམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་
སྣངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་མཉམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་
མི་འཐད་དེ། དམིགས་པ་རིགས་མཐུན་ཇུས་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་གང་ཟག་གཅིག་གི་
རྒྱུད་ལ་མངོན་གྲུར་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲིབ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གཅིག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་
གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དུས་མཉམ་མ་ཡིན་ན། དེས་རིམ་ཅན་དུ་སྤྲོང་བའི་
དོན་མ་ཆང་བར་ཐལ། དེ་དང་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ། དེ་རྣམས་ཀྱི་
གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། སྤྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་རྫོང་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་གཟུང་འཛིན་
གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་དེ་རྟོགས་
དགོས་པ་གཞིར་བྱས་ནས། སྤྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་ལམ་རྫོང་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཉོན་
མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་རྣམ་བུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་མེད་དུ་མ་

རྟོགས་པ་སོགས་རིམ་ཅན་དུ་ལྷན་པའི་དོན་ཡིན། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་སྦྱོན་འཕེན་པ་ཁ་
 ཅིག་ དེ་གཞིར་བྱས་ནས་འོན་སྟངས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བྱོང་གི་ཡེ་
 ཤེས་དེས་བྱུང་པའི་སྟངས་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་ནས་བྱུང་བྱོགས་གྱི་ཆོས་བདེན་
 མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱུང་པའི་སྟངས་
 ཉིད་དང་ཉི་ཆེའི་སྟངས་ཉིད་གྱི་དོན་ཡང་། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་གྱི་སྦྱོར་པ་ཕྱ་རགས་
 རྟོགས་པར་ཆོད་མ་ཆོད་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིག་གི་ ཆོས་ཅན་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྒོ་ནས་མི་འཛིག་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་བྱུང་པའི་
 སྟངས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་
 དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་པ་ཁས། གསུམ་པ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྟངས་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྦྱོར་ལམ་བྱོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་
 མཛུངས་པ་ལ། དེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་སྟངས་། རྣམ་བུང་གཟུང་རྟོག་མི་
 སྟངས་བའི་བྱུང་པར་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལན་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ སྦྱོར་ལམ་བྱོང་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཤེས་
 སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་ལྷན་པའི་དོན་ཡོད་དེ། བྱོང་གི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཀུན་བདགས་མངོན་གྱུར་བ་གཉིས་པོ་དེ་
 དངོས་རྒྱ་གཅིག་དུ་སྦྱོས་པ་ནས། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདགས་
 འཛིན་རྟོག་པ་ཀུན་བདགས་མངོན་གྱུར་བ་གཉིས་དངོས་རྒྱ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་སྦྱོས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་

ལམ་ལ་དངོས་སུ་གཞིན་བྱེད་དང་། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དངོས་སུ་གཞིན་བྱེད་གང་ཞིག་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་རིགས་མཐུན་གྱི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆོས་ཅན། དམན་
 ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་འབད་པས་སྦྱོང་དགོས་པར་ཐལ།
 ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་པ་དུ་མར་འབད་
 པས་སྒྱུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྟོན་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དོད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་དཔེ་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོད་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་གཞུང་རྟོག་གི་རྣམས་ཉམས་
 པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱ་དང་འོ་མ་འབྲེས་པ་ངང་པས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱེས་པའི་དངོས་རྒྱ་
 རུས་པའི་ལྟར་ཆེ་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྟོ་
 འདོགས་མངོན་གྱུར་བ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྣངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྟོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དོད་སེགས་བཞི་པོ་ཤེས་སྒྲིབ་གཞུང་
 འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་ལྟན་པའི་དོན་ཡང་། དེ་བཞིའི་ས་བོན་དང་
 ལྟན་པ་ལ་བྱེད་ན། སྦྱོར་ལམ་བཞི་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་བཞིའི་ས་བོན་ཡོད་པས་རིམ་

ཅན་དུ་ལྷན་པའི་དོན་མ་ཚང་བས་མི་འཐད་དོ། དེས་ན། ཉན་མོངས་བྱ་མོངས་བྱེད་དུ་
 ལྷན་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཉན་མོངས་བྱ་མོངས་བྱེད་གྱི་དོན་ཡང་། ཉན་རང་སྤྱད་ཀྱི་ཉ་
 བར་ཞི་བའི་ཉར་ཞི་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
 འབད་པ་བྱུག་པོས་སྤོང་བར་བྱེད་གྱི། དེ་ལྟར་སྤངས་པས་རང་གི་འདོད་བྱའི་འབྲས་བྱ་
 བྱང་རྒྱུ་ཐོབ། སྤངས་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤོང་ན། རང་གི་འདོད་བྱའི་འབྲས་བྱ་
 བྱང་རྒྱུ་མི་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་གཞུང་འཛིན་གྱི་
 རྣམ་ཏོག་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་སྤངས་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྤངས་པས་
 རྣམ་མཁུན་ཐོབ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་འབྲས་བྱ་རྣམ་མཁུན་མི་ཐོབ་པས། དེའི་དོན་དུ་
 འབད་པ་བྱེད་པ། ཀྱན་ནས་ཉན་མོངས་བྱ་མོངས་བྱེད་དུ་ལྷན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཉན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 གང་ཞིག་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏོག་བཞི་པོ་དེ་ཉན་མོངས་སུ་ཡང་མེད། དེ་ལས་གཞན་
 དུ་ཉན་མོངས་བྱ་མོངས་བྱེད་དུ་ལྷན་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་ལ། ཁ་ཅིག་དམན་ལམ་སྒོན་
 མ་སོང་གི་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་དོད་སོགས་བཞི་པོ་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་
 ཏོག་བཞི་སྤངས་བྱར་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་དམན་པའི་སྒྲོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་
 ཐལ། དེ་སྤངས་བྱར་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ།
 དཔུལ་བ་བ་དེ་སྤྱད་བསྟུལ་ཆེ་བས་འགྲོ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཐལ།
 དེ་སྤྱད་བསྟུལ་ཆེ་བས་འགྲོ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་
 བྱུང་ན། དེར་ཐལ། དེ་འགྲོ་བ་གཞན་ལས་སྤྱད་བསྟུལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཤེས་

ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་ཉམས་དམས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ནམ་གྱུང་
གཟུང་རྟོག་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་ཉམས་མ་དམས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོར་ལམ་བཞི་
པོ་དཔལ། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ནམ་རྟོག་བཞིའི་ས་བོན་སྦྱང་བྱེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་
རང་དུས་སུ་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཡོངས་འཛིན།

༩ སེམས་མི་འགོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་
བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་
པར་ཅན་གཉིས་ཚྲོགས་པར་སྟོན་པའི་བདག་རྒྱུན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན། བྱང་སེམས་
སྦྱོར་ལམ་པའི་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་སྟིང་ཞི་
གཉིས་ཀྱི་མཐར་མི་ལྟང་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན། དེའི་ནང་གི་
ཡོངས་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞི་
ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུམས་པ་ཆོས་
ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཐོས་ནས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྟོག་པས་དེ་དག་ལ་ཐོས་སྟོག་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་ཚྲོགས་པར་སྟོན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རུས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རུས་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་

ནམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་གསུང་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྦྱོར་
ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཉིང་རྩྭ་གསུངས་པའི་ཤེས་རབ་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།
དེའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཐབས་ཀྱིས་པར་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་
ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་མཚན་གྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
དེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་བདག་རྒྱུན་དག་གི་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་
བདག་རྒྱུན་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུན་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞིས་ལྗང་ལུགས་ལ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་གང་ཡང་
རུང་བ་སྦྱོར་པའི་དག་གི་བའི་བཤེས་གཉེན། དེའི་ཕྱི་མ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། བྱང་
སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་སྤྱི་ཞི་གང་རུང་གི་མཐར་མི་ལྷུང་བར་འཛིན་པའི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
མཁུན་པ། དེའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆེ་མོ་ལྟ་བུ་
དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན།

གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ལྟར་ན། སེམས་མི་འགོང་བ་
ཉིད་ལ་སོགས། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐོར་བ། །ནམ་པ་ཀུན་རྒྱུ་ཡོངས་འཛིན་
ཡིན། །ཞེས་པས་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་བསྟན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྦྱོར་བྱེད། །དེ་
ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐོར་བ། །ནམ་པ་ཀུན་རྒྱུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་པས་ཕྱི་
ཡོངས་འཛིན་བསྟན། སྒྲོབ་དཔོན་ལྟར་ན། གཞུང་དེས་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་དངོས་སུ་
བསྟན་ནས། ཕྱི་མ་ཡོངས་འཛིན་ལུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

༥ གསུམ་པ། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཚོས་དྲུག་དང་། ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་དེ་འཆད་ན། དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐྱབ་པའི་རྟོན་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཚོད་སྟོང་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་ལ། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཚོས་དྲུག་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། དེའི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བཞེད། ཅེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་གསུངས། དེའི་
 དམིགས་པ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དམིགས་པ་ཚོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། ཞེས་པ་ནས། གང་དག་སྐྱབ་པའི་སྐྱོན་མོང་མིན། ཞེས་པ་དང་།
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྦྱིར་དགོ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྟོན་ཅན། ཞེས་པའི་
 ཅུ་འབྲེལ་རྣམས་གསུངས། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་འཆད་པ་
 ལ། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། ཞེས་སོགས་སྟོག་གཅིག་གསུངས།

རིགས།

༥ རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཚོས་དྲུག་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་
 ལྷགས་བཤད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་པའི་ལྷགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་
 སྐྱབ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་མ་ཆགས་པའི་སེམས་བྱུང་ཞིག་རིགས་
 སུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་བསོད་སྟོམས་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པའི་
 འཕགས་པའི་རིགས་སོགས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས། ཆོས་གོས་ངན་དོན་ཅམ་
 གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་རིགས། བསོད་སྟོམས་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་
 འཕགས་པའི་རིགས། གནས་མལ་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་

རིགས། སྒྲོང་བ་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱུ་ན། ལམ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། སྐྱབ་པའི་ལམ་དངོས་
 གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་ལམ་སྐྱབ་ཚུལ་དུ་འདུ། གམ་དེ་ལམ་དངོས་སུ་འདུ་
 བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་ལས། དགེ་སྒྲོང་དག བྱིད་ཚུལ་འདིས། ལས་འདི་བྱས་
 ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཛོད་ལས།
 མ་ཆགས་འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལས། །གསུམ་གྱིས་ཚུལ་བསྐྱུ་ན་ཐ་མས་ལས། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉིས་པོར་
 འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་པོ་དེས་ཆོས་གོས་སོགས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་
 པའི་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལྟོག་པར་བྱེད། གམ་དེས་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་
 ཆགས་པ་གཏན་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། བདག་དང་བདག་
 གིར་མངོན་འདོད་པ། །དེ་ཡི་དུས་དང་གཏན་ཞིའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་འཆད་པའི་སྐྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཕགས་པ་ནམས་སྒྲི་ཞིང་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་འགྲེལ་ལས།
 འདི་དག་ལས་འཕགས་པ་ནམས་སྒྲི་བས་ན་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐོག་ཆེན་པའི་ལྷགས་ལཤད་པ་ལ། མེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལཤད་པ་
 དང་། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ།
 རིགས་ཀྱི་བྱེད་པར། རིགས་འདུས་བྱས་སུ་སྐྱབ་ཚུལ། ཚུད་པ་སྒྲོང་བ་དང་ལྷ། དང་པོ་
 ནི། ཐག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒྲི་རུང་གི་རྟུས་པ་ཞིག་རིགས་སུ་འཛོག་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་

གཞི་བཞེད་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་སྒྲིབ་གི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་དེ་
འཛོག་མི་བཞེད་པ་རྣམས་ནི་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་སྒྲིབ་ན་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་སེམས་གྱི་
ས་བོན་ལ་བཞེད་དེ། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་རིགས་དེ་ནི་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པ། ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱུང་པར་
གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འགྲུར་གྱི་རིགས་
གཉིས་ཡོད་དེ། ཐོས་སོགས་རྒྱུ་གྱིས་གསོས་མ་བཟབ་པའི་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་གྱི་ས་
བོན་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དེས་གསོས་བཟབ་པའི་ཟག་མེད་སེམས་གྱི་ས་
བོན་དེ་རྒྱས་འགྲུར་གྱི་རིགས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་
རིགས་གང་ཞི་ན། མདོར་བསྟུན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་
དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་ནི། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱུང་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཅིག་
ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་འོངས་པ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན། ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་དེ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་ནི། སྟོན་དག་བའི་ཙུ་བ་གོམས་
པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རིགས་གཉིས་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་ལ། རིགས་གཉིས་པོ་དེ་འགལ་
བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རྟེན་མི་བརྟེན་དང་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །དེ་ནི་རྟེན་དང་
བརྟེན་པ་དང་། །ཡོད་མེད་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ནི། སྟོལ་བའི་དོན་དུ་རིགས་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་ཡིན་པར་
 རིག་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་མིང་
 གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

བཞི་པ་འདུས་བྱས་སུ་སྐྱབ་ཚུལ་ལ། རིགས་གཉིས་པོ་དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་ཏེ།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁམས་མི་འདྲ་བ་བདེན་གྲུབ་གསུམ། དེ་ལ་བདེན་ནས་མོས་པ་མི་
 འདྲ་བ་བདེན་གྲུབ་གསུམ། དེ་ལ་བདེན་ནས་གནས་སྐབས་སྐྱབ་པ་མི་འདྲ་བ་བདེན་གྲུབ་
 གསུམ། དེ་ལ་བདེན་ནས་འབྲས་བྱ་བྱང་ཚུབ་མི་འདྲ་བ་བདེན་གྲུབ་གསུམ་འབྱང་བའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་ལས། ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །སྐྱབ་པ་ཐ་དད་དབྱེ་
 བ་དང་། །འབྲས་བྱ་ཐ་དད་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །རིགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བཞེད། །
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་རྒྱ་དུས་སུ་མེད། །འབྲས་དུས་སུ་ཡོད།
 རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་མ་གཤོས་པའི་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད། འབྲས་བྱའི་
 དུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ཟད་པ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར། །རིགས་མཚོག་ཉིད་ཅེས་
 བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་དེ་རང་གི་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ཀྱི་ཚེ་ཟད།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ཀྱི་ཚེ་མི་ཟད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་
 རིགས་མཚོག་ཏུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར།

ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅན་པས་གཏན་རིགས་ཆད་གསུམ་གཤམ་གྱི་
 སྐབས་རིགས་ཆད་གཅིག་གསུམ་དང་རིགས་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་བཞི་འདོད་དེ།

མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཉིས་སྟོད་ལ་འཇུག་པ་དང་། དགེ་ཚུ་གཏན་ནས་བཅོམ་པའི་རིགས་ཆད་
 གཅིག་དང་། ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཚུ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་
 གྱི་དགེ་ཚུ་མེད་པའི་རིགས་དང་། ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཚུ་ཅམ་ཡང་
 མེད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལ་ལ་
 གཅིག་ཏུ་ཉིས་པར་སྟོད་ངེས་ཡོད། ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་ནམས་ཀྱན་ཏུ་བཅོམ། ལ་
 ལ་ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་དགེ་བ་མེད། འདཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་བྲལ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྩིས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པས་ནི་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དེ།
 སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིན་པོས་སྟོང་རུ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིན་པོས་སྟོང་མི་རུང་བ། ཉག་ཡིན་ཕྱིར་རམ། ཞེས་
 སོགས་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁེགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ལུང་གི་རྩིས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པས་ནི། རིགས་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་རིགས་
 རྒྱུད་ལ་མི་ལྟན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། རིགས་དམན་པ་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་རིགས་ཆད་ཀྱི་གང་
 ཟག་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་བྲལ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཁེམས་བདེན་གྲུབ་
 དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིབ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་དག་སྟོ་བྱར་བར་ནི་འདོད་དེ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་དེའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བདག་འཛིན་དེ། དེའི་
 ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲལ་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་མཐོང་བའི་སྟོ་ནས་དེ་ལས་གོལ་བའི་ཐར་པ་
 འཁོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་རྩོད་པ་སྟོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ རིགས་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་མ་བྱུང་པར་ཐལ།

རིགས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འགྲོ་ཀུན་དེ་ཡི་སྒྲིང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབ་
 དཔོན་ཤུལ་པས། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རིགས་དང་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏུས་སུ་ཡང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དང་པོ་
 གཉིས་པོའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱུང་པས་རིགས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། བྱི་མའི་དོན་ནི། རྣམ་པར་
 བཞག་འཛོག་གི་རྒྱ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རིགས་གཉིས་པོ་དེ་མི་
 འགལ་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཀྱིས་མ་བྱུང་
 ཀྱང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་
 ལས། ས་བོན་དེས་འབྲས་བུ་དེ་མ་བསྐྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་མ་བྱུང་པ་ན་སྤྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །
 གང་གི་ཆེ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་བྱུང་པ་དེའི་ཆེ་ན་ནི། ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དང་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་དེའི་ཕྱིར་རིགས་དེ་རགས་པ་ཞེས་བྱ་
 བར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེས་རིགས་
 གཉིས་འགལ་བར་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་སྤྲ་བ་དང་
 རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དེ་རགས་པར་བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག་རིགས་སྤྲ་རགས་གཉིས་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལས་གཞན་

དུགས་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་ཡིན་པ་རིག་
པར་བྱ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅམ་པས་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་པ་
བསྐྱེད་ཅུང་གི་རྣམས་པ་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་
འཕགས་པས། འོ་ན་རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
སུ་ཐལ་བའི་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། རིགས་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ།
རིགས་མ་སད་པའི་ཉིས་དམིགས། སད་པའི་ཕན་ཡོན། སྐྱབ་ཤད་པ་དང་། རིགས་
ཆད་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བཤད་བ། རིགས་ནས་ཇི་ལྟར་འབྲིང་ཚུལ་དང་དུག
དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཅུང་གི་ཆོས། རིགས་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་
ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་
རིགས་དང་གསུམ།

ཁ་ཅིག དྲི་བཅས་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད། རང་བཞིན་གནས་རིགས་གྱི་མཚན་
ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་
ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དྲི་མ་དང་བཅས་
པའི་མཐུན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་
གང་ཞིག གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་ཅུང་། རང་བཞིན་
གནས་རིགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་
ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། གནས་གྱུར་
མཐར་ཐུག་པའི་ཆོ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་གྱུར་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་གང་ཞིག་ རོ་བོ་ཉིད་
 སྐྱར་འགྱུར་རུང་། རང་བཞིན་གནས་རིགས་གྱི་མཚན་ཉིད། བྱི་གན་རྒྱ་བོའི་རྒྱུད་གྱི་
 སེམས་བདེན་སྟོང་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན། སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་འདུས་བྱས་གྱི་སྐྱར་
 འགྱུར་རུང་གི་ཆོས། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གྱི་མཚན་ཉིད། རྒྱས་གྱུར་གྱི་རིགས་ལ་
 རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གྱིས་བྱུང་ཀྱང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལ་རྒྱས་གྱུར་གྱི་རིགས་
 གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། བྱི་གན་རྒྱ་བོའི་རྒྱུད་གྱི་ཟག་མེད་སེམས་གྱི་ས་བོན་དེ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་
 རིགས་ཡིན་ཀྱང་རྒྱས་གྱུར་གྱི་རིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མོས་སོགས་གྱི་
 རྒྱུན་གྱིས་གསོས་མ་བཟུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་གང་
 ཟག་ ཤེས་པ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་གསུམ་ཡོད། དེར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ།
 བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་དེ་ཡང་ཡིན། འཇུག་སྟོམ་གསུམ་དུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འཇུག་པ་ལས། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 གྱི་རིགས་སྐྱུང་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་རིང་
 སངས་རྒྱས་རིགས་སྐྱེས། སངས་རྒྱས་སྐས་སྐྱུང་གྱུར་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་དང་། དེའི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་སྐྱེ་མའི་
 རྣམ་བཤད་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བཞག་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་
 གྱི་ས་བོན་ལ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཅམ་དུ་ཟད་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོང་ཇི་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེར་ཤེས་པར་
 བྱོའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁའི་གཤམ་ དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ན་གཞུགས་སྐྱུར་
འགྱུར་རུང་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་ཇེ་སོགས་གཞུགས་སྐྱུར་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྣམ་པའདྲ་ལས། ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱུར་འགྱུར་
རུང་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་ཇེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་དེ་རྣམས་གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱུག་
པའི་ཆོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གཞུགས་སྐྱུར་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་པ་
ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རིགས་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྱུར་པའི་འགོག་བདེན་དེ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རིགས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་སྐྱུར་འགྱུར་རུང་གི་
རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མ་ངེས་པའི་རིགས་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བྱུང་འདས་ཐོབ་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་པ་ལ་
ཐོག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རིགས་སུ་མ་ངེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གཞན་ནས་གཞན་དུ་
འགྱུར་དུ་རུང་བའི་རིགས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རིགས་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་གཏིར་དང་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཤིང་གི་དཔའི་སྒོ་ནས་
བསྐྱན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། གཏིར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ། རིགས་དེ་
རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་སྒྲངས་པ་
མཆོག་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་གཏིར་དང་ཆོས་

མཐུན་ཏེ། དཔེར་ན། མི་དབུལ་པོའི་བྲིམ་གྱི་ས་འོག་དུ་མི་བཟད་པའི་གཏེར་ཡོད་ཀྱང་
 མི་དེས་དེ་མ་ཤེས་ཤིང་། གཏེར་དེ་ཡང་ང་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་མི་སྒྲིབ་བས་མི་དེ་གཏེར་དང་
 མ་ཕྱད་གྱི་བར་དུ་དབུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དེ་ལས་མི་ཐར་ཞིང་ཕྱད་པ་ན་དེ་ལས་ཐར་བ་
 ལྟར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡོད། དེ་མངོན་
 སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ན་མི་གོལ་ཞིང་རྟོགས་ན་གོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་
 གླ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་མི་དབུལ་བྲིམ་ནང་ས་འོག་ན། མི་བཟད་པ་ཡི་གཏེར་ནི་ཡོད་ཀྱང་
 ལ། མི་དེས་དེ་མ་ཤེས་ཤིང་གཏེར་དེ་ཡང་། དེ་ལ་ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྒྲིབ་ལྟར། །
 དེ་བཞིན་ཡིད་གྱི་ནང་རྒྱུད་རིན་ཆེན་གཏེར། །དྲི་མེད་བཞག་དང་བསལ་མེད་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱང་། མ་རྟོགས་པས་ན་དབུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནི། རྣམ་མང་རྒྱུན་དུ་སྒྲིབ་པ་འདིས་
 རྩོང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་བའི་
 རྒྱུ་མཆན་ཡོད་དེ། རྩོ་བྱར་གྱི་དྲི་མས་བསྒྲིབས་པའི་དབང་གིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
 རྒྱུད་གླ་མ་ལས། གོས་རུལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྒྲུ་དང་ནི། །བྱད་མེད་ངན་པའི་ལྟོ་ན་མི་
 བདག་དང་། ཁ་ལ་རིན་ཆེན་གཟུགས་ཡོད་ཅི་ལྟ་བར། རྩོ་བྱར་ཉོན་མོངས་དྲི་མས་
 བསྒྲིབས་པ་ཡི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་གནས། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

རིགས་གཉིས་སྤྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུ་གསུམ་འཕྲོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་སྤྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཐོབ། ཕྱི་སྤྱངས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་གླ་མ་ལས། རིགས་འདི་
 གཉིས་ལས་སངས་རྒྱུས་གྱི། རྒྲུ་གསུམ་འཕྲོག་པར་འདོད་པ་ཡིན། །དང་པོས་སྒྲུ་ནི་

དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་སྤྱི་མ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འདོད་པའི་རིགས་དེ་ལ་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་དོན་མ་ཚད་བའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ཀྱང་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་སུ་ཐལ། དེ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་སྒྲུང་ལས། གཞན་དག་གི་རིགས་ནི། སྤྱི་མ་ཆེད་དུ་ག་གི་བྱུང་པར་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་དང་རང་བཞིན་
དུ་གནས་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ་དེ་དག་གིས་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་རང་
བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་དོན་བརྗོད་དགོས་སོ། །རྒྱུ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་གྱིས་
ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པ་དེས་ན་དོན་གྱི་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ། །ཡང་ན་དེ་དག་གི་རིགས་ནི་བཏགས་པ་
བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་དང་འདི་འགྲིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རིགས་མ་སད་པའི་ཉེས་དམིགས། སད་པའི་ཕན་ཡོན་༼སྒྲ་དོན་༽
དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་རིགས་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་རིགས་
ལྡན་གྱི་འགྲོ་བ་ཁ་ཅིག་ད་དུང་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་སྒྲོན་མེད་དེ།
རིགས་སད་པའི་བགོགས་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་པས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་
ཕྱིར། བགོགས་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ལྷོགས་ངན་གྱིས་ཟིན་

པ་དང་། འཛོལ་པའི་ཡོ་བྱད་གྱིས་ཐོངས་པ་དང་། རྩེ་བོ་སོགས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་
དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཉོན་མོངས་གོམས་དང་
གྲོགས་ངན་དང་། ཐོངས་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དེ། མདོར་ན་རིགས་གྱི་ཉེས་
དམིགས་ནི། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སད་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། རིགས་སད་པའི་གང་ཟག་དེ་ངན་མོང་
དུ་འགོ་དཀར་ཞིང་མོང་ཡང་ལྷུར་དུ་ཐར་བ་དང་། དེར་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱུ་དུ་སྤྱོད་བ་
དང་། འཁོར་བར་སྐྱོད་ཤས་དང་བཅས་པའི་སྒྲོན་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། རིང་མོ་ཞིག་ནས་ངན་མོང་དུ། འགོ་ཞིང་ལྷུར་དུ་ཐར་བ་དང་། དེར་ཡང་
སྤྱག་བསྐལ་རྒྱུ་དུ་སྤྱོད་བ་སྐྱོད་བཅས་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བྱད་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྡེ་རྩེ་དུ་སྤྱིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། བཟོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་།
སྤྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་བ་ལ་དགའ་བ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་
ལས། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དུ་སྤྱིང་རྩེ་དང་། མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། དག་བ་ཡང་
དག་སྤྱད་པ་ནི། རིགས་གྱི་རྟགས་སུ་ངས་པར་བཤད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། རྒྱ་རྒྱར་ལས་ནི་རྒྱར་ཤེས་
ལྟར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྒོ་ལྟར་གྱི། རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་སྤྱབ་པས་རང་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་པས་དེ་རྣམས་གོང་ནས་
གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཐེག་ཆེན་སྤྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སྤྱབ་པའི་རྟོན་རང་

བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

བཞི་པ་སྒྲ་དོན་ནི། ཟེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་བདེན་སྒྲོང་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་ལ་དེ་རྣམས་གྱི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཞེས་འཆད་པའི་སྒྲ་མཚན་ཡོད་
 དེ། ཟེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞིས་རང་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་པས་དེ་
 རྣམས་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེག་
 ཆེན་སྒྲོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་སྒྲ་དང་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་པ་
 བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཞེས་འཆད་པའི་སྒྲ་མཚན་
 ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་སྒྲུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྒྲར་འགྱུར་བའི་སྒྲ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་རིགས་ཆད་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བཤད་པ་ལ། དེས་པའི་རིགས་
 གསུམ། མ་དེས་པའི་རིགས་གཅིག་སྟེ་རིགས་བཞི་ཡོད་ན། རིགས་ཆད་གསུངས་པའི་
 དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དགོངས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་
 དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགོངས་
 གཞི་ཡོད་དེ། ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བའི་ལོག་སྟེད་ཅན་དུས་ལུན་རིང་པོར་ཐར་
 པ་མི་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཟེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་སྤང་
 བ་ལྟོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིན་པོས་འབྲལ་དུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་མཐོ་

ལན་གཅིག་ཅུ་ཡང་ཐོབ་མ་སྒྲིང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལན་ཅིག་
 ཅུ་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་སྒྲི་
 མའི་འབྲེལ་པ་ལས། འདི་སྐད་དུ་ལོག་སྟེ་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་མི་འདད་
 བའི་ཆོས་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤྱད་བ་
 ལོག་སྟེ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤྱད་བ་ལྷོག་པའི་དུས་
 གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་
 རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འགའ་ཡང་རྟོན་རྣམ་པར་དག་པ་མི་འགྱུར་བར་ནི་འོས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱད་པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅན་ལ་
 རྣམ་པར་དག་པ་རུང་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཐོག་མེད་གྲུང་ཀྱང་ཐ་མ་དང་ལྷན་
 པ། །རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཏུ་ག་པའི་ཆོས་ཅན་ནི། ཐོག་མེད་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲིབ་མི་
 མཐོང་སྟེ། །ཅི་ལྟར་གསེར་གྱི་གཟུགས་ནི་སྒྲིབ་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངི་མ་གཉེན་པོས་འབྲེལ་རུང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་
 སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་སྒྲིབ་པ་ཏུ་ག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། མི་ཏུ་གྱང་འཛོམས་
 བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རམ། སྟོན་གྱང་ཐབས་དེ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རམ། ཡོད་གྱང་དེ་ལ་དོན་གཉེར་སྟེ་མི་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རམ། དེ་
 མེད་གྱང་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་མི་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རམ། དེ་
 མེད་གྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུགས་རྗེའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་དག་ལས་
 དེ་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཏུ་ག་པ་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་
 ཕྱིར། །ཡང་ན་ཐབས་ནི་མི་ཤེས་ཕྱིར། །བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྟོག་གངས་ན། །རྒྱ་ཡོད་ཕྱིར་

ན་རྒྱུ་ཡིས་ནི། །གཉིན་པོ་བསྐྱེད་མས་པས་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག་ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ཀུན་གཞི་བཞེད་ཅེས་སྒྲ་བཞི་མི་རིགས་པར་བལ།
དེས་ས་སྡེ་སོགས་སུ་ཀུན་གཞི་སྒྲོན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས།
ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགོ་ཀུན་གྱིས། །སྤྱང་ན་འདས་
པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་འདི་བྲངས་པ་དེ་ཉིད། རྒྱུད་ལྔ་
མའི་འགྲོལ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བདེན་པས་སྤྱོད་པ་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་སུ་སྒྲོན་པའི་བྲངས་སུ་བྲངས་པ་གང་ཞིག་ ཀུན་གཞི་བཞེད་ན་དེའི་བྲངས་སུ་
འདྲེན་པ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་རིགས་ནས་འབྱིད་རྒྱལ་བཤད་པ་ལ། ཐོག་མར་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་
རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཉན་ས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྡེ་སྡོད་ཐོས་
པར་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ལ་འབྱིད་པ་ན་དབང་པོའི་རིམ་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར། དེ་
རྗེས་རིགས་བསགས་སྤངས་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་
གྱི་རིམ་པའི་སྒྲོན་ས་འབྱིད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་སྒྲོ་དུ་མ་
ནས་གསོག་སྒྲིབ་པ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་སྤངས། སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྡེ་རོལ་ནས་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་
པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། སྤྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་བ་དང་། རྒྱལ་བྲིམས་རྒྱ་ཆེན་
པོ་སྤང་བ་དང་། བཟོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱོམ་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་བརྟན་
པོ་ཐོག་མར་རྟེན་པའི་ཆོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནས་སྐྱེས་བུ་
རྒྱུད་དུ་དང་འབྱིད་གི་བསམ་པ་གཏོང་རྒྱགས་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། གཞན་དོན་གཉིར་གྱི་
སྒོ་དང་བྱང་རྒྱལ་དོན་གཉིར་གྱི་བསམ་པ་ལེགས་པར་སྤངས་ཏེ་བརྟན་པ་ན་བྱང་རྒྱལ་

མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་ལས་པ་ལ་
སྒྲོབ་རྒྱས་མི་རྒྱས་བཏགས་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཅུ་ལྟར་གིས་མི་
གོས་པར་སྤང་རྒྱས་པར་མཐོང་བ་ན་འཕྲུག་སྒྲོམ་ལེན་པར་བྱེད། སྒྲོན་ཆེ་རབས་དུ་མར་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ཤིང་། ཐོག་མར་འཁོར་བའི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཤས་ཆེར་མི་བཟོད་པའི་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེས་ནས་ཐོག་མར་དེ་ཞིག་ལ་དོན་
གཉིར་སྐྱེས་ནས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་རེ་ཞིག་བགྱིར་མི་རུང་ཞིང་། མི་
མོས་ན་ཉན་རང་གང་རུང་གི་ལམ་ལ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

སྒྲོང་གཉིན།

༥ ཀུན་པོ་ཡུང་བ་དང་སྒོ་འཕར་བཅད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྒྲོང་གཉིན་
སྤྱི་འཇམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
ཁ་ཅིག་གཉིན་པོ་དང་ནི་སྒྲོང་བ་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བུ་སྒྲོང་རྒྱལ་ཁོན་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་དེས་
མཐོང་སྒོམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྤྱི་འཇམ་བུ་སྒྲོང་རྒྱལ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། ཟེག་ཆེན་མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ས་པོན་མེད་ཀྱང་རྒྱུན་
མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་བྲ་མོ་ཡོད། དེ་
ལྟ་བུ་དེ་ནས་མཐུན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་སྒྲོང་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་
འདོད་པ་དེ་ནི་གཉིན་པོ་སྤྱི་འབྱུར་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲོང་བ་དང་འགལ་འབྱུར་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་
སྒྲོང་བའི་བྱུང་མཐའ་སྤོགས་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པས་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་

མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དྲི་མ་
མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤོང་བ་ན་གཉིན་པོ་སྐྱེ་འགྱུར་དང་བདེན་འཛིན་
ཀུན་བཏགས་འགག་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་། རྟུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
རང་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་གཉིས་མཉམ་དུ་འགག་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ རྟུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ལྷ་མོ་
དང་མ་བུལ་ཟེར་ན། དེ་དང་བུལ་བར་ཐལ། འགྲེལ་པ་ལས། གང་གི་ཆོ་བུང་ཚུབ་
སེམས་དཔས་གཉིན་པོ་བསྐྱོམས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་ན་
ནམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ནམ་པར་སྤོན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་
དང་བུལ་བའི་སྟོན་ཀའི་ལྷ་བའི་འོད་བཞིན་དུ་དཀར་པོའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ལ། གཉིན་པོས་སྤང་བུ་སྤོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞི་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ་འདོད་སྤེད་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པའི་དོན།
སྟོམས་འཇུག་དེ་ལས་མ་ཉམས་ཚུན་ཆད་དུ་འདོད་སྤེད་མངོན་གྱུར་བ་མི་འཇུག་པ་
དང་། སྦྱར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་སྤངས་པའི་དོན་ནི། དེར་
ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་ལ་བྱེད། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ན་འཆི་
སྤངས་པ་དང་སྐྱུག་ཀུན་སྤངས་པའི་དོན་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་དེ་དང་དེ་མི་བྱེད་པ་
དང་དེ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་དང་། ཡོངས་སྐྱུས་མ་དག་པའི་ཞིང་སྤངས་པའི་དོན་ནི། ཞིང་
དེར་མི་གནས་པའི་དོན་དང་། མཐོང་སྟོམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་སྤངས་

པའི་དོན་ནི། གཉིན་པོས་ལག་ཇེས་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གཉིན་པོ་དང་ནི་སྤྱོད་བ་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་དེས་མཐོང་སྒོ་མ་གྱི་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྤང་བུ་སྤྱོད་ཚུལ་བསྟན་པར་ཐལ། ཀུན་པོ་སྤྱང་བ་དང་སྒོ་འཕར་
 བཅད་པ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ ཀུན་པོ་ཕྱིར་སྤྱང་བ་དང་སྒོ་
 འཕར་བཅད་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཇོགས་པར་སྐྱེས་པ་དང་ཀུན་པོ་ཕྱིར་སྤྱང་བ་དུས་མཉམ་པའི་དཔེ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་བདེན་འཛིན་ཀུན་
 བཏགས་གྱི་ས་བོན་གཉིས་དངོས་སུ་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་གྱི། བདེན་འཛིན་ཀུན་
 བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་དང་དངོས་སུ་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་
 བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་འདས་པ་རྣམས་དེའི་དུས་སུ་འདས་ཟིན་པས་དེ་དང་གཞོད་བྱ་
 གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན། དེ་མ་འོངས་པ་རྣམས་དེའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པས་དེ་དང་གཞོད་བྱ་
 གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན། ད་ལྟ་བ་རྣམས་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་ལས། གང་ཞིག་གང་ལས་སྤྱོད་ཞེ་ན། འདས་པ་ནི་
 འགགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་ནི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟར་
 བྱུང་བ་ནི་ལམ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་
 པའི་གནས་ངན་ལོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་སྤྱོད་དོ། །གནས་ངན་ལོན་གྱི་རྣམ་པ་གང་གི་
 གཉིན་པོ་གང་བྱུང་བ་གཉིན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་འབྱུང་བ་དང་། གནས་ངན་ལོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་
 འགག་པ་ནི་མཉམ་པས་མཉམ་སྟེ་སྤང་བ་དང་སྤྱན་པ་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་བཞིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། གང་གི་ ཞེས་པ་ནས། མི་འཇུག་པའི་

ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དེས་སྤང་བྱ་བ་དེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་གྱི་ས་བོན་རང་དུས་སྤྱུ་འདས་པ་བུམ་པ་ཐོབས་
 བཅོམ་པ་ལྟར་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན། རང་དུས་སྤྱུ་མ་འོངས་པ་མཐུན་ནས་འཕྲུལ་བ་ལྟར་
 སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བ་ནམས་མཛོ་སྒྲིལ་གཡང་ལ་སྦྱར་བ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་
 འགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། ཞེས་པ་མན་ཆད་
 གྱིས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་འགག་པ་ལ་མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱི་བ་ལ་མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་པ་དང་། དེ་འགགས་པ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 རྒྱུ་གས་པར་སྦྱིས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ། སྤང་བ་དང་སྤྱན་པའི་དཔེས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་གྱི་ས་བོན་རྒྱུ་གས་པར་འགགས་
 ཟེན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུ་གས་པར་སྦྱིས་ཟེན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲུབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་རྒྱུ་གས་པར་འགགས་པ་དང་དེ་སྦྱིས་པ་དུས་མཉམ་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཀུན་པོ་ཕྱུང་བ་དང་སྒོ་འཕར་བཅད་པ་དུས་མཉམ་དུ་ཞེས་པའི་དོན་མ་
 གྲུབ་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་འགགས་པ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྦྱིས་པ་
 དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྦྱོན་མེད་དེ། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དུས་མཉམ་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། དམན་ལམ་སྤོན་དུ་མ་སོང་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་
 ལམ་ཆོས་མཆོག་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་དུས་མཉམ་པའལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་དུས་མཉམ་པ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་
 དེའི་རྒྱུད་ལ་དུས་མཉམ་སྦྱིར་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མཉམ་མོ་
 ཟེར་ན། སྦྱོར་ལམ་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྦྱིས་སམ་

མ་སྐྱེས། དང་པོ་ལྟར་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་འགགས་པར་ཐལ།
 དེའི་རྒྱུད་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྡེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་
 ཀུན་བཏགས་རྫོགས་པར་འགགས་ཟིན་པ་དང་ཅིག་ཤོས་སྐྱེས་ཟིན་པ་དུས་མཉམ་པའི་
 ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་དེ་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
 མ་ལྟར་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་
 འགགས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན་སྤར་ལྟར་རོ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 པའི་རྒྱུད་ལ་དུས་མཉམ་ཞེ་ན། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་
 རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འགག་བཞིན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་
 ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། མདོ་ལས། ཡེ་
 ཤེས་ལ་བརྟེན་མི་ཤེས་ངེ་མ་འཛོམས། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཉོན་མོངས་དྲག་པར་ཡང་། །དེ་
 དག་རེས་འགའ་ཅམ་ཡང་ཐུད་པ་མེད། །ཅེས་དང་། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་པར་
 ཤར་པའི་ཆེ་མུན་པའི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངེ་མ་དེ་གཉིན་པོས་
 ལག་རྩེས་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་
 གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངེ་མ་སྤངས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
 དེས་གཉིན་པོའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་མ་བྱས་ཟེར་ན། བྱས་པར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་གཉིན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་

པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་
བདེན་ཡིན་ཀྱང་ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་ལྷན་གྱི་འགོག་བདེན་དེ་དྲི་མ་དང་
བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷན་མཐའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ དེའི་ལྷན་
གྱི་འགོག་བདེན་དེ་གནས་ངན་གྱི་དྲི་མ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་
བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། དྲི་མ་ཟད་པ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དྲི་མ་
སྤངས་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུང་རབ་དུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན། མ་བྲལ་གོ།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་ལ། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བདེན་སྟོང་
ཆོས་ཅན། རིམ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་
ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་པས་དེ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་
བའི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྲང་ངེས།

༩ དེའི་འོག་དུ་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་
དབྱེད་པ་ལ། བྲང་ངེས་སྒྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
ནས་སྟོན་པའི་མདོ། ངས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་

བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྦྱོན་པའི་མདོ། བྱང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
 དགོངས་གཞི་ཚེས་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྦྱོན་པའི་མདོ་ཚེས་ཅན།
 མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་ཕྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་དངོས་
 བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་
 གཞི་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན། དགོངས་གཞི་ཚེས་ཉིད་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེས་ཚེས་ཉིད་དངོས་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བཞུན་ཡང་། ཤེར་ཕྱིན་འབྱུང་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི། བཟུགས་ལ་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །དེ་
 དགའ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ཚེས་
 ཅན། མཚན་བྱ་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཟུགས་ནས་
 རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་ཚེས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དངོས་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྦྱོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་། ཡུམ་བར་མའི་
 ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི། བྱང་ཆེན་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན་ཡང་དགའ་པར་ཇེས་སུ་མི་མཐོང་
 དོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ཚེས་ཅན། བྱང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེས་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཚེས་བཞི་དངོས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ ཤེས་
 རབ་སྒྲིང་པོས་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཟེར་
 ན། འོ་ན། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི། བྱང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་

པར་ནམ་པར་ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་བལྟའོ། ཞེས་པའི་མདོ་དུས། རོན་དམ་བདེན་པ་
དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལ་དོན་དམ་པའམ་སྟོ་གཞོན་མེད་ལ་སྦྱང་བའི་དབང་གིས་
བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་རང་གི་སྟོད་ལྷགས་གྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་། དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཞེས། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་
མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དབུ་མ་སྦྱང་བ་
ལས། ངེས་པའི་དོན་ཡང་གང་ལ་བྱ་ཞེས། ཆད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་
དབང་དུ་མཇུག་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཞན་གྱིས་
གང་དུ་ཡང་བྱང་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལྷགས་ལ། རོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
སྟོན་པའི་མདོ། ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་རྒྱས་འབྱིང་བསྟུས་
གསུམ་སྟུད་པ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་
གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྟོན་པའི་མདོ། བྱང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བྱང་དོན་སྒྲ་
ཇི་བཞིན་པའི་མདོ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གྱི་མ་
འདུས་བྱས་ནམས་མི་རྟག། སྒྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་
ཡིན། དང་པོ་དེ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དངོས་བསྟན་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་ལས་གནས་ལྷགས་གྱི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་མི་དགོས་པའི་མདོ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེ་ལ་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་འཆད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་ལས་གནས་ལྷགས་གྱི་དོན་

གཞན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚུལ་
 བོ་ལས། སྣང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྐྱེད་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྒྲིབ་དག་གི་བྱེད་
 བྱ་གཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བྱ་བསྐྱེད། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱེད་
 བའི་དོན་དུ་གཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །འཇུག་པ་ལས། མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་
 ཡིན་པའད་དོན་ཅན། །བྱེད་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་བྱེད་བྱ་ཞིང་། །སྣང་ཉིད་
 དོན་ཅན་ངེས་དོན་གཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 དངེས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྣོན་པས་བྱེད་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དོན་དམ་
 བདེན་པ་དངེས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྣོན་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། སྣོན་ཚུལ་
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཆོག་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་པའི་སྣོན་ནས་དོན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་པ་སྣོན་
 པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་སྣོན་ཚུལ་ཟབ་མོ་ལྟ་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་དཀའ་བ་དག་གི་བྱེད་
 བདེན་གྱུ་བྱི་སྒྲོས་པ་ནམ་པར་བཅད་པའི་བདེན་སྣང་རོ་གཅིག་པར་སྣོན་པ་དང་། གང་
 གིས་བསྐྱེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་
 མོགས་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་བྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྒྲིབ་ནི་
 གང་། བྱེད་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྒྲིབ་ནི་གང་ཞེས། མདོ་སྒྲིབ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུ་བ་པ་
 བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བྱེད་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྒྲིབ་གང་དག་དོན་དམ་དུ་གྱུ་བ་པ་བསྐྱེད་
 པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྒྲིབ་གང་དག་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཆོགས་
 བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བྱེད་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྒྲིབ་གང་དག་ཟབ་མོ་ལྟ་དཀའ་བ་
 རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྒྲིབ་གང་དག་

བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་དང་གང་ཟག་དང་ཤིང་ལས་
 སྐྱེས་དང་ཤིང་བུ་དང་བྱིད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་སྐད་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་བ་བདག་
 པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་
 དག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱིད་པ་མེད་
 པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་སྟོག་མེད་པ་དང་གང་
 ཟག་མེད་པ་དང་བདག་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་
 རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཤམ་མ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ལ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་
 མདོ་དང་། ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་གཉིས། ཁ་ཅིག་མདོ་ཡིན་ན། དགོངས་པ་
 ཅན་གྱི་མདོ་དང་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྲལ་སྟེ། ཐེག་བསྐུས་
 ལས། དགོངས་པ་བཞི་དང་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་རྣམ་པར་བཞིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
 རབ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྲལ་སྟེ།
 དེའི་དོན་ནི། དེ་གཉིས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དགོངས་གཞི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 ནས་དགོས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའི་མདོའི་མཚན་
 ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་དང་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་གཉིས་
 འགལ་བར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གཉིས་

སོགས་ཀྱི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། དང་པོ་ལ། མཉམ་པ་ཉིད་གསུངས་ལ་དགོངས་པ་ཞེས་འཆད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་མཉམ་པ་
 དང་། འབྲས་བུ་ཚོས་རྒྱ་བཞེས་པ་མཉམ་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་དང་རྒྱ་བོངས་ཀྱི་ཆད་མི་
 མཉམ་པའི་ཚུལ་སྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་
 དང་ནི། ཚོས་རྒྱ་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པ། མཉམ་པ་ཉིད་དེ་རྒྱ་ཆེ་དང་། རིགས་དང་
 རྒྱ་བོངས་ཆད་ཀྱིས་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེས་དོན་གཞན་ལ་
 དགོངས་ནས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། བ་མ་ལྟ་བུའི་སྟེང་ལོན་གཉིས། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་
 འཇིག་ལྟ། གཙང་སྒྲ་ཅན་ལྟ་བུའི་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ཡུལ་འཁོར་ལྟ་བུའི་ཙ་
 ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་བཅོམ་ན་དག་པ་བྱང་འདས་ཐོབ་པར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་དེ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
 ཞུགས་པ་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པ་གཞན། །
 གཉིན་པོ་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པ་དང་། བསྐྱར་བ་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་ལ་ཁ་
 བླ་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབུ་མ་པ་ལྟར་ན།
 གཞུགས་སྒྲ་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན།
 གཞུགས་སྒྲ་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། གསུངས་པ།
 གཉིན་པོ་ལ་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱུ་

ཆོས་ལ་བརྟམ་པ་དང་། །ཡེ་ཡོ་ཅུང་ཟད་མཆོག་འཛིན་དང་། །ང་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་
 སྟོད་པ་དང་། །འགྲོད་དང་མ་ངེས་ལྟོག་པ་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་སྟེ། །དེ་
 ཡི་གཉེན་པོར་ཐེག་མཆོག་གསུངས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར། །སངས་རྒྱས་ལ་བརྟམ་པའི་གཉེན་པོར་ནི། །ང་དེའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་
 སུ་ཡུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཆོས་ལ་བརྟམ་པའི་གཉེན་པོར། །གང་གྲུའི་
 གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཉོགས་པ་སྟེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། །ཡེ་ཡོ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་སྟེ་འོད་དྲི་མེད་ཀྱི་མཆོན་སྟོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། མཆོག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །སྤྱིན་པ་ཙམ་
 གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་དོ་བོར་སྤྱིན་པ་ལ་ཅུང་ཟད་སྟོད་ནས་ཚུལ་བེམས་
 ཀྱི་བསྟུགས་པ་བརྗོད་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 ལ་ལའི་ཡོན་ཏན་ལས་འགའ་ཞིག་གི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་སྟོན་པའི་མདོ་
 ལྟ་བུ་ཡིན། །འདོད་ཆགས་ལ་སྟོད་པའི་གཉེན་པོར་ནི། །དེའི་གཉེན་པོར་ཡོན་ཏན་རྣམས་
 ཀྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་འབྲོར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྟུགས་པ་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་
 བུ་ཡིན། །འགྲོད་པའི་གཉེན་པོར། །གང་དག་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་
 པ་དེ་དག་མཐོངས་སུ་འགྲོའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། མ་ངེས་པ་ལྟོག་པའི་སྤྲིབ་
 པའི་གཉེན་པོ་ནི། །སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན། །མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུབ་པར་སྟོན་
 པའི་མདོ་དང་། །དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། །མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུབ་པར་སྟོན་པའི་
 མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། །བཞི་པ་ནི། །སྤྱིང་པོ་མེད་ལ་སྤྱིང་པོར་གྲེས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལོགས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞིན། གློན་མེད་དེ། མདོ་དང་པོར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་
ཡོད་བསྟན། མདོ་ཕྱི་མས་པ་མ་བསད་བྱ་ཡིན་པར་མ་བསྟན་པས་འབྲེལ་ཚུལ་མི་མཐུན་
པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཡོད་དོ། །ཁྱུང་ཁྱུང་བ་པོ་ཡོད་དོ། ཞེས་པའི་མདོ་འདིས།
ཁྱུང་དང་ཁྱུང་བ་པོའི་དཔེས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་བསྟན་ཀྱང་། གང་ཟག་
གི་བདག་མ་བསྟན་པར་མ་ཟད་དེས་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཡང་མ་བསྟན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་
ཁས་ལེན་པའི་ནང་སྡེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ། རྗེས་ཐོབ་དུ་བྱང་ངེས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་
ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཞན་དོན་གོ་རིམས་སུ་བྱེད་པའི་ས་བཅུ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པ་
ཆོས་ཅན། དེའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་
བསྟོམས་པས་དེ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རིགས་ཀྱི་ཚོད་ལན།

༥ བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་བྱ་གིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཚོད་པ་དང་ལན་
གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟོགས་པ་ཡིན་ཆོས་དུག་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྐབ་པ་བཅུ་གསུམ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
སུ་བསྟན་པ་ལ། ཁའི་ག་ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
རིགས་ལ་གནས་པར་བཤད། སྐབ་པ་བཅུ་གསུམ་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་རིགས་གང་

ཞིག་སེམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་གནས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། སེམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་ཅམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་
 ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་སྐབ་
 པས་རང་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུབས་པས་དོགས་པ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་
 ཏི། རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གནས་པ་ན་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་
 གནས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་། གནས་སྐབས་རིགས་གསུམ་དང་རིགས་ཅན་
 གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་རིགས་གང་ཞིག་དེ་
 ལ་ངོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

གཉིས་པ་ལན་བཤད་པ་ལ། དག་ག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་
 འདིར་བསྐྱར་གྱི་ཚོད་ལན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་བཅུ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་
 ཚོད་ལན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། འདིར་བསྐྱར་པའི་ཚོད་ལན་ནི། མདོ་
 ལས། འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་དང་ཡང་
 དག་པའི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་སྟོད་དང་སྟོད་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་གདགས། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་ཁོ་ན་མཛད་པ་གང་ཞིག་ཁྱེད་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབ་པ་
 བཅུ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་ནམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོད་དང་སྟོད་མ་ཡིན་པའི་
 ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེས་པའི་ལན་མཛད་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་སྟོལ་བ་དོག་ལྷན་
 ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་། འདིའི་ཚོད་ལན་ནི། ཉན་ཐོས་སྟོབ་པ་འཕགས་པས་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུབས་པས་དོགས་པ་གོང་
 འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རང་རྒྱལ་སྟོབ་པ་འཕགས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་གཟུང་

འཛིན་པ་གཞན་གྱིས་སྤོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་
 འགྱུར་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་སློབ་པ་འཕགས་པ་ནམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་རིགས་
 གསུམ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ལན་མཇུག་པ་ཡིན་ནི་ཞིན། དེ་
 ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིར། རྟོགས་པ་ཡིན་ཆོས་དུག་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 སྐབ་པ་བརྒྱུ་གསུམ་བདེན་པས་སྤོང་བ་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟོག་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
 སུ་བསྐྱུན་པ་ལ། གནས་སྐབས་རིགས་གསུམ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་
 འཐད་པའི་ཚོད་ལན་མཇུག་པ་གང་ཞིག་ བྱོད་ཀྱི་དེ་ལ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་
 མ་དེར་ཐལ། བདག་མེད་སྤྱི་རགས་གསུམ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འཕགས་པ་ལ་
 སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཆོས་དབྱིངས་ལ་ངོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། གནས་སྐབས་རིགས་
 གསུམ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ལན་མཇུག་པ་ཡིན་ཞིན། དེ་
 ཡང་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག་ ཐལ་འགྱུར་བའི་འདོད་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལས་འཐོབ་པ་ལ་སྤོང་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་པར་
 བཞེད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་དུ་མང་བར་ནམ་མཁུན་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་དུ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒྲོ་ནས། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ། ལན་དངོས་དང་། རྒྱན་ཅུ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་

ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་མི་གནས་སོགས་ལ་དབྱུད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་ལ་ངོ་ཐོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་།
 གནས་སྐབས་རིགས་གསུམ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་སྟོན་མེད་
 དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཚོགས་སྒྲུ་ཆེ་ཆུང་དང་དབང་
 པོ་ནོར་ལྷ་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་དེ་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དེ་
 བདེན་སྟོང་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་གོང་ནས་
 གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པས། གནས་སྐབས་རིགས་གསུམ་དང་
 རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གནས་སྐབས་རིགས་
 གསུམ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པའི་སྟོན་མེད་དེ། བརྟེན་པ་སྐྱབ་པ་
 མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གནས་སྐབས་རིགས་གསུམ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་
 དབྱེ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉིར་ལེན་འཇིམ་པ་གཅིག་ལས་བྱུབ་ཅིང་རྒྱན་མེ་ལྷུ་
 གཅིག་གིས་སོ་བཏང་བའི་བྱུམ་པའི་ནང་དུ་ལེ་ཁར་དང་། སྤང་ཅི་ལ་སོགས་བྱུགས་པ་
 ན་བཅུད་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བས་ལེ་ཁར་འི་བྱུམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པའི་རིམ་
 གྱིས་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་སྒྱུ་འོ་ངོ་ཐོར་ནས་པར་འཛོག་པའི་སྟོན་ནས་ཉིད་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དཔེར་ན། འཇིམ་པ་གཅིག་ལས་མངོན་
 པར་བྱུབ་ཅིང་མེ་ལྷུ་གཅིག་གིས་སོ་བཏང་བའི་རྟོན་བྱུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་པ་སྤང་ཅི་
 དང་ལེ་ཁར་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཐེག་པ་

གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་མི་གནས་སོགས་དབྱེད་པ་
ལ། ཁ་ཅིག་དེའི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་སོ་ཞེས། འོ་ན། རྒྱན་གྱི་དགོངས་
པ་འགྲོལ་བའི་སྐབས་འདིར། བདེན་འཛིན་ཉོན་ཐྱིབ་དང་དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་
སྤངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སྟོང་གིས་བྲུབ་པར་ཁས་
ལེན་རིགས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ།
ཉོན་མངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་ཤེས་
ཐྱིབ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
བདེན་འཛིན་ཉོན་ཐྱིབ་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྱེད་ཆེན་པོ་དགྱར་བྱས་ནས། ས་དང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་
པའི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་གྱིས་སྟོང་
བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པའདད་དུ་དབྱེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བཞེད་པ་ལྟར་ཉོན་
ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་འཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་མི་བཞེད་
ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐོག་དམན་འཕགས་པ་ཡོད་པར་
བཞེད་པའི་དབྱེད་པ་རང་རྒྱུད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྒྱན་
རྩ་བའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་གནས་ཀྱང་། རིགས་རྩ་འགྲོལ་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་
ཐུག་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཞེས། དེ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་རྣམ་པའདད་དུ།
དབྱེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བཞེད་པ་ལྟར། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སྟོང་གིས་
བྲུབ་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁུན་མཆོད་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུ་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་
པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་
དང་། ཁྲིམ་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པས་སྟོང་པ་
དེ་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་ དེ་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། རིགས་རྩ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་
མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། རྒྱན་རྩ་བའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་གནས་ཀྱང་རྒྱན་འདིར་ལྷ་
བ་མཆོག་དམན་འབྲིང་གསུམ་ལ་ལྟོས་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣེས་ལྷ་འབྲིང་གསུམ་
འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་རབ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་
རྣམས་དབང་པོ་རྣེན་པོ་དང་། ལྷ་བ་འབྲིང་གཟུང་འཛོན་གཉིས་སྟོང་གི་ལྷ་བ་ལ་བལྟོས་
ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་དབང་པོ་འབྲིང་དང་། ལྷ་བ་ཐ་མ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དུ་བྱུང་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་ཉན་ཐོས་གྱི་
རིགས་ཅན་རྣམས་དབང་རྒྱལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་
ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དབང་པོ་རྣེས་ལྷ་འབྲིང་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་གཏིང་དཔོག་རྣམས་མི་རྣམས་དང་། དེ་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་
པའི་སློན་སྐྱོད་ལྟོགས་མ་རྟོགས་སོགས་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། ཉན་རང་
ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། འདིར་རྟེན་བརྟེན་པའི་དོན་ཡང་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ལ་
བྱེད་ཅིང་། རྟེན་རིགས་དེ་ཡང་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་བདེན་པར་སློབ་ཏུ་གསུངས་
པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྒྲུང་ལས། དེ་ལ་རྟོག་

པ་དང་ནམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འཕགས་པའི་ཆོས་
 ནམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས། སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བརྟེན་པའི་དོན་ཡང་
 རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་དམིགས་པ་ལ་དེ་སྟོང་རྒྱུ་དགོས་ལ།
 བདེན་བྱུང་སྟོང་རྒྱུ་མ་བཅད་པར་བདེན་མེད་སྟོང་རྒྱུ་མི་འབྱུང་། དེ་ཡང་དང་པོར་གཞི་
 ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ངེས་དགོས་པས་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་
 དམིགས་ནས་དེའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད། རང་རྒྱལ་ལ་རང་ལམ་དུ་ཤེས་
 པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྟེང་མི་རྣམས་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ།
 རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་ལས། རྟེན་ནི་
 འདིར་དམིགས་པ་དང་བརྟེན་པ་ནི་དམིགས་བྱེད་ཡིན་ལ་དམིགས་བྱེད་ལ་ཉན་རང་གི་
 ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ལ་དེ་སྟོང་རྒྱུ་དགོས་ལ།
 བདེན་བྱུང་སྟོང་རྒྱུ་མ་བཅད་པར་བདེན་སྟེང་སྟོང་རྒྱུ་མི་འབྱུང་ཅིང་། དེ་མ་གྱུར་ན་ཆོས་
 ཉིད་སྟོང་རྒྱུ་མི་འབྱུང་བོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་གཞི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ངེས་དགོས་
 པས་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་མེད་
 པར་དམིགས་པར་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 རྟོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པས་རང་རྒྱལ་ལ་ཤེས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྟེང་མི་རྣམས་པས་མ་
 ཁྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་རྟེན་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་ལ་

ཚེས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོང་དང་། ཚེས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་ལ་ཚེས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོང་
 གསུངས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་ལ་ཚེས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ།
 སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཡིན་ན་རང་གི་རྟེན་ཚེས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཚེས་ཉིད་བརྟེན་པར་འཛིན་པའི་བརྟེན་འཛིན་དེས་ཚེས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 དེར་ཐལ། དེ་དང་ཚེས་ཉིད་བརྟེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོང་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་
 དམིགས་ནས་འཛིན་སྒྲུངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། མངོན་པར་
 རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདིར་ཐོག་དམན་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་
 པ་དང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྟོང་
 ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མེད་པར་གསུངས། སྐབས་འདིར་ཡོད་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲུག་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། རྒྱན་གྱི་འབྲུག་མཇེད་དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་
 ཡང་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་། རྒྱན་འདིར་ལྷ་བ་
 མཚན་དམན་འབྲིང་གསུམ་ལ་བསྟོས་ནས་དབང་པོ་རྣེས་ལ་འབྲིང་གསུམ་འཛོག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱན་འདིར་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བསྟན་པ་ཡང་
 རིགས་ཅན་གསུམ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། རྗེས་སུ་འཛིན་རྒྱུ་ཉན་
 རང་ལ་ཡང་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་སྟོང་དུ་རུང་མི་རུང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་བྱི་མ་ཆེས་
 མང་བས་པལ་ཆེར་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་།

ཁ་ཅིག་ རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་གསུང་དེའི་དོན་ནི། སྐབས་
 འདིར་ཐོག་དམན་འཕགས་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་གིས་བྱུང་པ་དང་། དེ་ནི་མཚན་
 མར་དམིགས་སྟོང་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོག་དམན་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་

རྟོགས་མ་སྤྱོད་པས་བྱུང་བ་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་
 འདིར་ནམ་བཤད་དུ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་ཀྱང་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་
 པས། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་
 པ་མང་བར་གསུངས་ཀྱི། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་དེ་རྟོགས་སྤྱོད་གིས་བྱུང་བར་བཞེད་
 པའི་རང་རྒྱུད་པ་མང་བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ནམ་བཤད་ཆེན་མོའི་
 ལུང་དེའི་དོན་ནི། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྟོན་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དང་
 བེ་ཉིད་ནས་ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་ཀྱི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་སྤོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་
 བྱུང་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས། འོ་ན། སྐབས་འདིར་དང་བེ་ཉིད་ནས་ཐེག་དམན་རིགས་
 ངེས་ཀྱི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་སྤྱོད་གིས་བྱུང་བ་བསྟན་པར་ཐལ།
 ནམ་བཤད་ལས། རྒྱུན་གྱི་འབྲེལ་མཇུག་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་རྩལ་གཉིས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ཟྱོད་ཀྱི་ལུང་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སྤོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་
 ཐལ། ཐེག་དམན་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་
 ཅུ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྟོན་
 གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞུང་བྱར་བྱུར་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱིས་
 སྤོང་བ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་

རྣམ་གཞག་དང་། ཡང་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པའདྲ་
 ལས། ཡང་འགོ་མཐུག་པལ་ཆེར་གྱི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡང་
 རྗེས་སུ་བཟུང་རྒྱུའི་ཐེག་དམན་ལ་ཟབ་མེད་སྟོང་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་
 ལའང་ཕྱི་མ་ཆེས་མང་བ་དང་། ཐུན་མོང་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་ན་
 རྒྱུད་རྒྱུར་པོར་སྒྲིན་ནས་ཟབ་མེད་ལམ་གྱི་སྟོང་དུ་འགྱུར་བས་པལ་ཆེར་དེའི་ལམ་མང་དུ་
 གསུངས་ཤིང་། གཞུང་གཞན་དུ་ཡང་གཉིས་ཀའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའང་མང་ངོ་།།
 དཔེར་ན། དབྱ་མའི་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་དུ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་གསུངས་པ་བཞིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་
 པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ནང་སྡེ་པལ་ཆེ་བས་ཁས་ལེན་པས་བདག་མེད་
 ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པ་
 བསྟན་པའི་སྟོན་སྒྲིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་གྱུབ་པས་སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་
 ཉན་ཐོས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། དབྱ་མའི་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་སྒྲིན་
 བྱེད་དུ་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྟོང་བའི་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་དང་བྱང་སེམས་
 འཕགས་པ་གསུམ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་དང་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་པ་བདེན་སྟོང་
 གསུམ་པོ་དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་རྟོན་བརྟོན་
 པའི་དོན་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྟོང་བའི་ཉན་
 རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་པ་བདེན་སྟོང་རྟོགས་མ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་

ན། མ་ཁྲབ་ཤི། རྟོན་བརྟོན་པ་ལ་རྟོགས་བྱེད་གས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྟོན་བརྟོན་པ་ཡང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འཕགས་པ་ལ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་སྤོང་གིས་ཁྲབ་པར་ཐལ། རྣམ་
བཤད་འདི་དང་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གཉིས་ལས། འདིར་རྟོན་བརྟོན་པའི་
དོན་རྟོགས་བྱེད་གས་བྱེད་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་གསུང་མཐུན་པར་འབྲུང་བ་གང་ཞིག་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་
བཀོད་ནས། དེའི་ལན་འཆད་པ་ན། རྟོན་ནི་འདིར་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འཕགས་པ་ལ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་སྤོང་གིས་ཁྲབ་པར་ཐལ།
འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིར་མ་
ཁྲབ། རྟོགས་དེར་ཐལ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རབ་རྟོ་
ཕྱེ་བའི་སྒྲུང་དུ་ལོ། ཞེས་པའི་མདོས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་འདུས་
མ་བྱས་མདོན་སྒྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་སོ་སྒྲིལ་ས་རབ་རྟོ་ཕྱེ་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀར། མདོ་དེ། སངས་རྒྱུས་དང་དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་པའི་མདོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་
མཚམས་ལ། འཕགས་པ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ།
འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། འགྲེལ་པ་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྲུང་བའི་
བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐྱུ་བ་པའི་དམིགས་པ།

༩ དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱུ་བས་སྐྱུ། དམིགས་པ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་ནང་བཞི། དང་པོ་ལ། །ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ན། དེས་དམིགས་པས་བྱུང་བ་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྒྲོ་འདོགས་དབྱུང་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཐེག་ཆེན་སྐྱུ་བ་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དབྱུང་གཞི། དེའི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དབྱུང་པར་བྱ་བའི་གཞི། དེའི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་པ་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་སྐྱུ་བ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ལ། དེའི་དམིགས་པ་བརྒྱ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྒྱ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་སྤང་བྱ་དགེ་བ་དེ་གང་། དོར་བྱ་མི་དགེ་བ་དེ་གང་ཡིན། སྤང་དོར་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བཞག་བྱ་དེ་གང་ཡིན་སྐྱེས་དུ་རྟོག་པར་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་འཇིག་རྟེན་དེ་གང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དེ་གང་སྐྱེས་དུ་རྟོག་པར་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་སྤང་བྱ་ཐག་བཅས་དེ་གང་། གཉིན་པོ་ཐག་མེད་གང་ཡིན་སྐྱེས་དུ་རྟོག་པར་བྱེད། དེ་ནས་འདུས་བྱས་ལམ་བདེན་དེ་གང་། འདུས་མ་བྱས་འགོག་བདེན་དེ་

གང་སྐྱུ་དུ་རྟོག་པར་བྱེད། དེ་རྗེས་འཕྲོག་བྱེད་འབྲས་བྱ་བུན་མོང་བ་དང་བུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་དེ་གང་ཡིན་སྐྱུ་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཐུ་བ་སོ་སའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་དག་མི་དག་གང་རུང་ཡིན་
ན་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དག་བ་
དང་། གཞོན་སེམས་མི་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྒྲོད་འཇུག་
ལས། འདི་དང་དག་མཚུངས་ག་ལ་ཡོད། །བསོད་ནམས་འདི་འདྲ་ག་ལ་ཡོད། །ཅིས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞིས་པ་དེར་ཐལ། མི་དག་བུ་མི་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞོན་
སེམས་དེ་སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བྱུང་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་
ལས་གྱི་ལས་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་ལས་སེམས་པ་དང་ལུས་ངག་གང་རུང་གི་ལས་མ་ཡིན་
པས་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དག་མི་དག་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནམ་
སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིད་འོང་འབྱིན་བྱེད་དང་། ཡིད་མི་འོང་འབྱིན་བྱེད་གང་རུང་ཡིན་པས་
བྱུང་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གཉེན་པོ་སྒྲོབས་བཞིས་འདག་ཁ་མའི་མི་དག་བ་དེ་རང་
འབྲས་ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིད་མི་འོང་འབྱིན་བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན། །ཁོང་ཁྱོའོག་ལྟ་
སོགས་ཀྱིས་འཛོམས་ངེས་ཀྱི་དག་བ་དེ་རང་འབྲས་ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིད་འོང་
འབྱིན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། རང་གི་ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིད་འོང་འབྱིན་རུང་དུ་ལུང་དུ་
བསྐྱུན་པ་གང་ཞིག་སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་སྤང་བྱར་འོས་པ། དག་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་
སྐྱེས་བཞེད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། དོན་དམ་པའི་དག་བ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དག་བ།
མཚུངས་ལྟན་གྱི་དག་བ། ཀུན་སྒྲོང་གི་དག་བ་དང་བཞི། ཐར་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། རོ་

ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་སེམས་དང་
 སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། དེ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་
 བཞི་པ་ཡིན། རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིད་མི་འོང་འབྱིན་རུང་དུ་ལུང་དུ་བསྐྱུན་པ་
 གང་ཞིག་སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་དོར་བྱར་འོས་པ། མི་དགེ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཡང་
 སྐྱེས་བཅའ་དེ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོལ་དབྱེ་ན། དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ།
 མཚུངས་ལྟན་གྱི་མི་དགེ་བ། ཀུན་སྒྲོང་གི་མི་དགེ་བ་དང་བཞི། འཁོར་བ་ལྟ་བུ་དང་པོ་
 དང་། རོ་ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་
 སེམས་པ་དེ་གསུམ་པ་དང་། དེ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་བཞི་པ་
 ཡིན། རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིད་འོང་དང་ཡིད་མི་འོང་གང་རུང་འབྱིན་རུང་དུ་
 ལུང་དུ་མ་བསྐྱུན་པའི་ཆོས། ལུང་མ་བསྐྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་དམ་
 པའི་ལུང་མ་བསྐྱུན་སོགས་བཞི་ཡོད། རྣམ་མཁའ་དང་པོ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་
 བཅོམ་ཡི་ལས་དང་སྒྲོད་ལས་ཀྱི་ལས་གཉིས་པ་དང་། དེ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་བཞི་
 པ་ཡིན། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྐྱུན་དང་། མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་
 བསྐྱུན་གཉིས། སྐྱིབ་པར་གྱུར་པའི་ལུང་མ་བསྐྱུན་རྣམས་དང་པོ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་ལུང་མ་བསྐྱུན་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན།

རྟོགས་དཀའ་བ།

ཕ བཞི་བ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་རྩ་བ་ཤད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་བཞེད། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོག་རྩ་མ་པར་དག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས། རྟོག་རྩ་མ་པར་དག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། གོང་ནས་གོང་དུ་རྟོག་པར་དག་པ་བྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ལྟར་བཟོད་པར་བྱ། རྩ་བམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས། དེ་ལྟར་ན་ནི། དག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཉན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མི་མཐུན་པ་དང་གཉན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོག་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་མེད་པས་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་དག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྟར་ན་ཡང་། རབ་འབྱོར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་དམིགས་པ་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་འི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་རིགས་པའི་ཇེས་སུ་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་བྱིར། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བཟོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྐྱེབས་པ་དེ་རིམ་གྱིས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་རྟོག་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཞེད་པ་ཕ་རོལ་པོའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་

ཕར་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞག་པ་མི་འཐད་ཕར་བསྐྱེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ།
 ཁ་ཅིག་འབྲེལ་པ་དེའི་དོན་ལ་སེམས་ཅམ་པས་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་
 པའི་སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་རྟོགས་པར་ཁས་སྐྱེད་ས་པས་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབྲེལ་པ་
 འདི་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་
 ལ་སོགས་པའི་མ་དག་གཞན་དབང་ནམས་བྱུང་གཞི་དང་དེ་གཟུགས་འཛིན་ཇུས་གཞན་
 གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བྱུང་ཆོས་སུ་བྱས་ནས། མ་དག་གཞན་དབང་གཟུགས་འཛིན་
 ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར། གཟུགས་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་
 སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་དམ། དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་བྱེད།
 དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་ཕར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུ་
 ཡང་མེད་ཅིང་། རྩེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ནས་དངོས་སུ་གནོད་བྱ་གཟུགས་འཛིན་
 ཇུས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་གཟུགས་འཛིན་ཇུས་གཞན་
 གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་
 འཛིན་སྐྱེད་ས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའམ། སོ་སྒྲིབ་རྒྱུད་གྱི་གཟུགས་འཛིན་ཇུས་
 གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་གང་རུང་ཡིན་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རིགས་ཤེས་རྟོག་པའི་ངོ་ཐོར་བྱུང་
 གཞི་བྱུང་ཆོས་དེ་ལྟར་སྐྱེད་མོད་ཀྱང་། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་

འཕགས་པའི་མཉམ་གཞི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་འོར་གཞན་དབང་མི་སྣང་བར་འདོད་
 པས་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔུ་མ་པར་འཕགས་ལ་ཡང་། ལྷ་གྲ་བདེན་
 སྟོང་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་
 གཟིགས་འོར་ཆོས་ཅན་ལྷ་གྲ་ཡོད་པའམ། དེས་ལྷ་གྲ་བདེན་སྟོང་མཛོན་སུམ་དུ་མ་
 རྟོགས་པར་བདེན་སྟོང་འབང་ཞིག་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་དུང་ཡིན་པར་ཐལ།
 དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཟིགས་འོར་ལྷ་གྲ་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན། བདེན་
 འཛིན་བདེན་མེད་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་འོར་བདེན་འཛིན་
 སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཟིགས་འོར་
 གཉིས་སྣང་གི་སྟོན་པ་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དེའི་གཟིགས་འོར་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་མ་
 བྲལ་བས་དེར་སྣང་དང་། དེ་སྟོང་ཆོགས་པའི་བརྩན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྣང་ཕྱིར་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་འཕགས་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་བརྟན་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གནས་
 འཕགས་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་
 གཟིགས་འོར་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་ཡོད་པས་སེམས་ཅམ་པ་བཀག་པའི་རིགས་པས་མི་
 གནོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ལྷ་གྲ་བདེན་བདེན་སྟོང་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་
 མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་གཟིགས་འོར་ལྷ་གྲ་བདེན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཟིགས་འོར་ལྷ་གྲ་བདེན་གཉིས་སྣང་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 སྣང་ངམ། གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྷ་གྲ་བདེན་

དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་
 མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་གྲིས་གཉིས་སྟངས་ལྟ་བུ་པའི་ཚུལ་གྲིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལྟར་ན། ལྷག་བདེན་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེའི་
 གཟིགས་ངོར་དེ་གཉིས་སྟངས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྲིས་སྟངས་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ། དེ་ཉིད་དང་རྣམ་ཐང་དཔ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ལྷག་བདེན་བདེན་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ། ལྷག་བསྡུལ་གཉིས་སྟངས་དང་
 བཅས་པའི་ཚུལ་གྲིས་སྟངས་ཞིང་། ལྷག་བསྡུལ་བདེན་སྟོང་གཉིས་སྟངས་ལྟ་བུ་པའི་ཚུལ་
 གྲིས་སྟངས་བའམ། འོན་ཏེ། ལྷག་བསྡུལ་བདེན་སྟོང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ནོལེ་ན། མི་འཐད་དེ། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་
 པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གྱི་ཆོས་གཟིགས་
 ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྟངས་བཞི་རིགས་ལམ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྟོབ་
 ལམ་ན་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པ་སོགས་གྱི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོལེ་ན། ལྷག་བསྡུལ་བདེན་སྟོང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་
 དངོས་རྟོགས་དེ་གང་ཡིན། ལྷག་བསྡུལ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་དེ་བདེན་སྟོང་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ནོལེ་ན། འོ་ན། ལྷག་བསྡུལ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ལྷག་བསྡུལ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་ངོར། ཆོས་ཅན་

གཞན་དབང་ཡོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་དབྱ་མ་ཐལ་རང་སྲུ་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
ཡི་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་སྤང་ན་དེ་ལ་བདེན་སྤང་ཡོད་དགོས་པ་ལས་
དེ་ལ་བདེན་སྤང་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་དེས་གཟིགས་ན་
གཉིས་སྤང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གཟིགས་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་
འོག་ཏུ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་སྟོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ།
དེའི་དོན་ནི། མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་དེ་ཉིད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཡི་ཤེས་དེས་
བདེན་པར་སྤང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། སོ་སྐྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་
སོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་གཞན་དབང་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་
སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
ཡི་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡི་ཤེས་དང་དེ་བཞིན་
ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཏེ་ཉམས་པར་དག་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདི་བཞོད་པ་ཡིན་ལ།
འགོག་རྒྱལ་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་གཟུགས་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྤོང་པའི་སྤོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཟུགས་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་
པའི་ས་བོན་དང་། ཇུས་ཐོབ་ཏུ་དེ་ཇུས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་འབྲུལ་སྤང་ཇི་དག་ཏུ་སོང་སྟེ་
མཉམ་ཇུས་ཀྱི་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ།

དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་དང་འབྲུལ་སྒྲུབ་དེ་མ་དག་གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་
 ཤིང་། ཞུགས་པའི་མ་དག་གཞན་དབང་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྲིན་
 མེད་དེ། རྒྱ་དང་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཀྱང་སྒོ་
 བྱར་གྱིས་རྟོག་པ་དང་གཡའ་དང་སྒྲིན་ལ་སོགས་པས་བསྐྱབས་པ་སོགས་དེ་དང་བྲུལ་
 རུང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། གཞུགས་འཛིན་རྒྱས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་རྒྱས་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་པའི་སྒྲོང་ཉིད་དང་དེ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་
 སྒྲུབ་བ་དེ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱོད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་འཛིན་སྒྲུབ་ས་དོན་མཐུན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་
 སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་གཉིས་པོས་སྒྲུབ་
 རུང་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱོད་འཛིན་སྒྲུབ་ས་དོན་མཐུན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ན་སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་མེད་ཅིང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་འབའ་
 ཞིག་ཡོད་པའི་དག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ།
 སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ན་རེ། ཆོས་ཉིད་བདེན་པས་སྒྲོང་པ་དེ་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་དོན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 རབ་འབྱུར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པའི་མདོ་བྱོད་ཀྱིས་སྒྲིབ་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲོ་དོན་དམ་པ་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་བདེན་འཛིན་དེ་འཛིན་སྤངས་དོན་མཐུན་གྱི་
 ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་པོས་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མ་
 གཏོགས་སློབ་རྣམ་དག་གི་ཆ་མེད་པའི་དག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སློ་དོན་དམ་པ་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་
 འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་གྱི་རྟོན་དོན་དུ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ན། དེ་བདེན་སྟོང་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་ཁྲིགས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲུལ་ལས། བཞིན་གཉིས་ལས། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་
 རྣམས་སློ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཀྱང་བདེན་པར་མི་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་གཉིས་པོ་བརྒྱན་པས་
 སྤང་བྱ་བརྒྱན་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
 སྤྱི་མའི་སྤང་པོས་སྤྱི་མའི་སྤང་པོ་གཞན་པས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དམིགས་པའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་འགྱུར་གཙོ་
 བོར་བརྟན་པ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གཙོ་
 བོར་བརྟན་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་གཉིས་ཀ་སྟོན་རིགས་ཏེ། ནང་སྤྱི་
 མཆེད་དུག་བདེན་པས་སྟོང་པའི་རིགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སྤྱབ་པའི་དམིགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མཆེད་དུག་བདེན་པས་སྟོང་པ་རིགས་སུ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན་སྤྱི་
 མཆེད་དུག་མ་སྤངས་པའི་སློ་ནས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་སྒྲོ་འདོགས་དབྱུང་
གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དར་ཐལ། ཆོས་ཅན་སྐྱེ་མཆེད་དུག་མ་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་
བདེན་པས་སྟོང་པ་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་
ཅན་སྐྱེ་མཆེད་དུག་སྤངས་ན་དེ་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་
གནས་རིགས་སུ་མི་འགྱུར་བས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བསྟན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་རིགས་
ཡིན་ལ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་པས། གཉིས་ཀ་ཡང་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དགག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ།

༥ སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། ཐེག་
ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་གི་ཆེད་
དུ་བྱུང་ཆེན་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་འཕྲོ་བ་བྱ་མཐར་ཐུག་ ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
མཐར་ཐུག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཆེན་པོ། སྟོང་བ་ཆེན་པོ།
རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བསྐྱེལ་
ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་པོ་དང་། སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གཉིས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྤྱིང་གི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཐུག་དེ་གསུམ་པ་ཡིན།

ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ།

༩ ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། ཐེག་
ཆེན་སྐྱབ་པ་སྤྱིའི་ནམ་བཞག་བཤད་པ་དང་། སོ་སའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་གཉིས།
དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐྱབ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞག་པའི་དོན་
བཤད་པ། ས་མཚམས་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། རྟོན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
གཞན་དོན་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གནས་ཚུལ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆེ་བདག་ཉིད། །རྒྱལ་སྐུ་ནམས་
ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་དེ་རྟོན་སེམས་
བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་པས་ལེན་པ་ཆེ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པས་བཟོད་
པ་ཆེ་བ། འབྲས་བུ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་འབྱེན་པར་བྱེད་པས་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྟག་ཏུ་ལེན་པ་ཆེ་དང་བཟོད་པ་ཆེ། །དོན་ཆེན་ཡང་དག་འབྱུང་བའི་
བྱ་བ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། རྟོན་རྒྱལ་གྱི་རྫོང་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། མཚན་
གཞིའི་རྫོང་ནས་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་།
སྤྱོར་བ་བྱེད་པ་གྱི་སྐྱབ་པ་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ། ཁ་ཅིག་ ཐོས་བསམ་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་སྐྱབ་པ་དེ་མཐུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། སྤྱོན་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་
གཙོ་བོར་སྤྱོད་པའི་སྐྱབ་པ་སྤྱོར་བ་བྱེད་པ་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། ཐོས་བསམ་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་དོན་དེ། སྤྱོན་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་ལྷན་དུ་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་མཐུན་

གསུམ་ཐོས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཐོས་
 པས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་བསམ་བྱུང་གིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱེད་པའི་
 གནས་སྐབས་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་མཐུན་
 པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟགས་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་
 སྐྱབ་པ་ལ་དུ་ཡོད་དེས་པ་ན། མཐུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་གྱི་སྐྱབ་
 པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ལན་འདེབས་མི་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཐོས་པའི་གཏན་ལ་ཐབ་
 པའི་དོན་དེ་ཉིད་བསམ་བྱུང་གིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་ན། སྦྱིན་
 སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་གི་སྦྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ མཐུན་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་སྦྱོད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཐུན་གསུམ་དང་སྦྱོར་བ་ཞིག་གཉིས་ལ། ལྟ་བ་དང་སྦྱོད་པ་
 གཙོ་བོར་གྱུར་མ་གྱུར་གྱི་ཤེས་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐུན་གསུམ་
 གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། སྦྱོར་བ་ཞིག་གང་
 རུང་གི་ཉམས་ལེན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་དེ་ལས་སྟོག་སྟེ་ཁས་སྒྲུངས་
 པ་ན་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་ཏུ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་།
 དེར་བ་དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་། དེ་མཐའ་དེ་ཡི་རྣམ་སྒྲིན་ནི། རྟོན་བསྐྱུས་གཞན་དེ་རྣམ་པ་
 དུག ཅེས་བསྐྱུས་དོན་དུག་ཏུ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
 སྦྱོར་བ་ཞིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་

ཅིག་སྒྲིན་སོགས་པར་སྒྲིན་དུག་གི་འགོ་མིག་གཏོད་མ་གཏོད་དང་། པར་སྒྲིན་དུག་སོ་
 སོར་ངེས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་བསམ་པས་ཟིན་མ་ཟིན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན།
 སྒྲིན་སོགས་པར་སྒྲིན་དུག་གི་འགོ་མིག་གཏོད་མ་གཏོད་དང་། སྒྲིན་དུག་སོ་སོར་ངེས་
 པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་བསམ་པས་ཟིན་མ་ཟིན་ལ་བྱེད་པའི་དོན་ནི། སྒྲིན་དུག་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་བསམ་པ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་དམ། སྒྲིན་དུག་རྫོགས་པར་ཐོབ་མ་
 ཐོབ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། མཁྱེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་དེ་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གནས་
 སྐབས་ནས་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་གོ་སྐྱབ་ཐོག་མར་ཐོབ་
 པ་གང་ཞིག་དེ་ཐོབ་པ་ནས་སྒྲིན་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར་དང་། ཁྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་
 ངེས་པ་ན། མཁྱེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། སྤྱོར་བ་བྱེད་བྱུག་གི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་
 ལན་འདེབས་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་
 གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཟིན་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྤྱོར་བ་ཐོབ་པ་དུས་
 མཉམ་པའི་སྤྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་པར་སྒྲིན་དུག་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་
 མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཁྱོད་གྱི་སྤྱོར་བ་དང་པོ་དེ་སྤྱོར་བ་བྱེད་བྱུག་གི་སྐྱབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་
 དང་འགལ་བའི་སྤྱིར།

རང་ལུགས་ལ། དེ་གཉིས་སྐྱས་བརྗོད་ཚུལ་འགལ་ཡང་སྤྱིར་དེ་གཉིས་མི་
 འགལ་ཏེ། སྤྱོར་བ་བྱེད་བྱུག་གི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་མཁྱེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་
 སྤྱིར། དེ་གཉིས་སྒྲོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་གོ་

སྐྱབ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྤྱོད་ཏུ་གཏམས་ལེན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་པ་མ་
གཏོགས་པའལ་ཆེར་མཁུན་གསུམ་ཉམས་ལེན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད། སྦྱོར་བཞིའི་སྐབས་
སུ་པལ་ཆེར་སྤྱོད་ཏུ་གཏམས་ལེན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་
ཏུ་སྤྱོད་ཏུ་གཏམས་ལེན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་པར་ཐལ། གོ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། དེ་དག་སོ་
སོར་སྤྱོད་ལ་སོགས། །ཞེས་དང་། ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། བཙེ་དང་སྤྱོད་ལ་
སོགས་པ་ཏུ་གཏམས་ལེན་ཞེས་དང་། འཇུག་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་
སྤྱོད་སོགས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ལྷག་མ་བཞིར་ཡང་བཟུན་པ་ཡིན་
ཏེ། སྤྱོད་དང་ཚུལ་བྱིམས་སོགས་སྦྱོད་པས། །ཞེས་སོགས་དང་། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་
སུ། སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ནི། །ཞེས་དང་། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ།
སྤྱོད་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །ཞེས་དང་། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ། སྤྱོད་པ་ལ་
སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་བཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་
མཁུན་གསུམ་ཉམས་ལེན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་མཁུན་ཉིད་ནི་རྣམ་
གསུམ་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་དང་། ཀུན་མཁུན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གནིས་པ་མཚན་གཞིའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། གོ་འཇུག་ཚོགས་ངེས་ཀྱི་
སྐྱབ་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐྱབ་པ་བཙོན་འགྲུས་གྱི་ངོ་བོར་བཞག་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་པ་
བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱན་ལས།
ཐོག་མར་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དེ་ནས་ནི། །ཚུལ་བཞིན་རབ་ཀྱིས་སྦྱོར་བའི་བཙོན་

འགྲུས་དང་། །མ་ཞུས་མི་འབྲུག་ཆོག་མི་ཤེས་བཙོན་འགྲུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བཙོན་འགྲུས་ལ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས། སྟོར་བ་ལག་ལེན་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་སྟོར་བའི་བཙོན་འགྲུས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ལ་མ་ཞུས་པའི་བཙོན་འགྲུས།
 མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་གིས་མི་འབྲུག་པའི་བཙོན་འགྲུས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མཐའ་
 དག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ངོམས་མི་ཤེས་པའི་ཆོག་མི་ཤེས་གྱི་བཙོན་འགྲུས་བཞིས་བྱང་
 པར་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་པ་བཙོན་འགྲུས་གིས་
 བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 གྲང་སྐྱབ་པ་ནན་ཏན་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་པས་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་པ་མེད་ན་
 བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་
 ཆེན་སྐྱབ་པ་དེ་བཙོན་འགྲུས་གིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྲང་། དེ་ཡིན་ན་བཙོན་
 འགྲུས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་
 ཆེན་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྲང་བཙོན་འགྲུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་པ་བཞི་པོ་དེ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་
 བསྟན་པ་ཡང་དཔའ་བོ་གཡུལ་ཏུ་འབྱུག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔའ་བོ་
 གཡུལ་ཏུ་འབྱུག་པའི་ཆོ་དང་པོར་སྤྱོད་པའི་གོ་བྱོན། དེ་ཇེས་གཡུལ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། དཔྱང་
 ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་བཤམས་པའི་སྒོ་ནས་པ་རོལ་གྱི་དབང་སྟེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ནམས་གིས་དང་པོར་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ། དེ་ཇེས་
 སྟོར་བ་ལག་ལེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འབྱུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན། དེ་ཇེས་ཆོགས་
 གཉིས་གྱི་དཔྱང་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་ཆོགས་སྐྱབ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད། དེ་ཇེས་
 ཆོགས་གཉིས་གྱི་དཔྱང་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་

པར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དུག་དུག་ཚང་བར་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་
ཡེ་ཤེས་དེས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། གོ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་།
སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་གོ་སྒྲུབ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། སེམས་
ཅམ་པར་གྱུར་པའི་བྱུང་སེམས་ཚྭ་གས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་དེ་དེ་འདྲ་བའི་ཉམས་
ལེན་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། པར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དུག་དུག་ཚང་བར་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སུ་
ལེན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། གོ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཡོད། ཁ་ཅིག་སྤྱིན་པའི་གོ་
ཆ་ཡིན་ན་སྤྱིན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྤྱིན་པའི་གོ་ཆར་གྱུར་པའི་
སྤྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བསྐྱུས་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་སྤྱིན་པ་དུག་སྤྱིན་པར་ཆོས་མཐུན་པ་ནས་
ཤེས་རབ་དུག་ཤེས་རབ་དུ་ཆོས་མཐུན་པ་དེ། གོ་སྒྲུབ་སོ་དུག་དུག་དུ་བསྐྱུ་བའི་དོན་ཡིན་
ན་ཞིན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ནི་སྤྱིན་པ་དུག་སྤྱིན་པར་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་དུ་འགྱུར་
གྱི། སྤྱིན་པའི་གོ་ཆ་དུག་སྤྱིན་པའི་གོ་ཆར་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
སྤྱིན་པའི་གོ་ཆ་ལ་སྤྱིན་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། གོ་སྒྲུབ་སུམ་ཅུ་སོ་དུག་དུག་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱིན་
པའི་གོ་ཆར་གྱུར་པའི་སྤྱིན་སོགས་དུག་པོ་དེ་སྤྱིན་པའི་གོ་ཆར་ཆོས་མཐུན་པ་ནས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་གོ་ཆར་གྱུར་པའི་སྤྱིན་སོགས་དུག་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར།

བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ཕར་ཕྱིན་དུག་ལྷན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 དེས་ཆོས་དང་ཟང་ཟང་དང་མི་འཛིགས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཏོང་བ་དེའི་ཆེ། སྒྲིབ་
 པར་བྱེད་པའི་གཏོང་བའི་སེམས་དེ་སྒྲིབ་པ་དང་། དེའི་ཆེ་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་དོན་
 དུ་གཉིས་པའི་ཉན་རང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པས་དཔེན་པའི་སྤོང་བའི་སེམས་དེ་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྒྲིབ་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་བཟོད་པ་བཟོད་པ་དང་། དེའི་
 ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཐའ་དག་ལ་འདུན་པའི་འདུན་པ་བཙོན་འགྲུས་དང་། ཐེག་པ་
 གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆེ་གཅིག་པའི་སེམས་དེ་བསམ་གཏན་དང་། དེའི་ཆེ་སྒྲིབ་པའི་
 འཁོར་གསུམ་བདེན་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་སྒྲུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཕར་ཕྱིན་དུག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། ཕར་ཕྱིན་དུག་པོ་དེ་དོན་
 ཚན་རྣམས་པ་བཅུ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
 བྲངས་དང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་གོ་རིམ་དང་། །ངེས་པའི་ཆོག་དང་གོམས་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་། །དེ་དག་རབ་དབྱེ་བསྐྱེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཡོན་ཏན་ཕན་ཚུན་རྣམ་ངེས་ཡིན་
 ཞེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ། ཕར་ཕྱིན་དུག་ཏུ་བྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ།
 བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་བྲངས་ངེས། མདོར་མཐོང་ས་ལེགས་
 སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་བྲངས་ངེས། རང་དོན་དང་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་བྲངས་ངེས། རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིན་དུག་གི་
 ཉམས་ལེན་ལས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་བྲངས་

ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སར་བྱིན་དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོ་བ་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་
འདུ། སར་བྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཤེས་
རབ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་འདུ། བཙུག་འགྲུས་གྱི་སར་བྱིན་དེ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
ཆར་གྱི་ཉམས་ལེན་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས། བསྐྱབ་གསུམ་དབང་དུ་
མཇེད་ནས་ནི། རྒྱལ་བས་པ་ལོ་སྤྱིན་པ་དུག །ཡང་དག་པའད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །
ཐ་མ་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མངོན་མཛོངས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་ངེས་ཏེ། སར་བྱིན་
དང་པོ་གསུམ་མངོན་མཛོངས་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས། ཕྱི་མ་གཉིས་ངེས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་
དབང་དུ་བྱས། བཙུག་འགྲུས་གཉིས་ཀའི་ཉམས་ལེན་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར།

རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་ངེས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་
གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས། ཤེས་རབ་རང་དོན་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས། བཙུག་
འགྲུས་གཉིས་ཀའི་ཉམས་ལེན་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར།

བྱང་སེམས་གྱི་སྤྱིན་པ་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་ཏེ། མི་མཐུན་སྟོགས་སེར་སྤྱ་ཉམས་
བྱེད། སྟོགས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཐོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་
རྟོགས་པར་བྱེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆོས་བཞི་
དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོ་བ་པའི་སྤྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་
མཐུན་སྟོགས་ཚུལ་འཆལ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་འཆལ་གྱི་བར་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས། སྤྱིན་པས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉམས་དང་། །རྣམ་པར་མི་

རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིན་
བྱེད་རྣམས་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། སྡེ་མ་སྡེ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྒྲི་
བས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་། སྡེ་མ་སྡེ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་དམན་
མཆོག་གི་གོ་རིམ་དང་། སྡེ་མ་སྡེ་མ་ལ་འབྲུག་སྟེ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་འབྲུག་དཀའ་བས་ཐ་
རགས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྡེ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་
མ་སྒྲི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གི་ངེས་ཆོག་གི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། སྒྲིན་པས་དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་
པས་ན་སྒྲིན་པ་དང་། རྩལ་འཛལ་གྱི་ཆ་གསུང་སེམས་བར་བྱེད་པས་ན་རྩལ་བྲིམས་དང་།
གཞན་གྱིས་མི་སྟན་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་མི་ཁྲོ་བར་བཟོད་པས་ན་བཟོད་པ་དང་། མཆོག་དག་གི་བ་
ལ་སྒྱུར་བས་ན་བརྩོན་འབྲས་དང་། ཅེ་གཅིག་ཏུ་རྣམས་མཁྱེན་ཡིད་ལ་འཛིན་པས་ན་
བསམ་གཏན་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པས་ན་ཤེས་རབ་ཅེས་བཤད་པའི་
ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསེལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྲོ་
བཟོད་དང་། །མཆོག་སྒྱུར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲོམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པ་དེ་དངོས་
པོའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པ་དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲོ་
ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། རོམས་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོམ་པ་དེ་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་།
འཁོར་གསུམ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པ་དེ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་།

ཡོངས་སྐྱོབ་ནས་སྒོམ་པ་དེ་དབང་འབྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཉིད་ལས། ཐམས་ཅད་སྒོམ་པ་དངོས་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། །
 བསམ་པ་དང་ནི་ཐབས་དག་དང་། །དབང་འབྱོར་ཉིད་ལ་བརྟན་པར་མཛད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རབ་དབྱེ་ལ། སྤྱིན་སོགས་དྲུག་པོ་དེ་ལ་སོ་སོར་དབྱེ་ན། གསུམ་གསུམ་ཡོད་
 དོ། སྤྱིན་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ། ཟང་ཟེང་གི་སྤྱིན་པ། མི་འཇིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྤྱིན་
 པ་དང་གསུམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། ཉེས་སྦྱོད་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དག་བ་ཆོས་སྤྱད་
 ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ། བཟོད་པ་ལ་ཡང་།
 ཆོས་ལ་ངས་རྟོགས་ཀྱི་བཟོད་པ། གཞོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྦྱུམ་པའི་བཟོད་པ། སེམས་ཅན་
 དོན་བྱེད་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་གསུམ། བཙོན་འགྲུས་ལ་ཡང་། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས།
 སྦྱོར་བའི་བཙོན་འགྲུས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་དང་གསུམ། བསམ་
 གཏན་ལ། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་
 གནས་པའི་བསམ་གཏན། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་གསུམ། ཤེས་
 རབ་ལ་ཡང་། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། ཇི་སྟེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ།
 སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་
 དང་ཟང་ཟེང་མི་འཇིགས་གཏོང་། །སྤྱིན་པ་དེ་འབྱར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁའ་པ་ཡང་
 དག་སྐྱབ་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་བསྐྱུ་ན། རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དགོ་ཅ་དང་། མཉམ་པར་གཞག་པའི་
 དགོ་ཅ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་དགོ་ཅ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། བར་ཕྱིན་དང་པོ་གཉིས་རྣམ་

པར་གཡེང་བའི་དགོ་ཅུ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་དགོ་ཅུ་དང་། བར་
པ་གཉིས་དེ་གཉིས་ཀའི་དགོ་ཅུར་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱན་
རྣམ་གཡེངས་དང་། །མཉམ་གཞག་གཉིས་ཀར་ཤེས་པར་བྱ། །པ་རོལ་ཕྱིན་པ་གཉིས་
དང་ནི། །གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདུན་བདུན་འཛེམས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་པ་ལྟ་བུ་
ལ་མཚོན་ན། སེར་སྒྲུའི་སྒོ་ནས་མ་ཆགས། ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་ཆགས། ཕྱི་
བཤོལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆགས་པ་མེད། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་
མ་ཡིན། ལན་ལ་རེ་བའི་སྒོ་ནས་མ་ཆགས། རྣམ་སྤྱིན་ལ་རེ་བའི་སྒོ་ནས་མ་ཆགས།
རྣམ་གཡེང་གི་སྒོ་ནས་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
སྤྱིན་པ་ནི། །མ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། །མ་
ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་ཡོན་ཏན་བཞི་བཞི་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་པས་རྒྱ་ཆེ་
བ་དང་། ཀྱན་སྒྲོང་ཟང་ཟེང་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་འབྱེན་པས་དོན་ཆེ་
བ་དང་། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཆེན་ཡང་། དགོ་ཅུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ཡོན་ཏན་
བཞི་བཞི་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟང་ཟེང་མེད། །དོན་ཆེ་བ་
དང་མི་ཟད་པ། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཕར་ཕྱིན་དུག་པོ་དེའི་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ།
ཕར་ཕྱིན་དུག་པོ་དེའི་རྒྱ་རོ་བོ་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་དབྱེ་བ་དུག་པོ་དེ་དང་། དེ་སྒོན་པའི་

ལིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་བཞིན་བྱེད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། རེ་རེའི་ཉམས་ལེན་ལས་
 ཏུག་ཏུག་གི་ཉམས་ལེན་འབྱེད་ཅིང་། རེ་རེའི་ནང་དུ་ཏུག་ཏུག་གི་ཉམས་ལེན་འདུ་བའི་
 སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བན་རྒྱན་བསྐྱུས་སྤྱིར་རབ་དབྱེ་སྤྱིར། །ཆོས་ཉིད་སྤྱིར་དང་རྒྱ་
 བཅོན་སྤྱིར། །ཡ་རོལ་སྤྱིན་ཏུག་ནམ་ཀུན་ཏུ། །ནམ་པར་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱིར་གཏོང་བ་མིན་པ་
 དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་བློམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་
 བློམས་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བློས་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། དཀར་པོ་དགེ་བའི་
 ཆོས་མཐའ་དག་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན་གྱིས་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་ནམ་མཁུན་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེན་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནམས་སྣིང་ཇེས་ཟེན་པའི་སྣོ་ནས་ཉམས་སུ་
 སྤངས་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་
 ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་པ་རང་དོན་ཡོངས་བཏང་བ། །རྒྱལ་བློམས་གཞན་ཕན་བྱ་བའོ། །བཟོད་
 པ་བློ་བ་སྤངས་པ་སྟེ། །དཀར་པོའི་ཆོས་སྟེལ་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །བསམ་གཏན་ཅེ་
 གཅིག་ཉོན་མོངས་མེད། ཤེས་རབ་བདེན་དོན་གཏན་ལ་འབབས། །སྣིང་བཅེ་སེམས་
 ཅད་ཐམས་ཅད་ལ། །སྣིང་ཇེ་རོ་གཅིག་སྟོ་གྲོས་སོ། །སྤྱིན་པས་ཡོངས་སྟོད་བློམས་ཀྱིས་
 བདེ། །བཟོད་པས་མདངས་ལྡན་བརྩོན་པས་བཞིད། །བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་སྟོ་ཡིས་
 བོལ། །སྣིང་བཅེ་བས་ནི་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པར། །ཅིག་
 ཅར་ཡ་རོལ་སྤྱིན་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་བསམ་མི་བྱུང་བའི་ཡུལ། །འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་

ཚོགས་སྒྲུབ།

༩ བཙེ་དང་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་དུག ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་
དབྱེ་བ་བཤད་པ། ཚོགས་གསུམ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་སྤྱོད་ལས་ཆོས་མཚོག་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དཔུང་
རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟེན་པའི་སྒྲོན་ས་རང་འབྲས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
པོ་གང་རུང་དངོས་སུ་འབྱེན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་
ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཙུ་བདུན་ཡོད་དེ། རྟེན་བཙེ་བ་སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོ། སྤྱིན་སོགས་པར་
སྤྱིན་དུག་གི་ཚོགས་སྒྲུབ། མཉམ་གཞག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཞི་གནས། ལྷག་མཐོང་། དེ་
གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་པ། ཇེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་
ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ།
འབྲས་བུ་སྒྲུབ་ཅིང་དམིགས་ནམ་འཛིན་པའི་ལམ་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་
རྟེན་བྱེད་ཅིང་སྤང་བུ་སྟོང་བ་དང་། གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པ་ནམས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། བཙུ་བདུན་པོ་འདིས་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱེན་རྒྱས་པས་ན་
ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་དངོས་སུ་འབྱེན་རྒྱས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྱེན་པར་
བྱེད་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། མཚན་
ཉིད། དབྱེ་བ། ཐུབ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། བན་ཡོན་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ལྷག་
བསྐྱེད་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བཙེ་བའི་ཆོད་ཅམ་གྱི་
ལྷག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་འདོད་རང་གི་ངང་གིས་སྒྲིབ་པའི་སྟིང་ཇེ། སྟིང་ཇེ་ཆེན་

པོའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ། གྲོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དགའ་བ། སྒྲོན་ལམ། ལྷག་བསམ་དང་
མཚུངས་ལྷན་གྱི་སྒྲིང་ཇི་གསུམ། དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་སེམས་ཅན་དང་། ཆོས་
དང་། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་ཇི་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད།

གསུམ་པ་སྤྱི་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ། ཉན་རང་ལ་ཡང་ལྷག་བསམ་དང་མཚུངས་
ལྷན་གྱི་སྒྲིང་ཇི་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱང་། དགའ་བ་དང་། སྒྲོན་ལམ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སྒྲིང་
ཇི་ཆེན་པོ་ཡོད། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པས་ཆགས་སྒྲུང་སྒྲུངས་ཤིང་། སྒྲོམ་རིམ་ལས་
ཀྱང་། གང་གི་ཆོ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱག་
བསྐུལ་གཏན་ནས་བྱང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྒྲིང་ཇི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་རང་གི་ངང་
གིས་འཕྲུག་པ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་འཕྲུག་པ་དེའི་ཆོ་དེ་ཚོ་གསུམ་པ་ཡིན་
པས་སྒྲིང་ཇི་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགོ་ལོ། ཞེས་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིང་ཇི་ཆེན་པོའི་
མཚན་ཉིད་ཚོ་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་ཇི་ཆེན་པོ་ལ་གསུམ་དུ་སྤྱི་བའི་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཇི་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཇི་ཡིན་པས་
བྱུང་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཇི་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་
པའི་སྒྲིང་ཇི་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སྒྲིང་ཇི་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཇི་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིང་ཇི་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར།
འཕྲུག་པ་ལས། འགོ་བ་གཡོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་དགོས་པ་ལྟར། གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་
ཀྱིས་སྒྲོང་པར་མཐོང་བ་ཡི། འགོ་ལ་སྒྲིང་ཇི་རྒྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། རེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཇི་ས་

འཇིག་པ་བཞིན་དུ། མི་རྟག་སོགས་ཆོས་དང་། སེམས་ཅན་བདེན་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་
 ཀྱང་། དེ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གིས་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་མི་རྟག་སོགས་དང་
 བདེན་པར་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི་དགོས་ཏེ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་གིས་འགྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཇི་འདོན་
 བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 པའི་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་སེམས་
 ཅན་ཅམ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲུབ་བསྒྲུབ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་ཇི་ཆེན་པོ། དང་
 པོའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་སོགས་ཆོས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྒྲུབ་བསྒྲུབ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་ཇི་ཆེན་པོ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།
 རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྒྲུབ་
 བསྒྲུབ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིང་ཇི་ཆེན་པོ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་
 ཡང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་དེ་གསུམ་ག་ཡོད་ཀྱང་། བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་དང་པོ་མེད་
 དེ། དག་སའི་སྒྲིང་ཇི་ཡིན་ན་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་སྒྲིང་སྒྲུབ་ལྟ་བུར་སྒྲིང་
 བའི་སྒྲོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་པན་ཡོན་བཤད་པ་ལ། སྒྲིང་ཇི་ཆེན་པོ་དེ་པན་ཡོན་བྱད་པར་ཅན་དང་
 ལྷན་ཏེ། སྒྲིང་པོ་བཞེད་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་གཅིག་ལག་མཐེལ་དུ་མཆིས་ན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐེལ་དུ་མཆིས་སོ། །གཅིག་པོ་གང་ཞིན། སྒྲིང་ཇི་འོ། །
 ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་རྩ་འདྲ་ཡུན་རིང་དུ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཟུངས།

༩ གཟུངས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། རོ་པོ། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། ས་
མཚམས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུངས་ཀྱི་རོ་པོ་ནི། རང་གི་གོ་གསལ་ཞི་གནས་
དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བློ་པ་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ལ་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་
སྒྲུང་ལས། གཟུངས་ཀྱི་རོ་པོ་ནི་བློ་པ་དང་ཤེས་རབ་སྟེ་བློ་པ་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་
ཅན་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། གཟུངས་
ཅམ་དང་། དེ་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས། དང་པོ། གཟུངས་ཅམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། སྐྱེ་བ་སྐྱ་
མར་དམིགས་རྣམ་བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོ་འདིར་རྣམ་སྒྲིན་སྐྱེས་ཀྱི་གཟུངས་རྒྱུ་རྩ་
གཅིག་དང་། ཆོ་འདིར་ཐོས་བསམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲིང་པོ་གཅིག་དང་།
མཉམ་གཞིག་གི་སས་བསྐྱུས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་གསུམ། བྱི་མ་ལ་
ཡང་། ས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་མོས་པས་སྟོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་རྩ་གཅིག་དང་། མ་དག་
སར་གནས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲིང་པོ་གཅིག་དང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེན་པོ་
གཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རྣམ་སྒྲིན་ཐོས་ལ་གོམས་པ་དང་། །
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཟུངས་དག་ནི། རྒྱུ་རྩ་དག་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་
གསུམ། རྒྱོ་ལྷན་མ་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡང་། མ་དག་ས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། རྒྱུ་རྩ་དང་
ནི་འབྲིང་པོ་སྟེ། དག་པའི་ས་པའི་གཟུངས་ཆེན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཅམ་པོ་གསུམ་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་སྟེ། གཉིས་པ་བྱུང་པར་ཅན་
གྱི་མཚན་ཉིད་ལ། རང་རྩ་བཟོད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་
རབ་ཀྱི་ཆོག་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་རྒྱས་པའི་གཟུངས། ཆོག་གི་

གཟུངས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། ནང་དུ་བཟོད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པའི་མཐུས་སྐྱེའུ་
བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བསྐྱེལ་བའི་བར་དུ་མི་བཟླེད་པར་འཛིན་ཅུས་པའི་གཟུངས། དོན་
གྱི་གཟུངས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་གྲོགས་ཞི་གནས་ལ་བཞེན་ནས་ཨ་ར་
པ་ཅ་སོགས་ཡི་གའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སྐྱབ་པས་རབ་དུ་བྱེ་
བའི་གཟུངས། བཟོད་པའི་གཟུངས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། ནང་དུ་བཟོད་པའི་
གཟུངས་ཐོབ་པའི་སྒྲིག་པ་ཞི་བ་སོགས་གཞན་སྟོབ་པའི་སྐྱབས་ཚོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཅུས་
མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུངས། གསང་སྐྱབས་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
འདི་སྐྱེལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །གཟུངས་བཞི་སྐྱེད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་མི་བཟླེད་པ་སོགས་རང་གཞན་གྱི་
དོན་དུ་མ་འབྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་བ་ས་མཚམས་ལ། གཟུངས་ཅམ་པོ་གསུམ་ནི་ལམ་དུ་མ་ ུགས་པ་ནས་
ཀྱང་ཡོད། གཟུངས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཁྱད་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཁྱད་དུ་ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་དང་། འབྲིང་མ་དག་ས་ནས་དང་། ཆེན་པོ་དག་ས་ནས་
ཐོབ།

ཡེ་ཤེས་ཚོགས་སྐྱེའུ་

༥ གཉིས་པ་ཚོགས་གསུམ་གྱི་བྲག་རུ་བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱེའུ་གྱི་
བྲག་རུ་བཤད་པ། སའི་ཚོགས་སྐྱེའུ་གྱི་བྲག་རུ་བཤད་པ། གཉིས་པའི་ཚོགས་སྐྱེའུ་གྱི་

བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡུལ་སྤོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་བཤད། ཡུལ་ཅན་དེ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་བཤད་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་དང་
 གསུམ། རང་སྟོན་གྱི་སྤོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་ལ་སྤོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་མོད་དེ།
 མིག་སོགས་ནང་། གཟུགས་སོགས་ཕྱི། གཉིས་ཀའི་རྟོན་དབང་རྟོན་ཁོག་པ་བདེན་པས་
 སྤོང་པ་རིམ་པ་བཞིན། རང་སྤོང་པ་ཉིད་སོགས་གསུམ། སྤོང་ཉིད་བདེན་པས་སྤོང་པ་
 སྤོང་པ་ཉིད་སྤོང་པ་ཉིད། འཇུགས་བཅུ་དང་། རྒྱང་འདས་དང་། རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་འདུས་བྱས་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་འདུས་མ་བྱས་དང་། རྟག་
 ཆད་ཀྱི་མཐས་སྤོང་པའི་དབྱས་དང་། འཁོར་བ་དང་། སྐྱེན་སོགས་དོར་བྱར་མེད་པ་
 རྣམས་བདེན་པས་སྤོང་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཆེན་པོ་སྤོང་པ་ཉིད་ནས་དོར་བ་མེད་
 པ་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་འཛོལ། གནས་ལུགས་དང་། རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་སྐྱེ་བ་སོགས་དང་། དུས་གསུམ་དང་། ལྷ་རྒྱུན་ལྟ་བུ་ཆོག་པས་
 པ་དང་། རྒྱང་པོ་ལུང་འོ་བོ་བདེན་སྤོང་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན། རང་བཞིན་སྤོང་པ་ཉིད་
 རྣམ་དངོས་པོ་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་འཛོལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་། རང་
 བཞིན་སྤོང་པ་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་གྱིས་སྤོང་པ་རྣམས་བདེན་པས་
 སྤོང་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན། དངོས་པོ་མེད་པ་སྤོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྤོང་པ་
 ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྤོང་པ་ཉིད་རྣམས་སུ་འཛོལ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡུལ་སྤོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉི་ཤུ་བཤད་པ་ལ། སྤོང་
 ཉིད་ཉི་ཤུ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་ཤུ་པོ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་འཕངས་ནས་སྟོན་
 ཅིང་། ཇི་ལྟར་སྟོན་ན། སྤོང་ཉིད་དང་པོ་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་དེ་བཞི་རྟོགས་པའི་ཡེ་

ཤེས་བཞི་འཕངས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོས་གསུམ་པོ་དེ་རྟོགས་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུ་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་འཕངས་ནས་སྟོན། བཞི་པ་
 སྟོན་པའི་མདོས། དེ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་འཕངས་ནས་སྟོན་པའི་ཐུར།
 ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་ནམས་ཀྱིས་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་དེ་ནམས་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ནམས་འཕངས་ནས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་
 དེ། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་
 ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ནས་བསྟན། གཉིས་པ་སྟོན་པའི་མདོས་ཆོས་དབྱིངས་
 མཆོག་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ནས་བསྟན། གསུམ་པ་སྟོན་
 པའི་མདོས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ས་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ནས་
 བསྟན། བཞི་པ་སྟོན་པའི་མདོས་ཆོས་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
 ས་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ནས་བསྟན། ལྷ་པ་སྟོན་པའི་མདོས་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱུད་ཐ་
 དད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ས་ལྷ་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ནས་བསྟན། ནུག་པ་སྟོན་པའི་
 མདོས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་བྱང་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ས་ནུག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ནས་
 བསྟན། བདུན་པ་སྟོན་པའི་མདོས་ཆོས་དབྱིངས་མཆོན་མེད་རྟོགས་པའི་ས་བདུན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་འཕངས་ནས་བསྟན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
 ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ནམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་། དག་ས་ལ་དབང་
 བའི་ས་བརྒྱུད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་
 སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 འཕངས་ནས་བསྟན། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནང་ནམས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་

མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་ལས་ལ་དབང་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་
འཕངས་ནས་བསྟན། སྟོང་ཉིད་ཐ་མ་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོས་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲིབ་གཉིས་
སྟངས་པའི་རྟོན་དང་རང་བྱུང་ལ་དབང་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་
འཕངས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་ཉིད་དང་པོ་བཞི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོར་
ལས་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་འཛོལ། འོག་མ་བདུན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་
པའི་བར་ལ་འཛོལ། དེའི་འོག་མ་དུག་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་རེ་རེས་གཉིས་གཉིས་རྟོགས་
བར་བྱས་ནས་འཛོལ། ཐ་མ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་འཛོལ། དེ་
ཡང་ས་མཚམས་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དང་པོ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་
ལས་ནས་མི་འཛོལ་སྟེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། སྟོང་ཉིད་གསུམ་ནི་མོས་སྟོང་གིས་བསྐྱུས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདི་སྟོར་བའི་ལས་གྲིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལས་མོས་
སྟོང་གི་ས་ལས་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་
གསུམ་དོན་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལས་ན་
ཡང་ཡོད། མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ལ་སྟོར་ལས་ན་ཡང་མེད།
ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ཏུ་འགོ་དང་མཆོག་འགོའི་ཚུལ་དུ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ས་གསུམ་
པ་ཡན་ཆད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལས་མོས་སྟོང་གི་ས་ལས་ལོགས་སུ་
མོས་སྟོང་གི་སར་མི་འདོད་པ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ས་སོགས་དུག་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ལོགས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། དུག་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་གཏོགས་པ་ལྟ་

བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ས་མཚམས་ངེས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེས་དོན་གྱིས་སྤོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱུ་ཀའི་
སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཡེ་
ཤེས་དེ་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་གཙོ་བོར་ངེས་ཤེས་མི་འདྲ་བར་འདྲན་
པ་ས་བརྒྱུ་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཀྱི་
སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱུབ་ལས་འཕྲོས་ནས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་དང་། སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་སའི་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་འཕགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་སུ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱུབ་མེད་དེ། དེ་སྤྱིར་ལམ་ཚོས་མཆོག་ཡན་དང་རྒྱན་མཐའ་མན་ཆད་ལ་
འཛོག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ། ལུགས་གཉིས་
བཏོད་པ། ལུགས་བྱི་མ་འཐད་པར་སྐྱབ་པ། དེ་ལ་ལྷན་ཀ་སྤང་བ། ལུགས་སྡེ་མ་
དགག་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་མ་སློམ་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་དང་ལྟ། དང་པོ་
ནི། སྤོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་
ཅམ་པ་ན་རེ། གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤོང་པའི་སྤོང་ཉིད་བདེན་བྱུང་
མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དབུ་མ་པ་རྣམས་ན་རེ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་སྤོང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་བྱི་མ་འཐད་པར་སྐྱབ་པ་ལ། གང་དང་གང་ཤེས་པ་ཡིན་ན། དེའི་

ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བདེན་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། མི་ལམ་དུ་རྟ་སྒྲང་སྒྲང་བའི་
 ཤེས་པའི་དམིགས་པ་བཞིན། མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་འདི་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འགོད་
 ཅིང་། མདོར་བསྟུན། སྟོབ་པའི་རྒྱུ་གྱི་མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱུང་གྱི་གཞལ་བྱ་
 བདེན་པར་མེད་དེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་ཆོས་
 མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 རེས་ལས། དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། །དོན་མཐོང་རབ་ཏུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་
 མ་ཡིན། བདེན་བྱུང་གྱི་ཆོས། གཞི་མེད་འགོ་མེད་སྐྱེ་མེད་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
 འགོག་པར་འགྱུར་བས་མ་རེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་། དོན་འདྲ་ཡང་།
 སྟོབ་པའི་རྒྱུ་གྱི་མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་གྱི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། མི་རྟོག་
 ཡི་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ནས། འགལ་མ་རེས་མ་གྲུབ་པ་
 གསུམ་གྱི་སྒྲིན་སྤོང་ལུགས་བྱས་ན་འང་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་། འགྲུལ་ཆེན་ལས།
 ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་འདིའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱོད་པ་
 ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པར་འདོད་དོ། །འདི་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དང་གང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་
 དེ་དང་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྱོད་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན།
 མི་ལམ་དུ་རྟ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །བདག་མེད་པའི་
 གནས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་འདི་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། །དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། །དོན་མཐོང་

རབ་ཏུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། མཐུན་
 པའི་ཐྱོགས་ལ་ཡོད་པས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཕྱིས་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་དེས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི། འབྲས་བུ་རང་
 བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་དུ་སྟེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་
 བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི་དྭགས་ཚོས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རང་
 བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་སྐྱབ་དྭགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཁྲུན་ཀ་སྤང་བ་ལ། སེམས་ཅམ་པ་ན་དེ། འོ་ན། ཚེས་ཐམས་
 ཅད་བདེན་སྟོང་ཚེས་ཅན། བདེན་པར་མེད་པར་ཐལ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རླ་གཅིག་རླ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་
 བཞིན། འདོད་ན། ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 སྟོང་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དབྱུ་མ་པས་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་ཁས་
 སྲུངས་པས་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་ན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་དུ་བསམས་སོ། །གལ་ཏེ་
 འདོད་ན། དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། གང་དམིགས་པ་དེ་ནི་མེད་
 པ་མ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན། རླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་པ་ཡིན་པས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ཚེས་
 ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལན་ལ། ཉིས་པ་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། སྤར་ལཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚེས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་བཀག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་གང་

ཞིག་ ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་བཀག་པས་ཚེས་ཐམས་ཅད་
སྐར་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་བདེན་
གྲུབ་དེ་ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་གི་བྱུང་བྱེད་དང་། དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཆ་
གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གསོད་བྱེད་མཆོད་སྦྱིན་དེ་བསད་བྱ་ལྟས་སྦྱིན་
གྱི་བྱུང་བྱེད་དང་། དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས། དེ་ཉེས་སྦྱས་
གྱིས་བསད་པའི་ལྟ་སྦྱིན་གྱི་སྟོག་དབང་སྐར་འབྱུང་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལུགས་སྒྲ་མ་དགག་པ་ལ། འོ་ན། གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་ཇུས་
གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཚེས་ཅན་གཞན་དབང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་གས་ཐ་
དད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་ཐ་དད་གཏན་མེད་གྱི་གཅིག་ཏུ་ཐལ། དེ་གཉིས་བདེན་
པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཡིན་ན་སྐར་ཚུལ་དང་
གནས་ཚུལ་མཐུན་དགོས། དེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐར་བའི་ཚུར་མཐོང་གི་སྟོ་ལ་དེ་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་སྐར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་ཚེས་ཅན། གཞན་དབང་དང་
གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་
ཚེས་ཅན། བྱོད་འཛིན་སྐར་སྟེང་གི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་མི་
འགྱུར་བར་ཐལ། བྱོད་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འགལ། ངོ་བོ་ཐ་དད་
ཡིན་ན། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཏུ་ཐལ། དེ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་གྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་གྱིས་སྟོང་པ་སྒྲོམ་པར་
བྱས་པས། གཞན་དབང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོོ་འདོགས་པའི་སྟོོ་འདོགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མི་གཞོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་སྟོོ་དོན་དམ་

པ་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་བ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་
 གྱི་རྟོན་དོན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཚོས་ཅན་བརྟན་
 པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྒྲུབ་སྒྲིལ་
 གྲུབ་ཚེས་ཅན་བརྟན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ཡི་ཤེས་གྱི་དབྱེ་བ་གཞན་མ་སྒོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ། མེ་ལོང་ལྟ་
 བུའི་ཡི་ཤེས་སོགས་ཡི་ཤེས་གྱི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཡི་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གྱི་དབྱེ་
 བ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དོ། ། འདིར་ཚོགས་སྒྲུབ་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡི་ཤེས་གྱི་ཚོགས་
 སྒྲུབ་གྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་གཏན་ལ་འབབས་པར་བཞེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་
 བཤད་ན་སྐབས་དོན་ངེས་པའི་བཤེགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

མའི་ཚོགས་སྒྲུབ།

༥ གཉིས་པ་མའི་ཚོགས་སྒྲུབ་བྱེད་བྱུང་བཤད་པ་ལ། བྱེད་གཞི་མའི་ངོ་བོ་བཤད་
 པ། བྱེད་ཚེས་མའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། མའི་ངེས་ཚིག་བཤད་པ། འཕྲོས་མཚམས་
 བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བཏང་རྒྱུ་མཐའ་དཔའི་ཚོགས་སྒྲུབ་གྱི་ལམ་ཡང་
 བྱང་མཐའ་གྱི་མོས་སྦྱོང་གྱི་ས་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱང་། འདིར་ནི་བྱང་འཕགས་གྱི་
 མངོན་རྟོགས་བྱང་མཐའ་གྱི་སར་མཇུག་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་
 བྱས་ན། སྤྱིར་ཇི་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་གྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་བྱང་འཕགས་གྱི་ཡི་

ཤེས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་རབ་དགའ་ལ་སོགས་ས་བཅུ་
ཡོད།

གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཚེས་སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་བྱང་
པར། ཡོངས་སྤྱོད་གི་བྱང་པར། སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་རྣམ་པའི་བྱང་པར། བསྐྱབ་པ་
གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན། ཟག་མེད་གྱི་ཡུང་པོ་ལྷའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར། རྗེས་གྱི་སྐབས་སུ་
ངེས་ཤེས་འདྲན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར། ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་གྱི་བྱང་པར། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ་
འཛིན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར། མི་ལམ་གྱི་དྲགས་གྱི་བྱང་པར་རྣམས་ལས།

དང་པོའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་ཕྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ནས། ས་
བཅུ་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་བར་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་སོ་སོ་ལྷག་
པའི་དོན་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་སོགས་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་ཆེ་སེར་
སྒྲིའི་ཀུན་འཛིན་མེད་པར་གཏོང་བའི་ཆོད་ཅམ་དུ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་
འཆལ་བྲིམས་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ཉམས་ལེན་མ་ཐོབ་པ་སོགས་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ས་དང་པོ་ལ་མཚོན་ན། ས་དང་པོའི་སྐྱོན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་གྱི་ཡོན་ཏན། ས་དང་པོའི་ཡོངས་
སྤྱོད་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད། སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁང་བཟང་སྤྱོད་བ་
བཞིན་ས་དེ་དང་དེའི་སྐྱོན་སྤྱོད་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་
འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་མཚོན།

གསུམ་པ་ལ། ཉན་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་ས་བཅུ་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལས་བཅུ་པོ། རིམ་གྱིས་རང་
རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱན་ལྷན་ནམས་སྟོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། དམན་ལས་སྟོན་ས་
སོང་གི་ས་དང་པོའི་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་བརྒྱ་
དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་སྟོང་བ་ནས། དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་ལས་བར་ཆད་མེད་
ལས་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལས་གྱི་བར། རང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཉོན་མོངས་
ལྷན་སྒྲིམ་བཅུ་དྲུག་གི་ས་བོན་སྟོང་བའི་བར་ནམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐོང་སྟངས་ཉོན་མོངས་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་
བསྐྱས་གྱི་ལྷ་བ་ལ། ལྷ་མིན་ལ། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པས་བྱ་བ་བཞི་བཅུ། དེ་བཞིན་
དུ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གཉིས་སུ། ཁོང་ཁྱོ་ཕྱི་བའི་སོ་དྲུག་སོ་དྲུག་དང་བཅས་པའི་
བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་ལྷའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། འཛིག་ལྷ་ཀྱན་
བཏགས་ནས། འོག་ལྷ། མཐར་ལྷ། ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་བླིམས་བརྟུལ་ལྷས་
མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་ཀྱན་བཏགས་དང་བཅས་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མིན་
ལྷའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ཀྱན་བཏགས་ནས་ཁོང་ཁྱོང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་ཀྱན་
བཏགས་ནས། ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་བཅས་པའི་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཀྱན་
བཏུས་གྱི་ལུགས་ལྷར་ཡིན་གྱི། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས་ནི། འདོད་ཁམས་སུ་
སྐྱལ་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ལྷ་མིན་ལྷ་བཤད་པ་ལྷར་དང་། བདེན་པ་སྤྱི་མ་ལ་
དམིགས་པ་ལ་འཛིག་ལྷ་དང་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་གཉིས་གཉིས་ཕྱི་བ་དང་། ཁོང་མ་
གཉིས་སུ་དེའི་སྟེང་དུ་ཁོང་ཁྱོ་ཕྱི་བ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་ཚུལ་གསུངས་ཀྱང་། རང་
ལུགས་ཀྱན་བཏུས་ལྷར་རོ། །མཛོད་པའི་ལུགས་ལ། འདོད་པ་ན་སྐྱལ་བསྐྱལ་མཐོང་།

སྤང་བཅུ། ཀུན་འབྱུང་དང་འཕོག་པ་གཉིས་ལ། འཇིག་ལྷ། མཐར་ལྷ། ཚུལ་ཁྲིམས་
བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་གསུམ་གསུམ་གྱི་བས་བདུན་བདུན། ལམ་ལ་ཚུལ་
ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་རྩེད་བས་བརྟུན། ཁམས་གོང་མ་
གཉིས་སུ་དེ་རྣམས་དང་མཐུན་པའི་སྤང་ནས་ཁོང་ཁྲོ་བྱི་བས་བརྟུན་ཅུ་ཅུ་བརྟུན་དུ་བཞེད་
དེ། མཛོད་ལས། དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྟུན། །ལྷ་བ་གསུམ་གཉིས་མ་
གཏོགས་པ། །འདོད་ན་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ། །མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤོང་བར་
བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་བརྟུས་ལས་གསུངས་པ་བདེན་བཞི་ལ་ལོག་ཞུགས་གྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་ན།
དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྷ་བཞེད་ན། ལྷ་བ་ལྷ། ལྷ་མིན་ལྷ་སྟེ་བཅུ་པོ་ལོག་པར་ཞུགས་མཐན་ཡིན་
ཏེ། དེ་རྣམས་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྷ་བ་
བཞིན་མཐོང་གི་བར་དུ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱག་བསྐལ་དང་རིགས་འདུ་ཕྱི་མ་སྦྱེད་པར་བྱེད་
ཅིང་། མཐོང་བ་ལ་བཞེད་ནས་སྤོང་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་
ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གིས་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཇི་ལྷ་བ་བརྟུང་ན། དངོས་དང་། དབང་གིས་
དང་། བརྒྱད་ནས་ལོག་པར་བརྟུང་ཚུལ་གསུམ། མ་རིག་པ། ཟེ་ཆོམ། ང་རྒྱལ།
འདོད་ཆགས། འཇིག་ལྷ། ལོག་ལྷ་རྣམས་གྱིས་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས། ཁོང་ཁྲོ་
མ་གཏོགས་གཞན་གསུམ་གྱིས་བརྟུན་ནས་ལོག་པར་ཞུགས། ཁོང་ཁྲོ་དབང་གིས་ལོག་
པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དུག་གིས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་དངོས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་བརྟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བར་པ་གསུམ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་

ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྒྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁོང་ཁོས་ལོག་ལྟ་དང་
མཐུན་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་མནར་སེམས་པའི་སྒོ་ནས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོ་ ར་རྒྱལ།
མ་རིག་པ། འཇིག་ལྟ། མཐར་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་དང་བཅས་པའི་དོ་བོའི་སྒོ་ནས་དྲུག་
ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདོད་ཁམས་ན་དྲུག་པོ་དེ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ཁོང་ཁྱོ་
བོར་བས་ལྷ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སའི་སྒོ་ནས་ཞིབ་པར་བྱེ་ན།
བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཙ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་ཉོན་
མོངས་རེ་རེ་ལ་རྒྱུང་འབྱེང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཉོན་མོངས་དེ་ནམས་སྤོང་རྒྱལ་ལ། བྱིས་ལམ་གྱིས་སྤོང་རྒྱལ་དང་། འདས་
ལམ་གྱིས་སྤོང་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་གོང་ལོག་ལ་ཞིར་གསུ་སྒྲ་བའི་ཉར་
བསྐྱེགས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས། ལོག་ས་ལ་འདུན་པའི་འདུན་སྟེང་མངོན་འགྱུར་བ་ལ་
ཆགས་བྱལ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྤོང་གི་ ལོག་ས་དང་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་དང་།
རང་ས་དང་ལོག་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། རང་ས་དང་ལོག་སའི་ཉོན་མོངས་
མངོན་འགྱུར་བ་ཅི་རིགས་ཀྱང་སྤོང་མི་རུས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྐྱེགས་
རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལ་འཇིག་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་གཞན་ལས་ཤེས་
པར་བྱའོ།

གཞིས་ལྷ་འདས་ལམ་གྱིས་སྤོང་རྒྱལ་ལ། ཐོག་པ་ཆེ་རྒྱུང་གི་འདས་ལམ་གྱིས་

སྤྱོད་ཚུལ་གཉིས་ལས། ཐེག་དམན་གྱི་འདས་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་ཚུལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་
སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་འདས་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་ཚུལ།
གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ། བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་
སྤྱོད་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་མེད་ས་སྤྱོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེན་
འཛིན་ཀུན་ལྡན་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་རེ་ཡོད་ཅིང་། མཐོང་སྤང་བརྒྱ་ཙུ་
བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་བརྒྱ་ཙུ་
བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུས་སྤྱོད་པར་བྱེད། བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་པོ་
དེར་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་
སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་བཞི་མོ་དུག། དེ་བཞིན་དུ་གོང་མ་གཉིས་ན་
ཡང་མོ་དུག་མོ་དུག་རེ་བྱས་པའི་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་སྤང་
ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་འབྱེད་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།
དམན་ལམ་སྤོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་རང་གི་
ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་ལྡན་སྐྱེས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ཅིག་
ཅར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་། ཅིག་ཅར་དགུ་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞིས་ཐ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་མེད་ས་སྤྱོད་ཚུལ་ལ། ས་དང་པོ་གསུམ་དུ་
ཀུན་མེད་ས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཉིས་གཉིས་སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་འཁོར་བ་
དང་རན་སོང་གིས་འཇིགས་པའི་ཀུན་མེད་ས་དེ་དང་། གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་

མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཀུན་སྒྲིངས་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། ས་གཉིས་པ་ལ་ལྷུང་
 བ་ཕྱ་མོ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཀུན་སྒྲིངས་དང་། ལས་དང་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ལ་ཀུན་རྒྱ་
 སྒྲིངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཉིས་སྟོང་། གསུམ་པ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་མཚན་དམ་པ་
 ཐོབ་པ་ལ་ཀུན་སྒྲིངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཚན་མས་མ་ཐོབ་
 པ་ཐོབ་པ་ལ་ཀུན་སྒྲིངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཉིས་སྟོང་བའི་ཕྱིར། བར་པ་གསུམ་ལ་
 སྟོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་བཞི་པར་ནམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ལ་སྟོད་པ་སྟོམས་འཇུག་གི་རོ་
 ལ་སྟོད་པའི་ཀུན་སྒྲིངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྟོང་། ལྷ་པར་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་རྒྱ་མི་
 སྟོགས་ཤིང་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཀུན་སྒྲིངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། བྱ་དན་འདས་
 ལ་གཅིག་རྒྱ་སྟོགས་ཤིང་མངོན་དུ་མི་སྟོགས་པའི་ཀུན་སྒྲིངས་གཉིས་སྟོང་། རྒྱ་པ་ལ་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། མཚན་མ་སྟོམ་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཀུན་
 སྒྲིངས་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྟོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བཞི་ལ་སྟོང་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 བདུན་པར་མཚན་མེད་ལ་བྱེད་དུ་ཚོལ་བ་དང་། མཚན་མེད་ཕྱ་མོ་ལ་ཀུན་སྒྲིངས་གཉིས་
 སྟོང་། བརྒྱད་པ་ལ་མཚན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མཚན་མ་ནམས་ལ་མི་དབང་བའི་
 ཀུན་སྒྲིངས་གཉིས་སྟོང་། དགུ་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་ལ་
 མཁས་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། སྟོབས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཀུན་སྒྲིངས་གཉིས་ས་བོན་
 དང་བཅས་པ་སྟོང་། བརྒྱ་པ་ལ་གསང་བ་ཕྱ་མོ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། མངོན་པར་
 ཤེས་པ་ཆེན་པོའི་ལས་ལ་བགཏགས་བྱེད་པའི་ཀུན་སྒྲིངས་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་
 སྟོང་བའི་ཕྱིར། ཀུན་སྒྲིངས་འདི་ནམས་སེམས་ཅམ་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ཟད། དུམ་མ་པའི་
 མདོ་ནམས་ལས་བཤད་པས། ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ།

ཐལ་ལྔ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ།
 ས་དང་པོར་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་སྦྱོར་པའི་ཉམས་ལེན་བྱང་པར་ཅན་ཐོབ། ས་
 གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ། གསུམ་པར་རྟིང་ངེ་
 འཛིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ། བཞི་པ་ལྷ་པ་དུག་པ་གསུམ་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་
 པའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ། སྤྱི་མ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་
 ཐོབ། དེ་ཡང་ས་བཞི་པ་ལྷ་པ་དུག་པ་གསུམ་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ཉམས་ལེན་
 ལྷག་པར་ཐོབ་སྟེ། ས་བཞི་པར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སྤྱར་གས་ལ་མཁའ་པའི་ཤེས་རབ་
 གྱི་བསྐྱབ་པའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ། ལྷ་པར་བདེན་བཞི་སྤྱར་གས་ལ་མཁའ་པའི་
 ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ། དུག་པར་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་ལྷགས་ལྷོག་ལ་མཁའ་
 པའི་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་སྤྱི་མ་བཞི་ལ་
 བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་ཐོབ་སྟེ། ས་བདུན་པར་མདོ་ལ་སོགས་པའི་
 མཚན་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ། བརྒྱད་པར་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ།
 དགྲུ་པར་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། བརྒྱ་པར་ལས་ལ་དབང་བའི་འབྲས་བུ་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཟག་མེད་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་
 གཉིས་ལ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ཕུང་པོའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ། གསུམ་པར་རྟིང་ངེ་
 འཛིན་གྱི་ཕུང་པོའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ། བཞི་པ་ལྷ་པ་དུག་པ་ཉམས་ལ་ཤེས་རབ་
 གྱི་ཕུང་པོའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ། བརྒྱད་པ་དགྲུ་པ་བརྒྱ་པ་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའི་ཕུང་པོའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ། སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་

ཡེ་ཤེས་གཟིགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཉམས་ལོན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་ཐ་ས་བརྩུ་ལ་ཇེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ངས་ཤེས་མི་འདྲ་བ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་
ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོའི་ཇེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བའི་
དོན་རྟོགས་པ་ལ་ངས་ཤེས་འདྲེན་པ་ནས། ས་བརྩུ་པའི་ཇེས་ཀྱི་ཆོ་ཆོས་དབྱིངས་ལས་ལ་
དབང་བའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ངས་ཤེས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར།

ཐ་སྐྱོན་ཐ་ས་བརྩུ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་བས་
ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྩུ་གཉིས། གཉིས་པ་བས་སྟོང་ཕྱག་བརྩུ་གཉིས། གསུམ་པ་བས་
འབུམ་ཕྱག་བརྩུ་གཉིས། བཞི་པ་བས་བྲེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྩུ་གཉིས། ལྔ་པ་བས་བྲེ་བ་སྟོང་
ཕྱག་བརྩུ་གཉིས། རྒྱལ་པ་བས་བྲེ་བ་འབུམ་ཕྱག་བརྩུ་གཉིས། བདུན་པ་བས་བྲེ་བ་བྲི་
ཁྱག་བརྩུ་གཉིས། བརྒྱད་པ་བས་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྱག་གཅིག་གི་རྩལ་གྱི་གྲངས་དང་
མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་བརྩུ་གཉིས་ཐོབ། དགུ་པ་བས་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མཉམ་འབུམ་ཕྱག་
བརྩུ་རྩལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ། བརྩུ་པ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
བརྗོད་ཀྱི་མི་ལང་བའི་ལང་བརྗོད་ཀྱི་མི་ལང་བའི་རྩལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་
ཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྩས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
ལ་སངས་རྒྱས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་རང་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ། རྩས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་གནས་ལུས་པ།
འདི་ནི་ཐ་མལ་པས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་བྱ་དགོས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་འབྲུབ་པའི་
རྩས་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་ལུས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་མངོན་ཏེ། རྩས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་

བསྐྱལ་པ་བརྒྱའི་ཡུན་ཚད་དངོས་སུ་བྱས་ན་ངན་སོང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟེང་བའི་ཡུན་
 ཚད་ཀྱང་རིང་དུ་སོང་བས། ངན་སོང་བ་ནམས་སྐད་ཅིག་ཡུད་གཅིག་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་
 ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཤུགས་དགག་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར། ད་དུང་དཔྱོད་མཛོད། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱའི་སྟེན་
 དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་དང་། དུས་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་
 འོག་མ་ནམས་ལ་ཡང་སྤྱར། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ལ་འཇུག་ལྷང་བྱེད་པ་
 དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་དུས་གཅིག་རྟུ་གཡོ་ཞིང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་བརྒྱ་འོད་གྱིས་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩ་འབྲུལ་མི་འདྲ་བ་སྤྱ་ཚོགས་པས་སེམས་
 ཅན་བརྒྱ་སྤྱག་དུས་གཅིག་རྟུ་སྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། དུས་གཅིག་རྟུ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་
 མི་འདྲ་བ་བརྒྱར་འགོ་བ་དང་། དུས་གཅིག་རྟུ་ཆོས་གྱི་སྟོ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་འབྲེད་པ་དང་།
 རང་གི་ལུས་ལས་ལུས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་སྤྱལ་པ་དང་། ལུས་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་ཡང་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་སྤྱག་རེ་སྤྱལ་པ་དང་བཅས་པའི་བཅུ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འཇུག་པ་ལས། དེའི་ཆོ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། །དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
 ཀྱང་འདི་ཡིས་རྟོགས། །དེ་ཉིད་ཆོ་ན་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་། །སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་
 མཐར་ཡང་ཡང་དག་འཇུག། །སྟོ་ལྟན་ཉིང་འཛིན་བརྒྱ་སྤྱག་སྟོ་མས་པར་འཇུག་ཅིང་སྟོང་
 བྱེད་དེ། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྤང་བར་རུས། །དེ་བཞིན་རྩ་
 འབྲུལ་གྱིས་ཏེ་སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྤྱག་སྟེན་བྱེད་ཅིང་། །བརྒྱ་སྤྱག་གྲངས་དང་རྗེས་འབྲེལ་
 ཞིང་དག་རྟུ་ཡང་འགོ་བར་འགྱུར། །དེས་ནི་ཆོས་གྱི་སྟོ་ནམས་ཡང་དག་འབྲེད་བྱེད་ཐུབ་
 དབང་སྤྲུལ། །རང་གི་ལུས་ལས་ལུས་ནམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐུག་པ་ཕྱིར་བྱང་མེས་སྐྱེ་བ་ཡོན་ཚུལ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། བྱང་མེས་སྐྱེས་སྐྱོད་པ་ཕལ་ཆེར་འདོད་ཁམས་ལྟ་བུར་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ། བྱང་འཕགས་ནམས་དམན་གནས་སུ་སྡིང་ཆེ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ། གཞུགས་ཁམས་སུ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ། སྐུ་ལ་པས་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་མཛོན་པར་སྐྱེ་བའི་མཛོད་པ་སྒྲོན་པ་ལྟ་བུ་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་མཐའ་ཆེད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྒྲོ་ལྡན་ནམས་གྱི་ལས་དང་ནི། གཞན་ཡང་སྒྲོན་ལམ་དག་དང་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་དབང་འབྱོར་བའི། །དབང་གིས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་གཞུགས་མེད་ཁམས་སུ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེར་མི་སྐྱེ་བ་རང་དབང་ཡོད་པ་གང་ཞིག་གཞུགས་མེད་དུ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱུད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་ཉམས་འབྱུར་འོང་ཞེས། །གཞུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་མི་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་བྱང་མེས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་དེར་མི་སྐྱེ་བ་མི་གྲུབ་བས་སྟམ་སྟེ། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སར་གནས་གྱི་མེས་སྐྱེ་དཔའ་ནམས་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་བ་ཕལ་ཆེར་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་དབང་བའི་བདག་པོར་སྐྱེ་བ་ཡོན། གཉིས་པ་བས་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་བདག་པོར་སྐྱེ་བ་ཡོན། གསུམ་པ་བས་སུམ་རུ་རྩ་གསུམ་ལ་དབང་བའི་བདག་པོར་སྐྱེ་བ་ཡོན། བཞི་པ་བས་འཐབ་བུལ་ལ། ལྷ་པ་བས་དགའ་ལྡན་ལ། དུག་པ་བས་འབྲུལ་དགའ་ལ། བདུན་པ་བས་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ལ། བརྒྱད་པ་བས་སྒྲོང་དང་པོ་ལ། དགུ་པ་བས་སྒྲོང་གཉིས་པ། ས་བརྒྱུ་པ་བས་གནས་གཙང་ལ་དབང་བའི་

གཉིས་མཐོང་ནས་རང་ཉིད་དེ་ལས་མ་སྒྲིམ་ལ་མ་ཉམས་པར་ལོག་པ་མྱིས། ས་བརྒྱད་
 པ་ཐོབ་པའི་དྲགས་སུ་རང་གི་ཕྱག་པ་གཡས་གཡོན་དུ་སེང་གི་རལ་པ་ཅན་ཅོད་པན་
 ཐོགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་པ་རོལ་གྱི་ཚོལ་བ་འདུལ་བ་མྱིས། ས་དབྱུ་པ་ཐོབ་པའི་དྲགས་སུ་
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་སྐྱེ་བོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་བསྐྱོར་
 བས་རང་གི་སྟོང་ཕྱོགས་སུ་གདུགས་དཀར་པོ་འཛིན་པ་མྱིས། ས་བརྒྱ་པ་ཐོབ་པའི་
 དྲགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གསེར་གཙོ་མའི་མདོག་ལྷ་བུ་འོད་འདོམ་གང་པ།
 འཁོར་ཚངས་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་བསྐྱོར་བས་མདུན་གྱིས་བལྟས་ཏེ་ཆོས་
 སྟོན་པ་མྱིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་དྲགས་དེ་ཐམས་ཅད་པར་བྱིན་ལྷག་པ་སོགས་
 གྱི་མཚོན་དོན་དང་ལྡན་ཡང་། དེ་ནམས་གྱི་ནང་ནས་ས་དབྱུ་པའི་མི་ལམ་གྱི་དྲགས་དེ་
 མཚོན་དོན་ཁྲད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱུ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མཚོན། ཐེམ་
 སྐས་བཞིས་དེ་ལ་འབྱུག་པའི་སྟོ་བྱུབ་མཐའ་བཞི་མཚོན། གསེར་གྱི་བྱེ་མས་རྒྱ་རིགས་
 མཚོན། རྒྱ་དངས་ཤིང་བྲི་མ་མེད་པས་རིམ་པ་བཞིན་རང་བཞིན་ནམ་དག་དང་སྟོ་བུར་
 ནམ་དག་མཚོན། ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མཚོན། མི་
 ཏོག་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་ལས་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་རིགས་ཅན་བྱི་མ་གཉིས་མཚོན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཀུ་མུ་ཏས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུ་མུ་ཏ་དེ་ཉི་མའི་
 འོད་ཟེར་གྱིས་ཁ་མི་འབྱེད་ལྷ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁ་འབྱེད་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་
 འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆོ་འཛིག་རྟེན་དུ་མི་འབྱུང་ཞིང་དུས་གཞན་གྱི་ཆོ་ན་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། པར་དཀར་པོས་ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་མཚོན་ཏེ། མི་ཏོག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་

པསྒྲ་དཀར་པོ་མཆོག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རིགས་ཅན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྟགས་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་མི་རིགས་ཏེ།
གཉིད་སྐྱོབ་པ་ལཱའི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཐ་མལ་གྱི་གཉིད་ལ་
དགོངས། འདྲིར་བསྐྱར་པའི་གཉིད་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་
མ་ཟད་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལམ་དང་གཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་དང་ཕྱིན་དུག་གི་དགོ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྦྱོར་དུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་མི་ལམ་
འབྱུང་བ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། གཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་གི་དག་པའི་
སྤང་བ་དོན་ལ་གནས་པ་དེའི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་ལུགས་མདོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཡོན་
ཏན་ཐོབ་ཚུལ་དང་སྤང་བུ་སྦོང་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་
ཡོད་དེ། ཡོངས་སྦོང་གི་རུས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ངེས་ཆོག་ལ། སྒྱི་དང་། སོ་སོའི་ངེས་ཆོག་གཉིས་ལས། རྣམས་
རབ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་བཅུ་པོ་དེ་ལ་ས་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ས་འདིས་
སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཇིགས་པ་མེད་པར་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད། འབྲས་བུ་ལོ་
རྟོག་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་འདི་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་འཇིགས་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱེད། ཡོན་
ཏན་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད། ཐོབ་པ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་

ས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་མྱེ་རྒྱན་ལས། འབྲུང་པོ་དཔག་མེད་འཇིགས་མེད་ཕྱིར། །
དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། བྱི་ཕྱིར་གོང་དུ་འགོ་ལྷན་ཕྱིར། །དེ་དག་ཉིད་ནི་སར་འདོད་
དོ། །ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཡི་ཤེས་སྣང་ཇི་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཉིད། ཆར་རྣམ་པར་བྱེ་བས་
ན། ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

སོ་སའི་ངེས་ཚིག་ལ། ས་དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། མདོ་མྱེ་རྒྱན་ལས། བྱང་རྒྱལ་ལ་ནི་ཉི་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་སྒྲུབ་མཐོང་
བ་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྒྲིས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ས་གཉིས་པ་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འཆལ་བྱིམས་ཀྱི་དྲི་མ་མི་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆལ་རྒྱལ་རྩོལ་བའི་དྲི་བྲལ་ཕྱིར། །དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་གསུམ་པ་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་
ཏུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱུང་ཤིང་སྟེག་པར་བྱེད་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་མི་འབྲུང་བའི་སྔ་ལྟས་ཟངས་ཀྱི་
འོད་ལྷ་བུའི་དམར་སེར་འབྲུང་ཞིང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་བཞི་པ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་བྱའི་གཉིན་པོས་རང་གི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྟེག་པའི་འོད་ལྷ་མ་ལས་ཀྱང་ཆེ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆོས། །རབ་ཏུ་སྟེག་བྱེད་འོད་ལྷ་བྱ། །དེ་དང་ལྡན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་སྟེག་བྱེད་འོད་འཕྲོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལ་སྐྱུངས་དཀའ་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཅིང་འཁོར་གྱི་ལོག་སྐྱབ་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད་ཅིང་། །རང་གིས་སེམས་ཀྱང་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར། །སྒྲོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུངས་དཀའ་བ། །དེ་ཕྱིར་སྐྱུངས་དཀའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཞི་བདེན་སྒོང་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། འཁོར་བ་དང་ནི་ཐུང་ན་འདས། །གཉིས་འདི་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ལ་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། བགྲོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཚན་བཅས་ཚོལ་
བཅས། མཚན་མེད་ཚོལ་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་གཡོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་ངས་
པར་བཅོཅ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དགུ་པ་ལ་ལེགས་པའི་སློབ་གྲོས་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་སོ་ཡང་
དག་པའི་རིག་པ་བཞིའི་སློབ་ཀྱིས་ལེགས་པའི་སློབ་གྲོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སློབ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་
པའི་སློབ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
ས་བརྒྱུ་པ་བའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གཉིས་ལས་
གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཆར་འབབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།
སྤྲིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་མཁའི་ཆོས། །བྱུང་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་འཕྲོ་ཚུལ་ལ། ས་དེ་དང་དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་མཛོགས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ས་དེར་
གནས། །ཛོགས་ནས་ས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ས་དེ་དང་དེའི་
ཡོངས་སྤྱོད་མཛོགས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ས་དེ་ཡིན་ལ་ཛོགས་ནས་ནི་ས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བར་
རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་བརྒྱུ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སློབ་ནས་མ་བཤད་པར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ནས་བཤད་པ་
ལ། །ཁ་ཅིག་འདི་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་ནས་མ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་ས་མཐར་མ་ཐུག་གི་པར་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་འཛུགས། མཐར་ཐུག་ནས་མི་འཛུགས་པས་
 འདི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཡར་ལྷན་དུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཉི་སྤང་
 ལས། སའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་བའི་དབྱེ་བས་ནམ་པར་བཅུར་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་སྤང་བྱ་མཐར་ཐུག་སྤྱོད་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཉི། དེར་སྤང་བྱ་མཐར་ཐུག་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ས་འོག་མ་འོག་མ་གོང་མ་གོང་
 མའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཞིང་ས་བཅུ་པའི་གོང་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་མཐོང་པས་ཡོངས་སྤྱོད་
 མ་བཤད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དགྲུ་པ་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་
 ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ས་བཅུ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློན་ནས་བཤད་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སློན་ནས་མི་
 འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློན་ནས་བཤད་པས། ས་དགྲུ་པ་
 མན་ཆད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགྲུ་པ་མན་ཆད་ཡོངས་སྤྱོད་གི་
 སློན་ནས་བཤད་པས། ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློན་ནས་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 འདའ་བྱ་ས་དགྲུ་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་བཤད་གོང་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་
 བཤད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདའ་བྱ་ས་
 དགྲུའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་དེའི་རིགས་ལ་མི་འབྱུང་བའི་རྟོགས་པ།
 ບིགས་ཀྱི་ས། དགྲུ་བཅོམ་ནས་ཡས་གངས་པའི་བརྒྱད་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་ས།
 བརྒྱད་པའི་ས། བདེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ། མཐོང་

བའི་ས། ཕལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ། བསྐྱབས་
 བའི་ས། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདུན་སྲིད་དགུ་པ་མངོན་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་
 འོང་གི་རྟོགས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། ཉན་མོངས་སྤངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགུ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། འབྲས་ཞུགས་
 ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཞེས་གཅིག་དུ་བྱས་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་
 རྟོགས་པ་ནམས། རང་རྒྱལ་གྱི་ས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དགུ་པ་མན་ཆད། བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སར་བྱས་ནས་འདའ་བྱ་ས་དགུར་འབྲེན་པའི་ཕྱིར། འབྲེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འདའ་
 བྱ་ས་དགུ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་
 འབྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་པར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡར་ལུན་གྱི་
 རྒྱལ་གྱིས་རྫོགས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཞན་དོན་བྱེད་
 པའི་སློན་ས་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྐབས།

༩ མཐོང་དང་སློམ་པའི་ལམ་དག་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རང་གི་ངོས་
 སྐལ་གྱི་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་དངོས་སུ་འཛེམས་བྱེད་གྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། འདིར་
 དངོས་བསྐྱེད་གྱི་གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཐོང་སྤང་
 གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྐབས་དང་། སློམ་སྤང་གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྐབས་གཉིས། རང་གི་ངོས་

སྐལ་གྱི་སྤྱི་བ་གཉིས་མཐོང་སྤང་དངོས་སུ་འཛམ་ས་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ། དངོས་བསྟན་གྱི་མཐོང་སྤང་གཉིས་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྤང་
 བྱའི་གཙོ་བོ་ཤེས་སྤྱི་བ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་
 ཡོད། རང་གི་དོས་སྐལ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ལྟན་སྤྱི་བ་དངོས་སུ་འཛམ་ས་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲོ་སྤང་གཉིས་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། དེ་ལ་ཡང་སྒྲོ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད།
 དངོས་བསྟན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་མཐོང་སྤང་གཉིས་
 པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལ། སྒྲོ་སྤང་ལམ་ལ་ཡང་སྒྲོ་སྤང་གཉིས་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་
 ཡིན་པས་བྱུང་བོ།

ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ།

༩ ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རང་འབྱས་རྣམ་
 མཐུན་གཤོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས། ངེས་འབྱུང་
 སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ངེས་པར་འབྱུང་བ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྒྱད་ཡོད།
 ངེས་པར་འབྱུང་བ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཆེན་པོ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ལེམས་ཆེན་
 པོའི་བྱུང་པར་གསུམ། སྤོང་བ་ཆེན་པོའི་བྱུང་པར་གཉིས། རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་བྱུང་པར་
 གཉིས་དང་བཅས་པའི་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་འབྱུང་བ་བརྒྱད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་
 ཉི། བརྒྱད་པོ་དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

མཐུག་བྱང་།

རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་དང་དེ་སྐུས་ཀྱིས། །ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་རྒྱལ་
འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི། །སྐུས་དོན་མངོན་རྟོགས་རིམ་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །རྫོགས་
པར་འབྲེལ་པ་རྩེ་བཅུན་གྱུང་ལུགས་མཆོག། རྒྱལ་བཞིན་འབྲེལ་མཛད་འཕགས་སེང་
ནམ་གཉིས་ཀྱིས། །འབྲེལ་མཛད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། །སློབ་ཟུང་གྲགས་
པའི་ལུགས་བཟང་མད་དུ་བྱུང་། །དེ་ཕྱིར་མགོན་དེའི་བཀའ་བློན་བསམ་མི་བྱུང་། །དེ་
བསམ་ཕྱིར་དུ་དོན་གཉིས་འགའ་ཞིག་ལ། །ཕན་པར་སྤོང་སྐྱུ་སྐྱེ་དོན་འདི་བྱས་སོ། །དེ་
ཕྱིར་གཟུང་གནས་སློབ་གྲོས་ལུན་ནམས་ཀྱིས། །རྟེན་བཀའ་དོན་གཉིས་བློ་མས་མགོས་
པར། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འཐུག་དགོས་འདི་ལ་ཐོས་
བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས། །འཐུག་པར་རིགས་སོ་བཅོམ་པས་སྒྲོབས་བསྐྱེད་ཅིག །འོན་
ཀྱང་བདག་ནི་སློབ་མན་བཅོམ་པ་རྒྱུང་། །ཟབ་མེད་ལམ་འདི་རྟོགས་པར་ཤིན་ཏུ་དགའ། །
དེའི་ཕྱིར་བདག་སློབ་ཀུན་པའི་ཕྱི་མོ་ཡིས། །གཞལ་རུས་མིན་ཡང་ཅུང་ཟད་འདིར་བཀོད་
ལ། །ཞོངས་པར་མཆིས་ནམས་མཁས་པའི་སྐྱུན་སྡེར་བཤགས། །དགོ་འདིས་མཆོན་
པའི་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི། །བདག་གཞན་དགོ་བའི་ཕྱི་བཅི་མཆིས་པ། །གནས་
སྐབས་ཟབ་མེད་དོན་འདི་ལེགས་རྟོགས་ནས། །མཐར་ཐུག་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་སྐྱེར་འཐོབ་
ཤོག །དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་ཆོར་བས་ཐམས་ཅད་དུ། །སློབ་ཟུང་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཕྱོགས་
ཀུན་ཏུ། །བསྐྱེད་ལ་ས་སྒྲིང་འགྲན་ལྷ་མ་མཆིས་པའི། །ཕྱོགས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་
འཐོབ་པར་ཤོག །འདི་ཉིད་འཆད་དང་ཉན་པར་བྱེད་པ་ནམས། །རྒྱལ་བའི་སྐྱུན་སྡེར་
སྒྲིང་བར་ཞལ་བཞེས་པ། །ཞིང་སྒྲོང་གཟི་ལྡན་དབང་ཕུག་འཁོར་བཅས་ཀྱིས། །གཡེལ་

བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་གྲོགས་བྱེད་ཤོག། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་
 བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟགས་པའི་རྒྱན་རྩ་འབྲེལ་གྱི་སྒྱི་དོན་རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་
 སྟེང་བཞེས་བྱ་བ། མཁས་ཤིང་བྱུང་པ་བརྟེས་པའི་དགེ་སྟོང་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་
 རྒྱས་གྱིས་མཛད་པའི་སྐབས་དང་པོའི་རྣམ་བཤད་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག

༥ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབས་ཀྱང་། །
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རིས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་ལྟུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཡུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏི་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱེད་ཤོག །

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འབྲེན་ཤུག་མེད་གཏི་རིང་
ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྐྱེད་གྲུབ་
མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟེའི་
སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུག་ཏེ་དགོ་སྟོང་ཆོས་སྒྲུབ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

སེར་སྤྲེད་དག་མཛོད་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུ་མཆན་གཞུང་།

༡	འགན་འཛིན་གཙང་དག་བཤེས་བྱ་བ་བསྟན་ལེགས་སྟོན།
༢	འགན་འཛིན་སྟོ་འཁོར་དག་བཤེས་བྱ་བ་བསྟན་བསྟན་འཛིན།
༣	སྟོ་འཁོར་དག་བཤེས་བྱམས་པ་ཤེས་རབ།
༤	ཡེར་བ་བྱམས་པ་ཤེས་རབ།
༥	སྟོ་འཁོར་སྟོ་བཟང་ཉི་མ།
༦	ཚུ་བ་ངག་དབང་ཆོས་ལྷན།
༧	གོང་དག་ལེགས་ཆོས་སྐྱབ།
༨	གྲུལ་བརྩོན་འགྲུལ།
༩	སྟོ་འཁོར་སྐལ་བཟང་གྲུ་མཚོ།
༡༠	སྟོ་འཁོར་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ།
༡༡	སྟོ་འཁོར་སྟོ་བཟང་ཆོས་གྲགས།
༡༢	གཙང་འཇམ་དབྱངས་སྟོ་གྲོས།

ལས་ལུན། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༥ ལྷ་ཆེ་ཆོས་༡ ནས་༢༠༡༠ ལྷ་ཆེ་ཆོས་༣༡ བར།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༣༧ རབ་གནས་ལྷགས་སྤྱག་བོད་ ༤ ཆེས་ ༡༩
 གྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ཟླ་ ༡༠ ཆེས་ ༢༤ ཉིན།

SERA MEY LIBRARY

Sera Monastic University, P.O. Bylakuppe- 571 104
Distt Mysore, Karnataka State, South India.
Ph: 08223-258492, E-mail: serameylibrary@gmail.com